

Reference	Before	After
LUK 1:1	گەرچە نۇرغۇن ئادەملەر ئارمىزدا مۇتلەق ئىشەنچلىك دەپ قارالغان ئىشلارنى توپلاپ يېزىشقا كىرىشكەن بولسىمۇ،	چۈنكى كۆپ كىشىلەر بىز ئارامىزدا پۈتۈكلەنگەن ئىشلارنى يىغىپ يېزىشقا كوشۇلدى.
LUK 1:2	(خۇددى سۆز-كالاغا باشتىن-ئاخىر ئۆز كۆزى بىلەن گۇۋاھچى بولغانلار، شۇنداقلا ئۇنى ساقلاپ يەتكۈزگۈچىلەرنىڭ بىزگە ئامانەت قىلغان بايانلىرىدەك)،	باشلىنىشتىنلا گۇۋاھ بولغانلار ۋە سۆزنىڭ خىزمەتچىلىرى بىزگە ئۇلارنى ئۇچۇرغانلىقىدەك،
LUK 1:3	مەنمۇ بارلىق ئىشلارنى باشتىن تەپسىلىي تەكشۈرۈپ ئېنىقلىغاندىن كېيىن، ئى ھۆرمەتلىك تېئوفىلۇس جانابلىرى، سىلگە بۇ ئىشلارنى تەرتىپى بويىچە يېزىشنى لايىق تاپتىم.	مەن ھەم بارلىق ئىشلارنى باشلىنىشتىنلا ئەقىرەت بىلەن كۇزاتقان بولۇپ، ئەڭ مۇكەرەم تېئوفىلۇس، سەنگە بۇ ئىشلارنى تەرتىپ بىلەن يېزىپ بېرىشىمنى ياخشى دەپ ئويلايتىم.
LUK 1:4	بۇنىڭدىن مەقسەت، سىلى قوبۇل قىلغان تەلىملەرنىڭ مۇتلەق ھەقىقەت ئىكەنلىكىگە جەزم قىلىشلىرى ئۈچۈندۇر.	بۇ ئۈچۈن، سەن ئۆگەنگەن تەلىملەرنىڭ ئىسپاتلىق ئېنىقلىقىنى تولۇق بىلىپ، ئىشەنچلىك جەزم قىلىشنىڭ ئۈچۈن.
LUK 1:5	يەھۇدىيە ئۆلكىسىگە پادىشاھ بولغان ھېرود سەلتەنەت قىلغان كۈنلىرىدە، «ئابىيا» كاھىنلىق نۆۋىتىدىن بىر كاھىن بار بولۇپ، ئىسمى زەكەرىيا ئىدى. ئۇنىڭ ئايالىمۇ ھارۇنىنىڭ ئەۋلادىدىن بولۇپ، ئىسمى ئېلىزابىت ئىدى.	ھېرودنىڭ يەھۇدىيەدە پادىشاھلىق قىلغان ۋاقىتتا arda، ئابىيا نۆۋىتىگە تەۋە بىر كاھىن بار ئىدى، ئىسمى زەكەرىيا. ئۇنىڭ ئايالى ئېلىزابىت، ھارۇنىنىڭ ئەۋلادىدىن بولۇپ كەلگەن.
LUK 1:6	ئۇلار ئىككىسى خۇدانىڭ ئالدىدا ھەققانىي كىشىلەر بولۇپ، پەرۋەردىگارىنىڭ پۈتۈن ئەمر-بەلگىلىمىلىرى بويىچە ئەيىبىسىز ماڭاتتى.	ئۇلار ئىككىسى خۇدا ئالدىدا تولۇق ئادىل كىشىلەر بولۇپ، پەرۋەردىگارىنىڭ ھەر ئۆلار ئىككىسى خۇدانىڭ ئالدىدا ھەققانىي كىشىلەر بولۇپ، بىر بۇيرۇق-قائىدىسىنى خاتالىقسىز ئەمەلگە ئاشۇرۇپ كەتشتاتتى.
LUK 1:7	ئەمما ئېلىزابىت تۇغماس بولغاچقا، ئۇلار پەرزەنت كۆرمىگەنىدى. ئۇنىڭ ئۈستىگە ئۇلار ئىككىسى خېلىلا ياشىنىپ قالغانىدى.	ئەمما ئۇلارنىڭ بالىسى يوق ئىدى، چۈنكى ئېلىزابىت ساقىت بولۇپ كەتكەن، ۋە ئىككىسىمۇ ياشىنىپ چوڭىغا كىرىپ كەتكەن.
LUK 1:8	ئۇ ئۆز تۈركۈمىدىكى كاھىنلار ئارىسىدا ئىبادەتخانىدا نۆۋەتچىلىك ۋەزىپىسىنى خۇدا ئالدىدا ئادا قىلىۋاتقاندا،	ئۇ كاھىنلار گۇرۇپپىسىدا، مەبەتخانىدا نۆۋىتىنى ئادا قىلىپ، خۇدا ئالدىدا خىزمەت قىلىۋاتقاندا،
LUK 1:9	شۇ چاغدىكى كاھىنلىق ئادىتى بويىچە، ئۇلار پەرۋەردىگارىنىڭ «مۇقەددەس جاي»غا كىرىپ خۇشبۇي سېلىشقا مۇيەسسەر بولۇشقا چەك تاشلىغاندا شۇنداق بولدىكى، چەك ئۇنىڭغا چىقتى.	كاھىنلارنىڭ ئادىتى بويىچە، زەكەرىيا پەرۋەردىگارىنىڭ مۇقەددەس جايغا كىرىپ خۇشبۇي يېلىش ئۈچۈن چەك تاشلىش ئارقىلىق تاللانپ چىقتى.
LUK 1:10	ھازىر ئۇ ئۇرۇق سېلىۋاتقان ۋاقىتتا، ھەممە خەلق تاشقى يەردە تۇرۇپ دۇئا ئەمدى ئۇ خۇشبۇي سېلىۋاتقان ۋاقىتتا، جامائەت تاشقىرىدا تۇرۇپ دۇئا قىلىشۋاتاتتى.	ھازىر ئۇ ئۇرۇق سېلىۋاتقان ۋاقىتتا، ھەممە خەلق تاشقى يەردە تۇرۇپ دۇئا ئەمدى ئۇ خۇشبۇي سېلىۋاتقان ۋاقىتتا، جامائەت تاشقىرىدا تۇرۇپ دۇئا قىلىشۋاتاتتى.
LUK 1:11	تۇيۇقسىز پەرۋەردىگارىنىڭ بىر پەرىشتىسى ئۇنىڭغا خۇشبۇيگاھنىڭ ئوڭ تەرىپىدە كۆرۈندى.	كۈتۈشسىز، پەرۋەردىگارىنىڭ پەرىشتىسى ئۇنىڭغا كۆرۈنگەن. خۇشبۇيگاھنىڭ ئوڭ تەرىپىدە.
LUK 1:12	زەكەرىيا ئۇنى كۆرگەندە ھاراق بولۇپ، قورقۇنۇچ پۈتۈن جەسىنى ئىگە قىلدى. ئۇنى كۆرگەن زەكەرىيا ھودۇقۇپ قورقۇنۇچقا چۆمۈپ كەتتى.	زەكەرىيا ئۇنى كۆرگەندە ھاراق بولۇپ، قورقۇنۇچ پۈتۈن جەسىنى ئىگە قىلدى. ئۇنى كۆرگەن زەكەرىيا ھودۇقۇپ قورقۇنۇچقا چۆمۈپ كەتتى.
LUK 1:13	بىراق پەرىشتە ئۇنىڭغا: _ ئەي زەكەرىيا، قورقمىغىن! چۈنكى تىلىكىڭ ئىجابەت قىلىندى، ئايالىڭ ئېلىزابىت ساڭا بىر ئوغۇل تۇغۇپ بېرىدۇ، سەن ئۇنىڭ ئىسمىنى يەھيا قويغىن.	پەرىشتە ئۇغا دېدى: ‘زەكەرىيا، قورقما! سەنىڭ دىڭ ئىجابەت تاپتى، ئېلىزابىت ساڭا بىر ئوغۇل تۇغايىدۇ، سەن ئۇنى يۇھاننا دەپ ئاتاپ قوي.’
LUK 1:14	ئۇ سىزگە چاق-چاق خۇشاللىق بەرگەن بولىدۇ، ئۇنىڭ دۇنياغا كېلىشى بىلەن ئۇ ساڭا شاد-خۇراملىق ئېلىپ كېلىدۇ، ئۇنىڭ دۇنياغا كېلىشى بىلەن نۇرغۇن كىشىلەر شادلىنىدۇ.	ئۇ سىزگە چاق-چاق خۇشاللىق بەرگەن بولىدۇ، ئۇنىڭ دۇنياغا كېلىشى بىلەن ئۇ ساڭا شاد-خۇراملىق ئېلىپ كېلىدۇ، ئۇنىڭ دۇنياغا كېلىشى بىلەن نۇرغۇن كىشىلەر شادلىنىپ تەبرىك قىلىدۇ.
LUK 1:15	چۈنكى ئۇ پەرۋەردىگارىنىڭ نەزىرىدە ئۇلۇغ بولىدۇ. ئۇ ھېچقانداق ھاراق-شاراب ئىچمەسلىكى كېرەك؛ ھەتتا ئانىسىنىڭ قورسىقىدىكى ۋاقىتىدىن تارتىپمۇ مۇقەددەس روھقا تولدۇرۇلغان بولىدۇ.	چۈنكى ئۇ پەرۋەردىگار ئالدىدا چوڭ بولىدۇ، ئۇ ئىناپ شەرىتى ۋە قاتتىق ئىچكىلىك ئىچمەيدۇ، ھەتتا ئانىسىنىڭ قورسىقىدا تۇرغاندىن باشلاپلا مۇقەددەس روھ بىلەن تولۇپ كېتىدۇ.
LUK 1:16	ئۇ ئىسرائىللاردىن نۇرغۇنلىرىنى پەرۋەردىگار خۇداسىنىڭ يېنىغا قايتۇرىدۇ.	ئۇ كۆپ ئىسرائىلىق پەرىزنى ئۇلارنىڭ پەرۋەردىگار خۇداسىغا قايتۇرۇپ كەتىدۇ.
LUK 1:17	ئۇ رەببىڭ ئالدىدا ئىلىياس پەيغەمبەرگە خاس بولغان روھ ۋە كۈچ-قۇدرەتتە	ئۇ رەببە ئالدىن يول كۆرسەتىپ كېتىدۇ، ئىلىياس پەيغەمبەرنىڭ ھالقى ۋە

Reference	Before	After
	بولۇپ، ئاتلارنىڭ قەلبلىرىنى بالىلارغا مايىل قىلىپ، ئىتائەتسىزلەرنى ھەققانىيلارنىڭ ئاقىلانلىكىگە كىرگۈزۈپ، رەب ئۈچۈن تەييارلانغان بىر خەلقنى ھازىر قىلىش ئۈچۈن ئۇنىڭ ئالدىدا ماڭىدۇ، _ دېدى.	كۈچى بىلەن، ئاتا-ئانىلارنى بالىلارغا ياقىتۇرۇپ، ئىتائەتسىز كىشىلەرنى ھەقدارلىق ئادەملەرنىڭ ئەقىل-پاراسىتىغا ئۆزگەرتىپ، رەب ئۈچۈن تەييار بولغان خەلقنى تولۇق تەييارلايدۇ.
LUK 1:18	زەكەرىيا بولسا پەرىشتىدىن: مەنمۇ قېرىپ قالغان، ئايالىممۇ خېلى ياشىنىپ قالغان تۇرسا، بۇ ئىشنى قانداق جەزم قىلالايمەن؟ _ دەپ سورىدى.	زەكەرىيا پەرىشتىگە: «مەن قارىپ قالدىم، ئايالىممۇ ياشى چوڭ بولۇپ قالدى، بۇ ئىشنى قانداق جەزم قىلالايمەن؟» دەپ سورىدى.
LUK 1:19	پەرىشتە جاۋاب بەردى: «مەن جەبرەئىل، خۇدانىڭ يېنىدا تۇرغان كىشىمەن. پەرىشتە جاۋابەن: _ مەن خۇدانىڭ ھۇزۇرىدا تۇرغۇچى جەبرائىلمەن. ساڭا ساڭا سۆز ئېيتىش ۋە بۇ ياخشى ۋەزىپىنى ساڭا يەتكۈزۈش ئۈچۈن مەن يوللانغان.»	پەرىشتە جاۋاب بەردى: «مەن جەبرەئىل، خۇدانىڭ يېنىدا تۇرغان كىشىمەن. پەرىشتە جاۋابەن: _ مەن خۇدانىڭ ھۇزۇرىدا تۇرغۇچى جەبرائىلمەن. ساڭا ساڭا سۆز ئېيتىش ۋە بۇ ياخشى ۋەزىپىنى ساڭا يەتكۈزۈش ئۈچۈن مەن يوللانغان.»
LUK 1:20	سەن مەننىڭ سۆزلىرىگە ئىشەنمىگەنگە، بۇ ئىشلار بولغاندا قەدەر، سەن تىلىڭ تۇتۇپ قالىپ، سۆز ئېيتەلمەيسەن، دېدى.	سەن مەننىڭ سۆزلىرىگە ئىشەنمىگەنگە، بۇ ئىشلار بولغاندا قەدەر، سەن تىلىڭ تۇتۇپ قالىپ، سۆز ئېيتەلمەيسەن، دېدى.
LUK 1:21	ھازىر خەلق زەكەرىيانى سەۋر قىلىپ كۈتۈۋاتىدۇ؛ ئۇلار ئۇ جايدا نېمە ئۈچۈن نېمە ئۈچۈن بۇنچىۋالا ھايال بولدى، دەپ ھەيران قالغىلى تۇردى.	ھازىر خەلق زەكەرىيانى سەۋر قىلىپ كۈتۈۋاتىدۇ؛ ئۇلار ئۇ جايدا نېمە ئۈچۈن نېمە ئۈچۈن بۇنچىۋالا ھايال بولدى، دەپ ھەيران قالغىلى تۇردى.
LUK 1:22	ئۇ چىققاندا ئۇلارغا گەپ قىلالمىدى؛ ئۇنىڭ ئۇلارغا قول ئىشارەتلىرىنى قىلىشىدىن، شۇنداقلا زۇۋان سۈرەلمىگەنلىكىدىن ئۇلار ئۇنىڭ مۇقەددەس جايدا بىرەر ئالامەت كۆرۈنۈشىنى كۆرگەنلىكىنى چۈشىنىپ يەتتى.	ئۇ چىققاندا، ئۇلار بىلەن گەپ قىلالمىدى؛ ئۇ قولى بىلەن بەلگىلەر قىلىپ تۇرۇپ، سۆز سۆزلەمسىز قالغاچقا، ئۇلار چۈشىنىپ كەتتىكى، مەبەتتە بىر كۆرۈنۈش كۆرگەن.
LUK 1:23	ئاندىن، ئۇنىڭ مىعادىيەتتىكى خىزمىتى پۈتكەندىن كېيىن، تېخىلا ئۆيىگە قايتىپ كەتتى.	ئاندىن، ئۇنىڭ مىعادىيەتتىكى خىزمىتى پۈتكەندىن كېيىن، تېخىلا ئۆيىگە قايتىپ كەتتى.
LUK 1:24	شۇ ۋاقىتتىن كېيىن، بىر نەچچە كۈندىن كېيىن، ئۇنىڭ ئايالى ئېلىزابېت بالىلىنىپ كەتتى؛ ئۇ بەش ئايغىچە ئويىدا قالدى، باشقا جايلارغا چىقمىدى.	شۇ ۋاقىتتىن كېيىن، بىر نەچچە كۈندىن كېيىن، ئۇنىڭ ئايالى ئېلىزابېت بالىلىنىپ كەتتى؛ ئۇ بەش ئايغىچە ئويىدا قالدى، باشقا جايلارغا چىقمىدى.
LUK 1:25	«ئەمدى پەرۋەردىگار مېنىڭ ھالىمغا نەزىرىنى چۈشۈرۈپ، مېنى خالايدۇ ئارىسىدا ئەيىپلەنگەن ھالىتىمدىن قۇتۇلدۇردى، بۇ كۈنلەردە شۇنداق گۈزەل ياردەم بەرگەن» دېدى.	«ھازىر پەرۋەردىگار مېنىڭ ھالىتىمغا قاراپ كۆز تاشلىدى، مېنى خەلق ئارىسىدا ئەيىپلەنگەن ھالىتىمدىن قۇتۇلدۇردى، بۇ كۈنلەردە شۇنداق گۈزەل ياردەم بەرگەن» دېدى.
LUK 1:26-27	ئېلىزابېت ھامىلىدار بولۇپ ئالتە ئاي بولغاندا، پەرىشتە جەبرائىل خۇدا تەرىپىدىن گالىلىيە ئۆلكىسىدىكى ناسارەت دېگەن بىر شەھەرگە، پاك بىر قىزنىڭ قېشىغا ئەۋەتىلدى. قىز بولسا داۋۇت پادىشاھنىڭ جەمەتىدىن بولغان يۈسۈپ ئىسىملىك بىر كىشىگە دېيىشىپ قويۇلغانىدى؛ قىزنىڭ ئىسمى بولسا مەريەم ئىدى.	ئېلىزابېت ھامىلىدار بولۇپ ئالتە ئاي ئۆتكەندە، جەبرائىل پەرىشتىسى خۇدانىڭ يوللاشى بىلەن گالىلىيە رايونىدىكى ناسارەت شەھىرىگە كىرىپ كەتتى، پاك بىر قىزنىڭ يېنىغا باردى. قىز داۋۇت پىرىنىڭ ئائىلىسىدىن كەلگەن يۈسۈپ دېگەن يىگىتنىڭ نىشانلىقى بولۇپ قالغانىدى؛ ئۇنىڭ ئىسمى مەريەم ئىدى.
LUK 1:28	جەبرائىل ئۇنىڭ ئالدىغا كىرىپ ئۇنىڭغا: _ سالام ساڭا، ئەي شەپقەتكە مۇيەسسەر بولغان قىز! پەرۋەردىگار ساڭا ياردۇر! _ دېدى.	جەبرائىل ئۇنىڭ ئالدىغا كىرىپ، ئۇغا دەيتۇ: 'خۇش كەلگەن، ئەي خۇدا تەرىپىدىن ياقىتۇرۇلغان قىزلۇق! رەب سەنگە بىلەن بولسۇن؛ سەن ئاياللار ئارىسىدا مۇبارەك بولۇپسەن!'
LUK 1:29	ئۇ پەرىشتىنى كۆرگەندە، سۆزلىرىدىن زور تەسىرلەنگەن، بۇ نەپەر سالام نېمە كۆرسىتىپتۇ، دەپ ئويلاپ تۇردى.	ئۇ پەرىشتىنى كۆرگەندە، سۆزلىرىدىن زور تەسىرلەنگەن، بۇ نەپەر سالام نېمە كۆرسىتىپتۇ، دەپ ئويلاپ تۇردى.
LUK 1:30	پەرىشتە ئۇنىڭغا دەيتى: ئەي مەريەم، قورقما، چۈنكى سەن خۇدا بىلەن ياقىتۇرۇش تېپتىڭ.	پەرىشتە ئۇنىڭغا دەيتى: ئەي مەريەم، قورقما، چۈنكى سەن خۇدا بىلەن ياقىتۇرۇش تېپتىڭ.
LUK 1:31	قارا، سەن بالداق بولۇپ بىر ئوغۇل تۇغساڭ، ئۇنىڭ ئىسمىنى ئەيسا دەپ قويسەن.	قارا، سەن بالداق بولۇپ بىر ئوغۇل تۇغساڭ، ئۇنىڭ ئىسمىنى ئەيسا دەپ قويسەن.

Reference	Before	After
LUK 1:32	ئۇ زور بولىدۇ، ھەممە تەرەپتىن ئەڭ يۇقىرى كىشىنىڭ ئوغلى دەپ ئاتالىدۇ؛ ئۇ ئۇلۇغ بولىدۇ، ھەممىدىن ئالىي بولغۇچىنىڭ ئوغلى دەپ ئاتىلىدۇ؛ ۋە ۋە رەببىمىز خۇدا ئۇغا ئاتىسى داۋۇتنىڭ تەختىنى بەرگەن بولىدۇ.	ئۇ زور بولىدۇ، ھەممە تەرەپتىن ئەڭ يۇقىرى كىشىنىڭ ئوغلى دەپ ئاتالىدۇ؛ ئۇ ئۇلۇغ بولىدۇ، ھەممىدىن ئالىي بولغۇچىنىڭ ئوغلى دەپ ئاتىلىدۇ؛ ۋە ۋە رەببىمىز خۇدا ئۇغا ئاتىسى داۋۇتنىڭ تەختىنى بەرگەن بولىدۇ.
LUK 1:33	ئۇ ياقۇپنىڭ خەلقىنى مەڭگۈلىك باشقۇرۇپ تۇرۇدۇ، ئۇنىڭ پادىشاھلىقى ھېچقانداق تۈگەمەيدۇ، دېدى.	ئۇ ياقۇپنىڭ خەلقىنى مەڭگۈلىك باشقۇرۇپ تۇرۇدۇ، ئۇنىڭ پادىشاھلىقى ھېچقانداق تۈگەمەستۇر، – دېدى.
LUK 1:34	مەريەم پەرىشتىگە سورىدى: ‘مەن تېخى ئەر كىشى بىلەن بولمىغان بولسام، مەريەم ئەمدى پەرىشتىدىن: – مەن تېخى ئەر كىشىگە تەگمىگەن تۇرسام، بۇ قانداق مۇمكىن؟’	مەريەم پەرىشتىگە سورىدى: ‘مەن تېخى ئەر كىشى بىلەن بولمىغان بولسام، مەريەم ئەمدى پەرىشتىدىن: – مەن تېخى ئەر كىشىگە تەگمىگەن تۇرسام، بۇ قانداق مۇمكىن؟’
LUK 1:35	پەرىشتە جاۋاب بەردى: ‘قۇدس روھ سېنىڭ بەدىنىڭ ئۈستىگە كېلىپ چۈشىدۇ ۋە ئەڭ يۇقىرى ئىلاھنىڭ كۈچى ساڭا سايە قوشۇپ تۇرىدۇ. شۇڭا، ۋە ھەممىدىن ئالىي بولغۇچىنىڭ كۈچ-قۇدرىتى ساڭا سايە بولۇپ سەندىن تۇغۇلۇيدىغان قۇدس بالىنى خۇدا ئوغلى دەپ ئاتايمىز.’	پەرىشتە جاۋاب بەردى: ‘قۇدس روھ سېنىڭ بەدىنىڭ ئۈستىگە كېلىپ چۈشىدۇ ۋە ئەڭ يۇقىرى ئىلاھنىڭ كۈچى ساڭا سايە قوشۇپ تۇرىدۇ. شۇڭا، ۋە ھەممىدىن ئالىي بولغۇچىنىڭ كۈچ-قۇدرىتى ساڭا سايە بولۇپ سەندىن تۇغۇلۇيدىغان قۇدس بالىنى خۇدا ئوغلى دەپ ئاتايمىز.’
LUK 1:36	ھەم قارا، سەنىڭ قېرىندىشىڭ ئېلىزابىت ياشى چوڭ بولسىمۇ، بالىلىق قىلىپ، ئوغۇل كەلگەن، بۇ، تۇغمايدىغان دېگەن ئايالنىڭ ھامىلىلىكىگە ھازىر ئالتە ئاي بولۇپ كەتتى.	ۋە مانا، تۇغىنىڭ ئېلىزابىتمۇ ياشىنىپ قالغان بولسىمۇ، ئوغۇلغا ھامىلىدار بولدى؛ تۇغماس دېيىلگۈچىنىڭ قورساق كۆتۈرگىنىگە ھازىر ئالتە ئاي بولۇپ قالدى.
LUK 1:37	چۈنكى خۇدا بىلەن ھېچ نەرسى مۇمكىن بولمىغاندا قالمايدۇ، دېدى.	چۈنكى خۇدا بىلەن ھېچقانداق ئىش مۇمكىن بولماي قالمايدۇ، – دېدى.
LUK 1:38	مەريەم دېدى: ‘ھەي، مەن خۇدانىڭ قولۇمەن؛ سىزنىڭ سۆزىڭىز بويىچە بولۇپ كەتسۇن.’ شۇنىڭ بىلەن پەرىشتە كەتتى.	مەريەم: – مانا پەرۋەردىگارىڭىز دېدىكىمەن؛ ماڭا سۆزۈڭ بويىچە بولسۇن، – دېدى. شۇنىڭ بىلەن پەرىشتە ئۇنىڭ يېنىدىن كەتتى.
LUK 1:39	مەريەم ئۇ كۈنلەردە تۇرۇپ، تېزلا يەھۇدىيە تاغلىق رايونىدىكى بىر شەھەرگە كەتتى.	مەريەم ئۇ كۈنلەردە ئورنىدىن قوپۇپ ئالدىراپ يەھۇدىيە تاغلىق رايونىدىكى بىر شەھەرگە باردى.
LUK 1:40	ئۇ زەكەرىيەنىڭ ئۆيىگە كىرىپ، ئېلىزابىتكە سالام دەپ ئالاقىلاشتى.	ئۇ زەكەرىيەنىڭ ئۆيىگە كىرىپ، ئېلىزابىتكە سالام بەردى.
LUK 1:41	شۇ ۋاقىتتا، ئېلىزابىت مەريەم سەلامىنى ئاڭلىغاندا، ئۇنىڭ قورساققا كىرگەن بوۋاقى سەككىز كەتتى. ئېلىزابىت قۇدس روھ بىلەن تولۇپ كەتتى.	ۋە شۇنداق بولدىكى، ئېلىزابىت مەريەمنىڭ سالىمىنى ئاڭلىغاندا، قورسىقىدىكى بوۋاق ئويناقلاپ كەتتى. ئېلىزابىت بولسا مۇقەددەس روھقا تولدۇرۇلۇپ، يۇقىرى ئاۋاز بىلەن تەنتەنە قىلىپ مۇنداق دېدى: – قىز-ئاياللار ئىچىدە بەختلىكتۇرسەن، قورسىقىڭدىكى مېۋىمۇ بەختلىكتۇر!
LUK 1:42	چوڭ ئاۋاز بىلەن ئۇ دەپ چىقتى: ‘ئاياللار ئارىسىدا سىز بەختلىك، ۋە سىز تۇغاتقان بالىنىڭمۇ بەختى تولۇق!’	None
LUK 1:43	مەنىگە بۇ قانداق گۈزەل شەرەپ، رەببىمنىڭ ئانىسى مېنى زىيارەت قىلىپ كەلگەنلىكى!	ماڭا شۇنداق شەرەپ نەدىن كەلدىكىن، رەببىمنىڭ ئانىسى بولغۇچى مېنى يوقلاپ كەلدى!
LUK 1:44	چۈنكى، ھە، سىزنىڭ سالامىڭلار قۇلىقىمغا كىرىپ بارغاندا، قورسىقىمىدىكى بالام خۇشاللىق بىلەن سەككىز كەتتى.	چۈنكى مانا، سالىمىڭ قۇلىقىمغا كىرگەندىلا، قورسىقىمىدىكى بوۋاق سۆيۈنۈپ ئويناقلاپ كەتتى.
LUK 1:45	ئىشىنىپ قالغان قىز ھەقىقەتلىكتە بەختلىك! چۈنكى خۇدا ئۇنىڭغا بەرگەن سۆزلەرنى تولۇق ۋەدا قىلغانچە ئورۇندايدۇ.	ئىشەنگەن قىز نەقەدەر بەختلىكتۇر؛ چۈنكى ئۇنىڭغا پەرۋەردىگار تەرىپىدىن ئېيتىلغان سۆز جەزمەن ئەمەلگە ئاشۇرۇلىدۇ!
LUK 1:46	مەريەم شاد بولۇپ دېدى: ‘مەنىڭ جېنىم رەببىمنى چوڭ كۆرسەتىدۇ.’	مەريەممۇ خۇش بولۇپ مۇنداق دېدى: – «جېنىم رەببىنى ئۇلۇغلايدۇ،
LUK 1:47	مەنىڭ روھىم خۇدا مەنىنىڭ قۇتقۇزغۇچىسى بولغاچقا، تولا خۇشاللىنىپ كەتتى،	روھىم قۇتقۇزغۇچىم خۇدادىن شادلاندى،
LUK 1:48	ئۇ مېنىڭ كەم-كەملىكىمنى كۆرتىپ كۆردى؛ مانا، بۇدىن باشلاپ ھەر قايسى دەۋرلەر مېنى بەختلىك دەپ ئاتايدۇ،	چۈنكى ئۇ دېدىكىنىڭ مىسكىن ھالىغا نەزەر سالىدى؛ چۈنكى مانا، شۇندىن باشلاپ بارلىق دەۋرلەر مېنى بەختلىك دەپ ئاتايدۇ؛
LUK 1:49	چۈنكى، كۈچلۈ تەنرى مەنىگە ئۇلۇغ ئىشلار قىلغان؛ ئۇنىڭ نىمى پاك ۋە	چۈنكى قادىر بولغۇچى مەن ئۈچۈن ئۇلۇغ ئىشلارنى ئەمەلگە ئاشۇردى؛

Reference	Before	After
	مۇقەددەستۇر ئۇنىڭ نامى.	مۇقەددەس.
LUK 1:50	ئۇنىڭ رەھىم-شەپقىتى دەۋرىدىن-دەۋرگىچە ئۆزىدىن قورقىدىغانلارنىڭ ئۈستىدىدۇر،	ئۇنىڭ مېھرىبانلىقى نەسلىدىن نەسلىگە ئۇنى قورقۇيدىغانلارغا داۋاملاشتۇرۇپ بېرىدۇ
LUK 1:51	ئۇ بىلىكى بىلەن كۈچ-قۇدرىتىنى نامايان قىلدى، ئۇ تەكەببۇرلارنى كۆڭلىدىكى نىيەت-خىياللىرى ئىچىدىلا تارمار قىلدى.	ئۇ قولى بىلەن كۈچىنى كۆرسەتتى، ئۇ مەغرۇرلارنى يۈرەكتەكى ئوي-خىياللىرىدا تارقىتتى.
LUK 1:52	ئۇ كۈچلۈك ھۆكۈمدارلارنى تەختىدىن چۈشۈردى، يېقىرلارنى ئېگىز كۆتۈردى.	ئۇ كۈچلۈكلەرنى تەختىدىن تۆۋەنلىدى، كەمبەغەللەرنى يۇقىرى كۆتۈردى.
LUK 1:53	ئۇ ئاچلارنى نازى-نېمەتلەر بىلەن تويۇندۇردى، لېكىن بايلارنى قۇرۇق قول قايىتۇردى.	ئۇ ئاچلىق كىشىلەرنى ياخشى ئىشلەر بىلەن تولۇق قىلدى، بىراق بايلارنى بوش قولدا قايىتۇرۇپ تاشلىدى.
LUK 1:54-55	ئۇ ئاتا-بوۋىلىرىمىزغا ئېيتقىنىدەك، يەنى ئىبراھىم ھەم ئۇنىڭ نەسلىگە مەڭگۈ ۋەدە قىلغىنىدەك، ئۇ ئۆز رەھىم-شەپقىتىنى ئېسىدە تۇتۇپ، قۇلى ئىسرائىلغا ياردەمگە كەلدى.»	ئۇ بىزنىڭ ئاتا-بوۋىلىرىمىزگە دېگەنلىرىنى خاتىرلاپ، يەنى ئىبراھىم بىلەن ئۇنىڭ نەسلىگە مەڭگۈ ۋەدە قىلغانلىقىدەك، ئۆز رەھىم-شەپقىتىنى ئەسلەپ، ئىسرائىل قۇلىغا ياردەم بەردى.
LUK 1:56	مەريەم ئېلىزابەت بىلەن ئۆز مەريەم ئېلىزابىتىنىڭ يېنىدا ئۈچ ئايچە تۇرۇپ، ئۆز ئۆيىگە قايتتى.	مەريەم ئېلىزابەت بىلەن بىرگە ئۈچ ئاي تەخمىنەن بولغاندا قالدى، كېيىن ئۆز مەريەم ئېلىزابىتىنىڭ يېنىدا ئۈچ ئايچە تۇرۇپ، ئۆز ئۆيىگە قايتتى.
LUK 1:57	ئېلىزابىتىنىڭ تۇغۇتىنىڭ ئاي-كۈنى توشۇپ، بىر ئوغۇل تۇغدى.	ئېلىزابىت بالى تۇغۇش ۋاقتى تولدى، بىر ئوغۇل تۇغدى.
LUK 1:58	ئەمدى ئۇنىڭ قولۇم-قوشنىلىرى ۋە ئۇرۇق-تۇغقانلىرى پەرۋەردىگارىنىڭ ئۇنىڭغا كۆرسەتكەن مېھىر-شەپقىتىنى شۇنچە ئۇلغايتقانلىقىنى ئاڭلاپ، ئۇنىڭ بىلەن تەڭ شادلاندى.	ئۇنىڭ يېقىن دوستلار ۋە ئائىلە-تۇغقانلىرى ئاللاھنىڭ ئۇغا كۆرسەتكەن چوڭ ياخشىلىقىنى ئاڭلىدى، شۇڭا بىلەن بىرگە خۇشاللىنىپ تەبرىكلەشتى.
LUK 1:59	ۋە شۇنداق بولدىكى، بوۋاق تۇغۇلۇپ سەككىز كۈن بولغاندا، خالاپىق بالىنىڭ خەتنىسىنى قىلغىلى كەلدى. ئۇلار ئۇنىڭغا زەكەرىيا دەپ ئاتىسىنىڭ ئىسمىنى قويماقچى بولۇشتى.	بالا تۇغۇلۇپ سەككىز كۈن بولغاندا، ئۇلار كەلدى، بالانى خاتنا قىلىش ئۈچۈن ۋە ئۇنى ئاتىسى زەكەرىيا دەپ ئاتاش نىيەت قىلدى.
LUK 1:60	لېكىن ئاتىسى جاۋابەن: — ياق! ئىسمى يەھيا ئاتالسۇن — دېدى.	ئەمما ئاتىسى جاۋاب بەردى: 'ياق! ئىسمى يوخان بولسۇن!'
LUK 1:61	ئۇلار ئۇنىڭغا: 'بىراق ئۇرۇق-جەمەتىڭىز ئىچىدە بۇنداق ئىسمىدىكىلەر يوققۇ! — دېيىشتى.	ئۇلار سىزنىڭ قەرەبىلىرىڭلاردا بۇنداق ئىسىم بولمىغۇ! دېدى.
LUK 1:62	شۇنىڭ بىلەن ئۇلار بالىنىڭ ئاتىسىدىن پەرزەنتىڭىزگە نېمە ئىسىم قويۇشنى خالايسىز، دەپ ئىشارەت بىلەن سوراشتى.	شۇ ۋاقىتتا، ئۇلار بالىنىڭ دادىسىغا ئىشارەت قىلىپ، 'بالىڭىزگە نېمە ئىسىم بېرىشنى ئىستەيسىز؟' دەپ سوراپ كەتتى.
LUK 1:63	ئۇ بىر پارچە موم تاختانى ئېلىشنى تەلەپ قىلىپ: «ئۇنىڭ ئىسمى يەھيادۇر» دەپ يازدى. ھەممەيلەن ئىنتايىن ھەيران قېلىشتى.	ئۇ بىر تاختا يېزىش ئورنى ئىستەپ: «ئۇنىڭ ئىسمى يوخان» دەپ يازدى. ھەممە بەھايىلەپ تۇرۇپ قالدى.
LUK 1:64	شۇن ئۇنىڭ ئاغزى ئېچىلدى، ئۇنىڭ تىلى يېشىلىپ، زۇۋانغا كەلدى ۋە شۇنىڭ بىلەن خۇداغا تەشەككۈر-مەدھىيە ئېيتتى.	ھازىرلا ئۇنىڭ ئاغزى ئېچىلىپ كەتتى، تىلى قوزاقلىشىپ، سۆز دەپ سۆزلەپ كەتتى ۋە شۇ ۋاقىتتا خۇداغا رەھمەت ئېيتىپ، مەدھىيە ئوقۇدى.
LUK 1:65	ئۇلارنىڭ ئۆپچۈرىسىدىكىلەرنىڭ ھەممىسىنى قورقۇنچ باستى؛ يەھۇدىيە تاغلىق رايونلىرىدا ھەر قايدا تېزلا تالىشىپ تالىشىپ كەتتى.	ھەممە كۆنۈشلۈكلەر قورققان بولۇپ قالدى؛ بۇ ئىشلار يەھۇدىيە تاغلىق رايونلىرىدا ھەر قايدا تېزلا تالىشىپ تالىشىپ كەتتى.
LUK 1:66	بۇ ئىشلاردىن خەۋەر تاپقۇچىلارنىڭ ھەممىسى ئۇلارنى كۆڭلىگە يۈكۈپ: «بۇ تۇرۇپ: «بۇ ب ana كېيىن قانداق ئادەم بولىدۇ؟» دەپ ئويلىنىپ كەتتى. چۈنكى پەرۋەردىگارىنىڭ قولى ئۇنىڭ بىلەن بولۇپ تۇرغان ئىدى.	بۇ ئىشلارنى ئاڭلىغان ھەممە كىشىلەر ئۇلارنى ئۆز كۆڭۈللىرىدە ئويلاپ تۇرۇپ: «بۇ ب ana كېيىن قانداق ئادەم بولىدۇ؟» دەپ ئويلىنىپ كەتتى. چۈنكى پەرۋەردىگارىنىڭ قولى ئۇنىڭ بىلەن بولۇپ تۇرغان ئىدى.
LUK 1:67	شۇ چاغدا بالىنىڭ ئاتىسى زەكەرىيا مۇقەددەس روھقا تولدۇرۇلۇپ، ۋەھىي-بېشارەتنى يەتكۈزۈپ، مۇنداق دېدى: —	ئوشاندا، زەكەرىيانىڭ بالىسىنىڭ ئاتىسى مۇقەددەس روھ بىلەن تولۇپ كەتتى ۋە باشورەت قىلدى، مۇنداق دېدى:
LUK 1:68	«ئىسرائىلنىڭ خۇداسى پەرۋەردىگارىغا تەشەككۈر-مەدھىيە ئوقۇلسۇن!	ئىسرائىلنىڭ خۇدايى پەرۋەردىگارىنى تاۋازىلەك! چۈنكى ئۇ خەلقىنى زىيارەت

Reference	Before	After
	چۈنكى ئۇ ئۆز خەلقىنى يوقلاپ، ئۇلاردىن خەۋەر ئېلىپ، بەدەل تۆلەپ ئۇلارنى ھۆر قىلدى.	قىلدى ۋە ئۇلارنى قۇتقۇزۇپ، تولۇق ئەركىن قىلدى.
LUK 1:69-71	ئۇ قەدىمدىن بېرى مۇقەددەس يەيغەمبەرلىرىنىڭ ئاغزى ئارقىلىق ۋەدە قىلىنىدىكە، قولى بولغان داۋۇتنىڭ جەمەتى ئىچىدىن بىز ئۈچۈن بىر نىجات مۇڭگۈزىنى ئۆستۈرۈپ تۇرغۇزدى؛ بۇ زات بىزنى دۈشمەنلىرىمىزدىن ۋە بىزنى ئۈچ كۆرىدىغانلارنىڭ قولىدىن قۇتقۇزغۇچى نىجاتتۇر.	ئۇ ئاللىبۇرۇن يەيغەمبەرلەر ئارقىلىق ۋەدە قىلغانچە، داۋۇتنىڭ ئائىلىسىدىن بىز ئۈچۈن بىر قۇتقۇزۇش كۈچىنى (نىجاتنىڭ كېرەكىنى) تۇرغۇزدى؛ بۇ كۈچ بىزنى دۈشمەنلىرىمىزدىن ۋە بىزنى يامان كۆرگەنلەرنىڭ قولىدىن تولۇق ساقلاپ قالدى.
LUK 1:72-75	ئۇ شۇ يول بىلەن ئاتا-بوۋىلىرىمىزغا ئىلتىپات ئەيلەپ، مۇقەددەس ئەھدىسىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئۈچۈن، يەنى ئاتىمىز ئىبراھىمغا بولغان قەسىمىنى ئېسىدە تۇتۇپ، بىزنى دۈشمەنلىرىنىڭ قولىدىن ئازاد قىلىپ، بارلىق كۈنلىرىمىزدە ھېچكىمدىن قورقماي، ئۆز ئالدىدا ئىخلاسمەنلىك ۋە ھەققانىيلىق بىلەن، خىزمەت-ئىبادىتىدە بولىدىغان قىلدى.	ئۇ ئاتا-بوۋىلىرىمىزگە رەھىم قىلىپ، مۇقەددەس ۋەدىسىنى ئەسلەپ، يەنى ئاتامىز ئىبراھىمغا بەرگەن قەسەمنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئۈچۈن، بىزنى دۈشمەنلىرىمىزنىڭ قولىدىن قۇتلاپ، ھەر كۈنى ھېچ نەرسىدىن قورقماي، ئۆزىنىڭ ئالدىدا ئىخلاسلىق ۋە توغرا يول بىلەن ئىبادەت قىلىشىمىزنى تەمىنلىدى.
LUK 1:76	ئەمدى سەن، ئى بالام، ھەممىدىن ئالىي بولغۇچىنىڭ يەيغەمبىرى دەپ ئاتىلىسەن؛ چۈنكى سەن رەببىڭ يوللىرىنى تەييارلاش ئۈچۈن ئۇنىڭ ئالدىدا ماڭىسەن.	ھازىر سەن، بەغچە، ئەڭ يۇقىرى خۇدانىڭ يەيغەمبىرى دەپ ئاتالايىسەن؛ چۈنكى سەن رەببىڭ يوللىرىنى ئالدىن تەييارلاپ، ئۇنىڭ ئالدىدا بارىپ تۇرۇۋېلىسەن.
LUK 1:77	ۋەزىپەڭ ئۇنىڭ خەلقىگە گۇناھلىرىنىڭ كەچۈرۈم قىلىنىشى ئارقىلىق بولىدىغان نىجاتنىڭ خەۋىرىنى بىلدۈرۈشتۇر؛	سىزنىڭ ۋازىپىڭىز، ئۇنىڭ خەلقىغا گۇناھلىرىنى كېچۈرۈش ئارقىلىق قۇتۇلۇشنىڭ بىلىمىنى ئېنىق ئېيتىپ بېرىش؛
LUK 1:78-79	چۈنكى خۇدايىمىزنىڭ ئىچى-باغرىدىن ئۇرغۇپ چىققان شەپقەتلەر ۋەجىدىن، قاراڭغۇلۇق ۋە ئۆلۈم كۆلەڭگىسى ئىچىدە ئولتۇرغانلارنى يورۇتۇش ئۈچۈن، يۇلتىزلىرىمىزنى ئامانلىق يولىغا باشلاش ئۈچۈن، ئەرشتىن تاڭ شەپقى ئۈستىمىزگە چۈشۈپ يوقلىدى.	خۇدايىمىزنىڭ ئىنئامى رەھىملىكى ئۈچۈن، كۆكتىن چىققان تالاۋەر نۇر بىزگە يېتىپ كەلدى. بۇ نۇر قاراڭغۇلۇقتا ۋە ئۆلۈم كۆلەڭگىسىدە ساياق تۇرۇپ كەتكەنلەرگە يورۇق بېرىپ، بىزنىڭ يۇلتىزىمىزنى تەڭلىك يولىغا يۆتكەيدۇ.
LUK 1:80	بالا بولسا ئۆسۈپ، روھتا كۈچلەندۈرۈلدى. ئۇ ئىسرائىل جامائىتىنىڭ ئالدىدا نامايان قىلىنغۇچە چۆللەردە ياشاپ كەلدى.	بالا چوڭايغان ۋاقىتتا، روھى كۈچەپ كەتتى. ئۇ ئىسرائىل خەلقىگە نامايان بولغاندا قەدەر چۆلدە تۇرۇپ كەلدى.
LUK 2:1	ئەمدى شۇ كۈنلەردە، رىم ئىمپېراتورى قەيسەر ئاۋغۇستۇستىن بارلىق خەلقتىن باج ئېلىش ئۈچۈن ئۇلارنىڭ رويخېتى تىزىملانسۇن دەپ پەرمان چۈشتى.	Shu vaqitlarda, Qeyser Awgustustan butun dunyada bajelesh uchun, hamma xelqning royxetini tizimlash haqqida bir qarar chiqardi.
LUK 2:2	تۇنجى قېتىملىق بۇ نوپۇس تىزىملاش كىرىنىيۇس سۈرىيە ئۆلكىسىنى ئىدارە قىلىپ تۇرغان ۋاقىتدا ئېلىپ بېرىلغانىدى.	بۇ ساناق كىرىنىيۇس سۈرىيەنى باشقۇرۇپ تۇرغاندا ئالدىنقى قېتىم ئېلىپ بېرىلگەن.
LUK 2:3	شۇنىڭ بىلەن ھەممە ئادەم نوپۇسقا تىزىملىنىش ئۈچۈن ئۆز يۇرتلىرىغا قايتىش كېرەك بولدى.	ئاندىن ھەممە كىشى ئۆز شەھىرىگە بېرىپ تىزىملەشتۈرۈش قىلدى.
LUK 2:4	يۈسۈپمۇ داۋۇت پادىشاھىنىڭ جەمەتىدىن بولغاچقا، شۇنداقلا ئۇنىڭ بىۋاسىتە ئەۋلادى بولغاچقا، گالىلىيە ئۆلكىسىدىكى ناسارەت شەھىرىدىن ئايرىلىپ، يەھۇدىيە ئۆلكىسىدىكى، داۋۇتنىڭ يۇرتى بەيت-لەھەم دېگەن شەھەرگە كەتتى.	يۈسۈپ داۋۇتنىڭ ئائىلىسى ۋە نەسلىدىن بولغانلىقى ئۈچۈن، گالىلىيەدىكى ناسارەت شەھىرىدىن كەتپ، يەھۇدىيەدىكى داۋۇتنىڭ يۇرتى بەيت-لەھەمگە باردى.
LUK 2:5	نوپۇسقا تىزىملىنىش ئۈچۈن لايىقى، بولغۇسى ئايالى مەريەممۇ بىللە باردى. مەريەم ھامىلدار بولۇپ، قورسقى خېلىلا يوغىناپ قالغانىدى.	يوسۇپ تىزىملەش ئۈچۈن باردى، ئۇنىڭ كۆرسەتكەن ئايالى مەريەم بىللە. مەريەم ھامىل بولۇپ، قورسقى چوڭ قىلىپ كەتكەن تۇردى.
LUK 2:6	ۋە شۇنداق بولدىكى، ئۇلار بەيت-لەھەمدە تۇرغان ۋاقىتدا مەريەمنىڭ تۇغۇتىنىڭ ئاي-كۈنى توشۇپ قالدى.	ئۇلار بەيت-لەھەمدە بولۇپ تۇرغاندا، مەريەم بالىسىنى تۇغۇت قىلىش ۋاقتى تولۇپ كەتتى.
LUK 2:7	بىراق سارايدا ئۇلارغا ئورۇن بولمىغاچقا، مەريەم شۇ يەردە تۇنجى ئوغلىنى	مەريەم ئۆزىنىڭ بىرىنچى ئوغلىنى تۇغۇپ، ئۇنى قىياق بىلەن ساغلاپ،

Reference	Before	After
	تۇغقاندا ئۇنى زاكىلاپ، ئېغىلدىكى ئوقۇرغا ياتقۇزدى.	ئوقۇرغا ياتقۇزدى، چۈنكى مەھمانخانا ئۇلارغا ئورن بولمىغاچ.
LUK 2:8	شۇ يەرنىڭ ئەتراپىدىكى بەزى پادىچىلار دالادا تۇراتتى؛ ئۇلار كېچىچە تۈنەپ، پادىسىغا قارايتتى.	ھەم بۇ جايدىكى چوپانلار دالا ئىچىدە قالىپ تۇرۇپ، كېچىسى ئوتلىرىنى كۆزەت قىلىشىدى.
LUK 2:9	ۋە مانا، يەرۋەردىگارىنىڭ بىر پەرىشتىسى ئۇلارنىڭ ئالدىدا تۇراتتى؛ يەرۋەردىگارىنىڭ يارلاق شەرىپى ئۇلارنىڭ ئەتراپىنى يورۇتۇۋەتتى. ئۇلار ئىنتايىن بەك قورقۇپ كەتتى.	ھەم، خۇداينىڭ بىر پەرىشتىسى ئۇلارنىڭ ئالدىدا تۇرۇپ كۆرۈندى؛ خۇداينىڭ گۇررى ئۇلارنى چەمبەرەپ يورۇق سۈرۈپ تۇردى. ئۇلار زور قورقۇنچ بىلەن قورققان بولدى.
LUK 2:10	بىراق يەرىشتە ئۇلارغا: _ قورقماڭلار! چۈنكى مانا، يۈتۈن خەلققە خۇشاللىق بولىدىغان بىر خۇش خەۋەرنى سىلەرگە ئېلان قىلىمەن.	يەرىشتە ئۇلارغا دېدى: 'قورقمەڭلار! سىلەرگە بىر ياخشى خەۋەر بار، بۇ خەۋەر يۈتۈن خەلقىنى چاقان خۇشال قىلىدۇ.
LUK 2:11	چۈنكى بۈگۈن داۋۇتنىڭ شەھىرىدە سىلەر ئۈچۈن بىر قۇتقۇزغۇچى تۇغۇلدى. ئۇ رەب مەسىھ!	چۈنكى بۈگۈن داۋۇت شەھىرىدە سىلەرگە بىر قۇتقۇزغۇچى تۇغۇلدى. ئۇ رەب مەسىھ!
LUK 2:12	ئۇنى تېپىشىڭلار ئۈچۈن شۇ ئالامەت بولىدۇكى، بوۋاقنى زاكىلانغان ھالدا بىر ئوقۇردا ياتقان يېتىدە تاپىسىلەر، _ دېدى.	بۇ سىزلىرىگە ئالامەت: سىزلەر بىر بوۋاقنى قىياق بىلەن ساغلىغان ھالدا ئوقۇرغا ياتقان يېتىدە تېپىسىلەر.
LUK 2:13	بىردىنلا، يەرىشتىنىڭ ئەتراپىدا زور بىر توپ ئاسمان پەرىشتىلىرى كۆرۈنۈپ قالدى، خۇدانى ئۆستەپ:	تەيزىلا، يەرىشتىنىڭ يانلىرىدا زور بىر توپ ئاسمان پەرىشتىلىرى كۆرۈنۈپ قالدى، خۇدانى ئۆستەپ:
LUK 2:14	«ئەرسىئەلادا خۇداغا شان-شەرەپلەر بولغاي! يەر يۈزىدە بولسا ئۇ سۇيۇنىدىغان بەندىلىرىگە ئارام-خاتىرجەملىك بولسۇن!» دېيىشتى.	«ئەڭ يۇقىرى ئاسماندا خۇداغا گۇررى بار بولسۇن! يەر توپىدا ئۇنى ياخشى كۆرگەنلەرگە تىنچلىق بولسۇن!» دېيىش.
LUK 2:15	يەرىشتىلەر ئۇلاردىن ئايرىلىپ ئاسمانغا چىقىپ كېتىۋىدى، پادىچىلار بىر-بىرىگە: _ بەيت-لەھەمگە يول ئېلىپ، يەرۋەردىگار بىزگە ئۇقتۇرغان، ئەمەلگە ئاشۇرغان بۇ ئىشنى كۆرۈپ كېلەيلى، _ دېيىشتى.	يەرىشتىلەر ئۇلارنى تاشلاپ ئاسمانغا قايتىپ كەتتى، چوپانلار بىر-بىرىگە: 'بەيت-لەھەمگە بارالايمىز، يەرۋەردىگار بىزگە دەپ-تۇرغان بۇ ئىشنى كۆرۈپ كېلىش كېرەك،' دېدى.
LUK 2:16	شۇنىڭ بىلەن ئۇلار تېزلىك بىلەن شەھەرگە بارىپ، مەريەم بىلەن يۈسۈپنى ۋە ئوقۇردا ياتقان بوۋاقنى ئىزدەپ تاپتى.	شۇنىڭ بىلەن ئۇلار تېزلىك بىلەن شەھەرگە بارىپ، مەريەم بىلەن يۈسۈپنى ۋە تاغاققا ياتقان بولسا تاپتى.
LUK 2:17	پادىچىلار بوۋاقنى كۆرگەندىن كېيىن، ئۆزلىرىگە ئۇنىڭ ھەققىدە ئېيتىلغان سۆزلەرنى كەڭ تارقىتىۋەتتى.	چوپانلار بوۋاقنى كۆرگەندىن كېيىن، ئۇلارغا ئېيتىلگەن بۇ بالا ھەقتە خەۋەرلەرنى ھەممىگە جاھانلىقتۇردى.
LUK 2:18	بۇنى ئاڭلىغانلارنىڭ ھەممىسى پادىچىلارنىڭ دېگەنلىرىگە ئىنتايىن ھەيران قېلىشتى.	ئاڭلىغان ھەممە كىشى چوپانلار دېگەنلىرىگە كاتتا ھەيران قالدى.
LUK 2:19	مەريەم بولسا بۇ ئىشلارنىڭ ھەممىسىنى كۆڭلىگە يۈكۈپ، چوڭقۇر ئويلىنىپ يۈرەتتى.	مەريەم بۇ ئىشلارنىڭ ھەممىسىنى كۆڭلىگە ئومۇت قىلىپ، چوڭقۇر ئويلىنىپ كەتتى.
LUK 2:20	پادىچىلار كۆرگەن ۋە ئاڭلىغانلىرىنىڭ ھەممىسى ئۈچۈن خۇدانى ئۇلۇغلاپ، مەدھىيە ئوقۇشقان يېتى قايتىشتى؛ بارلىق ئىشلار دەل ئۇلارغا خەۋەرلەندۈرۈلگەندەك بولۇپ چىققانىدى.	چوپانلار قايتىپ كەتتى، كۆرگەن ۋە ئاڭلىغان ھەممە ئىشلار ئۈچۈن خۇدانى ئالغا سۇيىپ، مەدھىيە ئېيتىشتى؛ بارلىق ئىشلار دەل ئۇلارغا دېگەندەك بولۇپ چىقتى.
LUK 2:21	بوۋاقنى خەتنە قىلىش ۋاقتى، يەنى سەككىزىنچى كۈنى توشقاندا، ئۇنىڭغا ئەيسا دەپ ئىسىم قويۇلدى. يەرىشتە بۇ ئىسىمنى ئۇ تېخى ئانىسىنىڭ بالىلىقىسىدا ئايرىدە بولمايلا قويغانىدى.	بالىنى خەتنە قىلىش ئۈچۈن سەككىز كۈن توشقاندا، ئۇنىڭ ئىسمى ئەيسا دەپ قويۇلدى. يەرىشتە بۇ ئىسىمنى ئۇ تېخى ئانىسىنىڭ بالىلىقىسىدا يەيدا بولمىغاندا ئېيتقاننىدى.
LUK 2:22	ئەمدى مۇسا يەيغەمبەرگە چۈشۈرۈلگەن قانۇن بويىچە يۈسۈپ بىلەن مەريەمنىڭ پاكلىنىش ۋاقتى توشقاندا ئۇلار بالىنى يەرۋەردىگارغا ئاتاپ تاپشۇرۇش ئۈچۈن يېرۇسالېمغا ئېلىپ باردى	مۇسا قانۇنى بويىچە يۈسۈپ بىلەن مەريەم پاكلىنىش ۋاقتى تولغاندا، بالىنى رەببىگە تەقدىم قىلىش ئۈچۈن يېرۇسالېمغا كەتتى
LUK 2:23	(يەرۋەردىگارىنىڭ تەۋرات قانۇنىدا: «بارلىق تۇنجى ئوغۇل يەرۋەردىگارغا مۇقەددەس مەنسۇپ ئاتىلىشى كېرەك» دەپ يېزىلغانىدەك)	يەرۋەردىگارىنىڭ قانۇنىدا دەپ بەلگىلەنگەنچە: «ھەر بىر تۇنجى ئوغۇل يەرۋەردىگarga مۇقەددەس بولۇشى زۆرۈر»

Reference	Before	After
LUK 2:24	ۋە شۇنداقلا يەرۋەردىگارنىڭ تەۋرات قانۇنىدا دېيىلگىنى بويىچە، بىر جۈپ ياخشەك ياكى ئىككى كەپتەر باچكىسىنى قۇربانلىققا سۇنۇش كېرەك ئىدى.	ھەم شۇنداقلا رەببىنىڭ تەۋرات قانۇنىدىكى دېگەن نەرسىگە ئاساسەن، بىر جۈپ ياخشەك ياكى ئىككى كەپتەر باچكىسىنى قۇربانلىق قىلىش كېرەك.
LUK 2:25	ۋە مانا شۇ چاغلاردا، يېرۇسالېمدا سىمېئون ئىسىملىك بىر كىشى تۇراتتى. ئۇ ھەم ھەققانىي ۋە ئىخلاسمەن ئادەم بولۇپ، «ئىسرائىلغا تەسەللى بەرگۈچى»نى ئىنتىزارلىق بىلەن كۈتكەنىدى. مۇقەددەس روھ ئۇنىڭ ۋۇجۇدىغا يار ئىدى.	قارا، يېرۇسالېمدا سىمېئون ناملىق بىر كىشى بار ئىدى. ئۇ ئادىل ۋە دىندار بولۇپ، ئىسرائىلنىڭ تەسەللەپچانلىقىنى سەۋر بىلەن كۈتۈپ تۇردى. مۇقەددەس روھ ئۇنىڭ ئۈستىدە بار ئىدى.
LUK 2:26	ئۇ مۇقەددەس روھتىن كەلگەن ۋەھىيىدىن ئۆزىنىڭ يەرۋەردىگارنىڭ مەسھىنى كۆرمىگۈچە ئۆلۈم كۆرمەيدىغانلىقىنى بىلگەنىدى.	ئۇ مۇقەددەس روھتىن ئاڭلىغان: يەرۋەردىگارنىڭ مەسھىنى كۆرمەس تۇرۇپ ئۆلمەيدىغانلىقىنى.
LUK 2:27	ئۇ مۇقەددەس روھنىڭ باشلىشى بىلەن ئىبادەتخانىنىڭ ھويلىلىرىغا كىردى؛ ئاتا-ئانىسى تەۋراتتا بېكىتىلگەن ئادەتنى بېجىرىش ئۈچۈن بوۋاق ئەيسانى كۆتۈرۈپ كىرگەندە،	ئۇ مۇقەددەس روھنىڭ ھەيدەشى بىلەن ئىبادەتخانىغا كىردى؛ ئەيسانىڭ ئاتا-ئانىسى تەۋراتتىكى ئادەت بويىچە بوۋاقنى ئېلىپ كىرىپ كەتكەندە،
LUK 2:28	سىمېئون بوۋاقنى قۇچىقىغا ئېلىپ، خۇداغا تەشەككۈر-مەدھىيە ئوقۇپ مۇنداق دېدى: –	سىمېئون بوۋاقنى قولىغا ئېلىپ، خۇدا بىلەن مەدھىيە ئېيتىپ، مۇنداق دېدى:
LUK 2:29	«ئەمدى، ئى ئىگەم، ھازىر سۆزۈڭ بويىچە قۇلۇڭنىڭ بۇ ئالەمدىن خاتىرجەملىك بىلەن كېتىشىگە يول قويغايىسەن؛	«ئەمدى، ئى يەرۋەردىگار، سۆزىڭ بويىچە، قۇلىڭ بۇ دۇنيادىن تىنچلىق بىلەن كېتىشىگە يول قويۇۋاتىسەن؛»
LUK 2:30	چۈنكى ئۆز كۆزۈم سېنىڭ نىجاتىڭنى كۆردى،	ئۈچۈن كۆزۈم سېنىڭ قۇتۇلۇشىنى كۆرگەن،
LUK 2:31	ئۇنى بارلىق خەلقلەر ئالدىدا ھازىرلىغانسەن؛	ئۇنى ھەممە خەلقنىڭ كۆزىگە كۆرۈنۈپ تەييار قىلغانسەن؛
LUK 2:32	ئۇ باشقا خەلقلەرگە يورۇق بولۇپ كۆرسىتىدۇ، سىزلىكى خەلق ئىسرائىلنىڭ ئۇ ئەللەرگە ۋەھىي بولىدىغان نۇر، ۋە خەلقنىڭ ئىسرائىلنىڭ شان-ئەزىز شەرىپى!	ئۇ باشقا خەلقلەرگە يورۇق بولۇپ كۆرسىتىدۇ، سىزلىكى خەلق ئىسرائىلنىڭ ئۇ ئەللەرگە ۋەھىي بولىدىغان نۇر، ۋە خەلقنىڭ ئىسرائىلنىڭ شان-ئەزىز شەرىپى!
LUK 2:33	بالىنىڭ ئاتا-ئانىسى بالا ھەققىدە ئېيتىلغانلىرىغا ئىنتايىن ھەيران قېلىشتى.	بالىنىڭ ئاتا-ئانىسى بالا ھەققىدە دېگەنلەرگە چوڭقۇر ھەيران قالدى.
LUK 2:34	سىمېئون ئۇلارغا بەخت تىلەپ، ئاپىسى مەريەمگە مۇنداق دېدى: – مانا! بۇ بالا ئىسرائىلدىكى نۇرغۇن كىشىلەرنىڭ يىقىلىشى ۋە نۇرغۇن كىشىلەرنىڭ كۆتۈرۈلۈشى ئۈچۈن تەيىنلەندى، شۇنداقلا كىشىلەر قارشى چىقىپ ھاقارەتلەيدىغان، خۇدانىڭ بېشارەتلىك ئالامىتى بولىدۇ.	سىمېئون ئۇلارغا ياخشى سۆزلەر تىلەپ، مەريەمگە دېدى: «قارا! بۇ بالا ئىسرائىلدىكى كۆپ كىشىلەرنى يىقىتىپ تاشلاش ۋە كۆتۈرۈپ چىقىش ئۈچۈن تاللانغان، شۇنداقلا كىشىلەر قارشى چىقىپ ھەقارەت قىلىدىغان خۇدانىڭ بىر بەلگىسى بولىدۇ.»
LUK 2:35	شۇنىڭ بىلەن نۇرغۇن كىشىلەرنىڭ كۆڭلىدىكى غەرەزلىرى ئاشكارىلىنىدۇ – ۋە بىر قىلىچمۇ سېنىڭ كۆڭلۈڭگە سانجىلىدۇ!	بىر قىلىچ سېنىڭ جىنىڭغا تەرەپ سېلىنىدۇ، بۇ بىلەن كۆپ كىشىلەرنىڭ ئىچكى پىكىرلىرى ئاشكارا بولىدۇ!
LUK 2:36	شۇ يەردە ئاشىر قەبىلىسىدىن بولغان فانۇللىنىڭ قىزى ئاننا ئىسىملىك خېلى ياشانغان بىر ئايال پەيغەمبەرمۇ بار ئىدى. ئۇ قىز ۋاقتىدا ئەرگە تەگكەندىن كېيىن ئۇنىڭ بىلەن يەتتە يىل بىللە ياشاپ،	شۇ جايدا ئاشىر قەبىلىسىدىن كەلگەن فانۇللىنىڭ قىزى ئاننا، خەلى چوڭ بولغان بىر ئايال پەيغەمبەر بار ئىدى. ئۇ قىز ۋاقتىدا ئەرگە تەركىب بولۇپ، كېيىن ئۇ بىلەن يەتتە يىل بىللە ياشىغان.
LUK 2:37	ئاندىن سەكسەن تۆت يىل تۇل تۇرغان ئىدى. ئۇ ئىبادەتخانا ھويلىلىرىدىن چىقماي، كېچە-كۈندۈز روزا تۇتۇشلار ۋە دۇئالار بىلەن خۇداغا ئىبادەت قىلاتتى.	ئاندا ئۇ 84 يىللىق مىرزاي ئىدى. ئۇ ئىبادەتخانىدا قالىپ، كېچە-كۈندۈز روزا تۇتۇپ ۋە دۇئا قىلىپ، خۇداغا ئىبادەت قىلاتتى.
LUK 2:38	ئۇ دەل شۇ يەتتە يىتتىپ كېلىپ يەرۋەردىگارغا تەشەككۈر ئېيتتى، ھەمدە يېرۇسالېمدا نىجات-ھۆرلۈكنى كۈتۈۋاتقان بارلىق خالايققا بالا توغرىسىدا سۆز قىلدى.	ئۇ شۇ ۋاقىتتا كەلدى، خۇدا قا رەھمەت دەيتى، ھەمدە يېرۇسالېمدا قۇتقۇزۇلۇشنى كۈتۈۋاتقان ھەممە خەلققە بالىنىڭ ھەقتە گەپ قىلدى.
LUK 2:39	يۈسۈپ بىلەن مەريەم تەۋراتتا بېكىتىلگەن بارلىق ئىشلارنى ئادا قىلغاندىن كېيىن، گاللىيەگە، ئۆز شەھىرى ناسارەتكە قايتتى.	يۈسۈپ بىلەن مەريەم خۇدا نىزاملىرىدا كۆرسەتكەن بارلىق ئىشلارنى ئەمەلگە ئاشۇرغاندىن كېيىن، گاللىيەگە قايتىپ، ئۆز شەھىرى ناسارەتكە كىرىپ كەتتى.

Reference	Before	After
LUK 2:40	بالا بولسا ئۆسۈپ، دانا-ئاقىلانلىك بىلەن تولۇپ، روھتا كۈچلەندۈرۈلدى، خۇدانىڭ مېھرى ئۇنىڭ ئۈستىدە بار edi.	بالا چوڭايدى، ئاقىل بىلەن تولدى، روھىي جەھەتتىن كۈچەندى، خۇدانىڭ مېھرى ئۇنىڭ ئۈستىدە بار edi.
LUK 2:41	ئۇنىڭ ئاتا-ئانىسى ھەر يىلى ئۆتۈپ كېتىش ھېيتىدا يېرۇسالېمغا باراتتى.	ئۇنىڭ ئاتا-ئانىسى ھەر يىلى يەسحا بايرىمىدا يېرۇسالېمغا باراتتى.
LUK 2:42	ئەيسا ئون ئىككى ياشقا كىرگەن يىلى، ئۇلار ئۇنى ئېلىپ، ھېيتنىڭ ئادىتى بويىچە يەنە چىقىپ باردى.	ئەيسا 12 ياشقا بولغاندا، ئۇلار يەسحا بايرىمىنىڭ ئادىتى بويىچە يېرۇسالېمغا باراتتى.
LUK 2:43	ھېيت كۈنلىرىنى ئۆتكۈزگەندىن كېيىن، ئۇلار ئۆيىگە قاراپ كېتىۋاتقاندا، بالا ئەيسا يېرۇسالېمدا قالدى. ئاتا-ئانىسىنىڭ بۇ ئىشتىن خەۋىرى يوق ئىدى، بەلكى ئۇنى سەييارداش-ھەمراھلىرى بىلەن بىللە كېلىۋاتىدۇ، دەپ ئويلاپ، بىر كۈن يول يۈردى. ئاندىن ئۇلار ئۇنى ئۇرۇق-تۇغقانلار ۋە دوست-بۇرادەرلىرى ئارىسىدىن ئىزدەشكە باشلىدى؛	بايرام بېتىپ كېيىن، ئۇلار ئۇيغا قايتىشاپ بارۋاتقاندا، بالىسى يسا يېرۇسالېمدا قالدى. ئاتا-ئانىسى بۇ ئىشنىڭ خەۋىرى يوقتى.
LUK 2:44	ئۇلار: «ئۇ بىزning سەييار گۇرۇپپىسىدا بار» دەپ ئويلاپ، بىر كۈن يول چىقتى. كېيىن ئۇنى تۇغقان-دوستلىرى ئارىسىدا ئىزدەشكە باشلىدى؛	ئۇلار: «ئۇ بىزning سەييار گۇرۇپپىسىدا بار» دەپ ئويلاپ، بىر كۈن يول چىقتى. كېيىن ئۇنى تۇغقان-دوستلىرى ئارىسىدا ئىزدەشكە باشلىدى؛
LUK 2:45	ئىزدەپ تاپالماي، ئۇلار كەينىگە يېنىپ يېرۇسالېمغا بېرىپ يەنە ئىزدىدى.	ئۇلار تاپالمىغاندا، يېرۇسالېمغا قايتىپ كەلگەن بولۇپ، يەنە ئىزدەشتى.
LUK 2:46	ۋە شۇنداق بولدىكى، ئۈچىنچى كۈنى ئۇلار ئۇنى ئىبادەتخانا ھويلىسىدا تەۋرات ئۇستازلىرىنىڭ ئارىسىدا ئولتۇرۇپ، ئۇلارنىڭ تەلىملىرىنى ئاڭلاۋاتقان ھەم ئۇلاردىن سوئال سوراۋاتقاننىڭ ئۈستىدە تاپتى.	شۇ ۋاقىتتا، ئۈچ كۈن كېيىن، ئۇلار ئۇنى مەبىددا تەلىمچىلار بىلەن بىرگە ئولتۇرۇپ، ئۇلارنىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلاپ، سوئال سوراپ تۇرۇۋاتقان يەردە تېپتى.
LUK 2:47	ئۇنىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلىغانلارنىڭ ھەممىسى، ئۇنىڭ ئەقىل-فېكرى ۋە بەرگەن جاۋابلىرىغا ئىنتايىن ھەيران قېلىشتى.	ئۇنىڭ گەپلىرىنى ئاڭلىغانلارنىڭ ھەممىسى، ئۇنىڭ ئەقىل-فېكرى ۋە جاۋابلىرىغا ھەيران قالدى.
LUK 2:48	ئاتا-ئانىسى ئۇنى كۆرۈپ ناھايىتى ھەيرانۇھەس بولۇشتى، ئۇنىڭ ئانىسى ئۇنىڭغا: «ۋاي بالا! نېمىشقا بىزگە شۇنداق مۇئامىلە قىلدىڭ؟ ئاتاڭ ئىككىمىز پاراكەندە بولۇپ سېنى ئىزدەپ كەلدۇق!» دېدى.	ئاتا-ئانىسى ئۇنى كۆرگەندە، زور ھەيران قالدى. ئانىسى ئۇغا: «ئەي بالا! نېمىشقا بىزگە شۇنداق قىلدىڭ؟ ئاتاڭ بىلەن مەن سېنى ئىزدەپ تەپتى!» دېدى.
LUK 2:49	ئۇ ئۇلارغا: «نېمىشقا مېنى ئىزدىدىڭلار؟ ئەجەب، مېنىڭ ئاتامنىڭ ئىشلىرىدا بولۇشۇم كېرەكلىكىمنى بىلمەيتىڭلار؟» دېدى.	ئۇ ئۇلارغا: «سەلەر نېمىشقا مېنى ئىزدەپسىز؟ سەلەر بىلمەپسىزكى، مېنىڭ ئاتامنىڭ ئىشلىرىدا بولۇشۇم زۆر كېرەك؟» دېدى.
LUK 2:50	لېكىن ئۇلار ئۇنىڭ ئۇلارغا ئېيتقىنىنى چۈشەنمىدى.	ئۇلار ئۇنىڭ ئېيتقان سۆزلىرىنى چۈشەنمىدى.
LUK 2:51	ئاندىن ئۇ ئۇلار بىلەن ناسارەتكە قايتتى ۋە ئۇلارنىڭ گېپىگە ئىزچىل بويسۇناتتى. لېكىن ئانىسى بۇ ئىشلارنىڭ ھەممىسىنى كۆڭلىگە يۈكۈپ قويدى.	سۇنۇشتا ئۇ ئۇلار بىلەن بىرگە ناسارەتكە قايتىپ كەتتى ۋە ئۇلارنىڭ گەپلىرىگە تولا ئەگىشىپ تۇردى. لېكىن ئانىسى بۇ ئىشلارنىڭ ھەممىسىنى كۆڭۈلدە ساقلىپ تۇردى.
LUK 2:52	شۇنداق قىلىپ، ئەيسا ئاقىلانلىك-دانالىقتا ۋە قامەتتە يېتىلىپ، خۇدا ۋە كىشىلەر ئالدىدا بارغانسېرى سۆيۈملەكتە ئىدى.	ئەيسا ئاقىل بىلەن دانالىقنى كۈپەيتىپ، قامىتىنى چوڭايتىپ، خۇدا ۋە كىشىلەر ئالدىدا ياقىتۇرۇشقا ئېرىشىپ بارغان.
LUK 3:1	رىم ئىمپېراتورى تىبېرىيۇس قەيسەرنىڭ سەلتەنتىنىڭ ئون بەشىنچى يىلى، پونتئۇس پىلاتۇس يەھۇدىيە ئۆلكىسىنىڭ ۋالىيسى، ھېرود خان گالىلىيە ئۆلكىسىنىڭ ھاكىمى، ھېرود خاننىڭ ئىنىسى فىلىپ خان ئىتۇرىيە ۋە تراخونىتىس ئۆلكىسىنىڭ ھاكىمى، لىسانىياس خان ئابېلىنى ئۆلكىسىنىڭ ھاكىمى بولغاندا،	تىبېرىيۇس قەيسەرنىڭ ھاكىمچىلىكىنىڭ ئون بەشىنچى يىلىدا، پونتئۇس پىلاتۇس يەھۇدىيەنىڭ باشلىقى بولۇپ تۇرغاندا، ھېرود خان گالىلىيەنى باشقۇرۇۋاتقاندا، ھېرودنىڭ ئاقىقى فىلىپ خان ئىتۇرىيە ۋە تراخونىتىسنى باشقۇرۇۋاتقاندا، لىسانىياس خان ئابېلىنى باشقۇرۇۋاتقاندا،
LUK 3:2	ھانناس ھەم قايافا باش كاھىنلىق قىلىۋاتقاندا، خۇدانىڭ سۆز-كلامى چۆلدە ياشاۋاتقان زەكەرىيانىڭ ئوغلى يەھياغا كەلدى.	ھانناس بىلەن قايافا باش كاھىن بولۇپ تۇرغاندا، خۇدا سۆزى چۆلدە تۇرۇۋاتقان زەكەرىيانىڭ ئوغلى يوخەننەگە كەلدى.
LUK 3:3	ئۇ ئىئوردان دەرياسى ۋادىسىدىكى بارلىق رايونلارنى كېزىپ، كىشىلەرگە گۇناھلارغا كەچۈرۈم ئېلىپ كېلىدىغان، توۋا قىلىشنى بىلدۈرىدىغان سۇغا «چۆمۈلدۈرۈش»نى جاكارلاشنى باشلىدى.	ئۇ ئىئوردان دەرياسى ۋادىسىدىكى بارلىق جايلارغا بارىپ، گۇناھلارنى كەچۈرۈش ئۈچۈن تەۋبە قىلىش چۆمۈشىنى جاكارلىدى.
LUK 3:4	خۇددى تەۋراتتىكى يەشايە يەھىيەمبەرنىڭ سۆزلىرى خاتىرىلەنگەن قىسمىدا	يەشايە يەھىيەمبەرنىڭ كىتابىدا يېزىلغانچە: «چۆلدە بىر كىشى دېگەن:

Reference	Before	After
	يۈتۈلگەندەك: «باياۋاندا تۈۋلىغۇچى بىر كىشىنىڭ رەبىنىڭ يولىنى تەييارلاڭلار، ئۇنىڭ يوللىرىنى تۈز قىلىڭلار! – دېگەن ئاۋازى ئاڭلاندى.	رەبىبىنىڭ يولىنى تەييارلاڭلار، ئۇنىڭ يوللىرىنى تۈز قىلىڭلار!»
LUK 3:5	ھەممە يەيەر تولۇق تۇلىدۇ، ھەممە تاغ-تۆپۈك تۆۋەن قىلىنىدۇ؛ ئەگەر جايلار بارلىق جىلغىلار تولدۇرۇلىدۇ، بارلىق تاغ-دوڭلار يەسىلىتىلىدۇ؛ ئەگرى-توقاي تۈز بولىدۇ، ساقىل يوللار تەكشى بولىدۇ.	ھەممە تاغ-تۆپۈك تۆۋەن قىلىنىدۇ؛ ئەگەر جايلار بارلىق جىلغىلار تولدۇرۇلىدۇ، بارلىق تاغ-دوڭلار يەسىلىتىلىدۇ؛ ئەگرى-توقاي تۈز بولىدۇ، ساقىل يوللار تەكشى بولىدۇ.
LUK 3:6	شۇنداق قىلىپ، بارلىق ئەت ئىگىلىرى خۇدانىڭ نىجاتىنى كۆرەلەيدىغان بولىدۇ! – دەپ توۋلايدۇ.	شۇنداق بولغاندا، ھەممە كىشى خۇدا نىجاتىنى كۆرەلەيدۇ!
LUK 3:7	يەھيا ئەمدى ئالدىغا چۆمۈلدۈرۈشنى قوبۇل قىلىشقا چىققان توپ-توپ خالايققا: – ئەي زەھەرلىك يىلان بالىلىرى! كىم سىلەرنى خۇدانىڭ چۈشۈش ئالدىدا تۇرغان غەزىپىدىن قېچىڭلار دەپ ئاڭلايدۇردى؟!	يەھيا شۇ ۋاقىتتا چۆمەش قىلىشقا كەلگەن خەلق گۇرۇپپىسىغا: «ئەي زەھەرلىك يىلان بالىلىرى! كىم سىلەرگە خۇدىنىڭ كېلىپ قالغاندا تۇتۇپ تاشلىغۇچى گەزەپتىن قېچىپ قۇتۇلۇڭلار دەپ دەپتە كەلتۈرگەن؟»
LUK 3:8	ئەمدى توۋىغا لايىق مېۋىلەرنى كەلتۈرۈڭلار! ۋە ئۆز ئىچىڭلاردا: «بىزنىڭ ئاتىمىز بولسا ئىبراھىمدۇر!» دەپ خىيال ئەلىمەڭلار؛ چۈنكى مەن شۇنى سىلەرگە ئېيتىپ قويايىكى، خۇدا ئىبراھىمغا مۇشۇ تاشلاردىنمۇ يەرزەنتلەرنى يارىتىپ بېرەلەيدۇ.	ھازىر توۋبا قىلىشقا ماس مېۋىلەرنى چىقارىڭلار! ئۆزىڭلار: «بىزنىڭ ئاتامىز ئىبراھىم!» دېمەڭلار؛ چۈنكى مەن سىلەرگە دەيمەن، خۇدا بۇ تاشلاردىنمۇ ئىبراھىمغا يەرزەنتلەرنى يارىتىپ بېرىدۇ.
LUK 3:9	پالتا ئاللىقاچان دەرەخلەرنىڭ يىلتىزىغا تەڭلەپ قويۇلدى؛ ياخشى مېۋە بەرمەيدىغان ھەرقانداق دەرەخلەر كېسىپ ئوتقا تاشلىنىدۇ! – دېدى.	پالتا ھازىرلا دەرەخلەرنىڭ كۆكىگە تەڭ قويۇلدى؛ ياخشى مېۋە بەرمەيدىغان ھەر دەرەخنى كەسىپ ئوتقا تاشلايدۇ!
LUK 3:10	ئۇنىڭ ئەتراپىغا توپلاشقان كىشىلەر ئەمدى ئۇنىڭدىن: – ئۇنداقتا، بىز قانداق قىلىشىمىز كېرەك؟ – دەپ سورىدى.	ئۇنىڭ ئەتراپىدا يىغىلىپ تۇرغان كىشىلەر: ‘دېمەك، بىز نېمە قىلىش كېرەك؟’ دەپ سورىدى.
LUK 3:11	ئۇ جاۋابەن: – ئىككى قۇر چاپىنى بار كىشى بىرىنى يوق كىشىگە بەرسۇن، يەيدىغىنى بار كىشىمۇ شۇنداق قىلسۇن، – دېدى.	ئۇ جاۋاپ بەردى: «ئىككى قۇر چاپى بار كىشى، بىرىنى يوق كىشىگە بەرسۇن، يەيدىغانى بار كىشىمۇ شۇنداق قىلسۇن.»
LUK 3:12	بەزى باجگىرلارمۇ چۆمۈلدۈرۈشنى قوبۇل قىلغىلى ئۇنىڭ ئالدىغا كېلىپ: – ئۇستاز، بىز قانداق قىلىمىز؟ – دەپ سورىدى.	باجگىرلارمۇ چۆمۈلدۈرۈشنى ئېلىپ، كېلىپ: ‘ئۇستاز، بىز نېمە قىلىش كېرەك؟’ دەپ سورىدى.
LUK 3:13	ئۇ ئۇلارغا: – بەلگىلەنگەندىن ئارتۇق باج ئالماڭلار، – دېدى.	ئۇ ئۇلارغا: «بەلگىلەنگەن مىقدارغا باج ئالماڭلار، ئارتۇق چاپماڭلار،» دېدى.
LUK 3:14	ئاندىن بەزى لەشكەرلەرمۇ ئۇنىڭدىن: – بىزچۇ، قانداق قىلىشىمىز كېرەك؟ – دەپ سوراشتى. ئۇ ئۇلارغا: – باشقىلارنىڭ پۇلىنى زوراۋانلىق بىلەن ئېلىۋالماڭلار، ھېچكىمگە يالغاندىن شىكايەت قىلماڭلار ۋە ئىش ھەققىڭلارغا رازى بولۇڭلار، – دېدى.	ئاندىن بەزى ئەسكەرلەر سوراشتى: ‘بىزگە نېمە قىلىش كېرەك؟’ ئۇ ئۇلارغا دەيدى: ‘باشقىلارنىڭ پۇللىرىنى زورلاپ ئېلىپ كەتمەڭلار، ھېچكىمگە يالغان شىكايەت قىلماڭلار ۋە ئىش ھەققىڭلارغا قېنىچاق بولۇڭلار.’
LUK 3:15	ئەمدى خەلق تەقەززالىقتا بولۇپ ھەممەيلەن كۆڭلىدە يەھيا توغرۇلۇق «مەسىھ مۇشۇ كىشىمىدۇ؟» دەپ ئويلاشتى.	ھازىر خەلق ھەممىسى ئۈمىتتە تۇرۇپ، يەھيا شۇ مەسىھمۇ دەپ كۆڭۈلدە ئەمدى خەلق تەقەززالىقتا بولۇپ ھەممەيلەن كۆڭلىدە يەھيا توغرۇلۇق ئويلاشتى.
LUK 3:16	يەھيا ھەممەيلەنگە جاۋابەن: – مەن سىلەرنى دەرۋەقە سۇغا چۆمۈلدۈرىمەن. لېكىن مەندىن قۇدرەتلىك بولغان بىرسى كېلىدۇ؛ مەن ھەتتا كەشلىرىنىڭ بوغۇچىنى يېشىشىمۇ لايىق ئەمەسمەن! ئۇ سىلەرنى مۇقەددەس روھقا ھەم ئوتقا چۆمۈلدۈرىدۇ.	يەھيا ھەممىسىگە جاۋاب بەر: مەن سىلەرنى سۇ بىلەن يۇيۇۋېتىمەن. لېكىن مەندىن قۇۋۋەتلىك بىر كىشى كېلىدۇ، مەن ئۇنىڭ ئايلاق كەشلىرىنى بوغلاپ بېرىشكە تەكشىمە! ئۇ سىلەرنى مۇقەددەس رۇھ بىلەن ۋە ئوت بىلەن يۇيۇۋېتىدۇ.
LUK 3:17	ئۇنىڭ سورۇغۇچى كۈرىكى قولىدا تۇرىدۇ؛ ئۇ ئۆز خامىنىنى توپا-ساماندىن تەلتۈكۈس تازىلايدۇ، ساپ بۇغداينى ئامبارغا يىغىدۇ، ئەمما توپا-ساماننى ئۆچمەس ئوتتا كۆيدۈرۈۋېتىدۇ، – دېدى.	ئۇ قولىدا سورۇغۇچ كۈرىك بار؛ خامىنى توپا-ساماننان تەر تازىلاپ، ساپ بۇغداينى ئامبارغا يىغىپ ئالىدۇ، بەلكى توپا-ساماننى ئۆچمەس ئوتتا كۆيدۈرۈپ تاشلايدۇ.
LUK 3:18	ئەمدى شۇنداق كۆپ باشقا نەسىھەتلەر بىلەن يەھيا خۇش خەۋەرنى خەلققە يەتكۈزدى.	يەھيا كۆپ باشقا نۇرغۇن پاراۋەتلەر بىلەن خۇش خەۋەرنى خەلقكە ئاڭلىدى.
LUK 3:19	ھاكىم ھېرود ئەنگىلىيە ئايالى ھاكىمىنىڭ ئايالى ھېرودىيەنى تارتىۋالغانلىقى	كېيىن، ھېرود ئۆگەي ئاكىسىنىڭ ئايالى ھېرودىيەنى تارتىۋالغاندىن ۋە ئۇنىڭ كېيىن، ھاكىم ھېرود ئۆگەي ئاكىسىنىڭ ئايالى ھېرودىيەنى تارتىۋالغانلىقى

Reference	Before	After
	تۈپەيلىدىن ۋە شۇنىڭدەك ئۇنىڭ بارلىق باشقا رەزىل قىلمىشلىرى ئۈچۈن يەھيا تەرىپىدىن ئەيىبلەنگەن،	باشقا ھەممە يامان ئىشلىرى ئۈچۈن يەھيا تەرىپىدىن تەنقىد قىلىندى.
LUK 3:20	ھېرود بۇ بارلىق رەزىللىكنىڭ ئۈستىگە يەنە شۇنى قىلدىكى، يەھيانى زىندانغا تاشلىدى.	ھېرود بارلىق يامان ئىشلىرىغا قوشۇپ، يەھيانى زىندانغا قاماققا سۇندى.
LUK 3:21	شۇنداق بولدىكى، ھەممە خەلق يەھيادىن چۆمۈلدۈرۈشنى قوبۇل قىلغاندا، ئەيسامۇ چۆمۈلدۈرۈشنى قوبۇل قىلدى. ئۇ دۇئا قىلىۋاتقاندا، ئاسمانلار يېرىلىپ،	شۇ ۋاقىتتا، ھەممە كىشى يەھيا تەرىپىدىن سۇغۇرۇش ئالغاندا، ئەيسا ئوخشاش سۇغۇرۇش ئالدى. ئۇ دۇئا قىلىپ تۇرغاندا، ئاسمان ئېچىلىپ كەتتى،
LUK 3:22	مۇقەددەس روھ كەپتەر سىياقىدا چۈشۈپ ئۇنىڭ ئۈستىگە قوندى. شۇنىڭ بىلەن ئاسماندىن: «سەن مېنىڭ سۆيۈملۈك ئوغلۇم، مەن سەندىن تولۇق خۇرسەنمەن!» دېگەن بىر ئاۋاز ئاڭلاندى.	مۇقەددەس روھ كەپتەر ئوزۇقلۇقىدا چۈشۈپ كەتتى، ئۇنىڭ ئۈستىگە تۇشتى. شۇ ۋاقىتتا ئاسماندىن: «سەن مېنىڭ سۆيۈملۈك ئوغلۇمسان، مەن سەندىن تولاي خۇشال!» دېگەن بىر ئاۋاز ئاڭلىنىپ قالدى.
LUK 3:23	ئەيسا ئۆز خىزمىتىنى باشلىغاندا، ئوتتۇزغا كىرىپ قالغانىدى. ئۇ (خەقنىڭ نەزىرىدە) يۇسۇپنىڭ ئوغلى ئىدى؛ يۇسۇپ خېلىنىڭ ئوغلى،	ئەيسا خىزمىتىنى باشلىغاندا، ئوتتۇز ياشقا كىرگەن بولۇپ قالدى. ئۇ يۇسۇپنىڭ بالىسى ئىدى؛ يۇسۇپ خېلىنىڭ بالىسى،
LUK 3:24	خېلى ماتتاتىنىڭ ئوغلى، ماتتات لاۋىينىڭ ئوغلى، لاۋىي مەلكىينىڭ ئوغلى، مەلكىي يانناينىڭ ئوغلى، يانناي يۇسۇپنىڭ ئوغلى،	خېلى ماتتاتىنىڭ بالىسى، ماتتات لاۋىينىڭ بالىسى، لاۋىي مەلكىينىڭ بالىسى، مەلكىي يانناينىڭ بالىسى، يانناي يۇسۇپنىڭ بالىسى،
LUK 3:25	يۇسۇپ ماتتاتىيانىڭ ئوغلى، ماتتاتىيا ئاموسنىڭ ئوغلى، ئاموس ناھۇمنىڭ ئوغلى، ناھۇم ھېسلىنىڭ ئوغلى، ھېسلى ناگگايىنىڭ ئوغلى،	يۇسۇپ ماتتاتىيانىڭ بالىسى، ماتتاتىيا ئاموسنىڭ بالىسى، ئاموس ناھۇمنىڭ بالىسى، ناھۇم ھېسلىنىڭ بالىسى، ھېسلى ناگگايىنىڭ بالىسى،
LUK 3:26	ناگگاي ماھاتىنىڭ ئوغلى، ماھات ماتتاتىيانىڭ ئوغلى، ماتتاتىيا سېمەينىڭ ئوغلى، سېمەي يۇسۇپنىڭ ئوغلى، يۇسۇپ يۇدانىڭ ئوغلى،	ناگگاي ماھاتىنىڭ ئوغلى، ماھات ماتتاتىيانىڭ بالىسى، ماتتاتىيا سېمەينىڭ بالىسى، سېمەي يۇسۇپنىڭ بالىسى، يۇسۇپ يۇدانىڭ بالىسى،
LUK 3:27	يۇدا يۇنانانىڭ ئوغلى، يۇنانان رېسانىڭ ئوغلى، رېسا زەرۇبىبابەلنىڭ ئوغلى، زەرۇبىبابەل سالتىيەلنىڭ ئوغلى، سالتىيەل نېرىينىڭ ئوغلى،	يۇدا يۇنانانىڭ بالىسى، يۇنانان رېسانىڭ بالىسى، رېسا زەرۇبىبابەلنىڭ بالىسى، زەرۇبىبابەل سالتىيەلنىڭ بالىسى، سالتىيەل نېرىينىڭ بالىسى،
LUK 3:28	نېرىي مەلكىينىڭ ئوغلى، مەلكىي ئاددىنىڭ ئوغلى، ئاددى قوسامنىڭ ئوغلى، قوسام ئېلمادامنىڭ ئوغلى، ئېلمادام ئېرنىڭ ئوغلى،	نېرىي، مەلكىينىڭ بالىسى، مەلكىي ئاددىنىڭ بالىسى، ئاددى قوسامنىڭ بالىسى، قوسام ئېلمادامنىڭ بالىسى، ئېلمادام ئېرنىڭ بالىسى،
LUK 3:29	ئېرى يوسەينىڭ ئوغلى، يوسە ئەلئېزەرنىڭ ئوغلى، ئەلئېزەر يورىمنىڭ ئوغلى، يورىم ماتتاتىنىڭ ئوغلى، ماتتات لاۋىينىڭ ئوغلى،	ئېرى يوسېپنىڭ بالىسى، يوسېپ ئەلئېزەرنىڭ بالىسى، ئەلئېزەر يورىمنىڭ بالىسى، يورىم مەتتاتىنىڭ بالىسى، مەتتات لاۋىينىڭ بالىسى،
LUK 3:30	لاۋىي سىمېئوننىڭ ئوغلى، سىمېئون يەھۇدانىڭ ئوغلى، يەھۇدا يۇسۇپنىڭ ئوغلى، يۇسۇپ يۇناننىڭ ئوغلى، يۇنان ئەلئاقىمنىڭ ئوغلى،	سىمېئون لاۋىينىڭ بالىسى، يەھۇدا سىمېئوننىڭ بالىسى، يۇسۇپ يەھۇدانىڭ بالىسى، يۇنا يۇسۇپنىڭ بالىسى، ئەلئاقىم يۇناننىڭ بالىسى،
LUK 3:31	ئەلئاقىم مېلېئانىڭ ئوغلى، مېلېئان مەننانىڭ ئوغلى، مەننا ماتتاتانىڭ ئوغلى، ماتتاتا ناتانىڭ ئوغلى، ناتان داۋۇتنىڭ ئوغلى،	ئەلئاقىم مېلېئەينىڭ بالىسى، مېلېئە مەننانىڭ بالىسى، مەننا ماتتاتانىڭ بالىسى، ماتتاتا ناتانىڭ بالىسى، ناتان داۋۇتنىڭ بالىسى،
LUK 3:32	داۋۇت يەسسەينىڭ ئوغلى، يەسسە ئوبەدىنىڭ ئوغلى، ئوبەد بۇئازنىڭ ئوغلى، بۇئاز سالموننىڭ ئوغلى، سالمون ناھشوننىڭ ئوغلى، ناھشون ئاممىنادانىڭ ئوغلى،	ئىيىسى ئوبەدىنىڭ بالىسى، ئوبەد بۇئازنىڭ بالىسى، بۇئاز سالموننىڭ بالىسى، سالمون ناھشوننىڭ بالىسى
LUK 3:33	ئاممىناداب ئارامنىڭ ئوغلى، ئارام ھېزروننىڭ ئوغلى، ھېزرون يەرەزنىڭ ئوغلى، يەرەز يەھۇدانىڭ ئوغلى،	ئاممىناداب ئارامنىڭ بالىسى، ئارام يۇرامنىڭ بالىسى، يۇرام ھېزروننىڭ بالىسى، ھېزرون يەرەزنىڭ بالىسى، يەرەز يەھۇدانىڭ بالىسى،
LUK 3:34	يەھۇدا ياقۇپنىڭ ئوغلى، ياقۇپ ئىسھاقنىڭ ئوغلى، ئىسھاق ئىبراھىمنىڭ ئوغلى، ئىبراھىم تەراھنىڭ ئوغلى، تەراھ ناھورنىڭ ئوغلى،	يەھۇدا ياكۇپنىڭ بالىسى، ياكۇپ ئىشقىنىڭ بالىسى، ئىشاق ئىبراھىمنىڭ بالىسى، ئىبراھىم تەراخنىڭ بالىسى، تەراخ ناھورنىڭ بالىسى،
LUK 3:35	ناھور سېرۇگنىڭ ئوغلى، سېرۇگ راغۇنىڭ ئوغلى، راغۇ يەلەگنىڭ ئوغلى، يەلەگ ئېبەرنىڭ ئوغلى، ئېبەر شېلاھنىڭ ئوغلى،	ناھور سېرۇگنىڭ بالاسى، سېرۇگ راغۇنىڭ بالاسى، راغۇ يەلەگنىڭ بالاسى، يەلەگ ئېبەرنىڭ بالاسى، ئېبەر شېلاھنىڭ بالاسى،
LUK 3:36		

Reference	Before	After
	شېلاھ قانئاننىڭ ئوغلى، قانئان ئارپاخشادنىڭ ئوغلى، ئارپاخشاد شەمنىڭ ئوغلى، شەم نۇھنىڭ ئوغلى، نۇھ لەمەخنىڭ ئوغلى،	شېلاھ قانئاننىڭ بالىسى، قانئان ئارپاخشادنىڭ بالىسى، ئارپاخشاد شەمنىڭ بالىسى، شەم نۇھنىڭ بالىسى، نۇھ لەمەخنىڭ بالىسى،
LUK 3:37	لەمەخ مەتۇشەلاھنىڭ ئوغلى، مەتۇشەلاھ ھانوخنىڭ ئوغلى، ھانوخ ياردەننىڭ ئوغلى، ياردەن ماھالالىننىڭ ئوغلى، ماھالالىن قېناننىڭ ئوغلى،	لەمەخ مەتۇشەلاھنىڭ بالىسى، مەتۇشەلاھ ھانوخنىڭ بالىسى، ھانوخ ياردەننىڭ بالىسى، ياردە ماھالالىننىڭ بالىسى، ماھالالىن قېناننىڭ بالىسى،
LUK 3:38	قېنان ئېنوشنىڭ ئوغلى، ئېنوش سېتىڭ ئوغلى، سېت ئادەمئاتنىڭ ئوغلى، ئادەمئاتا بولسا، خۇدانىڭ ئوغلى ئىدى.	قېنان ئېنوشنىڭ بالىسى، ئېنوش سېتىڭ بالىسى، سېت ئادەمنىڭ بالىسى، ئادەم بولسا خۇدا بالىسى.
LUK 4:1	ئەيسا روھ بىلەن تولۇپ، ئىئوردان دەرياسىدىن قايتىپ كېلىپ، روھ تەرىپىدىن چۆل-باياۋانغا ئېلىپ بېرىلدى.	ئەيسا روھ بىلەن تولۇپ، ئىئوردان دەرياسىدىن قايتىپ كەلدى ۋە روھ ئۇنى ئاندىن ئەيسا مۇقەددەس روھقا تولۇپ، ئىئوردان دەرياسىدىن قايتىپ چۆلگە ئېلىپ باردى.
LUK 4:2	ئۇ ئۇ يەردە قىرىق كۈن ئىبلىس تەرىپىدىن سىنالدى. ئۇ بۇ كۈنلەردە ھېچنەرسە يېمىدى. كۈنلەر ئاياغلاشقاندا، ئۇنىڭ قورسىقى تازا ئاچقاندى.	ئۇ شۇ يەردە قىرىق كۈن ئىبلىس تەرىپىدىن سىنىشقا دۇچ كەلدى. بۇ كۈنلەردە ھېچ نەرسە يەمەدى. كۈنلەر ئۆتۈپ بولغاندا، ئۇ بەك جوعا قالدى.
LUK 4:3	ئەمدى ئىبلىس ئۇنىڭغا: – سەن ئەگەر خۇدانىڭ ئوغلى بولساڭ، مۇشۇ تاشقا: «ئانغا ئايلان!» دەپ بۇيرۇغىن – دېدى.	ئىبلىس ئۇغا دېدى: سەن ئەگەر خۇدا ئوغلى بولساڭ، بۇ تاشقا نانغا ئايلىنىپ كېتىشىنى بۇيرۇ.
LUK 4:4	ئەيسا ئۇنىڭغا جاۋاب بەردى: «ئىنسان پەقەت نان بىلەنلا ئەمەس، بەلكى خۇدانىڭ ھەربىر سۆزى بىلەن ياشايدۇ» دەپ. دېدى.	ئەيسا جاۋاب بەردى: «يېزىلغانچە، ئادەم پەقەت نان بىلەنلا ئەمەس، بەلكى خۇدانىڭ ھەربىر سۆزى بىلەن ياشايدۇ» دەپ.
LUK 4:5	ئىبلىس يەنە ئۇنى يۇقىرى بىر تاغقا ئېلىپ كەتتى، بىر قاراشتا دۇنيانىڭ ھەممە دۆلەتلىرىنى كۆرسەتتى.	ئىبلىس يەنە ئۇنى يۇقىرى بىر تاغقا ئېلىپ كەتتى، بىر قاراشتا دۇنيانىڭ ھەممە دۆلەتلىرىنى كۆرسەتتى.
LUK 4:6	ئىبلىس ئۇنىڭغا: – مەن بۇ ھاكىمىيەتنىڭ ھەممىسىنى ۋە ئۇنىڭغا تەۋە بارلىق شانۇشەۋكەتلەرنى ساڭا تەقدىم قىلىمەن؛ چۈنكى بۇلار ماڭا تاپشۇرۇلغان، مەن ئۇنى كىمگە بېرىشىنى خالىسام، شۇنىڭغا بېرىمەن.	ئىبلىس ئۇنىڭغا: 'مەن بۇ ھەممە ھاكىمىيەتلەرنى ۋە ئۇلارنىڭ بارلىق كۆركەملىكلىرىنى ساڭا بېرىمەن؛ چۈنكى بۇلار ماڭا تەپشىرلەنگەن، مەن ئۇنى كىمگە ئىستەسەم، شۇغا بېرىمەن.'
LUK 4:7	ئەگەر ماڭا تەكلىپ قىلساڭ، بۇلارنىڭ ھەممىسى سىنىڭ بولىدۇ، دېدى. بولىدۇ، – دېدى.	ئەگەر ماڭا تەكلىپ قىلساڭ، بۇلارنىڭ ھەممىسى سىنىڭ بولىدۇ، دېدى.
LUK 4:8	ئەيسا ئۇنىڭغا جاۋاب بېرىپ: – تەۋراتتا: «يەرۇەردىگار خۇدايىڭغا ئىبادەت قىل، پەقەت ئۇنىڭلا قۇللۇقىدا بول!» دەپ يېزىلغان، – دېدى.	ئەيسا ئۇنىڭغا جاۋاب بەردى: «ئايتالما، شەيتان! چۈنكى يېزىلغان: خۇدايىڭنى ئىبادەت قىل ۋە پەقەت ئۇنىلا قۇللۇق قىل!»
LUK 4:9	ئاندىن ئىبلىس ئۇنى يېرۇسالېمغا ئېلىپ باردى ۋە ئۇنى ئىبادەتخانىنىڭ ئەڭ ئېگىز جايىغا تۇرغۇزۇپ: – خۇدانىڭ ئوغلى بولساڭ، ئۆزۈڭنى يەسكە تاشلاپ باققىن!	ئاندىن ئىبلىس ئۇنى يېرۇسالېمگە ئېلىپ باردى ۋە ئۇنى ئىبادەتخانىنىڭ ئەڭ يۇقىرى جايىغا قويۇپ: خۇدانىڭ ئوغلى بولساڭ، ئۆزۈڭنى يەسكە تاشلا!
LUK 4:10	چۈنكى يېزىلغان: «خۇدا ئۆز پەرىشتىلىرىگە سېنى قوغداش ھەققىدە ئەمىر قىلىدۇ»؛	چۈنكى يېزىلغان: «خۇدا ئۆز پەرىشتىلىرىگە ساڭا ھەققىدە ساقلاپ تۇرۇش ئۈچۈن بۇيرۇق بېرىدۇ»
LUK 4:11	ھەم، «ئۇلار سېنى قوللىرىدا ئالغا ساقلاپ تۇرۇپ، يېتىڭ تاشقىغا تەككىزىپ ۋە، «يۇتۇڭنىڭ تاشقا ئۇرۇلۇپ كەتمەسلىكى ئۈچۈن، ئۇلار سېنى قوللىرىدا كۈتۈرۈپ يۈرىدۇ» دەپ يېزىلغان، – دېدى.	ھەم، «ئۇلار سېنى قوللىرىدا ئالغا ساقلاپ تۇرۇپ، يېتىڭ تاشقىغا تەككىزىپ ۋە، «يۇتۇڭنىڭ تاشقا ئۇرۇلۇپ كەتمەسلىكى ئۈچۈن، ئۇلار سېنى قوللىرىدا كۈتۈرۈپ يۈرىدۇ» دەپ يېزىلغان، دېدى.
LUK 4:12	ئەيسا ئۇنىڭغا: – «تەۋراتتا: «يەرۇەردىگار خۇدايىڭنى سىنىغۇچى بولما!» دەپمۇ يېزىلغان، – دېدى.	ئەيسا ئۇنىڭغا دېدى: «يېزىلغانكى، يەرۇەردىگار خۇدايىڭنى سىنىما!»
LUK 4:13	ئىبلىس بارلىق سىنايلىرىنى يۈتۈرۈپ قالغاندىن كېيىن، ۋاقىتلىق ھالدا ئۇنى ئىبلىس بارلىق سىناشلارنى ئىشلىتىپ چىققاندىن كېيىن، ئۇنى ۋاقىتتىنچە تاشلاپ كەتتى.	ئىبلىس بارلىق سىنايلىرىنى يۈتۈرۈپ قالغاندىن كېيىن، ۋاقىتلىق ھالدا ئۇنى ئىبلىس بارلىق سىناشلارنى ئىشلىتىپ چىققاندىن كېيىن، ئۇنى ۋاقىتتىنچە تاشلاپ كەتتى.
LUK 4:14	ئەيسا روھنىڭ كۈچ-قۇدرىتى ئىچىدە گالىلىيە ئۆلكىسىگە قايتىپ كەلدى. شۇنىڭ بىلەن ئۇنىڭ خەۋەر-شۆھرىتى ئەتراپتىكى ھەربىر يۇرتلارغا تارقالدى.	ئەيسا روھنىڭ قۇدرىتى بىلەن گالىلىيەگە قايتىپ كەلدى. بۇ خەۋەر ئەتراپتىكى بارلىق جايلارغا تارقالدى.
LUK 4:15	ئۇ ئۇلارنىڭ سىناگوگلىرىدا تەلىم بېرىشنى تۈردى ۋە ئۇلارنىڭ ئۇلۇغلاشلىرىغا	ئۇ ئۇلارنىڭ سىناگوگلىرىدا دەرس ئۆتۈپ تۇردى ۋە ھەممە كىشى ئۇنى

Reference	Before	After
	سازاۋەر بولدى.	ئالقسىلىدى.
LUK 4:16	ئۇ ئۆزى بېقىپ چوڭ قىلىنغان يۇرتى ناسارەتكە كېلىپ، شابات كۈنى ئادەتتىكىدەك سىناگوگقا كىردى ۋە شۇنداقلا مۇقەددەس يازمىلارنى ئوقۇشقا ئۆرە تۇردى	ئۇ ئۆز يۇرتى ناسارەتكە قايتىپ كەلدى، شابات كۈنى ئادەت بويىچە سىناگوگقا كىردى ۋە يازمىلارنى ئوقۇش ئۈچۈن تۇردى
LUK 4:17	ۋە تەۋراتتىكى «يەشايا» دېگەن قىسىم ئۇنىڭغا تاپشۇرۇلدى. ئۇ ئورام يازمىنى ئېچىپ، مۇنۇ سۆزلەر يېزىلغان يەرنى تېپىپ ئوقۇدى:	يەشايا پەيغەمبەرنىڭ كىتابى ئۇغا بېرىلدى. ئۇ كىتابنى ئاچىپ، ئۇ يەردە يېزىلغان ئورنى تېپىپ ئوقۇدى:
LUK 4:18-19	– «يەرۋەردىگارىڭ روھى مېنىڭ ۋۇجۇدۇمدا، چۈنكى ئۇ مېنى يوقسۇللارغا خۇش خەۋەرلەر يەتكۈزۈشكە مەسھ قىلدى. تۇتقۇنلارغا ئازادلىقنى، ۋە كورلارغا كۆرۈش شىپاسىنى جاكارلاشقا، ئېزىلگەنلەرنى خالاس قىلىشقا، يەرۋەردىگارىڭ شاپانەت كۆرسىتىدىغان يىلىنى جاكارلاشقا مېنى ئەۋەتتى».	– «يەرۋەردىگارىڭ روھى مەنمۇدا بار، چۈنكى ئۇ مېنى يوقسۇزلارغا ياخىلاش خەۋەرلەر سۆزلەشكە تاللاپ قويغان. تۇتقۇنلارغا ئەركىنلىك بەرگەن، كورلارغا كۆز ئاچقان شىپا، ئېزىلگەنلەرنى قۇتقۇزۇش، يەرۋەردىگارىڭ ياخىلاش يىلىنى جاكارلاش ئۈچۈن مېنى يولغا سايىتى».
LUK 4:20	ئۇ يازمىنى تۈرۈپ قويۇپ، سىناگوگ خىزمەتچىسىگە قايتۇرۇپ بەردى ۋە ئولتۇردى. سىناگوگتا ئولتۇرغان ھەممە كىشىنىڭ كۆزلىرى ئۇنىڭغا تىكىلىپ تۇراتتى.	ئۇ يازمىنى تۈرۈپ قويۇپ، سىناگوگ خىزمەتچىسىگە قايتۇرۇپ بەردى ۋە ئولتۇردى. سىناگوگتا ئولتۇرغان ھەممە كىشىنىڭ كۆزلىرى ئۇنىڭغا تىكىلىپ تۇراتتى.
LUK 4:21	ئۇ كۆپچىلىككە: – مانا بۇ ئايەت بۈگۈن قۇلىقلىڭلارغا ئاڭلانغىنىدا ئەمەلگە ئاشۇرۇلماقتا، – دېدى.	ئۇ خەلققە: ‘بۇ ئەۋەز ھازىر سىزلەر ئاڭلاۋاتقان ۋاقىتتا تولۇق ئەمەلگە ئاشۇرۇلدى،’ دېدى.
LUK 4:22	ھەممىسى ئۇنى ياخشى دېگەن، ئۇنىڭ ئاغزىدىن چىقۇۋاتقان شاپانەتلىك سۆزلىرىگە ھەيران قېلىشىپ: – بۇ يۈسۈپنىڭ ئوغلى ئەمەسمۇ؟ – دېيىشتى.	ھەممىسى ئۇنى ياخشى دېگەن، ئۇنىڭ ئاغزىدىن چىققان گۈزەل سۆزلەرگە تەزەيىن قالدى: ‘بۇ يۈسۈپنىڭ بالىسى ئەمەسمۇ؟’ دېدى.
LUK 4:23	ئۇ ئۇلارغا: – شۇيەسىزكى، سىلەر ماڭا «ئەي تېۋىپ، ئاۋۋال ئۆزۈڭنى ساقايت!» دېگەن تەمسىلنى كەلتۈرۈپ، «خەۋەر تاپقىنىمىزدەك، سەن كەپەرنائھۇم شەھىرىدە نېمە قىلغان بولساڭ، بۇ يەردەمۇ، سەننىڭ ئۆز يۇرتۇڭدىمۇ شۇلارنى كۆرسەتمەمسەن؟» دەۋاتىسىلەر، – دېدى.	ئۇ ئۇلارغا دېدى: «ئەسلىدىنلا سىلەر ماڭا بۇ مىسالنى ئېيتقان بولساڭلار: «ئەي دوختور، ئالدىن ئۆزۈڭ ساقا!» دەپ، «بىز ئاڭلىغانلارغا ئوخشاش، سەن كەپەرنائھۇم شەھىرىدە نېمە قىلغان بولساڭ، بۇ يەردەمۇ، سەننىڭ ئۆز كەنتىڭدەمۇ شۇلارنى كۆرسەت!» دەيسىلەر».
LUK 4:24	– بىراق شۇنى سىلەرگە بەرھەق ئېيتىپ قويايىكى، ھېچقانداق پەيغەمبەر ئۆز يۇرتى تەرىپىدىن قوبۇل قىلىنغان ئەمەس.	ئەمما، مەن سىلەرگە چوقۇم دەيمەن، ھېچ پەيغەمبەر ئۆز ۋەتىنىدە قارشى ئېلىنمايدۇ.
LUK 4:25	مەن سىلەرگە شۇ ھەقىقەتنى ئەسلىتىمەنكى، ئىلىياس پەيغەمبەرنىڭ ۋاقتىدا، ئاسمان ئۇدا ئۈچ يىل ئالتە ئاي ئېتىلىپ، دەھشەتلىك بىر قەھەتچىلىك بارلىق زېمىننى باسقاندا، ئىسرائىلدا نۇرغۇن تۇل ئاياللار ئىدى؛	مەن سىلەرگە توغرا ئېيتقاندا، ئىلىياس زامانىدا ئىسرائىلدا كۆپ تۇل ئاياللار بار ئىدى. بۇ ۋاقىتتا ئاسمان ئۈچ يىل ئالتە ئاي يامغۇر بەرمەي قالغان ۋە پۈتۈن دۇنيادا چوڭ بىر قىتىملىق كەلگەندە،
LUK 4:26	بىراق ئىلىياس ئۇلارنىڭ ھېچ بىرىگە يوللىنىمىغان، پەقەت زىدوننىڭ زارەفات شەھىرىدىكى بىر تۇل ئايالنىڭ ئۆيىگەلا يوللىنىپ كەتكەن.	بىراق ئىلىياس ئۇلارنىڭ ھېچ بىرىگە يوللىنىمىغان، پەقەت زىدوننىڭ زارەفات شەھىرىدىكى بىر تۇل ئايالنىڭ ئۆيىگەلا يوللىنىپ كەتكەن.
LUK 4:27	ۋە شۇنىڭغا ئوخشاش، ئېلىشا پەيغەمبەرنىڭ ۋاقتىدا، ئىسرائىلدا ماخاۋ كېسلىگە گىرىپتار بولغانلار نۇرغۇن بولسىمۇ، لېكىن سۈرىيەلىك ئائىمىدىن باشقا، ھېچقايسىسى ساقايتىلغان ئەمەس! – دېدى.	شۇنداقلا، ئېلىشا پەيغەمبەر دەۋرىدە، ئىسرائىلدا خىيىل كېسلىگە يېتىلىپ كەتكەنلەر كۆپ بولغاندا، پەقەت سۈرىيەلىك ئائىمىدىن باشقا، ھېچ بىرى ساقالمىغان!
LUK 4:28	سىناگوگدىكىلەر بۇ سۆزلەرنى ئاڭلاپ، ھەممىسى قاتتىق غەزەپلەندى؛ ئورنىدىن تۇرۇپ، ئۇنى شەھەردىن ھەيدەپ چىقىپ كەتتى، شۇ شەھەر قۇرۇلغان تاغنىڭ قىرغىغا ئېلىپ باردى، ئۇنى تاشقا سۈرۈپ تاشلاش ئۈچۈن.	سىناگوگدىكىلەر بۇ گەپلىرىنى ئاڭلاپ، ھەممىسى كاتتا غەزەپلىنىپ كەتتى. ئورنىدىن تۇرۇپ، ئۇنى شەھەردىن ھەيدەپ چىقىپ كەتتى، شۇ شەھەر قۇرۇلغان تاغنىڭ قىرغىغا ئېلىپ باردى، ئۇنى تاشقا سۈرۈپ تاشلاش ئۈچۈن.
LUK 4:29	لېكىن ئۇ ئۇلارنىڭ ئارىسىدىن بىمالال ئۆتۈپ، ئۆز يولىغا چىقىپ كەتتى.	ئەمما ئۇ ئۇلارنىڭ ئوتتۇراسىدىن تېزلا ئۆتۈپ، ئۆز يولىغا جەتكەن بولدى.

Reference	Before	After
LUK 4:31	ئۇ گاللىيە ئۆلكىسىنىڭ كەپەرنائۇم دېگەن بىر شەھىرىگە چۈشتى، ئۇ يەردە شابات كۈنلىرىدە خەلققە تەلىم بېرىتتى.	ئۇ گاللىيە ئۆلكىسىدىكى كەپەرنائۇم شەھىرىگە باردى، ئوردا شابات كۈنلىرى خەلققە ئۆگەت بېرىپ تۇراتتى.
LUK 4:32	ئۇلار ئۇنىڭ تەلىمىگە ھەيران قېلىشتى، چۈنكى ئۇنىڭ سۆزى تولىمۇ نوپۇزلۇق ئىدى.	ئۇلار ئۇنىڭ تەلىمىنى زور تەسىرلىنىپ قالدى، چۈنكى ئۇنىڭ سۆزلىرى تولا كۈچلۈك ئىدى.
LUK 4:33	ئەمدى سىناگوگتا ناپاك جىنىنىڭ روھى چاپلاشقان بىر كىشى بولۇپ، ئۇنىڭدىكى جىن قاتتىق ئاۋازدا:	سىناگوگدا بىر كىشى بار، ئۇدا ناپاك جىن چاپلانغان، بۇ جىن قاتتىق ئاۋاز بىلەن:
LUK 4:34	ئەي، ناسارەتلىك ئەيسا، سەن بىز بىلەن نېمە قىلسەن؟! بىزنى يوق قىلىپ كەلدىڭمۇ؟ مەن سېنىڭ كىملىكىڭنى بىلىمەن، سەن خۇدانىڭ مۇقەددەس كىشىسىسەن!	ئەي، ناسارەتلىك ئەيسا، سەن بىز بىلەن نېمە قىلسەن؟! بىزنى يوق قىلىپ تاشلاپ كەتتىڭمۇ؟ مەن سېنىڭ كىملىكىڭنى بىلىمەن، سەن خۇدانىڭ مۇقەددەس كىشىسىسەن!
LUK 4:35	لېكىن ئەيسا جىنىغا تەنبە بېرىپ: ئاغزىڭنى يۇم! ئۇنىڭدىن چىق! – دېۋىدى، جىن ھېلىقى ئادەمنى خالايدىق ئوتتۇرىسىدا يىقىتىۋېتىپ، ئۇنىڭدىن چىقىپ كەتتى. لېكىن ئۇنىڭغا ھېچ زەرەر يەتكۈزۈلمىدى.	بىراق ئەيسا جىنگە دېدى: ئاغزىڭنى تۇت! ئۇنىڭدىن چىق چىق! جىن ئادەمنى خەلق ئوتتۇرىسىدا سوقۇپ تاشلىدى، ئۇنىڭدىن چىقىپ كەتتى، لېكىن ئادەمگە ھېچ zarari بولمىدى.
LUK 4:36	ھەممەيلى بۇنىڭدىن قاتتىق ھەيران بولۇشۇپ، بىر-بىرىگە: بۇ زادى سۇزا! ئۇ ھەقىقىي ھوقۇق ۋە كۈچ بىلەن ناپاك روھلارغا بۇيرۇق بېرىپ، ئۇلار قانداق ئىش! ئۇ دەرۋەقە ھوقۇق ۋە قۇدرەت بىلەن ناپاك روھلارغا ئەمر قىلسلا، ئۇلار چىقىپ كېتىدىكەن، – دېيىشتى.	ھەممە كىشى بۇنىڭغا زور ھەيران بولۇپ قالدى، بىر-بىرىگە: بۇ نېمە خىل سۇزا! ئۇ ھەقىقىي ھوقۇق ۋە كۈچ بىلەن ناپاك روھلارغا بۇيرۇق بېرىپ، ئۇلار قانداق ئىش! ئۇ دەرۋەقە ھوقۇق ۋە قۇدرەت بىلەن ناپاك روھلارغا ئەمر چىقىپ كېتىدۇ! دېدى.
LUK 4:37	شۇنىڭ بىلەن ئۇنىڭ خەۋەر-شۆھرىتى ئەتراپتىكى ھەربىر يۇرتلارغا تارقالدى.	شۇ ۋاقىتتا، ئۇنىڭ ئەفلىكى ئەتراپىدىكى بارلىق جايلارغا يايىلدى.
LUK 4:38	ئەيسا سىناگوگتىن چىقىپ، سىمونيىڭ ئۆيىگە كىردى. لېكىن سىمونيىڭ قېينانىسى ئېغىر تەپ كېسىلى بولۇپ قالغانىدى؛ ئۇلار ئەيسادىن ئۇنىڭ ھاجىتىدىن چىقىشىنى ئۈمىد قىلىدۇ.	ئەيسا سىناگوگدىن چىقىپ، سىمونيىڭ ئۆيىگە كىردى. سىمونيىڭ قېينانىسى كۈچلۈك ھارارەت بىلەن ياتىپ قالدى؛ ئۇلار ئەيسادىن ھارارەتنى ئوزgartىپ بېرىشىنى سورادى.
LUK 4:39	ئۇ ئايالنىڭ بېشىدا تۇرۇپ، تەپكە تەنبە بېرىۋىدى، تەپ شۇئان ئۇنىڭدىن كەتتى. ئۇ دەرھال ئورنىدىن تۇرۇپ، ئۇلارنى كۈتۈشكە باشلىدى.	ئۇ ئايالنىڭ يېنىغا بارىپ تۇرۇپ، دەردى تەنبە قىلدى، دەردى شۇ ئاندا كەتتى. ئۇ دەرھال تۇرۇپ، ئۇلارغا ياردەم بېرىشكە باشلىدى.
LUK 4:40	كۈن يېتىشى بىلەنلا، كىشىلەر ھەرخىل كېسەللەرگە گىرىپتار بولغان يېقىنلىقلىرىنى يەسۇسنىڭ ئالدىغا كەلتۈردى. ئۇ ھەر بىرىگە قولىنى تۇتۇپ، ئۇلارنى ساقلىدى.	كۈن باتقان ۋاقىتتا، خەلق كىشىلەرنىڭ ھەرخىل كېسەللىكتە بولغان يېقىنلىقلىرىنى يەسۇسنىڭ ئالدىغا كەلتۈردى. ئۇ ھەر بىرىگە قولىنى تۇتۇپ، ئۇلارنى ساقلىدى.
LUK 4:41	كىشىلەرگە چاپلاشقان نۇرغۇن جىنلار ئۇلاردىن چىقىپ: «سەن خۇدانىڭ ئوغلى!» دەپ توۋلاپ كېتەتتى. لېكىن ئۇ ئۇلارغا تەنبە بېرىپ، سۆز قىلىشىغا يول قويمىدى؛ چۈنكى ئۇلار ئۇنىڭ مەسىھ ئىكەنلىكىنى بىلەتتى.	كۆپ كىشىلەرگە كىرىپ تۇرغان جىنلار ئۇلاردىن چىقىپ كەتتى، «سەن خۇدا ئوغلى!» دەپ قىچىش قىلدى. لېكىن ئۇ ئۇلارغا توختاپ قويۇش بىلەن سۆز ئېيتىمەسلىكىنى بەلگىلىدى؛ چۈنكى ئۇلار ئۇنىڭ مەسىھ ئىكەنلىكىنى بىلىپ قالدى.
LUK 4:42	كۈن چىقىشى بىلەن، ئۇ شەھەردىن چىقىپ، پىنھان بىر جايغا كەتتى. بىراق توپ-توپ خالايدىق ئۇنى ئىزدەپ يۈرەتتى؛ ئۇلار ئۇنى تاپقاندا ئالدىغا كېلىپ، ئۇنى ئارىمىزدا قالسۇن دەپ كېتىشىدىن توسماقچى بولۇشتى.	ئەتەخ كۈن چىققاندا، ئۇ شەھەر دىن چىقىپ، قالپاق بىر جايغا كەتتى. بىراق، كۆپ خەلق ئۇنى ئىزدەپ جەتتى؛ تاپقاندا، ئالدىغا كېلىپ، ئۇنى كېتىپ كەتتىگە توسقۇزماقچى بولدى.
LUK 4:43	لېكىن ئۇ ئۇلارغا: خۇدانىڭ پادىشاھلىقىنىڭ خۇش خەۋىرىنى باشقا شەھەرلەرگە يەتكۈزۈپ بېرىشۇم لازىم، چۈنكى مەن دەل بۇ ئۈچۈن كەلگەنمەن، دېدى.	لېكىن ئۇ ئۇلارغا: خۇدا پادىشاھلىقىنىڭ ياخشى خەۋىرىنى باشقا شەھەرلەرگە يەتكۈزۈپ بېرىشۇم لازىم، چۈنكى مەن دەل بۇ ئۈچۈن كەلگەنمەن، دېدى.
LUK 4:44	شۇنىڭ بىلەن ئۇ گاللىيەدىكى سىناگوگلاردا تەلىم بېرىپ يۈرۈۋەردى.	ئۇ گاللىيەدىكى سىناگوگلارغا كېلىپ، وەظ قىلىپ يۈرگەن.
LUK 5:1	شۇنداق بولدىكى، ئۇ گىننىسارەت كۆلىنىڭ بويىدا تۇرغاندا، خالايدىق خۇدانىڭ سۆز-كلامىنى ئاڭلاش ئۈچۈن ئۇنىڭ ئەتراپىغا ئولتۇرۇپ قىستىلىشىپ تۇراتتى.	بىر كۈنى، ئىسا گەننىسارەت كۆلىنىڭ كېنىرىدە تۇرغاندا، خەلق خۇدا سۆزىنى ئاڭلاش ئۈچۈن ئۇنىڭ ئەتراپىدا يىغىلىپ تۇردى.

Reference	Before	After
LUK 5:2	ئۇ كۆل بويىدا تۇرغان ئىككى كېمىنى كۆردى. بېلىقچىلار بولسا كېمىدىن چۈشۈپ، قىرغاققا تورلىرىنى يۇيۇۋاتاتتى.	ئۇ كۆل ياقىدا ئىككى كېمى كۆردى. بېلىقچىلار كېمىدىن چۈشۈپ، قىرغاققا تورلىرىنى يۇيۇۋاتاتتى.
LUK 5:3	ئۇ كېمىلەردىن بىرىگە، يەنى سىمونيگىگە چىقىپ، ئۇنىڭدىن كېمىنى قىزارلىق بولۇشىنى سورىدى. كېيىن كېمىدە ئولتۇرۇپ، توپ خەلقكە تەلىم بەردى.	ئۇ سىمونيگى كېمىسىگە چىقىپ، ئۇنىڭدىن كېمىنى قىرغاقتىن بەزى يىراق قىزارلىق بولۇشىنى سورىدى. كېيىن كېمىدە ئولتۇرۇپ، توپ خەلقكە تەلىم بەردى.
LUK 5:4	سۆزى تۈگىگەندىن كېيىن، ئۇ سىمونغا: _ كېمىنى چوڭقۇرراق يەرگە ھەيدەپ بېرىپ، بېلىقلارنى تۇتۇشقا تورلىرىڭلارنى سېلىڭلار، _ دېدى.	سۆزى تۈگەتكەندىن كېيىن، ئۇ سىمونغا: 'كېمىنى چوڭقۇر سۇغا ئەكىپ بارىپ، تورلىرىڭلارنى تاشلاپ بېلىق تۇتۇڭلار،' دېدى.
LUK 5:5	سىمون ئۇنىڭغا جاۋابەن: _ ئۇستاز، بىز پۈتۈن كېچىچە جاپا تارتىپ ھېچ نەرسە تۇتالمىدۇق. بىراق سېنىڭ سۆزۈڭ بىلەن تورنى سالسام سالايمەن، _ دېدى.	سىمون جاۋاب بەردى: «ئۇستاز، بىز بۇ كېچە پۈتۈنلا تالاپ قىلدۇق، ھېچ نەرسە تۇتالمىدۇق. لېكىن سېنىڭ سۆزىڭ بويىچە تورنى سالايمەن.»
LUK 5:6	ئۇلار شۇنداق قىلدى، كۆپ بېلىق تورغا چۈشۈپ كەتتى؛ تور يېرىلەپ كېتىشكە باشلىدى.	ئۇلار شۇنداق قىلدى، كۆپ بېلىق تورغا چۈشۈپ كەتتى؛ تور يېرىلەپ كېتىشكە باشلىدى.
LUK 5:7	شۇنىڭ بىلەن ئۇلار باشقا كېمىدىكى شېرىكلىرىنى ياردەمگە كېلىشكە ئىشارەت قىلىشتى. ئۇلار كېلىپ، بېلىقلارنى ئىككى كېمىگە لىق قاچىلىۋىدى، كېمىلەر چۆكۈپ كېتەي دەپ قالدى.	شۇ ۋاقىت ئۇلار باشقا كېمىدىكى دوستلىرىنى ياردەم ئۈچۈن چاقىرىپ قويغان. ئۇلار كېلىپ، بېلىقلارنى ئىككى كېمىنى تولۇق تولدۇرغان، كېمىلەر سوغۇق سۇدا چۆكۈپ كېتەتۈپ قالدى.
LUK 5:8	سىمون يېتەر بۇنى كۆرگەندە، ئىسا تىزلىقىنىڭ ئالدىغا چۈشۈپ: 'مەنمىدىن يىراق بېسىڭ، رەب! چۈنكى مەن گۇناھكارمەن!' دەپ دېدى.	سىمون يېتەر بۇنى كۆرگەندە، ئىسا تىزلىقىنىڭ ئالدىغا چۈشۈپ: 'مەنمىدىن يىراق بېسىڭ، رەب! چۈنكى مەن گۇناھكارمەن!' دەپ دېدى.
LUK 5:9	چۈنكى بۇنچە كۆپ بېلىق تۇتۇلغانلىقىدىن ئۇ ۋە ئۇنىڭغا بارلىق ھەمراھ بولغانلارنى ھەيرانلىق باسقانىدى.	چۈنكى شۇ قەدەر كۆپ بېلىق تۇتۇپ ئالغانلىقىدىن، ئۇ ۋە ئۇنىڭ بىلەن بولغان ھەممە كىشىلەر ھەيران قالدى.
LUK 5:10	ھەم زەبەدىي نەسلى ياقۇپ بىلەن يوخانى، سىمونيگى شېرىكلىرى بولۇپ، ۋە سىمونيگى شېرىكلىرى _ زەبەدىيگى ئوغۇللىرى ياقۇپ بىلەن يۇھاننامۇ شۇنداق ئىدى. كېيىن ئەيسا سىمونغا: 'قورقما، بۇنىڭدىن كېيىن سەن ئادەملەرنى تۇتۇپ كەتەسەن' دېدى.	ھەم زەبەدىي نەسلى ياقۇپ بىلەن يوخانى، سىمونيگى شېرىكلىرى بولۇپ، ۋە سىمونيگى شېرىكلىرى _ زەبەدىيگى ئوغۇللىرى ياقۇپ بىلەن يۇھاننامۇ شۇنداق ئىدى. كېيىن ئەيسا سىمونغا: 'قورقما، بۇنىڭدىن كېيىن سەن ئادەملەرنى تۇتۇپ كەتەسەن' دېدى.
LUK 5:11	ئۇلار كېمىلەرنى قىرغاققا چىقىرىپ، ھەممە نەرسىنى تاشلاپ قويۇپ، ئۇنىڭغا ئەگىشىپ ماڭدى.	ئۇلار كېمىلەرنى قىرغاققا چىقىرىپ، ھەممىسىنى تاشلاپ، ئۇنىڭغا ئەگىشىپ كەتتى.
LUK 5:12	بۇ ۋاقىتتا، ئۇ بىر شەھەردە بولغاندا، بىر كىشى بار، بەدىنى تولا ماخاۋ بىلەن قاپلىنىپ كەتكەن. ئۇ ئەيساغا كۆز يۈتكەندە، ئۇنىڭ ئالدىغا چۈشۈپ، «تەقدىر، سەن خالىساڭ، مېنى ساقلاپ ياكلاپ قويغىلى!» دەپ سوراپدۇ.	بۇ ۋاقىتتا، ئۇ بىر شەھەردە بولغاندا، بىر كىشى بار، بەدىنى تولا ماخاۋ بىلەن قاپلىنىپ كەتكەن. ئۇ ئەيساغا كۆز يۈتكەندە، ئۇنىڭ ئالدىغا چۈشۈپ، «تەقدىر، سەن خالىساڭ، مېنى ساقلاپ ياكلاپ قويغىلى!» دەپ سوراپدۇ.
LUK 5:13	ئەيسا قولىنى سوزۇپ، ئۇنى تەگدى: 'مەن خالايمەن، ياك بول!' دېدى، بۇ كىشىنىڭ ماخاۋ كېسىلى دەرھال كەتتى.	ئەيسا قولىنى سوزۇپ، ئۇنى تەگدى: 'مەن خالايمەن، ياك بول!' دېدى، بۇ كىشىنىڭ ماخاۋ كېسىلى دەرھال كەتتى.
LUK 5:14	ئەيسا ئۇنىڭغا: _ ھازىر بۇ ئىشنى ھېچكىمگە ئېيتما، بەلكى ئۇدۇل بېرىپ كۆرۈنگە، مۇسا بۇ ئىشتا بەلگىلەپ قويغانچە قوربان بېرىپ، ساقايتىلىشكە ئىشتا ئەمر قىلغاندەك ئۆزۈڭنىڭ ساقايتىلغىنىڭ ئۈچۈن بىر قۇربانلىقنى سۇنغىن، _ دېدى.	ئەيسا ئۇغا: «بۇ ئىشنى ھازىر ھېچكىمگە ئېيتما، بەلكى كەتكەنلا كاھىنغا كۆرۈنگە، مۇسا بۇ ئىشتا بەلگىلەپ قويغانچە قوربان بېرىپ، ساقايتىلىشكە ئىشتا ئەمر قىلغاندەك ئۆزۈڭنىڭ ساقايتىلغىنىڭ ئۈچۈن بىر قۇربانلىقنى سۇنغىن، _ دېدى.
LUK 5:15	لېكىن ئۇ توغرىسىدىكى خەۋەر تېخىمۇ تارقىلىپ يۈر كەتتى؛ شۇنىڭ بىلەن توپ-توپ خەلق ئۇنىڭ ئاڭلاش ۋە ئۆز ئاغرىق-كېسەللىرىنى ساقايتىشى ئۈچۈن ئۇنىڭ ئالدىغا يىغىلىپ كېلەتتى.	ئەمما ئۇ ھەقتا خەۋەر تېخىمۇ كەڭ تارقالدى؛ شۇڭا كۆپ خەلق ئۇنىڭ سۆزلەرنى ئاڭلاپ، ئۆز كېسەللىرىنى ساقايتقاندا يىغىلىپ كەلدى.
LUK 5:16	ئەلپۇكى، ئۇ پات-پات ئۇلاردىن چېكىنىپ چۆللۈك يەرلەرگە بېرىپ دۇئا	ئەمما، ئۇ داۋاملىق ئۇلاردىن ئايرىلىپ، يالغۇز يەرلەرگە بارىپ، دۇئا قىلىپ

Reference	Before	After
	قىلاتتى.	تۇراتتى.
LUK 5:17	شۇ كۈنلەرنىڭ بىرىدە شۇنداق بولدىكى، ئۇ تەلىم بېرىۋاتقاندا، يېنىدا يەرسىيلەر ۋە تەۋرات ئەھلىلىرى ئولتۇراتتى. ئۇلار گاللىيە، يەھۇدىيە ئۆلكىلىرىنىڭ ھەرقايسى يېزا-قىشلاقلىرى ۋە يېرۇسالېمدىن كەلگەندى. يەرۇەردىگارىنىڭ كېسەللەرنى ساقايتىش كۈچ-قۇدرىتى ئۇنىڭغا يار بولدى.	بىر كۈنى، ئىسا دەرس بېرىۋاتقاندا، يېنىدا يەرسىيلەر بىلەن قانۇن ئوقۇغۇچىلار ئولتۇرۇپتۇ. ئۇلار گاللىيە، يەھۇدىيەدىكى ھەرخىل يېزىلار ۋە يېرۇسالېمدىن كەلگەن. رەببىنىڭ كېسەللىكلەرنى داۋالاش قۇدرىتى ئىسادا ياردەم بېرىپتۇ.
LUK 5:18	شۇ پەيتتە، مانا بىرقانچە كىشى زەمبىلگە ياتقۇزۇلغان بىر پالەچنى كۆتۈرۈپ كەلدى. ئۇلار ئۇنى ئۇنىڭ ئالدىغا ئەكىرىشكە ئىنتىلىشتى.	شۇ ۋاقىتتا، بەزى كىشىلەر پالەچ بولغان بىر كىشىنى تەرەپلىكتە كەلگۈزۈپ، ئۇنى ئىسا ئالدىغا ئېلىپ كىرىپ قويۇشقا تىرىشىۋاتىدۇ.
LUK 5:19	بىراق ئادەملەرنىڭ تولىلىقىدىن كېسەلنى ئەكىرىشكە ئامال تاپالماي، ئۇلار ئۆگزىگە ئېلىپ چىقىپ، ئۆگزىدىكى كاھىشلارنى ئېچىپ، كېسەلنى ئۇنىڭ ئىچىگە زەمبىلدە ياتقان ھالدا خالايقىنىڭ ئوتتۇرىسىغا، ئەيسانىڭ ئالدىغا چۈشۈردى.	ئەمما خەلق كۆپ بولغاچقا، كېسەل ئادەمنى ئېلىپ كېلىش تەسىر بولمىدى، شۇڭا ئۇلار ئۇنى تۆشەكتە ئۇنىڭ ئۈستىگە كۆتۈرۈپ، ئۈستىدىكى تاش يانىلار ئارقىلىق، كېسەل ئادەمنى ئورنىنىڭ ئوتتۇرىسىگە تۆۋەنلەپ، ئەيسا ئالدىغا قويۇشتى.
LUK 5:20	ئۇ ئۇلارنىڭ ئىشەنچىنى كۆرۈپ پالەچكە: – بۇرادەر، گۇناھلىرىڭ كەچۈرۈم قىلىندى! – دېدى.	ئۇ ئۇلارنىڭ ئىمانىنى كۆرگەندە، شۇ كىشىگە: بۇرادەش، سەننىڭ گۇناھلىرىڭ كەچۈرۈلدى! دەپتى.
LUK 5:21	تەۋرات ئۇستازلىرى بىلەن يەرسىيلەر كۆڭۈللىرىدە: بۇنداق كۆيۈرلۈك سۆزلىگەن بۇ ئادەم كىمدۇر؟! خۇدادىن باشقا گۇناھلارنى كەچۈرەلەيدىغان كىم بار؟ – دەپ ئويلاشتى.	قانۇن ئۇستازلىرى بىلەن يەرسىيلەر ئۆز كۆڭۈللىرىدە: ‘بۇ كىشى نېمە دەپ بۇنداق ياماق سۆز قىلىۋاتىدۇ؟ خۇدا تەۋرەتتىكىدەك باشقا كىم گۇناھلارنى كەچۈرەلەيدۇ؟’ دەپ ئويلاشتى.
LUK 5:22	بىراق ئەيسا ئۇلارنىڭ كۆڭلىدە ئەيىب ئىزدەشلىرىنى بىلىپ يېتىپ، جاۋابەن: – سىلەر كۆڭلۈڭلاردا نېمىشقا ئەيىب ئىزدەيسىلەر؟	ئەمما ئەيسا ئۇلارنىڭ كۆڭۈللىرىدىكى شۈبھەلەرنى بىلىپ، دېدى: «سىلەر كۆڭۈللىرىڭلاردا نېمىشقا شۈبھە قىلىسىلەر؟»
LUK 5:23	«گۇناھلىرىڭ كەچۈرۈم قىلىندى!» دېيىش ئاسانمۇ ياكى «ئورنۇڭدىن تۇر، ماڭ!» دېيىشمۇ؟	«گۇناھلىرىڭ كەچۈرۈپ بېرىلدى!» دېمەك ئاسانمۇ ياكى «تۇر، ماڭغۇ!» دېمەكمۇ؟
LUK 5:24	ئەمما ھازىر سىلەرنىڭ ئىنسانئوغلىنىڭ يەر يۈزىدە گۇناھلارنى كەچۈرۈم قىلىش ھوقۇقىغا ئىگە ئىكەنلىكىنى بىلىشىڭلار ئۈچۈن، – ئۇ پالەچ كېسەلگە: – ساڭا ئېيتايكى، ئورنۇڭدىن تۇر، ئورنۇڭنى يىغىشتۇرۇپ ئۆيۈڭگە قايت! – دەپ بۇيرۇدى.	بىراق ھازىر سىلەر بىلىشىڭلار ئۈچۈن، ئادەموغۇل يەر شارىدا گۇناھلارنى كەچۈرۈش ھوقۇقى بار، شۇنىڭ ئۈچۈن پالەتتا كىشىگە: ساڭا دەيمەن، تۇرۇپ كېتە، ياتقان يەرڭنى ئېلىپ ئۆيگە قايت! دەپ دەيدۇ.
LUK 5:25	ھېلىقى ئادەم دەرھال ئۇلارنىڭ ئالدىدا ئورنىدىن دەس تۇرۇپ، ئۆزى ياتقان زەمبىلىنى ئېلىپ، خۇدانى ئۇلۇغلىغىنىچە ئۆيىگە قايتتى.	ئۇ كىشى دەرھال ئۇلارنىڭ كۆز ئالدىدا تۇرۇپ كەتتى، ئۆزى ياتقان تەرەپلىكىنى ئېلىپ، خۇداغا شۈكۈر قىلىپ ئۆيىگە قايتىپ كەتتى.
LUK 5:26	ھەممەيلەننى دەھشەتلىك ھەيرانلىق باستى؛ ئۇلار خۇدانى ئۇلۇغلىشىپ، قورقۇنچقا چۆمگەن ھالدا: – بىز بۈگۈن تىلىسمات ئىشلارنى كۆردۇق! – دېيىشتى.	ھەممە كىشى ھەيران بولۇپ كەتتى؛ ئۇلار خۇدانى ئۇلۇغلاپ، قورقۇپ تۇرۇپ: بىز بۈگۈن ئاجايىپ ئىشلارنى كۆردۇق! دېدى.
LUK 5:27	بۇ ئىشلاردىن كېيىن، ئۇ يولغا چىقىپ، لاۋىي ئىسىملىك بىر باجگىرنى كۆردى. ئۇ باج يىغىدىغان ئورۇندا ئولتۇراتتى. ئۇ ئۇنىڭغا: – ماڭا ئەگەشكىن! – دېدى.	بۇ ئىشلار بولغاندىن كېيىن، ئۇ يولغا چىقىپ، لاۋىي دېگەن بىر باجچىنى كۆردى. ئۇ باج يىغىش ئورنىدا ئولتۇرۇۋاتاتتى. ئۇ دېدى: ‘ماڭا ئەگەش!’
LUK 5:28	ئۇ ئورنىدىن تۇرۇپ، ھەممىنى تاشلاپ، ئۇنىڭغا ئەگەشتى.	ئۇ تۇرۇپ، ھەممىنى تاشلاپ، ئۇنىڭغا ئەگىشىپ كەتتى.
LUK 5:29	لاۋىي ئۆيىدە ئۇنىڭغا كاتتا بىر زىياپەت بەردى. ئۇلار بىلەن زور بىر توپ باجگىرلار ۋە باشقىلارمۇ شۇ يەردە ھەمداستىخان بولغانىدى.	لاۋىي ئۆيىدە ئۇغا چوڭ بىر پارىز بەردى. ئۇلار بىلەن كۆپ باجگىرلار ۋە باشقا خەلق شۇ جايدا بىرگە تاماقلىنىشتا تۇردى.
LUK 5:30	بىراق يەرسىيلەر ۋە ئۇلارنىڭ ئېقىمىدىكى تەۋرات ئۇستازلىرى غۇدۇڭشۇپ نەرسىلەپ: «سىلەر نېمىشقا باجچىلار بىلەن گۇناھكارلار بىرگە يەپ-ئىچىپ ئۇنىڭ مۇخلىسلىرىغا: – سىلەر نېمىشقا باجگىر ۋە گۇناھكارلار بىلەن بىر داستىخاندا يەپ-ئىچىپ ئولتۇرىسىلەر؟! – دەپ ئاغرىنىشتى.	بىراق يەرسىيلەر ۋە ئۇلارنىڭ تەۋرات ئوقۇتقۇچىلىرى، ئىسا شاكىrtلەرگە نەرسىلەپ: «سىلەر نېمىشقا باجچىلار بىلەن گۇناھكارلار بىرگە يەپ-ئىچىپ ئۇنىڭ مۇخلىسلىرىغا: – سىلەر نېمىشقا باجگىر ۋە گۇناھكارلار بىلەن بىر ئولتۇرامسىلەر؟» دېدى.

Reference	Before	After
LUK 5:31	ئەيسا ئۇلارغا جاۋابەن: ــ ساغلام ئادەملەر ئەمەس، بەلكى كېسەل ئادەملەر تېۋىپقا موھتاجدۇر.	ئەيسا جاۋاب قىلدى: ساغلام كىشىلەر تېبابىتتا ئېھتىياجى يوق، بەلكى كېسەل كىشىلەرگە بار.
LUK 5:32	مەن ھەققانىيلارنى ئەمەس، بەلكى گۇناھكارلارنى توۋىغا چاقىرىغىلى كەلدىم، ــ دېدى.	مەن ساقچەن ئادەملەرنى ئەمەس، بەلكى گۇناھكارلارنى تولۇق يولغا كەلتۈرۈش ئۈچۈن كەلدىم.
LUK 5:33	ئاندىن ئۇلار ئۇنىڭدىن: ــ نېمىشقا يەھيانىڭ مۇخلىسلىرى دائىم روزا تۇتۇپ دۇئا-تىلاۋەت قىلىدۇ، پەرىسىيەلەرنىڭ مۇخلىسلىرىمۇ شۇنداق قىلىدۇ، لېكىن سېنىڭ مۇخلىسلىرىڭ يەپ-ئىچىپلا يۈرىدىغۇ! ــ دەپ سوراشتى.	ئاندىن ئۇلار ئۇنىڭغا: 'يەھيا نىڭ شاكىردلىرى نېمە ئۈچۈن ھەمىشە روزا تۇتۇپ، دۇئا قىلىدۇ؟ پەرىسىيەلەر نىڭ شاكىردلىرىمۇ شۇنداق قىلىدۇ. لېكىن سېنىڭ شاكىردلىرىڭ يەپ-ئىچىپلا يۈرىدۇ؟' دەپ سوراشتى.
LUK 5:34	ئۇ ئۇلارغا: ــ تويى بولۇۋاتقان يىگىت تويدا توي مېھمانلىرى بىلەن بىرگە ئولتۇرۇپ تۇرغاندا، ئۇلارنى روزا تۇتۇشقا قانداق زورلاپ قويالايسىز؟	ئۇ ئۇلارغا دېدى: «يىگىت تويدا بولۇپ تۇرغاندا، توي مېھمانلىرى بىلەن بىرگە ئولتۇرۇپ تۇرغاندا، ئۇلارنى روزا تۇتۇشقا قانداق زورلاپ قويالايسىز؟»
LUK 5:35	لېكىن، شۇ كۈنلەر كەلگەندە، يىگىت ئۇلارنىڭ يېنىدىن ئېلىپ كېتىلىدۇ، ئۇلار ئەمما شۇ كۈنلەر كېلىدۇكى، يىگىت ئۇلاردىن ئېلىپ كېتىلىدۇ، ئۇلار شۇ شۇ ۋاقىتتا روزا تۇتىدۇ.	لېكىن، شۇ كۈنلەر كەلگەندە، يىگىت ئۇلارنىڭ يېنىدىن ئېلىپ كېتىلىدۇ، ئۇلار ئەمما شۇ كۈنلەر كېلىدۇكى، يىگىت ئۇلاردىن ئېلىپ كېتىلىدۇ، ئۇلار شۇ ۋاقىتتا روزا تۇتىدۇ.
LUK 5:36	ئۇ ئۇلارغا بىر تەمسىلمۇ كەلتۈردى: ــ ھېچكىم يېڭى كۆڭلەكتىن يىرتىپ، ئۇنى كونا كۆڭلەككە ياماق قىلمايدۇ. ئۇنداق قىلسا، يېڭى كۆڭلەكنىمۇ يىرتقان بولىدۇ، شۇنداقلا يېڭىدىن ئالغان ياماقمۇ كونا كۆڭلەككە ماس كەلمەيدۇ.	ئۇ ئۇلارغا بىر مىسال دەپ ئېيتقان: ھېچ كىشى يېڭى كۆڭۈلدىن پارچە يىرتىپ، كونا كۆڭۈلگە ياقمايدۇ. بۇنداق قىلسا، يېڭى كۆڭۈل يىرتىلىپ كېتىدۇ، يېڭى پارچەمۇ كونا كۆڭۈلگە ماس كەلمەيدۇ.
LUK 5:37	شۇنىڭدەك، ھېچكىم يېڭى شارابنى كونا تۇلۇملارغا قاچىلىمايدۇ. ئۇنداق قىلسا، يېڭى شارابنىڭ كۆيۈشى بىلەن تۇلۇملار يېرىلىدۇ-دە، شارابمۇ تۆكۈلۈپ كېتىدۇ؛ تۇلۇملارمۇ كاردىن چىقىدۇ.	شۇنداق دېگەن، ھېچكىم يېڭى شارابنى كونا تۇلۇملارغا قويمايدۇ. قىلسا، يېڭى شارابنىڭ كۆيۈشى بىلەن تۇلۇملار يېرىلىپ كېتىدۇ، شاراب تۆكۈلۈپ كېتىدۇ ۋە تۇلۇملار بۇزۇلۇپ كېتىدۇ.
LUK 5:38	شۇڭا يېڭى شاراب يېڭى تۇلۇملارغا قاچىلىنىش كېرەك، شۇنداقلا ئىككىلىسى ساقلىنىپ قالىدۇ.	شۇڭا يېڭى شارابنى يېڭى تۇلۇمغا قويۇڭ، شۇنداقلا ئىككىلىسىمۇ تولۇق ساقلىنىپ قالىدۇ.
LUK 5:39	ئۇنىڭ ئۈستىگە، ھېچكىم كونا شارابتىن كېيىن يېڭىسىنى ئىچىشنى خالىمايدۇ، چۈنكى ئۇ: «بولدى، كۈنىسى ياخشى!» دەيدۇ.	ھېچكىم كونا شاراپ ئىچكەندىن كېيىن يېڭىسىنى ئىچمەكنى خالىمايدۇ، چۈنكى: «كونا ساقى ياخشى!» دەيدۇ.
LUK 6:1	ئىككىنچى «مۇھىم شابات كۈنى»، ئۇ بۇغدايلىقلاردىن ئۆتۈپ كېتىۋاتاتتى. ئۇنىڭ مۇخلىسلىرى باشقاقلارنى ئۈزۈۋېلىپ، ئالىقىنىدا ئۇۋۇلاپ يەۋاتاتاتتى.	بىر شابات كۈنى، ئىسا بۇغداي تەركىپىدىن ئۆتۈپ كېتىۋاتات. ئۇنىڭ شاكىرتلىرى گىلەم توپلىرىنى ئۈزۈپ، قوللىرىدا سۈرتۈپ يەيمىزاتاتتى.
LUK 6:2	لېكىن بۇنى كۆرگەن بەزى پەرىسىيەلەر ئۇلارغا: ــ سىلەر نېمىشقا شابات كۈنى تەۋراتتا چەكلەنگەن ئىشنى قىلىسىلەر؟ ــ دېيىشتى.	لېكىن بەزى پەرىسىيەلەر بۇنى كۆرگەندىن كېيىن ئۇلارغا: 'سىلەر نېمە ئۈچۈن شابات كۈنى قىلىشقا بولمايدىغان ئىشنى قىلىسىلەر؟' دەپ سوراپتى.
LUK 6:3	ئەيسا ئۇلارغا جاۋابەن: ــ سىلەر ھەتتا داۋۇت پەيغەمبەر ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرىنىڭ ئاچ قالغاندا نېمە قىلغانلىقىنى مۇقەددەس يازمىلاردىن ئوقۇمىغانمۇسىلەر؟	ئەيسا ئۇلارغا دېدى: سىلەر داۋۇت بىلەن ئۇنىڭ دوستلىرى ئاچ قالغاندا نېمە قىلغانلىقىنى مۇقەددەس كىتابتا ئوقۇمىغانمۇسىلەر؟
LUK 6:4	دېمەك، ئۇ خۇدانىڭ ئۆيىگە كىرىپ، خۇداغا ئاتالغان، تەۋراتتا كاھىنلاردىن باشقا ھەرقانداق ئادەمنىڭ يېيىشى چەكلەنگەن «تەقدىم نانلار»نى سوراپ ئېلىپ يېگەن ۋە ھەمراھلىرىغىمۇ بەرگەن ــ دەپ جاۋاب بەردى.	داۋۇد خۇدا ئۆيىگە كىرىپ كەتتى ۋە خۇدا ئۈچۈن تەقدىم قىلىنغان نانلارنى ئېلىپ يېدى، بۇ نانلارنى پەقەت كاھىنلارلا يېيەلەيدۇ، باشقىلىرى يېيەلمەيدۇ، ئۇ ھەمراھلىرىگە بەرگەن.
LUK 6:5	ئاخىرىدا ئۇ ئۇلارغا: ــ ئىنسانئوغلى شابات كۈنىنىڭمۇ ئىگىسىدۇر، ــ دېدى.	ئاخىرىدا ئۇ ئۇلارغا دېدى: ئىنسانئوغلى شابات كۈنىنىڭ ئىگىسى.
LUK 6:6	يەنە بىر شابات كۈنى شۇنداق بولدىكى، ئۇ سىناگوگقا كىرىپ تەلىم بېرىۋاتاتتى. سىناگوگتا ئوڭ قولى يىگىلەپ كەتكەن بىر ئادەم بار ئىدى.	ئەتىۋەر بىر شابات كۈنى، ئۇ سىناگوگقا كىرىپ دەرس بېرىۋاتاتتى. سىناگوگتا ئوڭ قولى چاقماپ كەتكەن بىر كىشى بار ئىدى.
LUK 6:7	ئەمدى تەۋرات ئۇستازلىرى بىلەن پەرىسىيەلەر ئۇنىڭ ئۈستىدىن ئەرز قىلغۇدەك بىرەر ئىشنى ئىزدەپ تاپايلى دەپ، ئۇنىڭ شابات كۈنىمۇ كېسەل ساقايتىدىغان-ساقايتمايدىغانلىقىنى پايلاپ يۈرۈشەتتى.	قانۇن ئوقۇتقۇچىلىرى بىلەن پەرىسىيەلەر ئۇنىڭغا قارشى ئەيىب قوزۇم ئۈچۈن، شابات كۈنىدە داۋالاش قىلىدىغان-قىلمايدىغانلىقىنى كۆزىتىپ تۇراتتى.

Reference	Before	After
LUK 6:8	<p>بىراق ئەيسا ئۇلارنىڭ كۆڭلىدىكىنى بىلىپ، قولى يىگىلەپ كەتكەن ئادەمگە: – ئورنۇڭدىن تۇر، ئوتتۇرىغا چىققىن! – دېۋىدى، ھېلىقى ئادەم ئورنىدىن قوپۇپ شۇ يەردە تۇردى.</p>	<p>بىراق ئەيسا ئۇلارنىڭ كۆڭۈللىرىدىكى ئويغا ئېنىق بىلىپ، قولى ساقماق بولغان ئادەمگە: 'ئورنىڭدىن تۇر، ئوتتۇرا ساھىگە چىق!' دەپ دېدى، شۇ ئادەم ئورنىدىن قالدى ۋە شۇ يەردە تۇردى.</p>
LUK 6:9	<p>ئاندىن ئەيسا ئۇلارغا: – سىلەردىن سوراپ باقايدۇ، تەۋراتقا ئۇيغۇن بولغىنى شابات كۈنى ياخشىلىق قىلىشمۇ، ياكى يامانلىق قىلىشمۇ؟ جاننى قۇتقۇزۇشمۇ ياكى جانغا زامىن بولۇشمۇ؟ – دەپ سورىدى.</p>	<p>ئاندىن ئەيسا ئۇلارغا: «سىلەردىن سورايەن، شەبىت كۈنى ياخشى ئىش قىلىشمۇ ئىجازەتلىك، يامان ئىش قىلىشمۇ؟ جاننى ساقلاپ قېلىشمۇ ياكى جاننى ئۆلتۈرۈشمۇ؟» دەپ سورىدى.</p>
LUK 6:10	<p>ئەتراپىدىكىلەرنىڭ ھەممىسىگە نەزەر سالغاندىن كېيىن، ئۇ ھېلىقى ئادەمگە: – قولۇڭنى ئۇزات، – دېدى. ئۇ شۇنداق قىلىشى بىلەنلا قولى ئەسلىگە كەلتۈرۈلۈپ ئىككىنچى قولىغا ئوخشاش بولدى.</p>	<p>ھەممىسىنى بىر نەزەر سۈرۈپ كۆرگەندىن كېيىن، ئۇ كىشىگە: قولۇڭنى ئۇزات، دېدى. ئۇ شۇنداق قىلغاندا، قولى تۈزىلىپ، ئىككى قولى ئوخشاش بولدى.</p>
LUK 6:11	<p>لېكىن ئۇلار غەزەپتىن ھوشىنى يوقىتىپ، ئەيساغا قانداق تاقابىل تۇرۇش توغرىسىدا مەسلىھەتلىشىشكە باشلىدى.</p>	<p>لېكىن ئۇلار غەزەپكە كېتىپ، ئەيسا قارشى قانداق ھەرىكەت قىلىش توغرىسىدا مەسلىھەتلىشىشكە باشلىدى.</p>
LUK 6:12	<p>شۇ كۈنلەردە شۇنداق بولدىكى، ئۇ دۇئا قىلىشقا تاغقا چىقتى ۋە ئۇ يەردە خۇداغا كېچىچە دۇئا قىلدى.</p>	<p>ئۇ كۈنلەردە بۇنىڭدەك بولدى: ئۇ دۇئا قىلىش ئۈچۈن تاغغا چىقتى ۋە بۈتۈن كېچىنى خۇدا بىلەن دۇئا قىلىشتا ئۆتكۈزدى.</p>
LUK 6:13	<p>تاڭ ئاتقاندا، مۇخلىسلىرىنى ئالدىغا چاقىرىپ، ئۇلارنىڭ ئىچىدىن ئون ئىككىيلەننى تاللاپ، ئۇلارنى روسۇل دەپ ئاتىدى.</p>	<p>كۈن چىققاندا، ئۇ شاكىرتلىرىنى چاقىرىپ، ئۇلارنىڭ ئىچىدىن ئون ئىككىنى تاللاپ، ئۇلارنى روسۇل دەپ ئاتىدى.</p>
LUK 6:14	<p>ئۇلار: سىمون (ئەيسا ئۇنى يېتىرۇس دەپمۇ ئاتىغان) ۋە ئۇنىڭ ئىنىسى ئاندىرياس؛ ياقۇپ ۋە يۇھاننا، فىلىپ ۋە بارتولوماي،</p>	<p>ئۇلار: سىمون، ئەيسا يېتىر دەپ ئاتىغان، ۋە ئۇنىڭ ئاقېسى ئاندىرياس؛ ياقۇپ بىلەن يۇھاننا، فىلىپ بىلەن بارتولوماي.</p>
LUK 6:15	<p>ماتتا ۋە توماس، ئالفاينىڭ ئوغلى ياقۇپ ۋە مىللەتپەرۋەر دەپ ئاتالغان سىمون،</p>	<p>ماتتا بىلەن توماس، ئالفاينىڭ بالىسى ياقۇپ ۋە خەلقچى دەپ تونۇلغان سىمون،</p>
LUK 6:16	<p>ياقۇپنىڭ ئوغلى يەھۇدا ۋە كېيىن ئۇنىڭغا ساتقۇنلۇق قىلغان يەھۇدا ئىشقارىيوت.</p>	<p>ياقۇپنىڭ بالىسى يەھۇدا بىلەن، كېيىن ئۇنى سەتىپ بەرگەن يەھۇدا ئىشقارىيوت.</p>
LUK 6:17	<p>ئەيسا روسۇللىرى بىلەن تاغدىن چۈشۈپ، بىر تۈزلەڭلىكتە تۇراتتى. شۇ يەردە نۇرغۇن مۇخلىسلىرى ھەمدە يۈتكۈل يەھۇدىيە ئۆلكىسىدىن ۋە يېرۇسالېمدىن، تۇر ۋە زېدون شەھەرلىرىگە قارايدىغان دېڭىز بويىدىكى يۇرتلاردىن توپ-توپ كىشىلەر يىغىلىشتى. ئۇلار ئۇنىڭ تەلىملىرىنى ئاڭلاش ۋە كېسەللىرىگە شىپالىق ئىزدەش ئۈچۈن كەلگەنىدى.</p>	<p>ئەيسا يولداشلىرى بىلەن تاغدىن تۆۋەنگە كەتتى، بىر تەكشە جايدا تۇردى. شۇ يەردە كۆپ كىشىلەر توپلاندى، بۇلار يەھۇدىيەنىڭ ھەممىسىدىن، يېرۇسالېمدىن ۋە تۇر-زېدون دېڭىز بويى رايونلىرىدىن كەلگەن بولۇپ، ئۇنىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلاش ۋە كېسەللىكلىرىنى داۋالاش ئۈچۈن بارغان.</p>
LUK 6:18	<p>ناپاك روھلاردىن ئازابلانغانلارمۇ شىپالىق تېپىشتى.</p>	<p>ياكسىز روھلار بىلەن ھەزىپلەنگەنلەر شىفا تېپىۋاتاتتى</p>
LUK 6:19	<p>بۇ توپ-توپ ئادەملەرنىڭ ھەممىسى قوللىرىنى ئۇنىڭغا تەگكۈزۈۋېلىشقا ئىنتىلەتتى؛ چۈنكى كۈچ-قۇدرەت ئۇنىڭ ۋۇجۇدىدىن چىقىپ ئۇلارنىڭ ھەممىسىگە شىپالىق بېرىۋاتاتتى.</p>	<p>ھەممە خەلق ئۇنىڭغا قول تەگىشكە ئىزدەپ تۇردى؛ چۈنكى كۈچ ئۇنىڭدىن چىقىپ، ھەممىسىنى ساقلاپ بېرىۋاتاتتى.</p>
LUK 6:20	<p>شۇنىڭ بىلەن ئۇ بېشىنى كۆتۈرۈپ مۇخلىسلىرىغا قاراپ مۇنداق دېدى: – «مۇبارەك، ئەي يوقسۇللار! چۈنكى خۇدانىڭ پادىشاھلىقى سىلەرنىڭكىدۇر.</p>	<p>ئۇ كۆزلىرىنى كۆتۈرۈپ شاكىرتلىرىگە قاراپ دېدى: «بەختلىك، يوقسۇللار! چۈنكى خۇدانىڭ پادىشاھلىقى سىلەرگە تەۋە.</p>
LUK 6:21	<p>مۇبارەك، ئەي ھازىر ئاچ قالغانلار! چۈنكى سىلەر تولۇق تويۇنسىلەر. مۇبارەك، ئەي يىغلاۋاتقانلار! چۈنكى كۈلىدىغان بولسىلەر.</p>	<p>بەختلىك بولۇڭلار، ھازىر ئاچ قالغانلار! سىلەر تولۇق تويۇنغانسىلەر. بەختلىك بولۇڭلار، يىغلاۋاتقانلار! سىلەر كۈلىدىغان بولسىلەر.</p>
LUK 6:22	<p>كىشىلەر ئىنسانئوغلنىڭ ۋەجىدىن سىلەردىن نەپرەتلەنسە، سىلەرنى ئۆزلىرىدىن چەتكە قاقسا، سىلەرگە تۆھمەت-ھاقارەت قىلسا، نامىڭلارنى رەزىل دەپ قارغىسا، سىلەرگە مۇبارەك!</p>	<p>بەختلىك بولۇڭلار، كىشىلەر سىلەرگە ياماق بولغاندا، سىلەرنى ئارىلىرىدىن ئېتەكلەپ چىقىرىۋاتقاندا، سىلەرگە ئازارلىشقاندا ۋە نامىڭلارنى يامان دەپ كۆرسەتكەندە، بۇ ھەممىسى ئىسا مەسىھ (ئىنساننىڭ ئوغلى) ئۈچۈن بولسا!</p>

Reference	Before	After
LUK 6:23	شۇ كۈنى شادلىنىپ تەنتەنە قىلىپ سەكرەڭلار. چۈنكى مانا، ئەرشتە بولغان ئىنئامىڭلار زوردۇر. چۈنكى ئۇلارنىڭ ئاتا-بوۋىلىرى بۇرۇنقى يەيغەمبەرلەرگىمۇ ئوخشاش ئىشلارنى قىلغان.	شۇ كۈندە خۇشال بولۇپ، قوشاق تۇتۇڭلار. چۈنكى ئاسماندا سىلەرگە كاتتا سىڭىلىقى بار. چۈنكى ئۇلارنىڭ ئاتا-ئانىلارنى يەيغەمبەرلەرگە شۇنداق ئىشلەپ كەتكەن.
LUK 6:24	– لېكىن ھالىڭلارغا ۋاي، ئەي بايلار! چۈنكى سىلەر ئاللىقاچان راھەت-ئالدىڭلار! پاراغىتىڭلارغا ئىگە بولدۇڭلار!	لېكىن سىلەرگە ۋاي، بايلار! چۈنكى سىلەر ئاللىقاچان ئارام-پاراغاتىڭلارنى ئالدىڭلار!
LUK 6:25	ھالىڭلارغا ۋاي، ئەي قارىنى تويۇنغانلار! چۈنكى سىلەر ئاچ قالسىلەر. ھالىڭلارغا ۋاي، ئەي كۈلۈۋاتقانلار! چۈنكى ھازا تۇتۇپ يىغلايسىلەر.	سىلەرگە ۋاي، ئەي قارىنى تولغانلار! چۈنكى سىلەر ئاچ قالسىلەر. سىلەرگە ۋاي، ئەي كۈلۈۋاتقانلار! چۈنكى سىلەر يىغلاپ ۋە قايىلىنسىلەر.
LUK 6:26	ھەممەيلەن سىلەرنى ياخشى دېگەندە، ھالىڭلارغا ۋاي! چۈنكى ئۇلارنىڭ ئاتا-بوۋىلىرىمۇ بۇرۇنقى ساختا يەيغەمبەرلەرگە شۇنداق قىلغان.	بارلىق كىشى سىلەرنى ياخشى دەپتى، سىلەرگە ۋاي! چۈنكى ئۇلارنىڭ ئاتا-بوۋىلىرىمۇ ئۆتكەن يالغان يەيغەمبەرلەرگە شۇنداق قىلغان.
LUK 6:27	بىراق، مەن سىزلەرگە دېيەن: دۈشمەنلىرىڭلارغا سۆيۈڭلار؛ سىزلەرگە يامان – بىراق ماڭا قۇلاق سالغان سىلەرگە شۇنى ئېيتىپ قويايىكى، دۈشمەنلىرىڭلارغا مېھىر-مۇھەببەت كۆرسىتىڭلار؛ سىلەرگە ئۈچ بولغانلارغا ياخشىلىق قىلىڭلار.	بىراق، مەن سىزلەرگە دېيەن: دۈشمەنلىرىڭلارغا سۆيۈڭلار؛ سىزلەرگە يامان – بىراق ماڭا قۇلاق سالغان سىلەرگە شۇنى ئېيتىپ قويايىكى، قارايدىغانلارغا ياخشى قىلىڭلار.
LUK 6:28	سىلەرنى قارىغانلارغا بەخت تىلەڭلار؛ سىلەرگە يامان مۇئامىلىدە بولغانلارغىمۇ دۇئا قىلىڭلار.	سىلەرگە جاڭلىق قىلغۇچىلارغا بەرەكەت بېرىڭلار ۋە سىلەرگە زورلىق قىلغانلار ئۈچۈن دۇئا قىلىڭلار.
LUK 6:29	بىرسى مەڭزىڭگە ئۇرسا، ئىككىنچى مەڭزىڭنىمۇ تۇتۇپ بەر؛ بىرسى چاپىنىڭنى ئېلىۋالسىمەن دېسە، كۆڭلىڭنىمۇ ئايماي بەرگىن.	بىر كىشى سەننىڭ بىر ياقاڭغا تەككىزگەن بولسا، ئىككىنچى ياقاڭنىمۇ تۇتۇپ بەرگۈچە؛ بىر كىشى سەننىڭ چاپىنىڭنى ئالسا، كۆينەكىڭنىمۇ توختەتمە.
LUK 6:30	بىرسى سەندىن بىرىنچە تىلىسە، ئۇنىڭغا بەرگىن. بىرسى سېنىڭ بىرەر نەرسەڭنى ئېلىپ كەتسە، ئۇنى قايتۇرۇپ بېرىشنى سورىما.	ھەر كىم سەندىن بىر نەرسە تەلەپ قىلسا، ئۇنى بەرگۈچە. كىم سېنىڭ ئەشياڭنى ئېلىپ كەتسە، قايتۇرۇپ بېرىشنى سورىما.
LUK 6:31	باشقىلارنىڭ ئۆزۈڭلارغا قانداق مۇئامىلە قىلىشىنى ئۈمىد قىلساڭلار، سىلەرمۇ ئۇلارغا شۇنداق مۇئامىلە قىلىڭلار.	باشقىلار سىزگە قانداق مۇئامىلە قىلىشىنى خالىساڭلار، سىز ئۇلارغا شۇنداق مۇئامىلە قىلىڭ.
LUK 6:32	ئەگەر سىلەر ئۆزۈڭلارنى ياخشى كۆرگەنلەرگىلا مېھىر-مۇھەببەت كۆرسەتسەڭلار، ئۇنداقتا سىلەردە نېمە شاپائەت بولسۇن؟ چۈنكى ھەتتا گۇناھكارلارمۇ ئۆزىنى ياخشى كۆرگەنلەرگە مېھىر-مۇھەببەت كۆرسىتىدىغۇ.	ئەگەر سىلەر سىلەرگە سۆيگۈچىلەرگە سۆيۈسەڭلار، بۇ سىلەرگە نېمە چاكىر خەير؟ چۈنكى گۇناھكارلارمۇ ئۆزلىرىگە سۆيگۈچىلەرگە سۆيۈدۇ.
LUK 6:33	ئەگەر سىلەر ئۆزۈڭلارغا ياخشىلىق قىلغانلارغا ياخشىلىق قىلساڭلار، ئۇنداقتا سىلەردە نېمە شاپائەت بولسۇن؟ چۈنكى ھەتتا گۇناھكارلارمۇ شۇنداق قىلىدىغۇ!	ئەگەر سىلەر ئۆز ياخشى قىلغانلارغا ياخشى قىلساڭلار، بۇ سىلەرنىڭ نېمىشىنى كۆرسىتىدۇ؟ چۈنكى ھەتتا گۇناھكارلارمۇ شۇنداق قىلىدۇ!
LUK 6:34	ئەگەر سىلەر قەرزنى «چوقۇم قايتۇرۇپ بېرىدۇ» دەپ ئويلىغانلارغا بەرسەڭلار، ئۇنداقتا سىلەردە نېمە شاپائەت بولسۇن؟ چۈنكى ھەتتا گۇناھكارلارمۇ ئەينەن قايتۇرۇپ ئالىمىز دەپ باشقا گۇناھكارلارغا قەرز بېرىدىغۇ!	ئەگەر سىلەر قايتۇرۇپ بېرىدىغانلارغا قەرز بېرىسەلەر، بۇدا سىلەرگە نېمە پايدا بار؟ چۈنكى گۇناھكارلارمۇ ئادەتتە باشقا گۇناھكارلارغا قايتۇرۇپ ئېلىش ئۈچۈن قەرز بېرىدۇ!
LUK 6:35	لېكىن سىلەر بولساڭلار، دۈشمەنلىرىڭىمۇ مېھىر-مۇھەببەت كۆرسىتىڭلار، ياخشىلىق قىلىڭلار، باشقىلارغا ئۆتتە بېرىڭلار ۋە «ئۇلار بىزگە بېرىنچە قايتۇرىدۇ» دەپ ئويلىماڭلار. شۇ چاغدا، ئىنئامىڭلار زور بولىدۇ ۋە سىلەر ھەممىدىن ئالىي بولغۇچىنىڭ پەرزەنتلىرى بولىسىلەر. چۈنكى ئۇ تۈزكۈرلارغا ۋە رەزىللەرگىمۇ مېھرىبانلىق قىلىدۇ.	لېكىن سىلەر، دۈشمەنلىرىڭلارغا دا سۆيگۈچە قىلىڭلار، ياخشى ئىشلار قىلىڭلار، باشقىلارغا پۇل بېرىپ كۈتمەڭلار، «ئۇلار قايتۇرمايدۇ» دەپ ئويلىمەڭلار. شۇنداقتا، سىلەرنىڭ ئەجرى چوڭ بولىدۇ ۋە سىلەر ئالىي ئاللاھنىڭ بالىلىرى بولىسىلەر. چۈنكى ئۇ تۈتۈنچىسىزلىك قىلغۇچىلارغا ۋە يامانلارغا دا مېھرىبان.
LUK 6:36	ئاتاڭلار مېھرىبان بولغىنىدەك سىلەرمۇ مېھرىبان بولۇڭلار.	شۇڭا، سىلەر مېھرىبان بولۇڭلار، سىلەرنىڭ ئاتاڭىز مېھرىبان.
LUK 6:37	– باشقىلارنىڭ ئۈستىدىن ھۆكۈم قىلىپ يۈرمەڭلار. بولمىسا، سىلەر	باشقىلارنى ھۆكۈم قىلماڭلار، شۇنداقتا سىلەرگەم ھۆكۈم بولمايدۇ.

Reference	Before	After
	خۇدانىڭ ھۆكۈمىگە ئۇچرايسىلەر. باشقىلارنى گۇناھقا بېكىتمەڭلار ۋە سىلەرمۇ گۇناھقا بېكىتىلمەيسىلەر. باشقىلارنى كەچۈرۈڭلار ۋە سىلەرمۇ كەچۈرۈم قىلىنسىلەر.	باشقىلارنى گۇناھ دەپ كۆرسەتمەڭلار، شۇنداقلا سىلەرگەم گۇناھ دەلمەيدۇ. باشقىلارنى كەچۈرۈڭلار ۋە سىلەرگەم كەچۈرۈم بېرىلىدۇ.
LUK 6:38	بېرىڭلار ۋە سىلەرگىمۇ بېرىلىدۇ – ھەتتا چوڭ ئۆلچىگۈچكە لىق چىڭداپ، سىلكىپ تولدۇرۇلۇپ ئۈستىدىن تېشىپ چۈشكەن دەرىجىدە قويۇڭلارغا تۆكۈپ بېرىلىدۇ. سىلەر باشقىلارغا قانداق ئۆلچەم بىلەن ئۆلچەپ بەرسەڭلار، سىلەرگىمۇ شۇنداق ئۆلچەم بىلەن ئۆلچەپ بېرىلىدۇ.	بەرىنڭلار، سىلەرگەم بەرچۇ – چوڭ قايىققا لىقلاپ، سىلكاپ تولۇق تۇلدۇرۇپ، ئۈستىدىن توشقان بولغانداك سىلەرگە قويۇپ بەرچۇ. سىلەر باشقىلارغا قانداق قايىق بىلەن بەرگەن بولساڭلار، سىلەرگەم شۇنداق قايىق بىلەن بەرچۇ.
LUK 6:39	ئاندىن ئۇ ئۇلارغا تەمسىل ئېيتىپ مۇنداق دېدى: – قارىغۇ قارىغۇنى يېتىلەپ ماڭالامدۇ؟ ئۇنداق قىلسا، ھەر ئىككىسى ئورەككە چۈشۈپ كەتمەمدۇ؟	كېيىن ئۇ ئۇلارغا مىسال ئېيتىپ دېدى: كور كورنى يېتەكلىگەلەمدۇ؟ بۇنداق بولسا، ئىككىسى ھەم بىر قازانغا چۈشۈپ كەتىپ قالمامدۇ؟
LUK 6:40	مۇخلىس ئۇستازىدىن ئۈستۈن تۇرمايدۇ؛ لېكىن تاكامۇللاشتۇرۇلغىنى ئۇستازىغا ئوخشاش بولىدۇ.	شاگىرد ئۇستازىدىن ئۈستۈن تۇرمايدۇ، لېكىن تولۇق ئۆگەنگەن بولسا، ئۇستازىغا ئوخشاش بولىدۇ.
LUK 6:41	ئەمدى نېمە ئۈچۈن بۇرادىرىڭنىڭ كۆزىدىكى قىلنى كۆرۈپ، ئۆز كۆزۈڭدىكى لىمنى بايقىيالمىسەن؟!	نېمە ئۈچۈن بۇرادىرىڭنىڭ كۆزىدىكى قىلنى كۆرۈپ، ئۆز كۆزۈڭدىكى لىمنى نېدە بىلەلمەيسەن؟
LUK 6:42	سەن قانداقمۇ ئۆز كۆزۈڭدە تۇرغان لىمنى كۆرمەي تۇرۇپ بۇرادىرىڭغا: «قېنى، كۆزۈڭدىكى قىلنى ئېلىۋېتەي!» دېيەلەيسەن؟! ئەي ساختىپەز! ئاۋۋال ئۆزۈڭنىڭ كۆزىدىكى لىمنى ئېلىۋەت، ئاندىن ئېنىق كۆرۈپ، بۇرادىرىڭنىڭ كۆزىدىكى قىلنى ئېلىۋېتەلەيسەن.	سەن قانداق بولۇپ ئۆز كۆزۈڭدە تۇرغان چوڭ تالنى كۆرمەي تۇرۇپ، بۇرادىرىڭغا: «قېنى، كۆزۈڭدىكى قىلنى ئېلىۋېتەي!» دېيسەن؟ ئەي يالغانچى! ئالدىن ئۆزۈڭنىڭ كۆزىدىكى تالنى ئېلىۋەت، ئاندىن ئېنىق كۆرۈپ، بۇرادىرىڭنىڭ كۆزىدىكى قىلنى ئېلىۋېتەلسەن.
LUK 6:43	چۈنكى ھېچقانداق ياخشى دەرەخ يامان مېۋە بەرمەيدۇ، ھېچقانداق يامان دەرەخمۇ ياخشى مېۋە بەرمەيدۇ.	چۈنكى ياخشى دەرەخ ھېچ ۋاقىت يامان مېۋە بەرمەيدۇ، يامان دەرەخ ئەخىرى ياخشى مېۋە بەرمەيدۇ.
LUK 6:44	ھەرقانداق دەرەخنى بەرگەن مېۋىسىدىن پەرق ئەتكىلى بولىدۇ. چۈنكى تىكەندىن ئەنجۈرنى ئۈزگىلى بولماس، يانتاقتىن ئۈزۈم ئۈزگىلى بولماس. كەلگۈسىز.	ھەر دەرەختىنى ئۇنىڭ مېۋىسى بىلەن بەلگىلەپ تونۇغىلى بولىدۇ. چۈنكى تۆگەندىن ئەنجىر توپلاپ ئېلىش مۇمكىن بولمايدۇ، يانتاقتىن ئۈزۈم ئېلىپ كەلگۈسىز.
LUK 6:45	ياخشى ئادەم قەلبىدىكى ياخشىلىق خەزىنىسىدىن ياخشىلىق چىقىرىدۇ؛ رەزىل ئادەم قەلبىدىكى رەزىللىك خەزىنىسىدىن رەزىللىكنى چىقىرىدۇ. چۈنكى قەلب نېمىگە تولدۇرۇلغان بولسا، ئېغىزدىن شۇ چىقىدۇ.	ياخشى كىشى قەلبىدىكى ياخشى ئىشلارنى چىقارپ كېلىدۇ؛ رەزىل كىشى قەلبىدىكى رەزىل ئىشلارنى چىقارپ كېلىدۇ. چۈنكى قەلب نېمىگە تولغان بولسا، ئېغىزىڭدىن شۇ چىقىپ كېتىدۇ.
LUK 6:46	– سىلەر نېمىشقا مېنى «رەب! رەب!» دەپسىلەر-يۇ، بىراق سىلەرگە ئېيتقانلىرىمغا ئەمەل قىلمايسىلەر؟	سىلەر نېمە ئۈچۈن مېنى ‘رەب! رەب!’ دەپسىلەر، بىراق مەن سىلەرگە دەپ بەرگەنلىرىمنى ئەمەلگە ئاشۇرمايسىلەر؟
LUK 6:47	ئەمىسە، مېنىڭ ئالدىمغا كېلىپ، سۆزلىرىمنى ئاڭلاپ ئەمەل قىلغان ھەركىمنىڭ كىمگە ئوخشىغانلىقىنى سىلەرگە كۆرسىتىپ بېرىي.	ھەر كىم مەنمۇگە كېلىپ ۋە سۆزلىرىمنى ئاڭلاپ قىلغان بولسا، ئۇنىڭ كىمگە ئوخشاشلىقىنى سىلەرگە كۆرسەتەيمەن.
LUK 6:48	ئۇ خۇددى چوڭقۇر كولاپ، ئۇلىنى قورام تاشنىڭ ئۈستىگە سېلىپ ئۆيى سالغان كىشىگە ئوخشايدۇ. كەلگۈن كەلگەندە، سۇ ئېقىمى ئۇ ئۆينىڭ ئۈستىگە زەرب بىلەن ئۇرۇلغىنى بىلەن، ئۇنى مىدىر-سىدىر قىلالمىدى، چۈنكى ئۇ يۇختا سېلىنغان.	ئۇ بىر كىشىگە ئوخشاش، چوڭقۇر قازىپ، تاش ئۈستىگە سەلپەك قويۇپ ئۆي قۇرغان. تاسقان كەلگەندە، سۇ ئېقىمى ئۆيگە قاتتىق زەربە بېرىپتۇ، لېكىن ئۆي تەرەپلىمەيتۇ، چۈنكى ئۇ يۇختا قۇرۇلغان.
LUK 6:49	لېكىن سۆزلىرىمنى ئاڭلاپ تۇرۇپ، ئەمەل قىلمايدىغان كىشى بولسا، قۇرۇق يەرنىڭ ئۈستىگە ئۇلىسىز ئۆي سالغان كىشىگە ئوخشايدۇ. كەلگۈن ئېقىمى شۇ ئۆينىڭ ئۈستىگە ئۇرۇلۇشى بىلەن ئۇ ئۆرۈلۈپ كەتتى؛ ئۇنىڭ ئۆرۈلۈشى ئىنتايىن دەھشەتلىك بولدى!	ئەمما مەنمىنىڭ سۆزلىرىمنى ئاڭلاپ، ئىش قىلمايدىغان كىشى، قۇرۇق يەرگە بىراقچاق ئۆي سەلگەن كىشىگە ئوخشاش. سۇ كېلىپ ئۆينى سوقۇپ كەتكەندە، ئۇ زور دەرىجىدە قولاپ كەتىدۇ ۋە بۇ ئىنتايىن قورقۇنچلۇق!

Reference	Before	After
LUK 7:1	ئەيسا كۆپچىلىككە بۇ سۆزلەرنىڭ ھەممىسىنى قىلىپ بولغاندىن كېيىن، كەپەرناھۇم شەھىرىگە قايتا كىردى.	ئەيسا خەلقكە بۇ گەپلەرنىڭ ھەممىسىنى ئېيتقاندىن كېيىن، كەپەرناھۇمغا قايتا كىردى.
LUK 7:2	ئۇ يەردە مەلۇم بىر يۈزبېشىنىڭ ئەتىۋارلىق قۇلى ئېغىر كېسەل بولۇپ، سەكراتتا ياتاتتى.	بۇ يەردە بىر يۈزباشىنىڭ ياقتۇرغان خىزمەتچىسى ئېغىر كېسەل بولۇپ، ئۆلۈش ئالدىدا ياتىپتۇ.
LUK 7:3	يۈزبېشى ئەيسانىڭ خەۋىرىنى ئاڭلاپ، بىرنەچچە يەھۇدىي ئاقساقالنى ئۇنىڭ يېنىغا بېرىپ، ئۇنىڭ كېلىپ قۇلىنى قۇتقۇزۇشى ئۈچۈن ئۆتۈنۈشكە ئەۋەتتى.	يۈزباشى ئىسا ھەققىدە ئاڭلاپ، بىر نەچچە يەھۇدىي كىشىلەرنى ئۇنىڭ ياققا يوللاپ، ئۇ كېلىپ قۇلىنى ساقلاپ قالغۇسى ئۈچۈن سوراشتى.
LUK 7:4	ئۇلار ئەيسا ئالدىغا كەلگەندە ئۇنىڭغا: _ بۇ ئىشنى تىلىگۈچى بولسا، تىلىكىنى ئىجابەت قىلىشىڭىزغا ھەقىقەتەن ئەرزىيدىغان ئادەم.	ئۇلار ئەيسا ياققا كەلگەندە، ئۇنى جىددىي سوراپ تەلەپ قىلدى، دېدى: 'ئۇ ئۇلار ئەيسانىڭ ئالدىغا كەلگەندە ئۇنىڭغا: _ بۇ ئىشنى تىلىگۈچى بولسا، بۇ ئىشنى قىلىشقا ھەقىقىي لايىق.'
LUK 7:5	چۈنكى ئۇ بىزنىڭ يەھۇدىي ئېلىمىزنى ياخشى كۆرىدۇ ۋە ھەتتا بىز ئۈچۈن بىر سىناگوگمۇ سېلىپ بەردى، _ دەپ جىددىي قىياپەتتە ئۆتۈنۈشتى.	ئۇ بىزنىڭ يەھۇدىي خەلقىنى ياخشى كۆرىدۇ ۋە بىز ئۈچۈن سىناگوگ قۇرغان.
LUK 7:6	ئەيسا ئۇلار بىلەن بىللە باردى. بىراق ئۆيىگە ئاز قالغاندا، يۈزبېشى ئەيسانىڭ ئالدىغا بىرنەچچە دوستىنى ئەۋەتىپ ئۇنىڭغا مۇنداق دېگۈزدى: _ «تەقسىر، ئۆزلىرىنى ئاۋارە قىلمىسىلا، ئۆزلىرىنىڭ تورۇسۇمنىڭ ئاستىغا كېلىشلىرىگە ئەرزمەيمەن.	ئەيسا ئۇلار بىلەن بىرگە يۈرۈش قىلدى. ئۆيىگە ياقىن بولغاندا، يۈزباشى بەزى دوستىنى ئەيسانىڭ ياققا ئەۋەتتى ۋە ئۇغا دېدى: «رەب، سىز يەسكەرلىنىپ قالماڭ، چۈنكى مەن سىزنىڭ ئۆيىمگە كىرىپ كېلىشىڭىز ئۈچۈن ھېچقانداق لايىق ئەمەس.»
LUK 7:7	شۇڭا ئۆزۈمنىمۇ سىلنىڭ ئالدىلىرىغا بېرىشقا لايىق ھېسابلىمىدىم. سىلى يەقەت بىر ئېغىر سۆز قىلىپ قويسىلا، قۇلۇم ساقىيىپ كېتىدۇ.	شۇ سەۋەبتەن، مەن ئۆزۈمنى سىزگە بارماقچى بولمىدىم، چۈنكى لايىق ئەمەس دەپ ئويلاپ تۇرۇپ، سىز يەقەت بىر سۆز دېسىڭىز، قۇلۇم ساقايىپ كېتىدۇ.
LUK 7:8	چۈنكى مەنمۇ باشقا بىرىنىڭ ھوقۇقى ئاستىدىكى ئادەممەن، قول ئاستىمىدىمۇ لەشكەرلىرىم بار. بىرىگە بار دېسەم بارىدۇ، بىرىگە كەل دېسەم، كېلىدۇ؛ قۇلۇمغا بۇ ئىشنى قىل دېسەم، ئۇ شۇ ئىشنى قىلىدۇ».	چۈنكى مەن باشقا بىرىنىڭ بۇيرۇقى ئاستىدا تۇرۇپ، قۇلۇمدا ئەسكەرلەر بار. بىرىگە 'بار' دېسەم، بارىدۇ، بىرىگە 'كەل' دېسەم، كېلىدۇ؛ قۇلۇمغا 'بۇنى قىل' دېسەم، ئۇ ئوچۇق قىلىدۇ.
LUK 7:9	ئەيسا بۇ گەپنى ئاڭلاپ يۈزبېشىغا تەئەججۇبلەندى. ئۇ بۇرۇلۇپ كەينىگە ئەگەشكەن خالپىققا: دەرۋەقە، ھەتتا ئىسرائىلدىمۇ بۇنداق زور ئىشەنچنى تاپالمىغانىدىم! _ دېدى.	ئەيسا بۇ سۆزلىرىنى ئاڭلاپ ھەيران بولدى. ئۇ قايتىپ تۇرۇپ، ئەتراپتىكى خەلقكە: «سىلەرگە ئېيتىمەن، ئىسرائىلدا بۇنداق كۈچلۈك ئىشەنچنى ھەتتا تاپالمىدىم!» دېدى.
LUK 7:10	يۈزبېشى ئەۋەتكەن كىشىلەر قايتىپ بارغاندا، كېسەل بولغان قۇلنىڭ سەللىمازا ساقايغانلىقىنى كۆردى.	يۈزبېشى ئەۋەتكەن كىشىلەر قايتىپ كەلگەندە، كېسەل قۇلنىڭ تولا ساقايغانلىقىنى كۆردى.
LUK 7:11	بۇ ئىشتىن كېيىن ئۇ نائىن دېگەن بىر شەھەرگە باردى. ئۇنىڭ مۇخلىسلىرى ۋە يەنە توپ-توپ كىشىلەر ئۇنىڭغا ئەگىشىپ ماڭدى.	بۇ ئەھۋالدىن كېيىن، ئىسا نەين دېگەن جايغا باردى. ئۇنىڭ شاگىردلىرى ۋە كۆپ كىشىلەر ئۇ بىلەن بىرگە كەتتى.
LUK 7:12	ئۇ شەھەر قوۋۇقىغا يېقىنلاشقاندا، مانا كىشىلەر جىنازا كۆتۈرۈپ چىقىۋاتقاندى. ئۆلگۈچى ئانىسىنىڭ يەككە-يېگانە ئوغلى ئىدى، ئۇنىڭ ئۈستىگە ئانىسى تۇل ئايال ئىدى. شەھەردىن چوڭ بىر توپ ئادەم ئايالغا ھەمراھ بولۇپ چىققانىدى.	ئۇ شەھەرگە يېقىنلاشقاندا، كىشىلەر جىنازا كۆتۈرۈپ چىقىپ كەتۋاتقان. بۇ ئۆلگەن كىشى ئانىسىنىڭ يەككە ئوغلى بولۇپ، ئانىسى يالغۇز ئايال. شەھەردىن كۆپ ئادەم ئايال بىلەن بىرگە چىققان.
LUK 7:13	رەب ئۇنى كۆرۈپ، ئۇنىڭغا ئىچىنى ئاغرىتىپ: _ يىغلىمىغىن، _ دېدى.	رەب ئۇنى كۆرۈپ، ئۇغاندا رەھىم كەلگەن بولۇپ، ئۇنىڭغا: «ئېغلاپ قالما» دېدى.
LUK 7:14	شۇنىڭ بىلەن ئۇ ئۆتۈپ، تاۋۇتقا قولىنى تەگكۈزۈۋېتى، تاۋۇت كۆتۈرگەنلەر توختىدى. ئۇ: _ يىگىت، ساڭا ئېيتىمەن، ئويغان! _ دېدى.	ئاندىن ئۇ بارىپ، تاۋۇتقا قول تېگدى، تاۋۇتنى كۆتۈرگەنلەر توختاپ قالدى. ئۇ: يىگىت، ساڭا دېيمەن، تۇر! دېدى.
LUK 7:15	ئۆلگۈچى بولسا رۇسلىنىپ تىك ئولتۇردى ۋە گەپ قىلىشقا باشلىدى. ئەيسا ئۇنى ئانىسىغا تاپشۇرۇپ بەردى.	ئۆلگەن كىشى تۇرۇپ تىزلىق تەرەپ قىلىپ سۆز باشلىدى. ئەيسا ئۇنى ئانىسىغا قايتارغان بولدى.

Reference	Before	After
LUK 7:16	<p>ھەممەيلەننى قورقۇنچ بېسىپ، ئۇلار خۇدانى ئۇلۇغلاپ: «ئارىمىزدا ئۇلۇغ چوڭ يەيغەمبەر كۆتۈرۈلدى!» ۋە «خۇدا ئۆز خەلقىنى زىيارەت قىلدى!» دېدى.</p>	<p>ھەممىسى قورقىپ كەتتى، ئۇلار خۇداغا مېارەت قىلىپ: «بىز ئىچىدە بىر چوڭ يەيغەمبەر كۆتۈرۈلدى!» ۋە «خۇدا ئۆز خەلقىنى زىيارەت قىلدى!» دېدى.</p>
LUK 7:17	<p>ئۇنىڭ توغرىسىدىكى بۇ خەۋەر يۈتۈن يەھۇدىيە زېمىنى ۋە ئەتراپتىكى رايونلارغا تارقىلىپ كەتتى.</p>	<p>بۇ خەۋەر ئۇ ھەقتە يۈتۈن يەھۇدىيە ۋە ئەتراپتىكى رايونلارغا بارلىق جەرگە يەتىپ كەتتى.</p>
LUK 7:18	<p>يەھيانىڭ مۇخلىسلىرى ئەمدى بۇ بارلىق ئىشلارنىڭ خەۋىرىنى ئۇنىڭغا يەتكۈزدى. يەھيا مۇخلىسلىرىدىن ئىككىيلەننى ئۆزىگە چاقىرىپ،</p>	<p>يوھاننىڭ شاكىرلىرى بۇ بارلىق ئىشلارنىڭ خەۋىرىنى ئۇنىڭغا سۈركىدى.</p>
LUK 7:19	<p>ئۇلارنى ئەيسانىڭ ئالدىغا ئەۋەتىپ: «كېلىشى مۇقەررەر زات ئۆزۈڭمۇ، ياكى باشقا بىرسىنى كۈتۈشمىز كېرەكمۇ؟» دەپ سوراپ كېلىشكە ئەۋەتتى.</p>	<p>يوھان بىر نەپەر ئىككى شاكىرتىنى چاقىرىپ، ئەيسا تەرەپىگە ئەۋەتتى: «سەن كېلىدىغان كىشى سەنمۇ، ياكى باشقا بىرنى كۈتەمسىز؟» دەپ سورىدى.</p>
LUK 7:20	<p>ئۇلار ئەيسانىڭ ئالدىغا بېرىپ: «چۆمۈلدۈرگۈچى يەھيا بىزنى سەندىن: «كېلىشى مۇقەررەر زات ئۆزۈڭمۇ، ياكى باشقا بىرسىنى كۈتۈشمىز كېرەكمۇ؟» دەپ سوراپ كېلىشكە يېنىڭغا ئەۋەتتى – دېدى.</p>	<p>ئۇلار ئەيسا تەرەپىگە بارىپ: «يەھيا بىزنى سىزگە يوللاپ كەتتى، دېدىكى: «كەلگۈسى كىشى سىز بولۇپ قالامسىز، ياكى باشقا بىر كىشىنى كۈتۈشمىز كېرەكمۇ؟» دېدى.</p>
LUK 7:21	<p>دەل شۇ ۋاقىتتا ئەيسا ئاغرىق-سلاق ۋە كېسەل-ۋابا باسقان ۋە يامان روھلار چاپلاشقان نۇرغۇن كىشىلەرنى ساقايتتى ۋە نۇرغۇن قارىغۇلارنى كۆرىدىغان قىلدى.</p>	<p>شۇ ۋاقىتتا ئەيسا كۆپ كىشىنى كېسەل-ۋابادىن قۇتقازدى، يامان روھلارنى بوغۇپ، كۆرۈشمىز كىشىلەرنى كۆرۈشكە قويۇپ بەردى.</p>
LUK 7:22	<p>شۇنىڭ بىلەن ئۇ يەھيانىڭ مۇخلىسلىرىغا: «سىلەر قايتىپ بېرىپ، يەھياغا ئۆز ئاڭلىغان ۋە كۆرگەنلىرىڭلار توغرىلۇق خەۋەر يەتكۈزۈپ – «كورلار كۆرەلەيدىغان ۋە توكۇلار ماڭالايدىغان بولدى، ماخاۋ كېسىلى بولغانلار ساقايتىلدى، گاسلار ئاڭلىيالايدىغان بولدى، ئۆلگەنلەرمۇ تىرىلدۈرۈلدى ۋە كەمبەغەللەرگە خۇش خەۋەر جاكارلاندى» – دەپ ئېيتىڭلار.</p>	<p>ئۇ يەھيانىڭ دوستلىرىغا دەيتى: «قايتىپ كېلىپ يەھياغا بۇلارنى سۆزلەڭلار: كورلار كۆرۈپ كەتتى، توكۇلار يۈرۈپ كەتتى، ماخاۋ كېسىلى بارلار ساقايتىپ كەتتى، گاسلار ئاڭلاپ قالدى، ئۆلگەنلەر تىرىلىپ كەتتى ۋە كەمبەغەللەرگە ياخشى خەۋەر بايان قىلىنىپ كەتتى».</p>
LUK 7:23	<p>ئۇنىڭغا يەنە: «مەندىن گۇمانلانماي پۇتلىشىپ كەتمىگەن كىشى بولسا بەختلىكتۇر!» دەپ قويۇڭلار، – دېدى.</p>	<p>ئەيسا ئۇلارغا: «مەنمۇدىن سەپلىنىپ كەتمەگەن كىشى بەختلىك بولىدۇ!» دېدى.</p>
LUK 7:24	<p>يەھيانىڭ ئەلچىلىرى كەتكەندىن كېيىن، ئۇ توپ-توپ ئادەملەرگە يەھيا توغرىلۇق سۆز ئېچىپ: «سىلەر بۇرۇن يەھيانى ئىزدەپ چۆلگە بارغىنىڭلاردا، زادى نېمىنى كۆرگىلى باردىڭلار؟ شامالدا يەلپۈنۈپ تۇرغان قومۇشنىمۇ؟</p>	<p>يەھيا ئەلچىلىرى كەتكەندىن كېيىن، ئۇ خەلقلەرگە يەھيا ھەققىدە سۆز ئاچىدۇ: «سىلەر ئىلگىرى يەھيانى كۆرۈش ئۈچۈن چۆلگە بارغان ۋاقىتتا، نېمىنى كۆرگەنلىكىڭلار؟ شامالدا تەرەللەپ تۇرغان قامىش تەللىمۇ؟»</p>
LUK 7:25	<p>ياكى ئېسىل كىيىم كىيگەن بىر ئەربابنىمۇ؟ مانا، ئېسىل كىيىملەرنى كىيگەن، ئەپش-ئىشرەت ئىچىدە ياشايدىغانلار پادىشاھلارنىڭ ئوردىلىرىدىن تېپىلىدۇغۇ!</p>	<p>ياكى، نەزك كىيىملەر كىيىنغان بىر كىشىمۇ كۆرگەنلىكىڭلار؟ قارا، گۈزەل كىيىملەر كىيىنغان ۋە ئەرام-يۇلاخ ئىچىدە ياشايدىغانلار پادىشاھلارنىڭ سارايللىرىدا تۇرۇيدۇ!</p>
LUK 7:26	<p>ئەمدى سىلەر نېمە كۆرگىلى باردىڭلار؟ بىر يەيغەمبەرنىمۇ؟ دۇرۇس، ئەمما مەن شۇنى سىلەرگە ئېيتىپ قويايىكى، بۇ بولسا يەيغەمبەردىنمۇ ئۈستۈن بىر بولغۇچىدۇر.</p>	<p>سىلەر نېمە كۆرگەن؟ يەيغەمبەر بىرنەمۇ؟ ھەئە، مەن سىلەرگە بۇنى ئېيتىمەن، بۇ يەيغەمبەر بولۇپ قالماي، يەيغەمبەردىن كۆپەرەك.</p>
LUK 7:27	<p>چۈنكى مۇقەددەس يازمىلاردىكى: «مانا، يۈز ئالدىڭغا ئەلچىمنى ئەۋەتمەن؛ ئۇ سېنىڭ ئالدىڭدا يولۇڭنى تەييارلايدۇ» – دەپ يېزىلغان سۆز مانا دەل ئۇنىڭ توغرىسىدا يېزىلغاندۇر.</p>	<p>ئەمما كىتابتا يېزىلغان: 'با، مەن سىزنىڭ ئالدىڭىزغا بىر ئەلچى ئەۋەتمەن؛ ئۇ سىزنىڭ يولۇڭلارنى تەييارلايدۇ.' بۇ سۆز دەل ئۇنىڭ ھەققىدە.</p>
LUK 7:28	<p>چۈنكى مەن سىلەرگە شۇنى ئېيتىپ قويايىكى، ئاياللاردىن تۇغۇلغانلار ئارىسىدا يەھيادىنمۇ ئۇلۇغى يوق؛ ئەمما خۇدانىڭ پادىشاھلىقىدىكى ئەڭ</p>	<p>مەن سىلەرگە دەيمەن كى، ئايال تۇغۇتقانلار ئارىسىدا يۇھاننانىڭدىن چوڭى يوق؛ بىراق، خۇدا پادىشاھلىقىدىكى ئەڭ كىچىك كىشىسىمۇ ئۇنىڭدىن</p>

Reference	Before	After
	كچىك بولغىنىمۇ ئۇنىڭدىن ئۇلۇغ تۇرىدۇ	چوڭ تۇرىدۇ
LUK 7:29	(ئەمدى يەھيانى ئاڭلىغان پۇقرالار، ھەتتا باجگىرلارمۇ خۇدانىڭ يولىنى توغرا دەپ يەھيانىڭ چۆمۈلدۈرۈشى بىلەن چۆمۈلدۈرۈلگەنىدى.	ئەمدى، بارلىق خەلىق بىلەن باجگىرلار يەھيانى ئاڭلىغاندا، خۇدا يولىنى توغرا دەپ ئېيتقان، يەھيانىڭ سۇغۇچ چۆمۈشى ئارقىلىق چۆمۈلدۈرۈپ كەتكەن.
LUK 7:30	لېكىن پەرىسىيلەر ۋە تەۋراتشۇناسلار يەھيانىڭ چۆمۈلدۈرۈشىنى قوبۇل قىلماي، خۇدانىڭ ئۆزلىرىگە بولغان مەقسەت-ئىرادىسىنى چەتكە قاققاندى).	لېكىن پەرىسىيلەر بىلەن قانۇن ئەرباپلىرى يەھيا سۇغۇرۇشنى قوشۇلماي، خۇدا ئۇلارغا بەرگەن مەقسىدىنى رەت قىلدى.
LUK 7:31	لېكىن بۇ زاماننىڭ كىشىلىرىنى زادى كىملەرگە ئوخشتاي؟ ئۇلار كىملەرگە ئوخشايدۇ؟	بىراق بۇ دەۋردىكى ئادەملەرنى نېمىگە ئوخشتايمەن؟ ئۇلار نېمىگە ئوخشايدۇ؟
LUK 7:32	ئۇلار خۇددى رەستە-بازارلاردا ئولتۇرۇۋېلىپ، بىر-بىرىگە: «بىز سىلەرگە سۇناي چېلىپ بەرسەكمۇ، ئۇسسۇل ئوينىمىدىڭلار»، «ماتەم يەدىسىگە چېلىپ بەرسەكمۇ، يىغا-زار قىلمىدىڭلار» دەپ قاقشايدىغان تۇتۇرۇقسىز بالىلارغا ئوخشايدۇ.	ئۇلار بازارلاردا ئولتۇرۇپ، بىر-بىرىگە: «بىز سىلەرگە ناخشا چالدۇق، سىلەر ئوينىمىدىڭلار؛ يىغلىق گېزىلىگەنچە چاقىپ بەردۇق، سىلەر يىغلىمىدىڭلار» دەپ ئاڭلىتىپ تۇرغۇچى بالىلارغا ئوخشايدۇ.
LUK 7:33	چۈنكى چۆمۈلدۈرگۈچى يەھيا كېلىپ زىياپەتتە ئولتۇرمايتتى، شاراب ئىچمەيتتى. شۇنىڭ بىلەن سىلەر: «ئۇنىڭغا جىن چاپلىشىپتۇ» دېيىشىسىلەر.	چۈنكى يەھيا كەلگەندە، نان يەمەيتى، شاراب ئىچمەيتى. شۇ ئۈچۈن سىلەر: «ئۇغا جىن چاپلىشىپ كەتكەن» دەيسىلەر.
LUK 7:34	ئىنسان بالىسى كەلگەن، تاماق يەپ ئىچىپ تۇرۇپ، سىلەر: «بۇ تاماق qa توپغۇچى ۋە مەي بولغۇچى، باجچىلار بىلەن گۇناھكارلارنىڭ دوستى» دېيىشىسىلەر.	ئىنسان بالىسى كەلگەن، تاماق يەپ ئىچىپ تۇرۇپ، سىلەر: «بۇ تاماق qa توپغۇچى ۋە مەي بولغۇچى، باجچىلار بىلەن گۇناھكارلارنىڭ دوستى» دېيىشىسىلەر.
LUK 7:35	لېكىن دانالىق بولسا ئۆزىنىڭ بارلىق پەرزەنتلىرى ئارقىلىق دۇرۇس دەپ تونۇلىدۇ.	ئەمما ھېكمەت بارلىق بالىلىرى ئارقىلىق توغرا دەپ ئىسلاپ كېتىدۇ.
LUK 7:36	پەرىسىيلەردىن بىرى ئۇنىڭدىن ئۆيۈمدە مېھمان بولسىڭىز دەپ ئۆتۈندى. ئەمدى ئۇ پەرىسىيىنىڭ ئۆيىگە كىرىپ داستىخاندا ئولتۇردى.	بىر پەرىسىي ئىسا نى ئۆيىدە بىرگە مېھمان بولۇش ئۈچۈن چاقىردى. شۇنىڭ بىلەن ئىسا پەرىسىيىنىڭ ئۆيىگە كىرىپ، تاماق تەرەپلىرىدا ئورنىنى ئالدى.
LUK 7:37	ھەم با، شەھەردىكى بىر گۇناھكار ئايال، ئەيسا پەرىسىي ئادەم ئۆيىدە تەرەپ ۋە مانا، ئۇ شەھەردە بۇزۇق دەپ تونۇلغان بىر ئايال ئەيسانىڭ بۇ قىلىنىپ ئولتۇرۇۋاتقانلىقىنى ئاڭلىغاندا، بىر ئالاباستر قۇيۇقچىدا مۇر ئېلىپ پەرىسىيىنىڭ ئۆيىدە داستىخاندا ئولتۇرغانلىقىنى ئاڭلاپ، ئاق قاشتېشىدىن كەلدى.	ھەم با، شەھەردىكى بىر گۇناھكار ئايال، ئەيسا پەرىسىي ئادەم ئۆيىدە تەرەپ ۋە مانا، ئۇ شەھەردە بۇزۇق دەپ تونۇلغان بىر ئايال ئەيسانىڭ بۇ قىلىنىپ ئولتۇرۇۋاتقانلىقىنى ئاڭلىغاندا، بىر ئالاباستر قۇيۇقچىدا مۇر ئېلىپ پەرىسىيىنىڭ ئۆيىدە داستىخاندا ئولتۇرغانلىقىنى ئاڭلاپ، ئاق قاشتېشىدىن كەلدى.
LUK 7:38	ئۇ يىغلىغان يېتى ئۇنىڭ كەينىدە، يۇتقا يېقىن تۇرۇپ، كۆز ياشلىرى قىلىپ، يۇتلىرىنى ھۆل قىلىۋەتتى؛ ئاندىن چاپچىلىرى بىلەن ئۇنىڭ يۇتلىرىنى ئېرتىپ قۇرۇتتى ھەم يۇتلىرىنى توختىماي سۆيۈپ، ئۈستىگە ئەتىر سۈردى.	ئۇ ئۇنىڭ ئارقىسىدا تۇرۇپ، يۇتلىرىنى ياقىتۇرىدا، كۆز ياشقا تولۇپ، يۇتتى ياش بىلەن يۇيدى؛ كېيىن چاپچى بىلەن سۈرۈپ قۇرۇتتى؛ يۇتتى توختىماي سۆيۈپ، ئۈستىگە ئەتىر سۈردى.
LUK 7:39	ئەمدى ئۇنى چاقىرىغان پەرىسىي بۇ ئىشنى كۆرۈپ، ئىچىدە: «بۇ ئادەم راست يەيغەمبەر بولغان بولسا، ئۆزىگە تېگىۋاتقان بۇ ئايالنىڭ كىم ۋە قانداق ئىكەنلىكىنى بىلەتتى. چۈنكى ئۇ بىر بۇزۇق!» دەپ ئويلىدى.	ھازىر، ئۇنى چاقىرىغان پەرىسىي بۇ ئىشنى كۆرگەندە، ئىچكىرە: «ئەگەر بۇ كىشى ھەقىقىي يەيغەمبەر بولسا، بۇ قىزنىڭ كىم ۋە قانداق ئادەم ئىكەنلىكىنى بىلىشى كېرەك. چۈنكى ئۇ گۇناھكار بىر قىز!» دەپ ئويلىدى.
LUK 7:40	شۇ ۋاقىت ئەيسا سىمونغا جاۋاب بەردى: «سىمون، ساڭا بىر ئىش دېمەن. شۇنىڭ بىلەن ئەيسا ئۇنىڭغا جاۋابەن: سىمون، ساڭا دەيدىغان بىر گېپىم بار، – دېدى. – ئېيتىڭ، ئۇستاز، – دېدى سىمون.	شۇ ۋاقىت ئەيسا سىمونغا جاۋاب بەردى: «سىمون، ساڭا بىر ئىش دېمەن. شۇنىڭ بىلەن ئەيسا ئۇنىڭغا جاۋابەن: سىمون، ساڭا دەيدىغان بىر گېپىم بار، – دېدى. – ئېيتىڭ، ئۇستاز، – دېدى سىمون.
LUK 7:41	– ئىككى ئادەم مەلۇم بىر قەرز ئىگىسىگە قەرزدار ئىكەن. بىرى بەش يۈز كۈمۈش دىنارغا، يەنە بىرى بولسا ئەللىك كۈمۈش دىنارغا قەرزدار ئىكەن.	ئىككى كىشى بىر قەرزچىغا قەرزدار بولۇپ قالدى. بىرى 500 دىنار، باشقىسى 50 دىنار قەرزى بار.
LUK 7:42	لېكىن ھەر ئىككىسىنىڭ قەرزىنى قايتۇرغىلى ھېچنەرسىسى بولمىغاچقا،	بىراق ئۇلارنىڭ ھەرقايسىسىدا قەرزنى تولدۇرغىلى يۇل يوق بولغاچقا، قەرز

Reference	Before	After
	قەرز ئىگىسى مېھرىبانلىق قىلىپ ھەر ئىككىسىنىڭ قەرزىنى كەچۈرۈم قىپتۇ. سېنىڭچە، ئۇلارنىڭ قايسىسى ئۇنى بەكرەك سۆيىدۇ؟ دەپ سورىدى ئەيسا.	بەرگۈچى كىشى رەھىم قىلىپ ئۇلارنىڭ قەرزلىرىنى كەچۈرۈپ بەردى. سېنىڭ پىكىرىڭ بويىچە، ئۇلارنىڭ قايسىسى ئۇنى كۆپرەك سۆيىدۇ؟ دەپ ئەيسا سورىدى.
LUK 7:43	سىمون جاۋابەن: – مېنىڭچە، قەرزى كۆپرەك كەچۈرۈم قىلىنغان كىشى، – دېدى. – توغرا ھۆكۈم قىلدىڭ، – دېدى ئەيسا.	سىمون جاۋاب بەردى: «مېنىڭ پىكىرىمدە، قەرزى كۆپرەك كەچۈرۈلگەن كىشى،» دەپ. ئەيسا دېدى: «سەن توغرا دەيتۇر،».
LUK 7:44	ئاندىن ھېلىقى ئايالغا بۇرۇلۇپ، سىمونغا: – بۇ ئايالنى كۆردۈڭمۇ؟ مەن ئۆيىڭگە كىرگەندە، سەن پۇتىمنى يۇيۇشقا سۇ بەرمەگەنسەن؛ لېكىن ئۇ كۆز يېشى بىلەن پۇتلىرىمنى يۇدى ۋە چېچى بىلەن ئېرىتىپ قۇرۇتتى.	ئاندىن شۇ قىزغا قاراپ، سىمونغا: 'بۇ قىزنى كۆردۈڭمۇ؟ مەن سەننىڭ ئۆيىڭگە كىرگەندە، سەن پۇتىمنى يۇيۇشقا سۇ بەرمەگەنسەن؛ لېكىن ئۇ كۆز يېشى بىلەن پۇتلىرىمنى يۇدى ۋە چېچى بىلەن سۈرۈپ قۇرغاتتى.'
LUK 7:45	سەن مېنى سالام بېرىپ سۆيىمىدىڭ؛ لېكىن ئۇ مەن كىرگەندىن تارتىپ پۇتلىرىمنى سۈيۈشتىن توختىمىدى.	سەن مېنى سەلام بىلەن سۆيىمىدىڭ؛ لېكىن ئۇ، مەن كىرىپ كەلگەندىن باشلاپ، پۇتۇمغا سۈيۈشنى توختاتمىدى.
LUK 7:46	سەن بېشىمىڭنى سۈركەپ قويدى.	سەن بېشىمغا ماي سۈرەپ بەرمىدىڭ؛ بىراق ئۇ مېنىڭ پۇتلىرىمغا مۇرمەككە سۈرۈپ قويدى.
LUK 7:47	شۇڭا شۇنى ساڭا ئېيتىپ قويايىكى، ئۇنىڭ نۇرغۇن گۇناھلىرى كەچۈرۈم قىلىندى. چۈنكى مانا، ئۇنىڭ كۆرسەتكەن مېھىر-مۇھەببىتى چوڭقۇر ئەمەسمۇ؟ ئەمما كەچۈرۈمى ئاز بولغانلارنىڭ مېھىر-مۇھەببەتىنى كۆرسىتىشىمۇ ئاز بولىدۇ، – دېدى.	شۇڭا ساڭا بۇنى دەيمەن: ئۇنىڭ كۆپ گۇناھلىرى كەچۈرۈلدى، چۈنكى ئۇ زۆرۈ كۆرسەتكەن مېھىر-مۇھەببىتى كۆپ. بىراق، گۇناھى ئاز كەچۈرۈلگەنلەر، ئازلا مېھىر كۆرسىتىدۇ.
LUK 7:48	ئاندىن ئۇ ئايالغا: – گۇناھلىرىڭ كەچۈرۈم قىلىندى، – دېدى.	شۇ ۋاقىتتا ئۇ ئايالغا: 'سېنىڭ گۇناھلىرىڭ كەچۈرۈلدى،' دېدى.
LUK 7:49	ئۇلار بىلەن ھەمداستىخان ئولتۇرغانلار كۆڭلىدە: «كىشىلەرنىڭ گۇناھلىرىنىمۇ كەچۈرۈم قىلغۇچى بۇ ئادەم زادى كىمدۇ؟» دېيىشتى.	ئۇلار بىلەن بىرگە ئولتۇرغانلار ئۆز ئارىسىدا: «بۇ كىشى گۇناھلارنىمۇ كەچۈرەلەيدىغان كىم؟» دەپ گەپ قىلدى.
LUK 7:50	ئەيسا ھېلىقى ئايالغا: – ئېتىقادىڭ سېنى قۇتقۇزدى؛ ئامان-خاتىرجەملىك بىلەن قايتقىن! – دېدى.	ئەيسا ئۇ ئايالغا: 'ئىشىنىشىڭ سەننى قۇتقۇزۇپ قالدى؛ تىنچلىق بىلەن كەت!' دېدى.
LUK 8:1	كېيىن، ئەيسا شۇ يۇرتلارنى كېزىپ، شەھەر-مۇشەھەر، يېزىمۇ-يېزا خۇدانىڭ پادىشاھلىقىنىڭ خۇش خەۋىرىنى ئېلان قىلىپ جاكارلىدى؛ ئون ئىككىيلەنمۇ ئۇنىڭ بىلەن بىرگە باردى.	كېيىن، ئەيسا شۇ رايونلارنى دولاپ، ھەر شەھەرگە ۋە ھەر يېزاغا كېتىپ، خۇدانىڭ پادىشاھلىقىنىڭ ياخشى خەۋىرىنى ئېلان قىلىپ تونۇشتۇردى؛ ئون ئىككىسىمۇ ئۇ بىلەن بىرگە باردى.
LUK 8:2	ئۇنىڭ بىلەن بىللە بارغانلاردىن يەنە يامان روھلاردىن ۋە ئاغرىق-سلاقلاردىن ساقايتىلغان بەزى ئاياللارمۇ بار ئىدى؛ ئۇلارنىڭ ئارىسىدا ئۆزىدىن يەتتە جىن ھەيدەپ چىقىرىلغان مەريەم (ماگدالىنى دەپ ئاتالغان)،	ئۇ بىلەن بىرگە بارغان كىشىلەر ئارىسىدا، كېسەللىكلەر، يەلگەرلىكلەر ۋە يامان روھلار، شۇنداقلا باشقا ئاستا كېسەللىكلەردىن ساقىغان بەزى ئاياللار بار ئىدى؛ ئۇلارنىڭ ئىچىدە، يەتتە يامان جىن چىقارغان مەريەم ماگدالىنى.
LUK 8:3	ھېرودىنىڭ سارايدىكى باشقارغۇچى خۇزانىڭ خاتىنى يواننا، سۇزانا ۋە باشقا نۇرغۇن ئاياللارمۇ بار ئىدى. بۇلار ئۆز مال-مۈلۈكلىرى بىلەن ئۇ ۋە ئۇنىڭ مۇخلىسلىرىنىڭ ھاجەتلىرىدىن چىقاتتى.	ھېرودىنىڭ سارايدىكى باشقارغۇچى خۇزانىڭ خاتىنى يواننا، سۇزانا ۋە باشقا كۆپ ئاياللار بار. بۇلار ئۆز ماللىرى بىلەن ئۇنىڭ كۈنلىك ئېھتىياجلىرىنى تەمىنلىدى.
LUK 8:4	چوڭ بىر توپ ئادەملەر يىغىلغاندا، شۇنداقلا ھەرقايسى شەھەرلەردىن كىشىلەر ئۇنىڭ يېنىغا كەلگەندە، ئۇ ئۇلارغا بىر تەمسىل سۆزلەپ بەردى:	كۆپ خەلق جەم بولغاندا، ھەر قايسى شەھەرلەردىن كىشىلەر ئۇنىڭ ياققا كېلىپ قالغاندا، ئۇ ئۇلارغا بىر تەمسىل سۆز ئېيتىپ بەردى:
LUK 8:5	– «نۇرغۇن چاقچۇچى نۇرغۇن چاقچىلى ئېتىزغا چىقىپتۇ. نۇرغۇن چاقچاندا، نۇرغۇنلاردىن بەزىلىرى چىغىر يول ئۈستىگە چۈشۈپ، دەسسىلىپ كېتىپتۇ ۋە ئاسماندىكى ئۇچار-قاناتلار كېلىپ ئۇلارنى يەپ كېتىپتۇ.	بىر كىشى نۇرغۇن چاقماق ئۈچۈن تەرەپكە چىقتى. چاقچاندا، بەزى نۇرغۇنلار يول ئۈستىگە تاشلانسا، دەرەخسىزلا كېتىپ قالدى ۋە كۆكتىكى قۇشلار كېلىپ يېدى.
LUK 8:6	باشقا بەزىلىرى تاشلىق يەرگە چۈشۈپتۇ. يەردە نەملىك بولمىغاچقا، ئۈنۈپ چىققىنى بىلەن قۇرۇپ كېتىپتۇ.	باشقا بەزىلىرى تاشلىق جايعا چۈشۈپ كەتتى. سۇ يوق دەپ، تېزلا چىقىپ كەتكەن بىلەن، قۇراپ كالدى.

Reference	Before	After
LUK 8:7	باشقا ئۇرۇقلار تىكەنلەر ئارىسىدا تۇشۇپ كەتتى، تىكەنلەر ئۇلار بىلەن بىرگە باشقا بەزىلىرى تىكەنلەرنىڭ ئارىسىغا چۈشۈپتۇ، تىكەنلەر مايسىلار بىلەن ئۆسۈپ، ئۇلارنى بوسۇپ چاقماقتا.	تەڭ ئۆسۈپ مايسىلارنى بوغۇۋاپتۇ.
LUK 8:8	باشقا بەزىلىرى ياخشى تۇپراققا چۈشۈپ كەتتى، ئۆسۈپ كەتكەندىن كېيىن باشقا بەزىلىرى بولسا ياخشى تۇپراققا چۈشۈپتۇ. ئۈنگەندىن كېيىن، يۈز يۈز ھەسسە ھوسۇل بەردى. بۇلارنى دەپ ئۇ چوڭ ئاۋاز بىلەن: قۇلىقى بارلار بۇنى ئاڭلاڭ! دەپ توۋلىدى.	ھەسسە ھوسۇل بېرىپتۇ». بۇلارنى دېگەندىن كېيىن ئۇ يۇقىرى ئاۋاز بىلەن: — ئاڭلىغۇدەك قۇلىقى بارلار بۇنى ئاڭلىسۇن! دەپ توۋلىدى.
LUK 8:9	ئاندىن ئۇنىڭ شاگىرتلىرى ئۇنىڭغا: 'بۇ تەمسىلنىڭ مەنىسى نېمە؟' دەپ سورىدى.	كېيىن ئۇنىڭ مۇخلىسلىرى ئۇنىڭدىن: — بۇ تەمسىلنىڭ مەنىسى نېمە؟ — دەپ سورىدى.
LUK 8:10	ئۇ ئۇلارغا دېدى: 'خۇدانىڭ پاتىشالىقىنىڭ سىرلىرىنى بىلىش سىلەرگە بېرىپ قويۇلدى. بىراق باشقا كىشىلەرگە پەقەت تەمسىللەر بىلەن سۆزلەيدۇ، شۇنىڭ ئۈچۈن ئۇلار قاراپ تۇرسا كۆرمەيدىغان ۋە ئاڭلاشسا چۈشەنمەيدىغان بولىدۇ.'	ئۇ ئۇلارغا مۇنداق دېدى: — خۇدانىڭ پادىشاھلىقىنىڭ سىرلىرىنى بىلىش سىلەرگە نېسىپ قىلىندى. بىراق بۇ ئىشلار قالغان باشقىلارغا تەمسىللەر بىلەنلا ئېيتىلىدۇ. مەقسىتى شۇكى، «ئۇلار قارىسىمۇ كۆرمەيدۇ، ئاڭلىسىمۇ چۈشەنمەيدۇ».
LUK 8:11	بۇ مىسالنىڭ مەنىسى: ئۇرۇق، خۇدا سۆزى.	ئەمدى تەمسىلنىڭ مەنىسى مۇنداق: — ئۇرۇق بولسا، خۇدانىڭ سۆز-كلامىدۇر.
LUK 8:12	يول بويىدىكى كىشىلەر بۇلار: ئۇلار سۆزنى ئېشىتىپ تۇرۇشات؛ لېكىن شەيتان كېلىپ، ئۇلارنىڭ ئىشىنىپ قۇتۇلۇشىغا خەلەل يەتكۈزۈش ئۈچۈن، ئۇلارنىڭ يۈرەكلىرىدىكى سۆزنى ئېلىپ كەتدۇ.	چىغىر يول بويىدىكىلەر بولسا مۇشۇلار: ئۇلار سۆز-كلامنى ئاڭلايدۇ؛ لېكىن ئېلىس كېلىپ، ئۇلارنىڭ ئىشىنىپ قۇتۇلۇشىنىڭ ئالدىنى ئېلىشى ئۈچۈن ئۇلارنىڭ قەلبىدىكى سۆزنى ئېلىپ كېتىدۇ.
LUK 8:13	تاشلىق جايغا چۈككەن توغۇراقلار، سۆزنى ئاڭلىغاندا خۇشال بولۇپ قولىدىغانلارنىڭ ھالىتىنى كۆرسىتىدۇ. ئۇلار يىلتىزسىز بولغاچقا، بىراز ۋاقىت ئىشىنىپ تۇرۇپ، سىناق ۋاقتىدا ئېتىقادىنى تەرك قىلىپ كېتىدۇ.	تاشلىق يەرگە چۈشكەن ئۇرۇقلار سۆز-كلامنى ئاڭلىغان ھامان خۇشاللىق بىلەن قوبۇل قىلغانلارغا تەمسىل قىلىنغان. ئۇلاردا يىلتىز بولمىغاچقا، پەقەت بىر مەھەل ئىشىنىپ، ئاندىن سىناق-مۈشكۈللۈك ۋاقتى كەلگەندە، ئېتىقادىنى تېپىلىپ كېتىدۇ.
LUK 8:14	تىكەنلىككە چۈككەن ئۇرۇق، شۇنداق كىشىلەرنى كۆرسەتكەنكى، سۆزنى ئاڭلايدىغان بولسىمۇ، يولدا ھاياتىنى كۈندەلىك ئەندىشىلەر، مال-يول ۋە خۇشاللىق بىلەن بوسۇپ كېتىپ، پىشماي يەيلى بەرمەيدۇ.	تىكەنلىككە چۈشكەن ئۇرۇقلار بولسا شۇنداق ئادەملەرنى كۆرسەتكەنكى، سۆزنى ئاڭلىغان بولسىمۇ، يولغا چىققاندىن كېيىن بۇ پانىي ھاياتىنى ئەندىشىلەر، بايلىقلار ۋە ھالاۋەتلەرنىڭ ئېزىقتۇرۇشلىرى بىلەن بوغۇلۇپ، ئۇرۇق پىشماي ھوسۇل بەرمەيدۇ.
LUK 8:15	لېكىن ياخشى جايغا تاشلانغان ئۇرۇق، سۆزنى ئاڭلاپ، راستچىل ۋە ياخشى يۈرەك بىلەن ئۇنى ساقلاپ تۇرىدىغانلارنى كۆرسىتىدۇ؛ بۇلار سەبر قىلىپ ھوسۇل ئېتىپ چىقىرىدۇ.	لېكىن ياخشى جايغا تاشلانغان ئۇرۇقلار بولسا — سۆز-كلامنى ئاڭلاپ، سەمىمىي ۋە ياخشى قەلبى بىلەن ئۇنى تۇتىدىغانلارنى كۆرسىتىدۇ؛ بۇنداق ئادەملەر سەۋرچانلىق بىلەن ھوسۇل بېرىدۇ.
LUK 8:16	ئادەم چىراغنى يېقىپ قويمايدۇ، ئۈستىگە قايلاپ يوشۇرمايدۇ ياكى ياتاق ئاستىغا قويمايدۇ، بەلكى چىراغ تاشقىنىغا قويىدۇ؛ بۇنىڭ بىلەن ئۆيگە كىرىپ كەلگەنلەر يورۇقنى ئاشكارا كۆرەلەيدۇ.	ھېچكىم چىراغنى يېقىپ قويۇپ ئۈستىگە قايلاپ يوشۇرمايدۇ ياكى ياتاق ئاستىغا قويمايدۇ؛ بەلكى چىراغنى ئاستىغا تۇرغۇزماستىن، بەلكى چىراغنى ئاستىغا قويىدۇ؛ بۇنىڭ بىلەن ئۆيگە كىرىپ كەلگەنلەر يورۇقنى ئاشكارا كۆرەلەيدۇ.
LUK 8:17	چۈنكى ھېچ نەرسە يوشۇرۇلۇپ قالمايدۇ، ھەممىسى ئاشكارا بولۇپ چىقىدۇ، ۋە بارلىق مەخپىي ئىشلار يورۇقلۇققا چىقىدۇ.	چۈنكى يوشۇرۇلغان ھېچقانداق ئىش ئاشكارىلانماي قالمايدۇ، ۋە ھېچقانداق مەخپىي ئىش ئايدان بولماي، يورۇقلۇققا چىقماي قالمايدۇ.
LUK 8:18	شۇ ئۈچۈن، سىزلەرنىڭ ئاڭلاش تەرزىڭلارغا كۆزىتىپ تۇرۇڭلار! چۈنكى كىممۇ بار نەرسىسى بولسا، ئۇنىڭغا تېخىمۇ كۆپ نەرسە بېرىلىدۇ؛ بىراق كىممۇ يوق نەرسىسى بولسا، ھەتتا ئۆزى بىلەن ئويلاشقان نەرسىسىمۇ ئالىپ كېتىلىدۇ.	شۇنىڭ ئۈچۈن، ئاڭلىشىڭلارنىڭ قانداق ئىكەنلىكىگە كۆڭۈل قويۇڭلار! چۈنكى كىممە بار بولسا، ئۇنىڭغا تېخىمۇ كۆپ بېرىلىدۇ؛ ئەمما كىممە يوق بولسا، ھەتتا بار دەپ ھاسىللىغىنىمۇ ئۇنىڭدىن مەھرۇم قىلىنىدۇ.
LUK 8:19	ئۇنىڭ ئانىسى ۋە ئىنىلىرى ئۇنىڭغا كەلدى، لېكىن يېنىغا يېتەلمىدى.	ئەمدى ئۇنىڭ ئانىسى ۋە ئىنىلىرى ئۇنىڭ بىلەن كۆرۈشكىلى كەلدى. لېكىن ئادەم نۇرغۇن بولغاچقا، يېنىغا كېلەلمىگەندى.

Reference	Before	After
LUK 8:20	شۇنىڭ بىلەن بىرسى ئۇنىڭغا: ــ ئانىڭىز ۋە ئىنلىرىڭىز سىز بىلەن كۆرۈشمىز دەپ، سىرتتا تۇرىدۇ، ــ دېدى.	شۇ ۋاقىتتا بىر كىشى ئۇنىڭغا: 'ئانىڭىز ۋە ئىنلىرىڭىز سىزنى كۆرۈش ئۈچۈن سىرتتا تۇرۇۋاتىدۇ،' دېدى.
LUK 8:21	لېكىن ئۇ جاۋابەن: ــ مېنىڭ ئانام ۋە ئاكا-ئۇكا قېرىنداشلىرىم بولسا خۇدانىڭ سۆزىنى ئاڭلاپ، ئۇنىڭغا ئەمەل قىلغۇچىلاردۇر، دېدى.	ئەمما ئۇ دېدى: 'مېنىڭ ئانام ۋە قېرىنداشلىرىم، خۇدا سۆزىنى ئاڭلاپ، ئۇنىڭغا ئەمەل قىلغۇچىلار،'
LUK 8:22	ۋە شۇنداق بولدىكى، شۇ كۈنلەردىن بىرى، ئۇ مۇخلىسلىرى بىلەن بىر كېمىگە چۈشۈپ، ئۇلارغا: ــ كۈلنىڭ ئۇ قېتىغا بارايلى، ــ دېدى. شۇنىڭ بىلەن ئۇلار يولغا چىقتى.	بىر كۈنى، ئىسا شاگىردلىرى بىلەن بىر كېمىگە ئارتىپ كىرىپ، ئۇلارغا: 'كۈلنىڭ باشقا يەرلىك تەرەپكە بارايلى' دەپ، شۇ يەردىن يولغا چىقتى.
LUK 8:23	كېمە كېتىۋاتقاندا ئۇ ئۇيقۇغا كەتكەندى. كۈلگە ئۇيقۇسىز قارا بوران كېلىپ، كېمىگە سۇ توشۇپ كېتىپ، ئۇلار خەۋىتە قالدى.	كېمە بىلەن يولغا چىققاندا، ئۇ ئۇيقۇغا كەتتى. كۈلدە تۇيۇقسىز بوران باشلاندى، كېمىگە سۇ كىرىپ باردى، ئۇلار خەتەرلىك ئەھۋالغا تاشلاندى.
LUK 8:24	مۇخلىسلار كېلىپ ئۇنى ئويغىتىپ: ــ ئۇستاز، ئۇستاز، تۈگىشىدىغان بولدۇق! ــ دېدى. لېكىن ئۇ ئورنىدىن تۇرۇپ، بورانغا ۋە داۋالغۇغان دولقۇنلارغا تەننېھ بەردى؛ ھەممىسى توختاپ، تىنچ بولدى.	شاگىردلار كېلىپ ئۇنى ئويغاتتى: 'ئۇستاز، ئۇستاز، بىز تۈگىپ كېتىۋاتىپتۇق!' دېدى. ئۇ تۇرۇپ، بوران بىلەن دولقۇنلارغا توختاي دېدى؛ ھەممىسى توختىدى، تىنچلىق كەلدى.
LUK 8:25	ئۇ مۇخلىسلىرىغا قاراپ: ــ ئىشەنچىڭلار نەگە كەتتى؟ ــ دېدى. ئۇلار ھەم قورقۇشۇپ، ھەم بەكمۇ ھەيران بولۇپ، بىر-بىرىگە: ــ بۇ ئادەم زادى كىمدۇ، بۇيرۇق قىلسا، ھەتتا شاماللار ۋە دولقۇنلارمۇ ئۇنىڭغا بويسۇنىدىكەن-ھە! ــ دەپ كېتىشتى.	ئۇ شاگىردلىرىغا قاراپ: 'ئىشەنچىڭلار قەيەر كەتتى؟' دېدى. ئۇلار ھەم قورققان، ھەم زور ھەيران بولۇپ، بىر-بىرىگە: 'بۇ كىشى كىم؟ بۇيرۇق بەرگەندە، شاماللار بىلەن دولقۇنلارمۇ ئۇنىڭغا بويسۇنىدىكەن!' دەپ سۆزلەشتى.
LUK 8:26	شۇنىڭ بىلەن ئۇلار گالىلىيەنىڭ ئۇدۇلىدىكى گېراسالىقلارنىڭ يۇرتىغا يېتىپ باردى.	شۇ ۋاقىتتا ئۇلار گالىلىيە قارشىسىدىكى گەدارېنلار رايونىغا يېتىپ باردى.
LUK 8:27	ئۇ قىرغاققا چىقىشى بىلەنلا، ئۇزۇندىن بېرى جىنلار چاپلاشقان، شەھەردىن كەلگەن مەلۇم ئادەم ئۇنىڭ ئالدىغا كەلدى. بۇ ئادەم كىيىم كىيمەي، ھېچ ئۆيىدە تۇرماي، گۈرلەر ئارىسىدا ياشايتتى.	ئۇ قىرغاققا چىققاندا، شەھەردىن بىر ئادەم كەلدى، ئۇنىڭ ئالدىغا باردى. بۇ ئادەم كۆپ ۋاقىتتا جىنلار بىلەن چاپلاشقان، كىيىم كىمەيدۇ، ھېچ ئۆيىدە ياشىمىگەن، گۈرلەرنىڭ ئارىسىدا تۇرۇپ كەتكەن.
LUK 8:28	لېكىن ئۇ ئەيسانى كۆرۈپلا ۋارقىراپ، ئۇنىڭ ئايىغىغا يىقىلىپ قاتتىق ئاۋاز بىلەن: ــ ھەممىدىن ئالىي خۇدانىڭ ئوغلى ئەيسا، سېنىڭ مەن بىلەن نېمە كارىڭ! سەندىن ئۆتۈنمەنكى، مېنى قىيىنما! ــ دەپ توۋلاپ كەتتى.	بىراق ئۇ ئەيساغا قاراپلا، چاقىرىپ كەتتى، ئۇنىڭ ئايىغا چۈشۈپ قاتتىق، چوڭ ئاۋاز بىلەن: 'خۇدا ئەڭ يۇقىرىسىدىكى ئوغلى ئەيسا، سېنىڭ مەنمەن نېمە ئىشىڭ بار؟ سەندىن سورايمەن، مېنى ئازار قىلما!' دەپ توۋلىدى.
LUK 8:29	چۈنكى ئەيسا ناپاك روھنىڭ ئۇنىڭدىن چىقىشىنى بۇيرۇۋاتاتتى (چۈنكى جىن نۇرغۇن قېتىم ئۇنى تۇتۇۋالغانىدى؛ ئۇ چاغلاردا كىشىلەر ئۇنىڭ يۇرت-قولىرىنى كىشەن-زەنجىرلەر بىلەن باغلاپ ئۇنى قاماپ قويغان بولسىمۇ، ئۇ زەنجىرلەرنى ئۈزۈپ قېچىپ چىققان ۋە جىن تەرىپىدىن چۆل-باياۋانلارغا ھەيدىۋېتىلگەنىدى).	چۈنكى ئەيسا ناپاك روھقا بۇيرۇق بەردىكى، ئۇنىڭدىن چىقىپ كېتىسۇن، چۈنكى جىن ئۇنى كۆپ يىل بويى تۇتۇپ تۇرغان، بۇ ۋاقىتتا كىشىلەر ئۇنى قول-پۇتلىرىنى كىشەن-زەنجىر بىلەن باغلاپ ساقلىغان بولسىمۇ، ئۇ زەنجىرلەرنى ئۈزۈپ، جىن تەرىپىدىن چۆلگە ھەيدەپ يوللىغان.
LUK 8:30	ئەيسا بۇ ئادەمدىن: ــ ئىسمىڭ نېمە؟ ــ دەپ سورىۋىدى، ئۇ: ــ ئىسمىم «قوشۇن»، ــ دېدى. چۈنكى نۇرغۇن جىنلار ئۇنىڭ ئىچىگە كىرىپ چاپلىشىۋالغانىدى.	ئەيسا بۇ كىشىدىن 'ئىسمىڭ نېمە؟' دەپ سورىدى، ئۇ 'ئىسمىم قوشۇن' دېدى. چۈنكى كۆپ جىنلار ئۇنىڭ ئىچىگە كىرىپ قالغانىدى.
LUK 8:31	ئەمدى ئۇلار ئەيسادىن ئۆزلىرىنى تېگى يوق ھاڭغا كەتكۈزمەسلىكىنى ئۆتۈنۈپ يالۋۇردى.	ئۇلار ئەيسىدىن ئۆزلىرىنى تېگىسىز ھاڭغا يوللىمەسلىكىنى سوراپ تۇردى.
LUK 8:32	شۇ يەردە تاغ باغرىدا چوڭ بىر توپ توڭگۇز پادىسى ئوزۇقلىنىۋاتاتتى. جىنلار ئەيساغا يالۋۇرۇپ، توڭگۇزلارنىڭ تېنىگە كىرىشكە ئىجازەت بېرىشىنى ئۆتۈندى. ئۇ ئۇلارغا ئىجازەت بەردى.	شۇ جايدا تاغ ياقىدا كاتتا بىر گۇرۇھ توڭگۇز يېتىپ تۇراتتى. جىنلار ئەيسىدىن توڭگۇزلارغا كىرىشكە رۇخسەت سوراپتۇ. ئۇ ئۇلارغا رۇخسەت بەردى.
LUK 8:33	جىنلار شۇ ئادەمدىن چىقىپ، توڭگۇزلارنىڭ تېنىگە كىرىۋالدى؛ شۇنىڭ	جىنلار شۇ كىشىدىن چىقىپ، توڭگۇزلارغا كىرىپ كەتتى؛ شۇ تەرەپتىن،

Reference	Before	After
	<p>بىلەن يۈتكۈل تۈگۈز يادىسى تىك ياردىن ئېتىلىپ چۈشۈپ، كۈلگە غەرق بولدى.</p>	<p>بارلىق تۈگۈز گۈرۈھى تېزلا تاش يىراقتىن سۇيغا چۈشۈپ، غەرق بولدى.</p>
LUK 8:34	<p>تۈگۈزلەرنى باققۇچىلارمۇ بۇ ۋەقەنى كۆرۈپ ئۇ يەردىن قېچىپ، شەھەر-يېزىلاردا بۇ خەۋەرنى تارقاتتى.</p>	<p>تۈگۈزلەرنى قاراپ تۇرغانلار بۇ ئەھۋالنى كۆرگەندىن كېيىن، شۇ يەردىن قاچتى ۋە شەھەرلەرگە بىلەن يېزىلارغا بۇ خەۋەرنى تارقىدى.</p>
LUK 8:35	<p>خالاپىق زادى نېمە ئىش بولغانلىقىنى كۆرگىلى چىقتى؛ ئەيسانىڭ ئالدىغا كەلگەندە، شۇ يەردە ئۆزىدىن جىنلار چىققان ھېلىقى ئادەمنىڭ كىيىم-كېچەكنى كىيىپ، ئەس-ھوشى جايىدا ھالدا ئەيسانىڭ ئابىغى ئالدىدا ئولتۇرغىنىنى كۆردى؛ ئۇلار قورقۇپ كېتىشتى.</p>	<p>خەلق نېمە بولغانلىقىنى كۆرمەكچى بولۇپ چىقتى؛ ئەيسىنىڭ يېنىغا كەلگەندە، جىنلار چىققان ئادەمنى كىيىنلىپ، ئاقلى تۇرۇپ ئەيسىنىڭ ئالدىدا ئولتۇرغانلىقىنى كۆردى؛ ئۇلار قورققان.</p>
LUK 8:36	<p>بۇ ۋەقەنى كۆرگەنلەر، جىنلار باسقان ئادەم قانداق ساقايغانلىقىنى خەلققە كۆپچىلىككە تەسۋىرلەپ بەردى.</p>	<p>بۇ ۋەقەنى كۆرگەنلەر، جىنلار باسقان ئادەم قانداق ساقايغانلىقىنى خەلققە ئاندىن گادارېنلار رايونىدىكى خەلق ئۇنىڭ ئارىلىرىدىن كېتىپ كېتىشىنى سوراپ تۇرۇشتى. چۈنكى چوڭ قورقۇنچ ئۇلارنى تولۇق يەسكەردەپ تاشلىدى. شۇڭا ئۇ قايىققا ئاتلاپ، قايتىپ كېتتى.</p>
LUK 8:37	<p>ئاندىن گېراسالىقلارنىڭ يۇرتىدىكىلەر ۋە ئەتراپىدىكى بارلىق كىشىلەر ئۇنىڭ ئۇلارنىڭ ئارىسىدىن كېتىشىنى ئۆتۈنۈشتى. چۈنكى دەھشەتلىك قورقۇنچ ئۇلارنى باسقاندى. شۇڭا ئۇ كېمىگە چۈشۈپ، قايتىشقا يول ئالدى.</p>	<p>ئەمما جىنلار كەتكەن شۇ كىشى ئۇنىڭغا، مەن سەن بىلەن بىرگە كېتىمەن، دەپ ئۆتۈندى. لېكىن ئۇ ئۇنى يولغا سالدى؛</p>
LUK 8:38	<p>ئەمما جىنلار ئۆزىدىن چىقىپ كەتكەن ھېلىقى ئادەم ئۇنىڭغا، مەن سەن بىلەن بىللە كېتەي، – دەپ يالۋۇردى. لېكىن ئۇ ئۇنى يولغا سېلىپ:</p>	<p>ئۇيىڭگە قايتىپ بارىپ، خۇدا ساڭا قىلغان چوڭ ئىشلارنى ھەممىسىگە ئېيتىپ بېرىڭ، دېدى. ئۇ كىشى قايتىپ بارىپ، بارلىق شەھەر بويىدا ئەيسا بەرگەنلىكىنى يەتكۈزگەن، – دېدى. ئۇ ئادەم قايتىپ بېرىپ، يۈتكۈل شەھەرنى ئارىلاپ، ئەيسانىڭ ئۆزىگە شۇنچە چوڭ ئىشلارنى قىلىپ بەرگەنلىكىنى ئېلان قىلدى.</p>
LUK 8:39	<p>– ئويۇڭگە قايتىپ بېرىپ، خۇدانىڭ ساڭا شۇنچە چوڭ ئىشلارنى قىلىپ ئېيتىپ بېرىڭ، دېدى. ئۇ كىشى قايتىپ بارىپ، بارلىق شەھەر بويىدا ئەيسا بەرگەنلىكىنى يەتكۈزگەن، – دېدى. ئۇ ئادەم قايتىپ بېرىپ، يۈتكۈل شەھەرنى ئارىلاپ، ئەيسانىڭ ئۆزىگە شۇنچە چوڭ ئىشلارنى قىلىپ بەرگەنلىكىنى ئېلان قىلدى.</p>	<p>ئەيسا قايتىپ كەلگەندە، خەلىق ئۇنى شادلىق بىلەن قارشى ئالدى؛ چۈنكى بارلىق كىشىلەر ئۇنىڭ قايتىشىنى كۈتۈپ تۇراتتى.</p>
LUK 8:40	<p>ئەيسا قايتىپ كەلگەندە، خەلىق ئۇنى شادلىق بىلەن قارشى ئالدى؛ چۈنكى بارلىق كىشىلەر ئۇنىڭ قايتىشىنى كۈتۈپ تۇراتتى.</p>	<p>شۇ مەزگىلدە بىر كىشى بار، ئۇ ياپىرۇس دېگەن، سىناگوگانىڭ رەھبىرى، ئەيسا ئالدىغا كەلدى ۋە ئايىقىغا چۈشۈپ، ئۆيىگە بارىشنى سورايتتى.</p>
LUK 8:41	<p>ۋە مانا، بىر كىشى، سىناگوگانىڭ چوڭى بولغان يائىرۇس ئىسىملىك كىشىمۇ ئەيسانىڭ ئالدىغا كېلىپ ئايىقىغا ئۆزىنى ئېتىپ، ئۇنىڭ ئۆيىگە بېرىشنى ئۆتۈندى.</p>	<p>چۈنكى ئۇنىڭ ئون ئىككى ياشلىق يەككە قىزى ئۆلۈش ئالدىدا تۇرۇپتۇ. ئەيسا شۇ جەرگە بارىۋاتقاندا، كۆپ كىشىلەر ئۇنىڭ تەرەپلىرىگە جىيىلىپ، سىقىپ تۇرۇپتۇ.</p>
LUK 8:42	<p>چۈنكى ئۇنىڭ ئون ئىككى ياشلىق يالغۇز قىزى سەكراتتا ئىدى. ئەيسا ئۇ يەرگە بارغىنىدا، توپ-توپ كىشىلەر ئۇنىڭ ئەتراپىغا زىچ ئوللىشىپ ئۇنى قىستىشاتتى.</p>	<p>شۇ جايدا ئون ئىككى يىل بويى قان تەۋرەش كېسىلى بىلەن ئەزا بولغان بىر ئايال بار edi؛ ئۇ بار-يوقىنى تولا دوختۇرلارغا سەرپ قىلسا-da، ھېچ بىر دېخقتا شىفالانمىغان.</p>
LUK 8:43	<p>ئارىسىدا خۇن تەۋرەش كېسىلىگە گىرىپتار بولغىنىغا ئون ئىككى يىل بولغان بىر ئايال بار ئىدى؛ ئۇ بار-يوقىنى تېۋىپلارغا خەجلەپ تۈگەتكەن بولسىمۇ، ھېچقايسىسىدىن شىپا تاپمىغانىكەن.</p>	<p>ئۇ ئەيسا ئارقىسىدىن كەلگەن، كىيىمنىڭ يەشىنى سەكتى، شۇ يەرلىك قان ئۇ ئەيسانىڭ ئارقىسىدىن كېلىپ، ئۇنىڭ تونىنىڭ يېشىنى سىلىۋىدى، شۇ ئان خۇن توختىدى.</p>
LUK 8:44	<p>شۇ ئان خۇن توختىدى.</p>	<p>ئەيسا: 'ماڭا كىم تەگدى؟' دەپ سورىدى. ھەممىسى ئىنكار قىلغاندا، يېتۇرس بىلەن باشقىلارمۇ: 'ئۇستاز، خەلق تولا بولۇپ سېنى قىستاپ تۇرغاندا، سەن 'ماڭا كىم تەگدى؟' دەپ سوراپسەن؟' دېدى.</p>
LUK 8:45	<p>ئەيسا: – ماڭا قول تەگكۈزگەن كىم؟ – دەپ سورىدى. ھەممەيلەن ئىنكار قىلغاندا، يېتۇرسمۇ ۋە ئۇنىڭ بىلەن بولغانلارمۇ: – ئۇستاز، خالاپىق توپ-توپ بولۇپ تۆت ئەتراپىڭنى ئوللىشىپ، سېنى قىستىشىۋاتقان يەردە، سەن «ماڭا تەگكەن كىم؟»، دەپ سوراپسەنغۇ؟ – دېدى.</p>	<p>ئەيسا: «ئەي! بىرەر سە ماڭا تەگدى؛ چۈنكى بەدىنىمدىن كۈچ سېلىپ لېكىن ئەيسا: – ياق! بىرسى ماڭا تەگدى؛ چۈنكى ۋۇجۇدۇمدىن قۇدرەتنىڭ</p>
LUK 8:46	<p>لېكىن ئەيسا: «ئەي! بىرەر سە ماڭا تەگدى؛ چۈنكى بەدىنىمدىن كۈچ سېلىپ</p>	

Reference	Before	After
	چىقىپ كېتىۋاتقىنىنى سەزدىم، _ دېدى.	كەتكەنلىكىنى ھېس قىلدىم،» دېدى.
LUK 8:47	ھېلىقى ئايال ئۆزىنىڭ يوشۇرۇپ قالالمايدىغانلىقىنى بىلىپ، تىترىگەن ھالدا ئۇنىڭ ئالدىغا يىقىلدى ۋە كۆيچىلىك ئالدىدا ئۆزىنىڭ نېمە سەۋەبتىن ئەيساغا قول تەگكۈزگەنلىكىنى، شۇنداقلا شۇئان قانداق ساقايغانلىقىنى ئېيتتى.	ئۇ ئايال بۇنى بىلىپ، قورقۇپ تەرەللەپ كەتتى ۋە ئىيسا ئالدىغا چۈشۈپ، خەلقنىڭ ھەممىسى ئالدىدا نېمە ئۈچۈن ئىيساغا قول تەگكەنلىكىنى ۋە قانداق تېز ساقايغانلىقىنى ئېيتىپ بەردى.
LUK 8:48	ئەيسا ئۇنىڭغا: _ يۈرەكلىك بول، قىزىم، ئىشەنچىڭ سېنى ساقايتتى! ئامان-خاتىرجەملىك بىلەن ماڭغىن! _ دېدى.	ئەيسا ئۇنىڭغا: ياخشى بول، قىزىم، ئىشەنشىڭ سېنى ساقلاپ قويدى! تەڭلىك بىلەن يۈرگە! دېدى.
LUK 8:49	ئۇ سۆز قىلىۋاتقاندا، سىناگوگ چوڭنىڭ ئۆيىدىن چىققان بىرەيلەن كېلىپ سىناگوگ چوڭىغا: _ قىزىڭىز جان ئۆزدى. ئەمدى ئۇستازنى كاپىتىمىغىن، _ دېدى.	ئۇ گەپ قىلىپ تۇرغاندا، سىناگوگ باشلىقىنىڭ ئۆيىدىن بىر كىشى كەلدى، ئەيساغا: «قىزىڭىز ئۆلۈپ كەتتى. ئەمدى ئۇستاز بىلەن ئېنىقلاپ قالما» دېدى.
LUK 8:50	لېكىن ئەيسا بۇنى ئاڭلاپ ئۇنىڭغا: _ قورقمىغىن! يەقەت ئىشەنچتە بول، ئۇ ساقىيىپ كېتىدۇ، _ دېدى.	ئەمما ئەيسا بۇنى ئاڭلىغاندا، ئۇغا دېدى: 'قورقما! يەقەت ئىشىنىپ تۇر، ئۇ تولۇق ساقلىنىپ كېتىدۇ.'
LUK 8:51	ئۇ ئۆيگە بارغاندا يېتۇس، يۇھاننا، ياقۇپ ۋە قىزىنىڭ ئاتا-ئانىسىدىن باشقا ھېچكىمنىڭ ئۆزى بىلەن بىللە ئۆيگە كىرىشىگە رۇخسەت قىلمىدى.	ئۇ ئۆيگە كەلگەندە يېتېر، يۇھان، ياقۇپ ۋە قىزىنىڭ ئاتا-ئانىسىدىن باشقا ھەرخەلەكنى ئۆزى بىلەن بىللە ئۆيگە كىرىشتىن توسقۇن.
LUK 8:52	ئۇ يەردىكىلەر ھەممىسى قىزغا ماتەم تۇتۇپ يىغا-زار كۆتۈرۈۋاتاتتى. لېكىن ئۇ: _ بولدى، يىغلىماڭلار! چۈنكى قىز ئۆلمىدى، يەقەت ئۇخلاپ قاپتۇ! _ دېدى.	ئورنىدا تۇرغان ھەممە كىشىلەر قىز ئۈچۈن يىغلاپ، ھەجەيلىنىپ كېتىۋاتاتتى. لېكىن ئۇ: «ئالدىراڭلار، يىغلىماڭلار! چۈنكى قىز ئۆلمىدى، يەقەت ئۇخلاپ قالدى!» دېدى.
LUK 8:53	ئۇلار قىزىنىڭ ئاللىقاچان ئۆلۈپ كەتكەنلىكىنى بىلىپ، ئۇنى كۈلۈپ چىقىشقا ئۇلار بولسا قىزىنىڭ ئاللىقاچان جان ئۆزدى دەپ بىلگەچكە، ئۇنى مەسخىرە قىلدى.	ئۇلار قىزىنىڭ ئاللىقاچان ئۆلۈپ كەتكەنلىكىنى بىلىپ، ئۇنى كۈلۈپ چىقىشقا ئۇلار بولسا قىزىنىڭ ئاللىقاچان جان ئۆزدى دەپ بىلگەچكە، ئۇنى مەسخىرە قىلدى.
LUK 8:54	لېكىن ئۇ ئۇلارنى چىقىرىۋېتىپ، قىزىنىڭ قولىدىن تارتىپ: _ بالام، ئورنوڭدىن تۇر، _ دەپ چاقىردى.	ئۇ ھەممىسىنى چىقارغاندا، قىزىنىڭ قولىنى تۇتۇپ: بالام، تۇر! دەپ ئاۋاز قويدى.
LUK 8:55	قىزىنىڭ روھى قايتىپ كېلىپ، ئۇ دەرھال ئورنىدىن تۇردى. ئۇ قىزغا يېگۈدەك بىرنېمە بېرىشنى ئېيتتى.	ئۇنىڭ روھى قايتىپ كەلدى، ئۇ دەرھال تۇرۇپ كەتتى. ئۇ قىزغا يېگەنلىك بىر نېمە بېرىڭلار دەپ ئېيتقان.
LUK 8:56	قىزىنىڭ ئاتا-ئانىسى ئىنتايىن ھەيران قېلىشتى. لېكىن ئۇ ئۇلارغا بۇ ئىشنى ھېچكىمگە ئېيتماستىن تاپىلدى.	قىزىنىڭ ئاتا-ئانىلىرى چوڭ ھەيران بولدى. لېكىن ئۇ ئۇلارغا بۇ ئىشنى ھېچ كىشىگە ئېيتىمىغىن دەپ ئالدى.
LUK 9:1	ئەيسا ئون ئىككىيلەننى چاقىرىپ، ئۇلارغا بارلىق جىنلارنى ھەيدىۋېتىش ۋە كېسەللەرنى ساقايتىشقا قۇدرەت ۋە ھوقۇق بەردى.	ئىيسا ئون ئىككى تالايىنى چاقىرىپ، ئۇلارغا ھەممە جىنلارنى قوغلاپ چىقىش ۋە كېسەللەرنى داۋالاشقا كۈچ ۋە ھوقۇق بەردى.
LUK 9:2	ئاندىن ئۇلارنى خۇدانىڭ پادىشاھلىقىنى جار قىلىش ۋە كېسەللەرنى ساقايتىشقا ئەۋەتتى.	Keyin, ularni Khuda padishahliqini eliretish we kesellerning saqayitwatishqa jo'ldetti.
LUK 9:3	ئۇ ئۇلارغا: _ سىلەر سەيەر ئۈچۈن ھېچ نەرسە ئالماڭلار، نە ھاسا، نە خۇرچۇن، نە نان، نە پۇل ئېلىۋالماڭلار؛ بىرەر ئارتۇق يەكتەكمۇ ئېلىۋالماڭلار.	ئۇ ئۇلارغا دېدى: «سەيەرگە ھېچ نەرسە ئالماڭلار، ھېچقانداق چوب، چانتا، نان، پۇل ياكى ئارتۇق كىيىم ئېلىپ بارماڭلار.»
LUK 9:4	ۋە قايسى ئۆيگە قوبۇل قىلىنىپ كىرسەڭلار، ئۇ يۇرتتىن كەتكۈچە شۇ ئۆيدە تۇرۇڭلار.	ھەر قانداق ئۆيگە كىرسەڭلار، شۇ ئۆيدە قالىڭلار ۋە شۇ يەردىن كەتسەڭلار.
LUK 9:5	ئەمدى قايسى يەردىكى كىشىلەر سىلەرنى قوبۇل قىلمىسا، ئۇ شەھەردىن چىقىشنىڭ ئۇلارغا ئاگاھ-گۇۋاھ بولسۇن ئۈچۈن ئايىغىڭلاردىكى توپىنىمۇ قېقىۋېتىڭلار! _ دېدى.	ئەگەر بەزى كىشىلەر سىلەرنى قارشى ئالمىسا، ئۇ جايدىن كەتكەندە، ئۇلارغا دەلىل بولسۇن دەپ ئايىقىڭلارنىڭ چاڭلىرىنى سېلىپ تاشلاڭلار! دېدى.
LUK 9:6	مۇخلىسلار يولغا چىقىپ، يېزا-قىشلاقلارنى ئارىلاپ خۇش خەۋەرنى ئېلان قىلىپ، ھەممە يەردە كېسەللەرنى ساقايتتى.	ئەيسالار يولغا چىقتى، يېزا-قىشلاقلارنى دوراپ بارىپ، ياخشى خەۋەرنى ئېلان قىلدى، ھەر يەردە كېسەللەرنى ياخشىلاشتى.

Reference	Before	After
LUK 9:7	ئەمدى ھېرود ھاكىم ئۇنىڭ بارلىق قىلغانلىرىدىن خەۋەر تېپىپ، قايمۇقۇپ قالدى. چۈنكى بەزىلەر: «مانا يەھيا ئۆلۈمدىن تىرىلىپتۇ!» دېسە،	ھازىر ھېرود باشلىق ئىيسا تەرىپىدىن بولۇۋاتقان ھەممە ئىشلارنى ئاڭلىپ، ھەيران قالدى. چۈنكى بەزى كىشىلەر دەيتۇ: «يەھيا ئۆلۈكتەن تىرىلىپ كەتتى!»
LUK 9:8	يەنە بەزىلەر: «ئىلياس يەيغەمبەر قايتا پەيدا بولدى» ۋە يەنە باشقىلار: «قەدىمكى يەيغەمبەرلەردىن بىرى قايتىدىن تىرىلىپتۇ!» دەيتتى.	بەزىلىرى: «ئىلياس يەيغەمبەر قايتا كۆرۈنۈپ قالدى» دەيتۇ، باشقىلار: «قەدىمكى يەيغەمبەرلەردىن بىرى قايتا تىرىلىپ كەتتى!» دەپ ئېيتقان.
LUK 9:9	ھېرود: «مەن يەھيانىڭ كاللىسىنى ئالدۇرغاندىم، ئەمدى مەن مۇشۇ گېپىنى ئاڭلاۋاتقان زات زادى كىمدۇ؟» – دېدى. شۇنىڭ بىلەن ئۇ ئۇنى كۆرۈش پۇرسىتىنى ئىزدىدى.	ھېرود دېدى: «مەن بوخانىسىنى كەسكەن، بىراق بۇ ھەقتە گەپ ئېچىلىپ تۇرغاندا بۇ كىشى كىم بولۇپ قالدى؟» شۇڭا ئۇ كۆرۈشكە تىرىشىپ باشلىدى.
LUK 9:10	روسۇللار بولسا قايتىپ كېلىپ، ئۆزلىرىنىڭ قىلغان ئىشلىرىنىڭ ھەممىسىنى ئەيساغا مەلۇم قىلدى. ئۇ ئۇلارنى ئېلىپ، خۇپىيانە ھالدا بەيت-سانىدا دېگەن شەھەردىكى خىلۋەت بىر يەرگە كەلدى.	ئەپوستۇللار قايتىپ كەلدى، ھەممە ئىشلىرىنى ئەيسىگە راست ئۇچۇرۇپ بەردى. شۇنىڭغا ئۇ ئۇلارنى ئېلىپ، خۇفىيە بىر جايغا، بەيت-سانىدا شەھىرىنىڭ يېلىق جايلىقىغا كەتتى.
LUK 9:11	بىراق خالاپىق بۇنىڭدىن خەۋەر تېپىپ ئۇنىڭغا ئەگىشىپ كەلدى. ئۇ ئۇلارنى قارشى ئېلىپ، ئۇلارغا خۇدانىڭ پادىشاھلىقى توغرىسىدا سۆزلىدى ۋە شىپاغا موھتاجلارنى ساقايتتى.	بىراق خەلق بۇ ھەقتە خەۋەر ئاڭلىپ كەتتى ۋە دەرھال ئۇنىڭ يېنىغا كەلدى. ئۇ ئۇلارنى ياخشى قارشى ئالدى، خۇدانىڭ پادىشاھلىقى ھەققىدە گەپ قىلدى ۋە ھەرخىل كۆرەلمەسلەرگە دۇچ كەلگەنلەرنى ساقلىۋاتتى.
LUK 9:12	كۈن ئولتۇراي دېگەندە، ئون ئىككىيلەن ئۇنىڭ ئالدىغا كېلىپ ئۇنىڭغا: – خالاپىقنى يولغا سالساڭ، ئۇلار ئەتراپتىكى يېزا-قىشلاقلارغا ۋە ئېتىزلارغا بېرىپ قونغۇدەك جايلار ۋە ئوزۇق-تۈلۈك تاپسۇن؛ چۈنكى مۇشۇ يەر چۆللۈك ئىكەن، – دېدى.	كۈن كېچىيىپ بارغاندا، ئون ئىككىسى ئۇنىڭ يېنىغا بارىپ دېدى: «خەلقنى قايتۇرۇپ يولغا سەل، ئۇلار تەۋرەنمىكى يېزا-قىشلاقلارغا بارىپ، تۇراق-ئوزۇق تالايلىشىپ ئالسۇن؛ چۈنكى بۇ يەر يالتاق، ھېچ نېمە يوق.»
LUK 9:13	لېكىن ئۇ ئۇلارغا: – ئۇلارغا ئوزۇڭلار ئوزۇق بېرىڭلار، – دېدى. – بىزدە پەقەت بەش نان بىلەن ئىككى بېلىقتىن باشقا نەرسە يوق. بۇ بارلىق خەلقكە ئوزۇق-تۈلۈك سېتىۋېلىپ كېلەمدۇق؟! – دېيىشتى ئۇلار.	بىراق ئۇ ئۇلارغا: «ئۇلارغا سىلەر تاماق بېرىڭلار» دېدى. «بىزنىڭ بارلىقىمىز بەش نان بىلەن ئىككى بېلىق. بۇ بارلىق خەلق ئۈچۈن تاماق سېتىپ كەلمەمدۇق؟» دېدى ئۇلار.
LUK 9:14	ئۇ چۈنكى شۇ يەردە يىغىلغان ئەرلەرنىڭلا سانى بەش مىڭچە ئىدى. ئۇ مۇخلىسلارغا: – خالاپىقنى ئەللىكتىن-ئەللىكتىن بۆلۈپ ئولتۇرغۇزۇڭلار، – دېدى.	چۈنكى شۇ يەردە يىغىلغان ئەرلەرلا سانى بەش مىڭ تەخمىنەن بار ئىدى. ئۇ چۈنكى شۇ يەردە يىغىلغان ئەرلەرنىڭلا سانى بەش مىڭچە ئىدى. ئۇ شاگىردلىرىغا: خەلقنى ئەللىك-ئەللىك توپلاپ ئولتۇرغۇزۇڭلار، دېدى.
LUK 9:15	ئۇلار ئۇنىڭ دېگىنىچە قىلىپ ھەممەيلەننى ئولتۇرغۇزدى.	ئۇلار ئۇنىڭ دېگەنگە ئەگىشىپ ھەممىسىنى ئورنىدا ئولتۇرغۇزدى.
LUK 9:16	ئەيسا بەش نان بىلەن ئىككى بېلىقنى قولغا ئېلىپ، ئاسمانغا قاراپ خۇداغا تەشەككۈر ئېيتىپ بۇلارنى بەرىكەتلىدى. ئاندىن ئۇلارنى ئۈستۈپ، خالاپىققا سۇنۇپ بېرىش ئۈچۈن مۇخلىسلىرىغا بەردى.	ئەيسا بەش نان بىلەن ئىككى دانە بېلىقنى ئېلىپ، ئاسمانغا قاراپ خۇدا تەرەپىدىن بەرىكەتلەپ، ئۇلارنى پارچىلەپ، خەلقكە تەقسىم قىلىش ئۈچۈن شاكىرتلىرىگە بەردى.
LUK 9:17	ھەممەيلەن يەپ تويۇندى. ئاندىن شۇلاردىن ئېشىپ قالغان پارچىلىرىنى ئون ئىككى سېۋەتكە يىغىپ ئېلىپ كەتتى.	ھەممە كىشى ئاشاپ تولۇپ كەتتى. كىيىن قالغان پارچىقچىلىقنى ئون ئىككى سېۋەتكە يىغىپ ئېلىپ كەتتى.
LUK 9:18	ۋە شۇنداق بولدىكى، ئۇ ئۆزى يالغۇز دۇئا قىلىۋاتقاندا، مۇخلىسلىرى يېنىدا تۇراتتى. ئۇ ئۇلاردىن: – خالاپىق مېنى كىم دەيدۇ؟ – دەپ سورىدى.	شۇ ۋاقىتتا، ئۇ يەكە دۇئا قىلىۋاتقان بولۇپ، شاكىرتلىرى بىلەن بىرگە ئىدى. ئۇ ئۇلارغا سورىدى: خەلق مېنى كىم دەپ ئاتايدۇ؟
LUK 9:19	ئۇلار جاۋابەن: – بەزىلەر سېنى چۆمۈلدۈرگۈچى يەھيا، بەزىلەر ئىلياس يەيغەمبەر، ۋە يەنە بەزىلەر قەدىمكى يەيغەمبەرلەردىن بىرى تىرىلىپتۇ دەيدۇ، – دېدى.	ئۇلار جاۋاب بەردى: بەزىلەر سېنى يەھيا دەپ ئېيتقان، بەزىلەر ئىلياس يەيغەمبەر دەپ ئېيتقان، ۋە باشقىلار قەدىمكى يەيغەمبەرلەرنىڭ بىرى قايتىپ كەلگەن دەپ ئېيتقان.
LUK 9:20	ئۇ ئۇلاردىن: – سىلەرچۇ؟ سىلەر مېنى كىم دەپ بىلىسىلەر؟ – دەپ سورىدى. يېتتۇس جاۋاب بېرىپ: – سەن خۇدانىڭ مەسھىدۇرسەن، – دېدى.	ئۇ ئۇلارغا: «سىلەر نېمە دېسىلەر؟ مەنمۇ كىمنى دەپ بىلىسىلەر؟» دەپ سورىدى. يېتتۇس جاۋاب بەردى: «سەن خۇدا مەسھىسنىڭ،»

Reference	Before	After
LUK 9:21	ئۇ ئۇلارغا قاتتىق جېكىلەپ، بۇ ئىشنى ھېچكىمگە تىنماڭلار، دەپ تاپىلىدى.	ئۇ ئۇلارغا قەتتىق ئاگاھلاندۇرۇپ، بۇنى ھېچكىمگە ئېيتمەڭلار، دەپ دە.
LUK 9:22	چۈنكى ئىنسانئوغلىنىڭ نۇرغۇن ئازاب-ئوقۇبەت تارتىشى، ئاقساقاللار، باش كاھىنلار ۋە تەۋرات ئۇستازلىرى تەرىپىدىن چەتكە قېقىلىشى، ئۆلتۈرۈلۈشى ۋە ئۈچ كۈندىن كېيىن تىرىلدۈرۈلۈشى مۇقەررەر، – دېدى.	چۈنكى ئىنسانئوغلى كۆپ ئازاب تارتىدۇ، قەدىمكى كۆكەلەر، باش كاھىنلار ۋە قانۇن ئوقۇتقۇچىلىرى تەرىپىدىن رەت قىلىنىدۇ، ئۆلتۈرۈلىدۇ ۋە ئۈچ كۈندىن كېيىن تىرىلىدۇ، دېدى.
LUK 9:23	ئاندىن ئۇ ئۇلارنىڭ ھەممىسىگە مۇنداق دېدى: – كىمدەكىم ماڭا ئەگىشىشنى نىيەت قىلسا، ئۆزىدىن كېچىپ، ھەر كۈنى ئۆزىنىڭ كىرىستىنى كۆتۈرۈپ ماڭا ئەگەشسۇن!	ئۇ ۋاقىتتا ئۇ ھەممە كىشىگە دېدى: 'كىم ماڭا ئەگىشەش نىيەت قىلسا، ئۆزىنى تەرك قىلسۇن، ھەر كۈنى كىرىستىنى كۆتۈرۈپ، ماڭا ئەگىشىپ بارسۇن!'
LUK 9:24	چۈنكى كىمدەكىم ئۆز ھاياتىنى قۇتقۇزىمەن دەيدىكەن، چوقۇم ئۇنىڭدىن مەھرۇم بولىدۇ، لېكىن مەن ئۈچۈن ئۆز ھاياتىدىن مەھرۇم بولغان كىشى ھاياتىنى قۇتقۇزىدۇ.	چۈنكى كىم ئۆز ھاياتىنى ساقلاشقا تىرىشسە، ئۇنى يوقاتىپ قويدۇ، لېكىن مەن ئۈچۈن ئۆز ھاياتىدىن ۋاز كەچسە، شۇ كىشى ھاياتىنى ساقلايدۇ.
LUK 9:25	چۈنكى بىر ئادەم پۈتۈن دۇنياغا ئىگە بولۇپ، ئۆزىنى ھالاك قىلسا ياكى ئۆزىدىن مەھرۇم قالسا، بۇنىڭ نېمە پايدىسى بولسۇن؟!	چۈنكى بىر كىشى پۈتۈن دۇنيانى ئالغاندا، ئۆزىنى يوقاپ كەتسە ياكى ئۆزىنى زىيان قىلسا، بۇنىڭ نېمە پايدىسى بار؟
LUK 9:26	چۈنكى كىمدەكىم مەندىن ۋە مېنىڭ سۆزلىرىمدىن نومۇس قىلسا، ئىنسانئوغلى ئۆزىنىڭ شان-شەرىپى ئىچىدە، ئۇنىڭ ئاتىسىنىڭ ۋە مۇقەددەس پەرىشتىلەرنىڭ شان-شەرىپى ئىچىدە قايتىپ كەلگەندە ئۇنىڭدىنمۇ نومۇس قىلىدۇ.	چۈنكى كىم مەنمۇ ۋە سۆزلىكلىرىمدىن نام قىلسا، ئىنسانبالا ئۆز گۈزەللىكىدە، ئاتىسىنىڭ ۋە پەرىشتىلەرنىڭ گۈزەللىكىدە قايتىپ كەلگەندە، ئۇنىڭدىنمۇ نام قىلىدۇ.
LUK 9:27	لېكىن مەن دەرھەقىقەت سىلەرگە شۇنى ئېيتىپ قويايىكى، بۇ يەردە تۇرغانلارنىڭ ئارىسىدىن ئۆلۈمنىڭ تەمىنى تېتىشتىن بۇرۇن جەزمەن خۇدانىڭ پادىشاھلىقىنى كۆرىدىغانلار باردۇر.	لېكىن مەن سىلەرگە راست ئېيتقان، بۇ جايدا تۇرۇۋاتقانلار ئىچىدە، بەزىلىرى ئۆلۈش تەمىنى تېتىشماي، خۇدانىڭ پادىشاھلىقىنى كۆرەتۈرىلەر.
LUK 9:28	بۇ سۆزلەردىن تەخمىنەن سەككىز كۈن كېيىن شۇنداق بولىدىكى، ئۇ پېترۇس، يۇھاننا ۋە ياقۇپنى ئېلىپ، دۇئا قىلىش ئۈچۈن بىر تاغقا چىقتى.	بۇ سۆزلەرنىڭ كېيىن تەخمىنەن سەككىز كۈن ئۆتۈپ، ئۇ پېتېر، يوخان ۋە جاكۇپنى ئېلىپ، دۇئا قىلىش ئۈچۈن تاغقا چىقتى.
LUK 9:29	ئۇ دۇئا قىلىۋاتقىنىدا، ئۇنىڭ يۈزىنىڭ قىياپىتى ئۆزگەردى ۋە كىيىملىرى ئاپئاق بولۇپ چاقماقتەك چاقىندى.	ئۇ دۇئا قىلىۋاتقاندا، ئۇنىڭ يۈزىنىڭ كۆرۈنۈشى ئۆزگەردى ۋە كىيىملىرى يارقىن ئاق بولۇپ، چاقماقتەك يارقىراپ كەتتى.
LUK 9:30	ۋە مانا، ئىككى ئادەم پەيدا بولۇپ ئۇنىڭ بىلەن سۆزلىشىشۋاتقاندى؛ ئۇلار مۇسا ۋە ئىلياس پەيغەمبەرلەر ئىدى.	شۇ مەزگىلدە، ئىككى كىشى پەيدا بولدى، ئۇنىڭ بىلەن سوئال-جاۋاب قىلىشىۋاتقاندى؛ ئۇلار مۇسا بىلەن ئىلياس ئىدى.
LUK 9:31	ئۇلار يارلاق جۇلا ئىچىدە ئايان بولۇپ، ئۇنىڭ بىلەن يېرۇسالېمدا ئادا قىلىدىغان «دۇنيادىن ئۆتۈپ كېتىش»ى توغرىسىدا سۆھبەتلەشتى.	ئۇلار گۈزەللىكتە كۆرۈنۈپ، يېشۇنىڭ يېرۇسالېمدا ئەمەلگە ئاشۇرۇلىدىغان كېتىشى ھەققىدە گەپ قىلدى.
LUK 9:32	ئەمدى پېترۇس ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرىنى خېلى ئۈگىدەك باسقاندى؛ لېكىن ئۇلارنىڭ ئويۇقىسى تولۇق ئېچىلغاندا ئۇلار ئۇنىڭ شان-شەرىپىنى ۋە ئۇنىڭ بىلەن بىللە تۇرغان ئىككى ئادەمزاننى كۆردى.	پېتر بىلەن ئۇنىڭ دوستلىرى خەلى ئۇخلاپ كېتىپتۇ؛ بىراق ئۇلار پۈتۈنلا ئويغانغاندا، ئۇنىڭ يالپىلىقىنى ۋە ئۇنىڭ بىلەن بىرگە تۇرغان ئىككى كىشىنى كۆرۈپ قالدى.
LUK 9:33	ۋە شۇنداق بولىدىكى، بۇ ئىككىسى ئەيسادىن ئايرىلىۋاتقاندا، پېترۇس بىلمەي، ئەيساغا: 'ئۇستاز، بۇ يەردە بولغانىمىز ئەسلىدىن ياخشى! ساڭا بىر، بولغىنىمىز ئىنتايىن ياخشى بولدى! بىرىنى ساڭا، بىرىنى مۇساغا، يەنە بىرىنى ئىلياسقا ئاتاپ بۇ يەرگە ئۈچ كەپە ياسايمى، – دېدى.	شۇ ۋاقىتتا، ئىككىسى ئەيسا كېتىۋاتقاندا، پېترۇس نېمە دەيتىغانلىقىنى بىلمەي، ئەيساغا: 'ئۇستاز، بۇ يەردە بولغانىمىز ئەسلىدىن ياخشى! ساڭا بىر، مۇساغا بىر، ئىلياسقا بىر كەپە قۇرۇپ قويايلى!' دېدى.
LUK 9:34	لېكىن ئۇ بۇ گەپلەرنى قىلىۋاتقاندا، بىر پارچە بۇلۇت پەيدا بولۇپ ئۇلارنى قاپلىۋالدى؛ ئۇلار بۇلۇت ئىچىگە كىرىپ قالغىنىدا قورقۇشۇپ كەتتى.	ئەمما ئۇ بۇ سۆزلەرنى ئېيتىپ تۇرغاندا، بىر بۇلۇت پەيدا بولۇپ ئۇلارنى ياپلىدى؛ ئۇلار بۇلۇت ئىچىگە كىرىپ كەتكەندە، قورقۇپ كەتتى.
LUK 9:35	بۇلۇتتىن بىر ئاۋاز ئاڭلىنىپ: – بۇ مېنىڭ سۆيۈملۈك ئوغلىمۇدۇر. ئۇنىڭغا قۇلاق سېلىڭلار! – دېدى.	بۇلۇتتىن بىر ئاۋاز ئاڭلىنىپ كەتتى: 'بۇ مېنىڭ سەۋگىلىگەن ئوغلىم. ئۇنى قۇلاق سېلىڭلار!' دېدى.

Reference	Before	After
LUK 9:36	ئاۋاز ئاڭلانغاندىن كېيىن، قارىسا، ئەيسا ئۆزى يالغۇز قالغانىدى. ئۇلار سۈكۈت قىلىپ كېتىشتى ۋە شۇ ۋاقىتتا arda كۆرگەن ئىشلىرىنى ھېچكىمگە ئېيتىپ چىقمىدى.	ئاۋاز ئاڭراشقاندىن كېيىن، قارىغاندا، ئەيسا يەككەلا قالغانىدى. ئۇلار سۈكۈت قىلىپ كېتىشتى ۋە شۇ ۋاقىتتا arda كۆرگەن ئىشلىرىنى ھېچكىمگە ئېيتىپ چىقمىدى.
LUK 9:37	ئەتسى، ئۇلار تاغدىن چۈشكەن ۋاقىتتا، زور بىر توپ كىشىلەر ئۇنى قارشى ئۇنى قارشى ئالدى.	كېيىنكى ۋاقىتتا، ئۇلار تاغدىن تۆۋەنگە چۈشكەندە، چوڭ بىر گۇرۇپپا ئادەم ئۇنى قارشى ئالدى.
LUK 9:38	مانا، توپنىڭ ئارىسىدىن بىرەيلەن ۋارقىراپ: – ئۇستاز، ئۆتۈنۈپ قالاي، ئوغلۇمغا ئىچىڭنى ئاغرىتىپ قاراپ قويغايىسەن! چۈنكى ئۇ مېنىڭ بىرلا بالام ئىدى.	ھەي، توپلۇقتا بىر كىشى بالىدۇر: ‘ئوقۇتقۇچى، سىزدىن ئۆتۈنەمنى، ئوغلۇمغا قاراپ كۆرسىڭىز! ئۇ مېنىڭ يەككە بالام.’
LUK 9:39	مانا، ئۇنى دائىم بىر روھ تۇتۇۋېلىپ، ئۇ ئۆزىچىلا ۋارقىراپ-جارقىراپ كېتىدىغان بولۇپ قالدى؛ ئۇ ئۇنىڭ بەدىنىنى تارتىشتۇرۇپ، ئاغزىدىن ئاق كۆپۈك كەلتۈرۈۋېتىدۇ. جىن ئۇنى دائىم دېگۈدەك قىيناپ، ئۇنىڭغا ھېچ ئارام بەرمەيدۇ.	كۆرۈڭلەر، بۇ بالىنى داۋاملىق بىر روھ تۇتۇپ ئالىدۇ، شۇڭا ئۇ ئۆزگە توختاماي سەيلەپ كېتىدۇ؛ بۇ روھ ئۇنىڭ بەدىنىنى تارتىپ، ئاغزىدىن ئاق كۆپۈك چىقاردۇ. جىن داۋاملىق ئۇنى قىيناپ، ھېچ ئارام بەرمەيدۇ.
LUK 9:40	مەن مۇخلىسلىرىڭىزدىن روھنى ھەيدىۋېتىشنى ئۆتۈنۈۋىدىم، بىراق ئۇلار ئۇنداق قىلالىمىدى، – دېدى.	مەن سىزنىڭ شاكىrtلرىڭىزدىن بۇ روھنى چىقىرىپ تاشلاشنى ئىلتىماس قىلىدىم، لېكىن ئۇلار قىلالىمىدى.
LUK 9:41	ئەيسا جاۋابەن: – ئەي ئېتىقادسىز ۋە تەتۈر دەۋر، سىلەر بىلەن قاچانغىچە بىلەن قاچانغا قەدەر سەۋر قىلاي؟ ئوغلۇڭنى بۇ يەرگە ئېلىپ كېلىڭ» دېدى.	ئەيسا جاۋاب بەردى: «ئەي ئىشەنمەيدىغان ۋە يولدىن چىققانلار، سىلەر بىلەن قاچانغا قەدەر سەۋر قىلاي؟ ئوغلۇڭنى بۇ يەرگە ئېلىپ كېلىڭ» دېدى.
LUK 9:42	بالا تېخى يولدا كېلىۋاتقاندا، جىن ئۇنى يىقىتىپ، پۈتۈن بەدىنىنى تارتىشتۇردى. ئەيسا ناپاك روھقا تەنبە بېرىپ، بالىنى ساقايتتى ۋە ئۇنى ئاتىسىغا قايتۇرۇپ بەردى.	بالا يولدا كېلىۋاتقان ۋاقىتتا، جىن ئۇنى يىقىتىپ، پۈتۈن بەدىنىنى تارتىشتۇردى. ئەيسا ناپاك روھقا تەنبە قىلىپ، بالىنى ساقلىدى ۋە ئاتىسىغا قايتۇرۇپ بەردى.
LUK 9:43	شۇ ھەممەيلەن خۇدانىڭ شەرەپلىك كۈچ-قۇدرىتىگە قىن-قىنىغا ياتماي ۋاقىتتا، بارلىق كىشىلەر ئەيسا قىلغان بارلىق ئىشلارغا ھەيرانلىق بىلەن تەۋەججۇھ قىلىپ تۇرغاندا، ئۇ شاكىrtلارغا مۇنداق دەيتى:	ھەممە كىشى خۇدانىڭ كۈچلۈك قۇدرىتىغا تەۋرە بولۇپ ھەيران قالدى. شۇ ھەممەيلەن خۇدانىڭ شەرەپلىك كۈچ-قۇدرىتىگە قىن-قىنىغا ياتماي ۋاقىتتا، بارلىق كىشىلەر ئەيسا قىلغان بارلىق ئىشلارغا ھەيرانلىق بىلەن تەۋەججۇھ قىلىپ تۇرغاندا، ئۇ شاكىrtلارغا مۇنداق دەيتى:
LUK 9:44	بۇ گەپلەرنى ياخشى ئەسلەپ قويۇڭلار. چۈنكى ئىنسانئوغلى تېزلا سەتىرلىق – بۇ سۆزلەرنى قۇلاقلىرىڭلارغا ئوبدان سىڭدۈرۈپ قويۇڭلار. چۈنكى ئىنسانئوغلى پات ئارىدا ساتقۇنلۇقتىن ئىنسانلارنىڭ قولىغا تاپشۇرۇپ بېرىلىدۇ، – دېدى.	بۇ گەپلەرنى ياخشى ئەسلەپ قويۇڭلار. چۈنكى ئىنسانئوغلى تېزلا سەتىرلىق – بۇ سۆزلەرنى قۇلاقلىرىڭلارغا ئوبدان سىڭدۈرۈپ قويۇڭلار. چۈنكى ئىنسانئوغلى پات ئارىدا ساتقۇنلۇقتىن ئىنسانلارنىڭ قولىغا تاپشۇرۇپ بېرىلىدۇ، – دېدى.
LUK 9:45	بىراق ئۇلار بۇ سۆزنى چۈشەنەلمىدى. بۇنىڭ مەنىسى ئۇلار چۈشىنىپ يەتمىسۇن ئۈچۈن ئۇلاردىن يوشۇرۇلغانىدى. ئۇلار ئۇنىڭدىن بۇ سۆز توغرۇلۇق سوراشقىمۇ يېتىنالمىدى.	لېكىن ئۇلار بۇ گەپنى چۈشىنىمىدى. بۇنىڭ مەنىسى ئۇلارغا يوشۇرۇلغان بولۇپ، چۈشىنىپ كەتمىسۇن دەپ. ئۇلار بۇ ھەقتە ئۇنىڭدىن سوراش ئۈچۈن قورققان.
LUK 9:46	شاكىرتلار ئارىسىدا، ئۇلارنىڭ ئىچىدىكى كىم ئەڭ چوڭ بولىدىغانلىقى ھەقتە ئەمدى مۇخلىسلار ئارىسىدا ئۇلاردىن كىمنىڭ ئەڭ ئۇلۇغ بولىدىغانلىقى توغرۇلۇق تالاش-تارتىش پەيدا بولدى.	شاكىرتلار ئارىسىدا، ئۇلارنىڭ ئىچىدىكى كىم ئەڭ چوڭ بولىدىغانلىقى ھەقتە ئەمدى مۇخلىسلار ئارىسىدا ئۇلاردىن كىمنىڭ ئەڭ ئۇلۇغ بولىدىغانلىقى تالاش باشلاندى.
LUK 9:47	ئەمما ئەيسا ئۇلارنىڭ كۆڭۈللىك ئويللىرىنى كۆرۈپ، بىر كىچىك بالىنى ئېلىپ ئەمما ئەيسا ئۇلارنىڭ كۆڭلىدىكى ئويلارنى كۆرۈپ يېتىپ، كىچىك بىر بالىنى ئېلىپ يېنىدا تۇرغۇزۇپ،	ئەمما ئەيسا ئۇلارنىڭ كۆڭۈللىك ئويللىرىنى كۆرۈپ، بىر كىچىك بالىنى ئېلىپ ئەمما ئەيسا ئۇلارنىڭ كۆڭلىدىكى ئويلارنى كۆرۈپ يېتىپ، كىچىك بىر بالىنى ئېلىپ يېنىدا تۇرغۇزۇپ،
LUK 9:48	ئۇلارغا: – كىم مېنىڭ نامىدا بۇ كىچىك بالىنى قوبۇل قىلسا، مېنى قوبۇل قىلغان بولىدۇ ۋە كىم مېنى قوبۇل قىلسا، مېنى ئەۋەتكۈچىنى قوبۇل قىلغان بولىدۇ. ئاراڭلاردا ئۆزىنى ئەڭ تۆۋەن تۇتقىنى بولسا ئۇلۇغ بولىدۇ، – دېدى.	ئۇلارغا: كىم مېنىڭ ئىسمى بىلەن بۇ بالىنى قارشى ئالسا، مېنى قارشى ئالغان بولىدۇ ۋە كىم مېنى قارشى ئالسا، مېنى ئەۋەتكەن كىشىنى قارشى ئالغان بولىدۇ. سىلەر ئارىسىدا ئۆزىنى ئەڭ كىچىك قىلغان كىشى، شۇ ئەڭ چوڭ بولىدۇ، دېدى.
LUK 9:49	يۇھاننا جاۋابەن ئۇنىڭغا: – ئۇستاز، سېنىڭ نامىڭ بىلەن جىنلارنى	يوخان جاۋاب بەرگەنچە: ئۇستاز، سىزنىڭ ئاتىڭىز بىلەن جىنلارنى

Reference	Before	After
	ھەيدەۋاتقان بىرسىنى كۆردۇق. لېكىن ئۇ بىز بىلەن بىرگە ساڭا ئەگەشمىگەنلىكى تۈپەيلىدىن، ئۇنى توسۇتۇق، – دېدى.	قوغلاۋاتقان بىر كىشىنى كۆردۇق. ئۇ بىز بىلەن بىرگە سىزگە قوشۇلمىغانلىقى ئۈچۈن، ئۇنى توختىتىپ قويduk، دېدى.
LUK 9:50	لېكىن ئەيسا ئۇنىڭغا: – ئۇنى توسماڭلار. چۈنكى كىم سىلەرگە قارشى تۇرمىسا، سىلەرنى قوللىغانلاردىندۇر، – دېدى.	لېكىن ئەيسا ئۇغا دېدى: ‘ئۇنى توختەتمەڭلار. چۈنكى، كىم سىلەرگە قارشى تۇرمىسا، سىلەرنى قوللايدۇ.’.
LUK 9:51	ۋە شۇنداق بولدىكى، ئۇنىڭ ئاسمانغا ئېلىپ كېتىلىدىغان كۈنلىرىنىڭ توشۇشىغا ئاز قالغاندا، ئۇ قەتئىيلىك بىلەن يۈزىنى يېرۇسالېمغا بېرىشقا قاراتتى.	شۇ ۋاقىتتا، ئىسا ئاسمانغا كېتىدىغان ۋاقىتى يېقىن بولغاندا، بەك قەتئىي بىلەن يۈزىنى يېرۇسالېم تەرەپكە قاراتتى.
LUK 9:52	شۇنىڭ ئۈچۈن ئۇ ئالدىن ئەلچىلەرنى ئەۋەتتى. ئۇلار يولغا چىقىپ، ئۇنىڭ كېلىشىنى تەييارلاپ قويۇش ئۈچۈن سامارىيە يېرىدىكى بىر قېنىشقا كىردى. كېلىشىگە تەييارلىق قىلىش ئۈچۈن سامارىيە ئۆلكىسىدىكى بىر يېزىغا كىردى.	شۇ ئۈچۈن ئۇ ئالدىن كىشىلەرنى يولغا ئەۋەتتى. ئۇلار كېتىپ، ئۇنىڭ كېلىشىنى تەييارلاپ قويۇش ئۈچۈن سامارىيە يېرىدىكى بىر قېنىشقا كىردى. كېلىشىگە تەييارلىق قىلىش ئۈچۈن سامارىيە ئۆلكىسىدىكى بىر يېزىغا كىردى.
LUK 9:53	بىراق ئۇ يۈزىنى يېرۇسالېمغا قاراتقانلىقى تۈپەيلىدىن يېزىدىكىلەر ئەيسانى قوبۇل قىلمىدى.	ئەمما، ئۇ يېرۇسالېمغا بارىۋاتقانلىقى ئۈچۈن، سامارىيەلىكلەر ئەيساغا قوبۇل قىلمىدى.
LUK 9:54	ئۇنىڭ مۇخلىسلىرىدىن ياقۇپ بىلەن يۇھاننا بۇ ئىشنى كۆرۈپ: – ئى رەب، ئۇلارنى كۆيدۈرۈپ يوقىتىش ئۈچۈن ئىلىياس پەيغەمبەردەك ئاسماندىن ئوت يېغىشىنى چىقىرىشىمىزنى خالامسەن؟ – دېدى.	ئۇنىڭ شاگىردلىرى ياقۇپ بىلەن يۇھاننا بۇنى كۆرگەندە: «ئى رەبىم، بىز ئىلىياس قىلغانلىقىداي ئاسماندىن ئوت چۈشۈرۈپ ئۇلارنى يوقىتىشنى خالامسىز؟» دېدى.
LUK 9:55	لېكىن ئۇ بۇرۇلۇپ ئۇلارنى ئەيىبلەپ: «سىلەر قانداق روھتىن بولغانلىقىڭلارنى بىلمەيدىكەنسىلەر» – دېدى.	لېكىن ئۇ بۇرۇلۇپ، ئۇلارغا ئەيىبلەپ: «سىلەر قانداق روھ بىلەن بولغانلىقىڭلارنى بىلمەيدىغانسىز» دېدى.
LUK 9:56	ئاندىن ئۇلار باشقا بىر يېزىغا ئۆتۈپ كەتتى.	چۈنكى ئىنسانئوغلى ئادەملەرنىڭ ھاياتىنى ئەخلەتمەك ئۈچۈن كەلمىگەن، بەلكى ئۇلارنى قۇتقۇزۇش ئۈچۈن كەلگەن. ئاندا ئۇلار باشقا بىر قېنىشقا كەتتى.
LUK 9:57	ۋە شۇنداق بولدىكى، ئۇلار يولدا كېتىۋاتقاندا، بىرسى ئۇنىڭغا: – ئى رەب، سەن قەيەرگە بارما، مەن ساڭا ئەگىشىپ ماڭمەن، – دېدى.	ئۇلار يولدا كېتىۋاتقاندا، بىر كىشى ئۇنىڭغا: ‘ئى رەب، سەن قايسى بارساڭ، مەن ساڭا ئەگىشىپ ماڭام،’ دېدى.
LUK 9:58	ئەيسا ئۇنىڭغا: – تۈلكىلەرنىڭ ئۆڭكۈرلىرى، ئاسماندىكى قۇشلارنىڭ ئۆۋىلىرى بار. بىراق ئىنسانئوغلىنىڭ بېشىنى قويغۇدەك يېرىمۇ يوق، – دېدى.	ئەيسا ئۇنىڭغا دېدى: تۈلكىلەرنىڭ تۈرگەكلىرى بار، قۇشلارنىڭ ئۆيلىرى بار. بىراق ئىنسانئوغلىنىڭ باش قويۇدىغان يېرى يوق.
LUK 9:59	ئۇ يەنە باشقا بىرسىگە: – ماڭا ئەگەشكىن! – دېدى. لېكىن ئۇ: رەب، ئاۋۋال بېرىپ ئاتامنى يەرلىككە قويغىلى ئىجازەت بەرگەيسەن، – دېدى.	ئۇ باشقا بىر كىشىگە: ‘ماڭا قوشۇل!’ دېدى. لېكىن ئۇ: رەب، ئالدى بىلەن بېرىپ ئاتامنى دەپ قويۇپ كېلىپ كەتسەم، ئىجازەت بېرىسەن؟’ دېدى.
LUK 9:60	لېكىن ئەيسا ئۇنىڭغا – ئۆلۈكلەر ئۆز ئۆلۈكلىرىنى كۆمسۇن! بىراق سەن بولساڭ، بېرىپ خۇدانىڭ پادىشاھلىقىنى جاكارلىغىن، – دېدى.	ئەيسا ئۇنىڭغا دېدى: ‘ئۆلۈكلەر ئۆز ئۆلۈكلىرىنى كۆمسۇن! بىراق سەن بېرىپ خۇدانىڭ پادىشاھلىقىنى جاكارلىغىن!’
LUK 9:61	يەنە بىرسى: – ئەي رەب، مەن ساڭا ئەگىشمەن، لېكىن ئاۋۋال ئۆيۈمگە بېرىپ، ئۆيدىكىلىرىم بىلەن خوشلىشىشىمغا ئىجازەت بەرگەيسەن، – دېدى.	يەنە بىر كىشى دېدى: «رەب، مەن سەن بىلەن بارام، لېكىن ئالدى بىلەن ئۆيۈمگە قايتىپ، ئائىلىم بىلەن خەيىرلىشىپ كېلىشىمغا رۇخسەت بەرگىن،» دېدى.
LUK 9:62	– كىم قولدا قوشنىڭ تۇتۇقچىنى تۇتۇپ تۇرۇپ كەينىگە قارىسا، ئۇ خۇدانىڭ پادىشاھلىقىغا لايىق ئەمەستۇر، – دېدى.	ئەيسا ئۇغا دېدى: كىم ئارالغۇچقا قول سالىپ، ئارقىغا قارىسا، ئۇ خۇدا پادىشاھلىقىغا لايىق ئەمەس.
LUK 10:1	بۇ ئىشلاردىن كېيىن، رەب مۇخلىسلاردىن يەنە يەتمىشىنى تەيىنلەپ، ئۆزى بارماقچى بولغان بارلىق شەھەر-يېزىلارغا ئىككى-ئىككىدىن ئۆزىدىن بۇرۇن ئەۋەتتى.	بۇ ئىشلارنىڭ كېيىن، رەب يەتتەتتىن كىشىنى تاللاپ، ئۆزى بارغۇسى كەلگەن ھەر قايسى شەھەر-يېزىلارغا، ئىككىلىك قىلىپ ئالدىن ئەۋەتتى.
LUK 10:2	ئۇ ئۇلارغا مۇنداق تاپىلىدى: – يىغلىدىغان ھوسۇل دەرۋەقە كۆپ، لېكىن	ئۇ ئۇلارغا مۇنداق دەيتى: ھوسۇل كۆپ، لېكىن يىغقۇچىلار ئاز. شۇڭا

Reference	Before	After
	ھوسۇلى يىغقۇچى ئىشلەمچىلەر ئاز ئىكەن. شۇڭا ھوسۇل ئىگىسىدىن كۆپرەك ئىشلەمچىلەرنى ئۆز ھوسۇلۇڭنى يىغىشقا ئەۋەتكەيسەن، دەپ تىلەڭلار.	ھوسۇل ئىگىسىدىن كۆپرەك ئادەملەرنى ھوسۇلنى يىغماققا ئەۋەتسۇن دەپ تىلەڭلار.
LUK 10:3	مېڭىڭلار! مەن قوزىلارنى بۆرىلەرنىڭ ئارىسىغا ئەۋەتكەندەك سىلەرنى ئەۋەتىمەن.	بارىڭلار! مەن سىلەرنى قوزىلەرنى بۆرىلەر ئارىسىغا ئەۋەتىپ يوللاپ بېرىمەن.
LUK 10:4	ھەميان، خۇرچۇن ۋە كەشلەر ئالماڭلار؛ يولدا كىشىلەر بىلەن سالاملىشىشقا توختىماڭلار.	ھەميان، خۇرچۇن ۋە كەشلەرنى ئېلىپ كەتتۈرۈشنى توختىتىڭلار؛ يولدا كىشىلەر بىلەن سەلام توختىماڭلار.
LUK 10:5	دەڭ. قايسى ئۆيگە كىرسەڭلار، ئالدى بىلەن: «مۇشۇ ئۆيدىكىلەرگە ئاراملىق بولغاي!» دەڭلار.	ھەر بىر ئۆيگە كىرىپ كىرسەڭلار، ئالدىن: «بۇ ئۆيدە تىنچلىق كەلگەي!» دەڭ. قايسى ئۆيگە كىرسەڭلار، ئالدى بىلەن: «مۇشۇ ئۆيدىكىلەرگە ئاراملىق بولغاي!» دەڭلار.
LUK 10:6	ئۇ ئۆيدە «ئاراملىق ئىگىسى» بولسا، تىلىگەن ئاراملىقڭلار شۇ ئۆيگە قونىدۇ؛ ئەگەر بولمىسا، ئۇ ئاراملىق ئۈزۈڭلارغا ياندۇ.	ئەگەر ئۇ ئۆيدە تىنچلىق كىشى بار بولسا، سىلەرنىڭ تىنچلىقى شۇ ئۆيگە قالىپ قالىدۇ؛ ئەگەر يوق بولسا، ئۇ تىنچلىق سىلەرگە قايتىپ كېلىدۇ.
LUK 10:7	ئاندىن چۈشكەن ئۆيدە تۇرۇپ يۆتكەلمەڭلەر، شۇ ئۆيدىكىلەرنىڭ بەرگىنىنى يەپ-ئىچىڭلار، چۈنكى ئىشلەمچى ئۆز ئىش ھەققىنى ئېلىشقا ھەقلىقتۇر. ئۇ ئۆيدىن بۇ ئۆيگە يۆتكىلىپ يۈرمەڭلار.	ئاندا كىرىپ تۇرغان ئۆيدە قالىڭلار، يۆتكەلمەڭلار. شۇ ئۆيدىكىلەرنىڭ بەرگەنلىكىنى يەپ-ئىچىڭلار، چۈنكى ئىشچى ئۆز تۈلىكىنى ئېلىشقا ھەقلىق. يەپ-ئىچىڭلار، چۈنكى ئىشلەمچى ئۆز ئىش ھەققىنى ئېلىشقا ھەقلىقتۇر. بىر ئۆيدىن باشقا ئۆيگە كۆچۈپ يۈرمەڭلار.
LUK 10:8	سىلەر قايسى شەھەرگە كىرسەڭلار، ئۇلار سىلەرنى قارشى ئالغاندا، ئۇلار سىلەرگە نېمە قويۇپ بېرىسا، شۇنى يېڭىلار.	سىلەر قايسى شەھەرگە كىرسەڭلار، ئۇلار سىلەرنى قارشى ئالغاندا، ئۇلار سىلەرگە نېمە قويۇپ بېرىسا، شۇنى يېڭىلار.
LUK 10:9	ئۇ يەردىكى كېسەللەرنى ساقايتىپ، ئۇلارغا: «خۇدانىڭ پادىشاھلىقى سىلەرگە يېقىنلاشتى!» دەڭلار.	ئۇ يەردىكى كېسەللەرنى داۋالاپ، ئۇلارغا: «خۇدانىڭ دۆلىتى سىلەرگە ياقىتۇرۇپ كەتتى!» دەڭلار.
LUK 10:10	بىراق، سىلەر قايسى شەھەرگە كىرسەڭلار، ئۇلار سىلەرنى قارشى ئالمىسا، ئۇلارنىڭ رەستە-كۈچلىرىغا چىقىپ كۆچىپلىككە:	بىراق، سىلەر قايسى شەھەرگە كىرسەڭلار، ئۇلار سىلەرنى قارشى ئالمىسا، ئۇ شەھەرنىڭ كۈچلىرىغا چىقىپ، دەڭ:
LUK 10:11	«سىلەرگە ئاگاھ بولسۇن ئۈچۈن ھەتتا شەھىرىڭلارنىڭ ئايىغىمىزغا چاپلاشقان توپىسىنىمۇ قېقىپ چۈشۈرۈۋېتىمىز! ھالبۇكى، شۇنى بىلىپ قويۇڭلاركى، خۇدانىڭ پادىشاھلىقى سىلەرگە راستتىنلا يېقىنلاشتى!» – دەڭلار.	«سىزىلەرگە دېسەم، بىز ھەتتە شەھەرلىرىڭلارنىڭ تۈزىنىمۇ ئايىقىمىزنىڭ ئۈستىدىن قېقىپ تاشلايمىز! بىراق، بۇنى بىلىپ تۇرۇڭلار، خۇدانىڭ پادىشاھلىقى سىزىلەرگە ھەقىقىي يېقىنلىدى!» دەڭلار.
LUK 10:12	مەن سىلەرگە ئېيتىپ قويايىكى، شۇ كۈنى ھەتتا سودوم شەھىرىدىكىلەرنىڭ كۆرىدىغىنى بۇ شەھەردىكىلەرنىڭكىدىن يېنىك بولىدۇ.	مەن سىلەرگە دەيمەن، شۇ كۈندە سودومدىكىلەرنىڭ ئەھۋالى بۇ شەھەردىكىلەرنىڭكىدىن يېنىك بولىدۇ.
LUK 10:13	ھالىڭلارغا ۋاي، ئەي قورازنىلىقلار! ھالىڭلارغا ۋاي، ئەي بەيت-سانىداىقلار! چۈنكى سىلەردە كۆرسىتىلگەن مۆجىزىلەر تۇر ۋە زىدون شەھەرلىرىدە كۆرسىتىلگەن بولسا، ئۇ يەرلەردىكىلەر خېلى بۇرۇنلا بۆزگە يۈگىنىپ، كۈلگە مىلىنىپ توۋا قىلغان بولاتتى.	ۋاي سىلەرگە، ئەي قورازنىلار! ۋاي سىلەرگە، ئەي بەيت-سانىداىلار! چۈنكى سىلەردە كۆرسەتكەن مۆجىزىلەر تۇر ۋە زىدون شەھەرلىرىدە كۆرسەتسە، ئۇ يەرلەردىكىلەر ئاللىبۇرۇن تەۋبە قىلىپ، بۆزگە كېلىپ، كۈل ئۈستىدا ئولتۇرغان بولاتتى.
LUK 10:14	بىراق، قىيامەت كۈنى، تۇر ۋە زىدون شەھەرلىرى ئۈچۈن سىلەرگە قارىغاندا يېڭىراق بولىدۇ.	بىراق، قىيامەت كۈنى، تۇر ۋە زىدون شەھەرلىرى ئۈچۈن سىلەرگە قارىغاندا يېڭىراق بولىدۇ.
LUK 10:15	ئەي ئەرشەكە كۆتۈرۈلگەن كەپەرناھۇملۇقلار! سىلەر تەھتىسارغا چۈشۈرۈلسىلەر!	ئەي، كەپەرناھۇم! سىلەر ئاسمانغا كۆتۈرۈلگەن بولساقمۇ، جەھەنمەتكە چۈشۈپ كېتەمسىلەر!
LUK 10:16	كىم سىلەرنى ئاڭلىسا، مېنى رەت قىلسا، مېنى رەت ئۇ مۇخلىسلىرىغا يەنە: – كىمدەكىم سىلەرنى تىڭشىسا، مېنىمۇ تىڭشىغان بولىدۇ؛ كىمدەكىم سىلەرنى چەتكە قاقسا، مېنىمۇ چەتكە قاققان بولىدۇ؛ كىم مېنى چەتكە قاققان بولسا، مېنى ئەۋەتكۈچىنىمۇ چەتكە قاققان بولىدۇ، – دېدى.	كىم سىلەرنى ئاڭلىسا، مېنى ئاڭلايدۇ؛ كىم سىلەرنى رەت قىلسا، مېنى رەت قىلىدۇ؛ كىم مېنى رەت قىلسا، مېنى ئەۋەتكەن خۇدانى رەت قىلىدۇ.

Reference	Before	After
LUK 10:17	يەتمىش مۇخلىس خۇشال-خۇراملىق ئىچىدە قايتىپ كېلىپ: «ئى رەب! ھەتتا جىنلارمۇ سېنىڭ نامىڭ بىلەن بىزگە بويسۇنىدىكەن! – دەپ مەلۇم قىلدى.	70 شاگرد خۇشال ھالەتتە قايتىپ كېلىپ: «ئى رەب! ھەتتا جىنلار سېنىڭ ئىسمىڭ بىلەن بىزگە بويسۇنىدۇ!» دەپ ئېيتتى.
LUK 10:18	ئۇ ئۇلارغا: «مەن شەيتاننىڭ ئاسماندىن چاقماقتەك چۈشۈپ كەتكەنلىكىنى كۆرگەنمەن.	ئۇ ئۇلارغا: مەن شەيتاننىڭ ئاسماندىن چاقماقتەك تېز چۈشۈپ كەتكەنلىكىنى كۆرگەنمەن.
LUK 10:19	مانا، مەن سىلەرگە بىلان-چايانلارنى دەسسەپ يانچىشقا ۋە دۈشمەننىڭ بارلىق كۈچىنى يېقىپ تاشلاشقا ھوقۇق بەردىم. ھېچقاچان يەتكۈزەلمەيدۇ.	قارا، مەن سىلەرگە بىلان-چايانلارنى باستۇرۇپ كەتتىشقا ۋە دۈشمەننىڭ بارلىق كۈچىنى يېقىپ تاشلاشقا ھوقۇق بەردىم. ھېچ نەرسە سىلەرگە زەرەر بەرمىگەن. ھېچقاچان يەتكۈزەلمەيدۇ.
LUK 10:20	لېكىن سىلەر روھلارنىڭ سىلەرگە بويسۇنغانلىقى تۈپەيلىدىن شادلانماڭلار، بەلكى نامىڭلارنىڭ ئەرشلەردە يۈزلىنىشى تۈپەيلىدىن شادلىنىڭلار، دېدى.	لېكىن سىلەر روھلار سىلەرگە بويسۇنغاندىن خاتىرجەم بولماڭلار، بەلكى نامىڭلار ئەرشلەردە يۈزلىنىشى تۈپەيلىدىن چاقچاق شادلىنىڭلار، دېدى.
LUK 10:21	ئۇ ۋاقىتتا ئەيسا روھ بىلەن خۇشال بولۇپ، مۇنداق دېدى: «ئاسمان-زېمىن ئىگىسى، ئاتا! سەن بۇ ھەقىقەتلەرنى دانىشمەن ۋە ئەقىللىقلاردىن بالىلارغا ئاشكارلاپ بەرگەنلىكىڭ ئۈچۈن سېنى ھەممەن! توغرا، ئاتا، سەن يوشۇرۇپ، سەبىي بالىلارغا ئاشكارىلىغانلىقىڭ ئۈچۈن سېنى بۇنى شۇنداق قىلغانلىقىڭ ياخشى بولغان.	ئۇ ۋاقىتتا ئەيسا روھ بىلەن خۇشال بولۇپ، مۇنداق دېدى: «ئاسمان-زېمىن ئىگىسى، ئاتا! سەن بۇ ھەقىقەتلەرنى ئەقىللىق كىشىلەردىن يوشۇرۇپ، بالىلارغا ئاشكارلاپ بەرگەنلىكىڭ ئۈچۈن سېنى ھەممەن! توغرا، ئاتا، سەن يوشۇرۇپ، سەبىي بالىلارغا ئاشكارىلىغانلىقىڭ ئۈچۈن سېنى بۇنى شۇنداق قىلغانلىقىڭ ياخشى بولغان.
LUK 10:22	ھەممە ماڭا ئاتامدىن تەقدىم قىلىندى؛ ئوغۇلىڭ كىملىكىنى ئاتىدىن باشقا ھېچكىم بىلمەيدۇ، ۋە ئاتىڭمۇ كىملىكىنى ئوغۇل ۋە ئوغۇل ئاشكارىلاشنى لايىق كۆرگەن كىشىلەردىن باشقا ھېچكىم بىلمەيدۇ.	ھەممە نەرسە ماڭا ئاتامدىن بېرىلدى؛ ئوغۇلىڭ كىملىكىنى ئاتىدىن باشقا ھېچكىم بىلمەيدۇ، ۋە ئاتىڭ كىملىكىنى ئوغۇل خالىسا ئاشكارلاپ بەرگەن كىشىلەردىن باشقا ھېچكىم بىلمەيدۇ.
LUK 10:23	ئاندىن ئۇ مۇخلىسلىرىغا بۇرۇلۇپ، ئۇلارغا ئاستىغىنا: سىلەر كۆرۈۋاتقان ئىشلارنى كۆرگەن كۆزلەر نەقەدەر بەختلىكتۇر!	كېيىن ئۇ تالابەلەرگە يۈز تۆۋەرتىپ، ئۇلارغا يەككە: «سىلەر كۆرۈپ تۇرغان ئىشلارنى كۆرگەن كۆزلىرىڭلار قانداق بەختلىك!»
LUK 10:24	چۈنكى مەن سىلەرگە شۇنى ئېيتىپ قويايىكى، نۇرغۇن پەيغەمبەرلەر ۋە پادىشاھلار سىلەرگە كۆرۈشكە ئۈمىت قىلغان، لېكىن كۆرمىگەن؛ سىلەر ئاڭلاۋاتقان نەرسىلەرنى ئاڭلاشقا ئۈمىت قىلغان، لېكىن ئاڭلاپمىگەن. ئۇلارنى كۆرمىگەن، ۋە سىلەر ئاڭلاۋاتقان ئىشلارنى ئاڭلاشقا ئىنتىزار بولغىنى بىلەن، ئۇلارنى ئاڭلاپ باقمىغان، – دېدى.	چۈنكى مەن سىلەرگە بۇنى دەيمەن: كۆپ پەيغەمبەرلەر ۋە پادىشاھلار سىلەرگە كۆرۈشكە ئۈمىت قىلغان، لېكىن كۆرمىگەن؛ سىلەر ئاڭلاۋاتقان نەرسىلەرنى كۆرۈشكە ئۈمىت قىلغان، لېكىن كۆرمىگەن. ئۇلارنى كۆرمىگەن، ۋە سىلەر ئاڭلاۋاتقان ئىشلارنى ئاڭلاشقا ئىنتىزار بولغىنى بىلەن، ئۇلارنى ئاڭلاپ باقمىغان، – دېدى.
LUK 10:25	ۋە مانا، تەۋرات ئۇستازلىرىدىن بىرى ئورنىدىن تۇرۇپ ئەيسانى سىنماقچى بولۇپ: «ئۇستاز، ھەمىشە قالىدىغان ھاياتقا ئېرىشەچەك بولسام، نېمە قىلىشىم كېرەك؟» دەپ سورىدى.	شۇ ۋاقىتتا بىر قانۇن ئالىمى تۇرۇپ كەتتى، ئەيسا نى سىناپ كۆرمەكچى بولۇپ: «ئۇستاز، ھەمىشە قالىدىغان ھاياتقا ئېرىشەچەك بولسام، نېمە قىلىشىم كېرەك؟» دەپ سورىدى.
LUK 10:26	ئۇ جاۋاب بەردى: تەۋرات قانۇنىدا نېمە يېزىلغان؟ سەن بۇنى قانداق ئوقۇيسەن؟	ئۇ جاۋاب بەردى: تەۋرات قانۇنىدا نېمە يېزىلغان؟ سەن بۇنى قانداق ئوقۇيسەن؟
LUK 10:27	ئۇ كىشى جاۋاب قىلدى: «خۇدايىڭنى ھەممە قەلبىڭ بىلەن، ھەممە جېنىڭ ھېلىقى كىشى جاۋابىن: – «پەرۋەردىگار خۇدايىڭنى پۈتۈن قەلبىڭ، پۈتۈن جېنىڭ، پۈتۈن كۈچۈڭ ۋە پۈتۈن زېھنىڭ بىلەن سۆيگىن؛ ۋە «قوشناڭنى ئۆزۈڭنى سۆيگەندەك سۆي» – دېدى.	ئۇ كىشى جاۋاب قىلدى: «خۇدايىڭنى ھەممە قەلبىڭ بىلەن، ھەممە جېنىڭ ھېلىقى كىشى جاۋابىن: – «پەرۋەردىگار خۇدايىڭنى پۈتۈن قەلبىڭ، پۈتۈن جېنىڭ، پۈتۈن كۈچۈڭ ۋە پۈتۈن زېھنىڭ بىلەن سۆي» ۋە «قوشناڭنى ئۆزۈڭنى سۆيگەندەك سۆي» – دېدى.
LUK 10:28	ئەيسا ئۇنىڭغا: «تەڭ جاۋاب بەردىڭ. شۇنداق قىلساڭ، ھايات تاپىسەن»، ئەيسا ئۇنىڭغا: – توغرا جاۋاب بەردىڭ. مانا شۇنداق قىلساڭ ھايات بولىسەن، – دېدى.	ئەيسا ئۇنىڭغا: «تەڭ جاۋاب بەردىڭ. شۇنداق قىلساڭ، ھايات تاپىسەن»، ئەيسا ئۇنىڭغا: – توغرا جاۋاب بەردىڭ. مانا شۇنداق قىلساڭ ھايات بولىسەن، – دېدى.
LUK 10:29	بىراق ئۇ ئۆزىنى توغرا دەپ كۆرسەتمەكچى بولۇپ، ئەيساگە سوراپ: «مەنىڭ قوشنام كىم؟» دەپ.	بىراق ئۇ ئۆزىنى توغرا دەپ كۆرسەتمەكچى بولۇپ، ئەيساگە سوراپ: «مەنىڭ قوشنام كىم؟» دەپ.
LUK 10:30	ئەيسا جاۋاب قىلدى: بىر كىشى يېرۇسالېمدىن يېرىخوغا تۆۋەنلەپ بارۋاتقان ۋاقىتتا، قاراقچىلار تۇتۇپ قالدى. قاراقچىلار ئۇنىڭ كىيىملىرىنى چۈشۈۋېتىپ، يولدا قاراقچىلارنىڭ قولىغا چۈشۈپ قاپتۇ. قاراقچىلار ئۇنىڭ	ئەيسا جاۋاب قىلدى: بىر كىشى يېرۇسالېمدىن يېرىخوغا تۆۋەنلەپ بارۋاتقان ۋاقىتتا، قاراقچىلار تۇتۇپ قالدى. قاراقچىلار ئۇنىڭ كىيىملىرىنى چۈشۈۋېتىپ، يولدا قاراقچىلارنىڭ قولىغا چۈشۈپ قاپتۇ. قاراقچىلار ئۇنىڭ

Reference	Before	After
	كىيىم-كېچەكلىرىنى سالدۇرۇۋېلىپ، ئۇنى يارىلاندىرۇپ، چالا ئۆلۈك ھالدا تاشلاپ كېتىپتۇ.	تارتىپ ئالدى، ياماق تېخىپ، چالا ئۆلۈك ھالدا تاشلاپ كەتتى.
LUK 10:31	شۇ ۋاقىت بىر كاھىن شۇ يولدىن بارارغاندا، ئادەمنى كۆرۈپ، يولنىڭ باشقا تەرەپىدىن ئوزاتىپ كېتىپتۇ.	شۇ ۋاقىت بىر كاھىن شۇ يولدىن بارارغاندا، ئادەمنى كۆرۈپ، يولنىڭ باشقا تەرەپىدىن ئوزاتىپ كېتىپتۇ.
LUK 10:32	شۇنىڭدەك بىر لاۋىيلىق روھانىي بۇ يەرگە كەلگەندە، يېنىغا كېلىپ قاراپ قويۇپ، يولنىڭ ئۇ چېتى بىلەن مېڭىپ ئۆتۈپ كېتىپتۇ.	شۇنداقلا بىر لاۋىي كىشىسى بۇ جايغا كەلگەندە، كۆرۈپ تۇرۇپ، يولنىڭ باشقا تەرەپىدىن ئادەتتە تەركى قىلىپ كەتتى.
LUK 10:33	لېكىن سەيپەردە بولغان بىر سامارىيەلىك ھېلىقى ئادەمنىڭ يېنىغا كەلگەندە، ئۇنى كۆرۈپلا ئىچ ئاغرىنىپتۇ	ئەمما بىر سامارىيەلىك يولدا سەيپەر قىلىپ، شۇ جايغا كەلگەندە، ئۇنى كۆرگەندە ئىچى ئاغرىپ كەتتى
LUK 10:34	ۋە ئالدىغا بېرىپ، جاراھەتلىرىگە ماي ۋە شاراپ قۇيۇپ، تېڭىپ قويۇپتۇ. ئاندىن ئۇنى ئۆز ئۇلىغىغا مىندۈرۈپ، بىر سارايغا ئېلىپ بېرىپ، ئۇ يەردە ھالىدىن خەۋەر ئاپتۇ.	ئۇ بارغاندا، جېرىمىلىرىگە ماي بىلەن شاراپ تۆكۈپ، تەمىزەپ قويۇپتۇ. كېيىن ئۇنى ئۆز تاشقىنىغا سوقتۇرۇپ، بىر مېھمانخانىغا ئېلىپ كېلىپ، ئورنىدا قاراش قىلغان.
LUK 10:35	ئەتىسى يولغا چىققاندا، ئىككى كۈمۈش دىنارنى ئېلىپ سارايۋەنگە بېرىپ: «ئۇنىڭغا قاراپ قويۇڭ، بۇنىڭدىن ئارتۇق چىقىم بولسا، قايتىشىمدا سىزگە تۆلەيمەن» دەپتۇ.	كېيىنكى كۈنى يولغا چىققاندا، ئىككى دىنار پۇل بېرىپ، مېھمانخانا باشلىقىغا: «ئۇنى ياخشى كۆرەت، بۇ پۇلدىن كۆپرەك خىراجەت چىقسا، قايتىپ كەلگەندە ھەممىسىنى تۆلەيمەن» دەپتۇ.
LUK 10:36	ئەمدى ئەيسا ھېلىقى ئۇستازدىن: – سېنىڭچە، بۇ ئۈچ ئادەم ئىچىدە قايسىسى قاراقچىلار تۆۋەنسىگە تاشلانغان كىشىگە راست قوشنا بولغان؟» دەپ سورىدى.	ئەمدى يېسۇس ئۇ كىشىدىن: «سېنىڭ دېمەكچىسىڭ، بۇ ئۈچتىن قايسىسى قاراقچىلار تۆۋەنسىگە تاشلانغان كىشىگە راست قوشنا بولغان؟» دەپ سورىدى.
LUK 10:37	– ئۇنىڭغا مېھرىبانلىق كۆرسەتكەن كىشى، – دەپ جاۋاب بەردى ئۇ. ئەيسا ئۇنىڭغا: – ئۇنداق بولسا، سەن ھەم بېرىپ شۇنىڭغا ئوخشاش قىلغىن، – دېدى.	ئۇغا مېھرىبانلىق قىلغان كىشى، دەپ جاۋاب بەردى. ئەيسا ئۇغا: ئاندا، سەنمۇ بارىپ شۇنداق قىلغىن، دېدى.
LUK 10:38	ۋە شۇنداق بولدىكى، ئۇ مۇخلىسلىرى بىلەن بىللە يولدا كېتىۋېتىپ، مەلۇم بىر يېزىغا كىردى. ئۇ يەردە مارتا ئىسىملىك بىر ئايال ئۇنى ئۆيىگە چاقىرىپ مېھمان قىلدى.	ئۇلار يولدا يۈرۈپ كېتىشلەرنىڭ ئۈستىدە، بىر يېزا كىرىپ كەتتى. ئۇ يەردە مارتا ئىسىملىك بىر ئايال ئۇنى ئۆز ئۆيىگە چاقىرىپ، مېھمان قىلدى.
LUK 10:39	مارتانىڭ مەريەم ئىسىملىك بىر سىڭلىسى بار ئىدى. ئۇ ئەيسانىڭ ئايىغى ئالدىدا ئولتۇرۇپ، ئۇنىڭ سۆز-كلامىنى تىڭشۇۋاتاتتى.	مارتانىڭ مەريەم دېگەن بىر سىڭلىسى بار. ئۇ ئەيسا پۇتىنىڭ ئالدىدا ئولتۇرۇپ، ئۇنىڭ سۆزلەرىنى تىڭلاپ تۇراتتى.
LUK 10:40	ئەمدى مېھمانلارنى كۈتۈش ئىشلىرىنىڭ كۆپلۈكىدىن كۆڭلى بۆلۈنۈپ كەتكەن مارتا ئەيسانىڭ ئالدىغا كېلىپ: – ئى رەب، سىڭلىمنىڭ مېنى قويۇپ قالدى، بۇغا سىز پەرۋا قىلمايسىز؟ ئۇنى ماڭا ياردەم بېرىشكە دېڭ! ياردەملىشىشكە بۇيرۇغىن! – دېدى.	ھازىر مېھمان كۈتۈش ئىشلىرىنىڭ كۆپىدىن مارتا كۆڭلى سەپلىنىپ كەتتى، شۇ ۋاقىتتا مارتا ئالدىغا كېلىپ: «ئى رەب، سىڭلىم مېنى يالغۇزلاپ قويۇپ قالدى، بۇغا سىز پەرۋا قىلمايسىز؟ ئۇنى ماڭا ياردەم بېرىشكە دېڭ!» دېدى.
LUK 10:41	لېكىن ئەيسا ئۇنىڭغا جاۋابىن: – ئەي مارتا، مارتا، سەن كۆپ ئىشلارنىڭ غېمىنى يەپ ئاۋارە بولۇپ يۈرۈۋاتىسەن.	لېكىن ئەيسا ئۇنىڭغا جاۋاب قىلدى: «مارتا، مارتا، سەن كۆپ ئىشلار بىلەن ئەنسىرەپ ۋە چاتاقلىشىپ كېتىسەن.»
LUK 10:42	بىراق بىرلا ئىش زۆرۈردۇر؛ ۋە مەريەم شۇنىڭدىن ئۆزىگە نېسىۋە بولىدىغان ياخشى ئۇلۇشنى تاللىدى؛ بۇ ھەرگىز ئۇنىڭدىن تارتىۋېلىنمايدۇ – دېدى.	ئەمما، پەقەت بىر نەرسىگە ئېھتىياج بار. مەريەم ياخشى قىسمىنى تاللاپ ئالدى، بۇ ئۇنىڭدىن ھېچقانداق ۋاقىتتا ئېلىپ تاشلانمايدۇ.
LUK 11:1	ئەمدى شۇنداق بولدىكى، ئۇ بىر يەردە دۇئا قىلىۋاتاتتى؛ دۇئا ئاياغلاشقاندا، مۇخلىسلىرىدىن بىرى ئۇنىڭدىن: – ئى رەب، يەھيا ئۆز مۇخلىسلىرىغا ئۆگەتكەندەك، سەنمۇ بىزگە دۇئا قىلىشنى ئۆگەتسەڭ، – دېدى.	شۇ ۋاقىتتا، ئۇ بىر جايدا دۇئا قىلىۋاتاتتى. دۇئا تامام بولغاندا، مۇقىملىرىنىڭ بىرى ئۇغا: «ئى رەب، يوحاننا ئۆز مۇقىملىرىغا دۇئا قىلىشنى ئۆگەتكەندەك، سەن بىزگەم ئۆگەتسەڭ،» دەپ دېدى.
LUK 11:2	ئۇ ئۇلارغا مۇنداق دېدى: – دۇئا قىلغىنىڭلاردا، مۇنداق دەڭلار: «ئى ئاتا، سېنىڭ نامىڭ مۇقەددەس دەپ ئۇلۇغلانغاي. سېنىڭ پادىشاھلىقىڭ	ئۇ ئۇلارغا دېدى: «دۇئا قىلساڭلار، مۇنداق دېڭ: ئاتامىز، سىزگە بىزگەم ئۆگەتسەڭ، سەن بىزگەم ئۆگەتسەڭ،» دەپ دېدى.

Reference	Before	After
	كەلگەي.	كەلسۇن. سېنىڭ ئىرادىڭ يەر يۈزىدەم، گەۋدە بولغاندەك بولسۇن.
LUK 11:3	ھەر كۈنلۈك نېنىمىزنى بىزگە ھەركۈنى بەرگەيسەن.	ھەر كۈن بىزگە كۈندەلىك ناننى بەرگىن.
LUK 11:4	بىزگە قەرزدار بولغان ھەركىمنى كەچۈرگىنىمىزدەك، سەنمۇ گۇناھلىرىمىزنى كەچۈرگەيسەن. بىزنى ئازدۇرۇلۇشلارغا ئۇچراتقۇزمىغايىسەن.	بىزگە قەرزلىق ھەر كىشىنى كەچۈرگەندەك، سەنمۇ بىزگە گۇناھلىرىمىزنى كەچۈرگەيسەن. بىزنى تەۋرەنگە ئېلىپ كەتمە، لېكىن بىزنى يامانلىقتىن قۇتقۇز.
LUK 11:5	ئۇ سۆزىنى داۋام قىلىپ ئۇلارغا مۇنداق دېدى: – سىلەرنىڭ ئىچىڭلاردىن بىرىڭلارنىڭ بىر دوستى بولۇپ، يېرىم كېچىدە ئۇنىڭ قېشىغا بېرىپ: ئەي دوستۇم، ماڭا ئۈچ نان ئۆتتە بەرگىن؛	ئۇ گايىنى داۋاملاشتۇردى: سىلەر كىمىڭلار بىر دوستى بار بولۇپ، كېچە يېرىمىدا ئۇنىڭ ئۆيىگە بارىپ: 'ئەي دوست، ماڭا ئۈچ تال نان بەرمەدۇ؟' دېسە.
LUK 11:6	چۈنكى ماڭا سەپەردىن بىر دوستۇم كەلدى ۋە ئۇنىڭ ئالدىغا قويغۇدەك بىر نەرسەم قالمايتۇ، دېسە،	چۈنكى دوستۇم سەپەردىن كەلدى، ئۇنىڭ ئالدىغا قويۇش ئۈچۈن بىر نەرسىم يوق،
LUK 11:7	ئۇ ئۆيىنىڭ ئىچىدە تۇرۇپ: «مېنى ئاۋارە قىلمىغىن، ئىشىك تاقاقلىق، بالىلار ئورۇندا يېنىمدا ياتىدۇ. ساڭا ئېلىپ بېرىشكە قوپالمايمەن»، دېيىشى مۇمكىن.	ئۇ ئۆي ئىچىدىن جاۋاب بېرىپ: «مېنى بەزەر قىلما، ئىشىك قويۇلغان، بالىلارم بىلەن ياتىۋاتىمىز. سەنگە بېرىشكە تۇرالمايمەن» دەيدۇ.
LUK 11:8	سىلەرگە شۇنى ئېيتىمەنكى، گەرچە ئۇ ئۇنىڭ دوستى بولۇش سۈپىتى بىلەن بېرىشكە ئورنىدىن تۇرمىسىمۇ، ئۇنىڭ خىجىل بولماي قايتا-قايتا يالۋۇرۇشى بىلەن ئۇ چوقۇم ئورنىدىن تۇرۇپ، قانچە لازىم بولسا ئۇنىڭغا بېرىدۇ.	سىلەرگە بۇنى دەيمەن: گەرچە دوستلۇق ئۈچۈن تۇرمايسىمۇ، لېكىن ئۇنىڭ بىئەنۋى پەختىلىكى سەۋەبىدىن، تۇرۇپ، نېمە لازىم بولسا ھەممىسىنى بېرىپ قويىدۇ.
LUK 11:9	شۇنىڭ ئۈچۈن مەن سىلەرگە ئېيتايكى، تىلەڭلار، سىلەرگە ئاتا قىلىنىدۇ؛ ئىزدەڭلار، تاپىسىلەر. ئىشىكنى چېكىڭلار، ئېچىلىدۇ.	شۇ ئۈچۈن، مەن سىلەرگە دەيمەن: تەلەپ قىلىڭلار، سىلەرگە بېرىلىپ كېتىدۇ، ئىزدەپ بارىڭلار، تاپاپ كېتىسىلەر؛ ئېشىقنى چېكىڭلار، ئوچۇق بولۇپ كېتىدۇ.
LUK 11:10	چۈنكى ھەربىر تىلىگۈچى تىلىگىنىگە ئېرىشىدۇ؛ ئىزدىگۈچى ئىزدىگىنىنى تاپىدۇ؛ ئىشىكنى چەككۈچىلەرگە ئىشىك ئېچىلىدۇ.	چۈنكى ھەر بىر كىشى سورىسا، سوراغان نەرسىسىنى ئېرىشىدۇ؛ ئىزدەسە، تېپىدۇ؛ توزاتقانلارغا ئىشىك ئاچىلىدۇ.
LUK 11:11	ئاراڭلاردا ئاتا بولغۇچىلار ئۆز ئوغلى نان تەلەپ قىلسا، ئۇنىڭغا تاش بېرىدىغانلار بارمۇ؟ ياكى بېلىق تەلەپ قىلسا، يىلان بېرىدىغانلار بارمۇ؟	سىزىلاردا قايسى ئاتا بارمۇ، بالىسى نان ئىستەپ قالسا، ئۇنىڭغا تاش بېرىدۇ؟ ياكى بېلىق ئىستەپ قالسا، يىلان بېرىدۇ؟
LUK 11:12	تۇخۇم تەلەپ قىلسا، چايان بېرىدىغانلار بارمۇ؟	ئەگەر تۇخۇم ئىستەسە، چايان بېرىپ قويىدىغانلار بارمۇ؟
LUK 11:13	ئەمدى سىلەر رەزىل تۇرۇپ ئۆز يەرزەنتلىرىڭلارغا ياخشى ئىلتىپاتلارنى بېرىشنى بىلگەن يەردە، ئەرشتىكى ئاتا ئۆزىدىن تىلىگەنلەرگە مۇقەددەس روھنى تېخىمۇ ئاتا قىلماسمۇ؟	ئەگەر سىلەر يامان بولسىڭلارمۇ، بالىلىرىڭلارغا ياخشى ئەھلەكلەر بېرىشنى بىلىسىلەر، شۇنداقتا، ئاسماندىكى ئاتا سىلەر سورىساڭلار، مۇقەددەس روھنى تېخىمۇ بەھىرمانلىق بىلەن بېرىدۇ؟
LUK 11:14	ئەمدى ئۇ بىر كىشىدىن «ئادەمنى گاچا قىلغۇچى» جىننى ھەيدىۋەتكەندە، شۇنداق بولدىكى، جىن ئۇنىڭدىن چىققاندا، گاچا زۇۋانغا كەلدى. خالايق بۇنىڭغا ئىنتايىن ھەيران بولۇشتى.	ئۇ بىر كىشىدىن جىننى قوۋدۇرۇپ چىقارغاندا، جىن چىققاندا، شۇ كىشى سۆز ئېغىزىغا كەلدى. خەلق بۇغا كۆپ ھەيران قالدى.
LUK 11:15	بىراق ئۇلاردىن بەزىلىرى: «ئۇ جىنلارنى جىنلارنىڭ ئەمىرى بولغان بەئەلەبۇلغا تاپىنىپ ھەيدىۋېتىدۇ» – دېدى.	بىراق ئۇلارنىڭ بەزىلىرى: «ئۇ جىنلارنى جىنلارنىڭ باشقۇرى بەئەلەبۇلغا ئىشىنىپ سۈرۈپ چىقارۋاتىدۇ» دېدى.
LUK 11:16	ۋە باشقا بەزى كىشىلەر ئۇنى سىناپ كۆرمەكچى بولۇپ، ئۇنىڭدىن بىزگە ئاسماندىن بىر مۇجىزە ئالامەت كۆرسەتسەڭ، دەپ تەلەپ قىلدى.	ۋە باشقا بەزى كىشىلەر ئۇنى سىناپ كۆرمەكچى بولۇپ، ئۇنىڭدىن بىزگە ئاسماندىن بىر مۇجىزە ئالامەت كۆرسەتسەڭ، دەپ تەلەپ قىلدى.
LUK 11:17	لېكىن ئۇ ئۇلارنىڭ نېمە ئويلاۋاتقانلىقىنى بىلىپ ئۇلارغا مۇنداق دېدى: – ئۆز ئىچىدىن بۆلۈنۈپ ئۆزئارا سوقۇشقان ھەرقانداق پادىشاھلىق ۋەيران بولىدۇ؛ ۋە ھەرقانداق ئائىلە ئۆز ئىچىدىن بۆلۈنۈپ ئۆزئارا سوقۇشسا	بەلكى ئۇ ئۇلارنىڭ نېمە ئويلىنىۋاتقانلىقىنى بىلىپ، ئۇلارغا دېدى: 'ھەرقانداق دۆلەت ئىچكى جەھەتتىن پارىقىلىنىپ ساقىق بولسا، يوقاپ كېتىدۇ؛ ھەرقانداق ئائىلە ئىچكىدىن پارىقلانسا، خەتەرگە دۇچ كېلىدۇ.'

Reference	Before	After
	زاۋاللىققا يۈز تۇنىدۇ.	
LUK 11:18	شۇنىڭغا ئوخشاش، ئەگەر شەيتان ئۆز-ئۆزىگە قارشى چىققان بولسا، پادىشاھلىقى قانداق تۇرالايدۇ؟ چۈنكى سىلەر مەنىنىڭ جىنلارنى بەئەلەربۇل ئارقىلىق ھەيدەيدىغان دەيسىلەر.	شۇنداق بولغاندا، ئەگەر شەيتان ئۆزىگە قارشى چىقسا، ئۇنىڭ پادىشاھلىقى قانداق تۇرالايدۇ؟ چۈنكى سىلەر مەنىنىڭ جىنلارنى بەئەلەربۇل ئارقىلىق ھەيدەيدىغان دەيسىلەر.
LUK 11:19	ئەگەر مەن جىنلارنى بەئەلەربۇلغا تايىنىپ قوغلىسام، سىلەرنىڭ پەرزەنتلىرىڭلار كىمگە تايىنىپ جىنلارنى قوغلايدۇ؟ شۇڭا ئۇلار سىلەر توغرىلىق ھۆكۈم چىقارسۇن!	ئەگەر مەن جىنلارنى بەئەلەربۇل ئارقىلىق چىقارغۇچى بولسام، سىلەرنىڭ ئوغۇللىرىڭلار كىم ياردىمىدا جىنلارنى چىقارىدۇ؟ شۇڭا ئۇلار سىلەرگە قارار بېرىپ تۇرىدۇ!
LUK 11:20	لېكىن مەن خۇدانىڭ بارلىقى بىلەن جىنلارنى قوغلىسام، ئۇنداقتا خۇدانىڭ پادىشاھلىقى ئۈستۈڭلارغا چۈشۈپ نامايان بولغان بولىدۇ.	لېكىن مەن خۇدا بارلىقى بىلەن جىنلارنى چىقارپ تاشلىسام، شۇنداقتا خۇدا پادىشاھلىقى سىلەرگە كېلىپ كۆرۈنۈپ قالدى.
LUK 11:21	تولۇق قوراللانغان كۈچتۈڭلار ئۆز ئۆيىنى قوغداپ تۇرغاندا، ئۇنىڭ مال-مۈلكى ئامان قالىدۇ؛	بىر كۈچلۈك كىشى قورال بىلەن تولۇق تەييار بولۇپ، ئۆز ئۆيىنى قوغداشتا، ئۇنىڭ مال-مۈلۈكلىرى ئامان قالىدۇ.
LUK 11:22	لېكىن ئۇنىڭدىن كۈچتۈڭلار بىرى ئۇنىڭ ئۈستىگە ھۇجۇم قىلىپ ئۇنى يەڭسە، ئۇنىڭ تايانغان قوراللىرىنى تارتىۋالىدۇ ۋە مال-مۈلۈكلىرىنى ئولجا قىلىپ ئۆزىدىكىلەرگە تەقسىم قىلىپ بېرىدۇ.	لېكىن، ئۇنىڭدىن كۈچلۈك بىرى ئۇنىڭ ئۈستىگە سەۋىر قىلىپ يېڭىپ، ئۇنىڭ قوراللىرىنى تارتىپ ئېلىپ، مال-مۈلۈكلىرىنى ئارا تەقسىم قىلىدۇ.
LUK 11:23	مەن تەرەپتە تۇرىمىغانلار ماڭا قارشى تۇرغۇچىدۇر. مەن تەرەپكە ئادەملەرنى يىغمىغۇچىلار بولسا تورۇتۇۋەتكۈچىدۇر.	مەنمەن بولمىساڭ، ماڭا قارشىسىز. مەنمەن يىغمايدىغانلار، تورتاندۇ.
LUK 11:24	ناپاك روھ بىراۋنىڭ تېنىدىن چىقىرىۋېتىلىشى بىلەن، ئۇ قۇرغاق جايلارنى چۆرگىلەپ يۈرۈپ بىرەر ئارامگاھنى ئىزدەيدۇ؛ بىراق تاپالمىغاندىن كېيىن، «مەن چىققان ماكانىمغا قايتاي!» دەيدۇ.	ناپاك روھ بىر كىشىدىن چىقىپ كەتسە، ئۇ قۇرغاق جايلاردا سېزىنىپ يۈرۈپ، بىرەر ئاراملىق ئورنى ئىزدەيدۇ؛ بىراق تېپەلمىگەندە، «مەن چىققان ئۆيىمگە قايتىپ كېرىمەن!» دەپ ئېيتقۇچى.
LUK 11:25	شۇنىڭ بىلەن قايتىپ كېلىپ، شۇ ماكاننىڭ پاكىز تازىلانغانلىقىنى ۋە رەتلەنگەنلىكىنى بايقايدۇ-دە،	شۇ ۋاقىت قايتا كېلىپ، شۇ جاينى تازىلانغان ۋە تەرتىپلەنگەن دەپ تاپىدۇ.
LUK 11:26	ئۇ بارىپ، ئۆزىدىن يامانراق يەتتە روھنى كۆتۈرۈپ كېلىدۇ؛ ئۇلار كىرىپ بىللە تۇرىدۇ. بۇنىڭ بىلەن ھېلىقى ئادەمنىڭ كېيىنكى ھالى بۇرۇنقىدىنمۇ تېخىمۇ يامان بولىدۇ.	ئۇ بارىپ، ئۆزىدىن يامانراق يەتتە روھنى كۆتۈرۈپ كېلىدۇ؛ ئۇلار كىرىپ بىللە ياشايدۇ. شۇڭا، ئۇ كىشىنىڭ كېيىنكى ھالىتى بۇرۇنقىدىن تېخىمۇ يامان بولىدۇ.
LUK 11:27	شۇ ۋاقىت، ئۇ بۇ گەپلەرنى دەپ تۇرغاندا، خەلق ئارىسىدا بىر ئايال زور ئاۋاز ۋە شۇنداق بولدىكى، ئۇ بۇ گەپلەرنى قىلىۋاتقاندا، كۆپچىلىك ئارىسىدا بىر بەرگەن: «سېنى تۇغقان قورساق بەھرىمان بولسۇن ۋە سۈت بەرگەن ئەمچەك بەختلىكتۇر!» دېدى.	شۇ ۋاقىت، ئۇ بۇ گەپلەرنى دەپ تۇرغاندا، خەلق ئارىسىدا بىر ئايال زور ئاۋاز ۋە شۇنداق بولدىكى، ئۇ بۇ گەپلەرنى قىلىۋاتقاندا، كۆپچىلىك ئارىسىدا بىر بەرگەن: «سېنى تۇغقان قورساق بەھرىمان بولسۇن ۋە سۈت بەرگەن ئەمچەك بەختلىكتۇر!» دېدى.
LUK 11:28	بىراق ئۇ جاۋابەن: «بەلكى خۇدانىڭ سۆزىنى ئاڭلاپ، ئۇنىڭغا ئىتائەت قىلىدىغانلار بەختلىكتۇر!» دېدى.	ئەمما ئۇ جاۋاب قىلدى: «ھەقىقەتەن، خۇدا سۆزىنى ئاڭلاپ، ئۇنى ئەمەل قىلغۇچىلار بەختلىك بولىدۇ!»
LUK 11:29	شۇ چاغدا، توپ-تاپ ئادەملەر ئۇنىڭ ئەتراپىغا ئولاشقاندا، ئۇ مۇنداق سۆزلەشكە باشلىدى: «بۇ دەۋر دەرۋەقە رەزىل بىر دەۋردۇر؛ ئۇ مۆجىزىلىك بىر ئالامەتنىڭ كۆرسىتىلىشىنى ئىستەپ يۈرىدۇ. بىراق بۇنىڭغا «يۇنۇس يەيغەمبەردە كۆرۈلگەن مۆجىزىلىك ئالامەت» تىن باشقا ھېچقانداق ئىككىنچى بىر ئالامەت كۆرسىتىلمەيدۇ.	شۇ دەم، خەلق توپلىنىپ كەتكەندە، ئۇ گەپ قىلدى: بۇ ئەھل يامان بىر ئەھلدۇر؛ ئۇلار بىر مۆجىزە ئۈچۈن ئىزدەيدۇ، بىراق، ئۇلارغا پەقەت يۇنۇس يەيغەمبەرنىڭ مۆجىزىسى بەلگە بېرىلىدۇ.
LUK 11:30	چۈنكى يۇنۇس يەيغەمبەرنىڭ ئۆزى نىنەۋە شەھىرىدىكىلەرگە ئالامەت-كارامەت بولغىنىغا ئوخشاش، ئىنسانئوغلۇمۇ بۇ دەۋرگە يەنە شۇنداق بولىدۇ.	يۇنۇس نىنەۋە شەھىرىدىكى خەلقلەرگە بىر ئالامەت بولغانغا ئوخشاش، ئىنسانئوغلۇ بۇ زامانغا شۇنداق بولىدۇ.
LUK 11:31	قىيامەت كۈنىدە، جەنۇبتىن كەلگەن مەلەكە، بۇ ۋاقىتتىكى خەلق بىلەن بىرگە قىيامەت كۈنى «جەنۇبتىن كەلگەن ئايال پادىشاھ»مۇ بۇ دەۋردىكىلەر بىلەن	قىيامەت كۈنىدە، جەنۇبتىن كەلگەن مەلەكە، بۇ ۋاقىتتىكى خەلق بىلەن بىرگە قىيامەت كۈنى «جەنۇبتىن كەلگەن ئايال پادىشاھ»مۇ بۇ دەۋردىكىلەر بىلەن

Reference	Before	After
	تەڭ تىرىلىپ، ئۇلارنىڭ گۇناھلىرىنى بېكىتىدۇ. چۈنكى ئۇ سۇلايماننىڭ دانا سۆزلىرىنى ئاڭلاش ئۈچۈن يەر يۈزىنىڭ چېتىدىن كەلگەن؛ ۋە مانا، سۇلايماندىنمۇ ئۇلۇغ بىرسى مۇشۇ يەردە تۇرىدۇ.	تۇرۇپ، ئۇلارنىڭ خاتالىقىنى كۆرسىتىپ بېرىدۇ. چۈنكى ئۇ سۇلايماننىڭ ئەقىللىق سۆزلەرنى ئاڭلاش ئۈچۈن دۇنيانىڭ ئاخىرىدىن كەلگەن؛ ۋە باق، سۇلايماندىن تەكشى چوڭ بىر نەرسە مۇشۇ جايدا بار.
LUK 11:32	قىيامەت كۈنىدە نىنەۋە خەلقى بۇ ۋاقىتتىكى خەلىقلەر بىلەن بىرگە تۇرۇپ، قىيامەت كۈنى نىنەۋەلىكلەر بۇ دەۋرىدىكىلەر بىلەن تەڭ قويۇپ، بۇ ۋاقىتتىكىلەرنىڭ گۇناھلىق ھالەتلىرىنى ئاشكارا لايدۇ. چۈنكى نىنەۋە خەلقى يۇنۇس پەيغەمبەرنىڭ خەۋەرلىرىنى ئاڭلاپ تەۋبە قىلغان؛ ۋە كۆرۈڭلەر، يۇنۇستان داھى ئۇلۇغ بىر كىشى مۇشۇ يەردە تۇرۇۋاتىدۇ!	قىيامەت كۈنىدە نىنەۋە خەلقى بۇ ۋاقىتتىكى خەلىقلەر بىلەن بىرگە تۇرۇپ، قىيامەت كۈنى نىنەۋەلىكلەر بۇ دەۋرىدىكىلەر بىلەن تەڭ قويۇپ، بۇ ۋاقىتتىكىلەرنىڭ گۇناھلىق ھالەتلىرىنى ئاشكارا لايدۇ. چۈنكى نىنەۋە خەلقى يۇنۇس پەيغەمبەرنىڭ خەۋەرلىرىنى ئاڭلاپ تەۋبە قىلغان؛ ۋە كۆرۈڭلەر، يۇنۇستان داھى ئۇلۇغ بىر كىشى مۇشۇ يەردە تۇرۇۋاتىدۇ!
LUK 11:33	ھېچكىم چىراغنى يېقىپ قويۇپ، ئۇنى يوشۇرۇن جايدا قويماس، ياكى ئۈستىگە سەپەتنى قاپلاپ قويمىدۇ، بەلكى چىراغ سۆھبىسىگە قويىدۇ؛ شۇڭا ئۆيگە كىرىپ كەلگەنلەر يورۇقنى تولا كۆرەلەيدۇ.	ھېچكىم چىراغنى يېقىپ قويماس، ئۇنى ياشىرىن جايدا ساتمايدۇ، ياكى ئۈستىگە سەپەتنى قاپلاپ قويمىدۇ، بەلكى چىراغ سۆھبىسىگە قويىدۇ؛ شۇڭا ئۆيگە كىرىپ كەلگەنلەر يورۇقنى تولا كۆرەلەيدۇ.
LUK 11:34	كۆزىڭ بەدىنىڭ چىراغى. ئەگەر كۆزۈڭ تەز بولسا، پۈتۈن بەدىنىڭ يورۇق بولىدۇ. لېكىن ئەگەر كۆزۈڭ يامان بولسا، پۈتۈن بەدىنىڭ قاراڭغۇ بولىدۇ. يورۇتۇلىدۇ. لېكىن ئەگەر كۆزۈڭ خۇنۇك بولسا پۈتۈن ۋۇجۇدۇڭ قاراڭغۇ بولىدۇ.	كۆزىڭ بەدىنىڭ چىراغى. ئەگەر كۆزۈڭ تەز بولسا، پۈتۈن بەدىنىڭ يورۇق بولىدۇ. لېكىن ئەگەر كۆزۈڭ يامان بولسا، پۈتۈن بەدىنىڭ قاراڭغۇ بولىدۇ. يورۇتۇلىدۇ. لېكىن ئەگەر كۆزۈڭ خۇنۇك بولسا پۈتۈن ۋۇجۇدۇڭ قاراڭغۇ بولىدۇ.
LUK 11:35	شۇنىڭ ئۈچۈن دىققەت بولۇڭ، ئىچىڭىزدىكى يورۇق قاراڭغۇ بولمىسۇن! بولمىسۇن!	شۇنىڭ ئۈچۈن دىققەت بولۇڭ، ئىچىڭىزدىكى يورۇق قاراڭغۇ بولمىسۇن! بولمىسۇن!
LUK 11:36	ئەمدى ئەگەر بارچە ۋۇجۇدۇڭ يورۇق بولسا ۋە ئۇنىڭ ھېچ يېرى قاراڭغۇ بولمىسا، ۋۇجۇدۇڭ خۇددى چىراغ يارلاق نۇرى بىلەن سېنى يورۇتقانداك تامامەن ئايدىڭ بولىدۇ.	ئەگەر سىزنىڭ بارلىق تەنىڭىز يورۇق بولۇپ، ھېچ قاراڭغۇ بۆلەك قالمىسا، تەنىڭىز خۇددى چىراغنىڭ نۇرىدەك تولۇق يارلاق بولىدۇ.
LUK 11:37	ئەيسا گەپ قىلىپ تۇرغاندا، بىر پەرىسىي ئۇنى ئۆيگە تاماققا چاقىردى. شۇ ئەيسا سۆز قىلىۋاتقاندا، بىر پەرىسىي ئۇنى ئۆيگە غىزاغا تەكلىپ قىلدى. ۋاقىتتا ئۇ كىرىپ، ئۈستەلدە ئولتۇردى.	ئەيسا گەپ قىلىپ تۇرغاندا، بىر پەرىسىي ئۇنى ئۆيگە تاماققا چاقىردى. شۇ ئەيسا سۆز قىلىۋاتقاندا، بىر پەرىسىي ئۇنى ئۆيگە غىزاغا تەكلىپ قىلدى. ۋاقىتتا ئۇ كىرىپ، ئۈستەلدە ئولتۇردى.
LUK 11:38	ئەمما شۇ پەرىسىي ئۇنىڭ تاماق ئالدىن قول يۇمىغانلىقىنى كۆرگەندە، ئەتراپ قالدى.	ئەمما شۇ پەرىسىي ئۇنىڭ تاماق ئالدىن قول يۇمىغانلىقىنى كۆرگەندە، ئەتراپ قالدى.
LUK 11:39	ئەمما رەب ئۇنىڭغا دېدى: 'سەلەر پەرىسىيەلەر، كۇپ-تاقاننىڭ تاشقى تەرەپلىرىنىلا يۇيۇپ تازىلاشقان بولۇپسىلەر، بىراق ئىچكى تەرەپىڭلار ھەر خىل يامانلىق ۋە پەسكەش بىلەن تولۇق.'	ئەمما رەب ئۇنىڭغا دېدى: 'سەلەر پەرىسىيەلەر، كۇپ-تاقاننىڭ تاشقى تەرەپلىرىنىلا يۇيۇپ تازىلاشقان بولۇپسىلەر، بىراق ئىچكى تەرەپىڭلار ھەر خىل يامانلىق ۋە پەسكەش بىلەن تولۇق.'
LUK 11:40	ئەي بىلىمى يوقلار، تاشقى تەرەپنى ياسىغان ئۇ زات ئىچكى تەرەپنىمۇ ياسىغان ئەمەسمۇ؟	ئەي بىلىمى يوقلار، تاشقى تەرەپنى ياسىغان ئۇ زات ئىچكى تەرەپنىمۇ ياسىغان ئەمەسمۇ؟
LUK 11:41	بەلكى ئىچىدىكى نەرسىلەرنى سەدىقە قىلىڭلار، ۋە كۆرۈڭلار، ھەممە نەرسە سەلەرگە تازا بولىدۇ.	بەلكى ئىچىدىكى نەرسىلەرنى سەدىقە قىلىڭلار، ۋە كۆرۈڭلار، ھەممە نەرسە سەلەرگە تازا بولىدۇ.
LUK 11:42	پەرىسىيەلەر، سەلەرگە ۋاي! چۈنكى سەلەر مىنت، رۇنى ۋە ھەر قايسى يېشىللىكلارنى ئوندان بىر قىسىم قىلىپ تەقدىم قىلىسىلەر، بىراق ئادالەت ۋە خۇدانىڭ مۇھەببىتىنى ئېتىۋالدۇرسىلەر. بۇلارنى قىلىش لازىم، ۋە ئۇلارنىمۇ قالدۇرمىسىلەر.	پەرىسىيەلەر، سەلەرگە ۋاي! چۈنكى سەلەر مىنت، رۇنى ۋە ھەر قايسى يېشىللىكلارنى ئوندان بىر قىسىم قىلىپ تەقدىم قىلىسىلەر، بىراق ئادالەت ۋە خۇدانىڭ مۇھەببىتىنى ئېتىۋالدۇرسىلەر. بۇلارنى قىلىش لازىم، ۋە ئۇلارنىمۇ قالدۇرمىسىلەر.
LUK 11:43	ئەي پەرىسىيەلەر، سەلەرگە ۋاي! چۈنكى سەلەر سىناگوگلاردا ئالدىنقى ئورۇنلارغا ئولتۇرۇشقا، بازارلاردا خەلىقلەر سەلام بېرىشكە ئامراقسىلەر.	ئەي پەرىسىيەلەر، سەلەرگە ۋاي! چۈنكى سەلەر سىناگوگىدا ئالدىنقى ئورۇنلارغا ئولتۇرۇشقا، بازارلاردا خەلىقلەر سەلام بېرىشكە ئامراقسىلەر.

Reference	Before	After
LUK 11:44	سەلەرگە ۋاي! چۈنكى سەلەر خۇددى كىشىلەر كېتىۋېتىپ، ئۈستىگە دەسسەپ سېلىپمۇ سەزمەي ئۆتۈپ كەتكەن گۈرلەرگە ئوخشاپسەلەر! – دېدى.	سەلەرگە ۋاي! چۈنكى سەلەر كىشىلەر كۆرمەيدىغان قەبرىلەرگە ئوخشاشسەلەر، شۇڭا ئۇلار ئۈستىدىن ئۆتۈپ كەتسە، بىلەنمەسەلەر!
LUK 11:45	تەۋرات ئەھلىلىرىدىن بىرى ئۇنىڭغا: – ئۇستاز، بۇلارنى ئېيتقىنىڭ بىزگىمۇ ھاقارەت بولدى! – دېدى.	قانۇن ئالىملىرىنىڭ بىرى ئۇنىڭغا: ‘ئۇستاز، بۇلارنى ئېيتقىنىڭ بىزگە ھەقارەت قىلدى!’ دېدى.
LUK 11:46	ئۇ ئۇنىڭغا مۇنداق جاۋاب بەردى: – سەلەرگىمۇ ۋاي، ئەي تەۋرات ئەھلىلىرى! چۈنكى سەلەر كۆتۈرەلمىگۈدەك ئېغىر يۈكلەرنى ئادەملەرنىڭ زىممىسىگە ئارتىپ قويىسەلەر-يۇ، ئەمما ئۆزۈڭلار بۇ يۈكلەرنى كۆتۈرۈشكە بىرمۇ بارمىقىڭلارنى تەگكۈزمەيسەلەر!	ئۇ ئۇنىڭغا شۇنداق جاۋاب قايتۇردى: سەلەرگەمۇ ۋاي، ئەي تەۋرات بىلىملىكلىرى! چۈنكى سەلەر ئادەملەرگە كۆتۈرۈش قىيىن بولغان ئېغىر يۈكلەرنى توپلاپ قويۇۋاتىسەلەر، بەلكى ئۆزۈڭلار بۇ يۈكلەرگە بىر بەرماقنىڭلارنىمۇ تەگمەيسەلەر!
LUK 11:47	سەلەرگە ۋاي! چۈنكى پەيغەمبەرلەرنىڭ قەبرىلىرىنى ياساپ كېلىۋاتىسەلەر، لېكىن ئاتا-بوۋىلىرىڭلار ئۇلارنى ئۆلتۈردى.	ئەي، سەلەرگە بەلگە! چۈنكى پەيغەمبەرلەرنىڭ قەبرىلىرىنى قۇرۇپ كېتىۋاتىسەلەر، لېكىن ئاتا-بوۋىلىرىڭلار ئۇلارنى ئۆلتۈرگەن.
LUK 11:48	شۇنىڭ بىلەن سەلەر ئاتا-بوۋىلىرىڭلار قىلغانلىرىغا رازى بولغانلىقىڭلارغا گۇۋاھلىق بېرىسەلەر. چۈنكى ئۇلار پەيغەمبەرلەرنى ئۆلتۈردى ۋە سەلەر ئۇلارنىڭ قەبرىلىرىنى ياسايسەلەر.	شۇ تەرەپتە سەلەر ئاتا-بوۋاڭلارنىڭ قىلغان ئىشلىرىنى قوللاپ تۇرغانلىقىڭلارنى ئاشكارايسىلەر. چۈنكى ئۇلار پەيغەمبەرلەرنى ئۆلتۈرگەن، سەلەر ئۇلارنىڭ قەبرىلىرىنى قۇرۇۋاتىسەلەر.
LUK 11:49	شۇ سەۋەبتىن خۇدا دانالىقى دەيتۇ: «مەن ئۇلارغا پەيغەمبەرلەر ۋە ئەۋەتمەن، بۇلاردىن بەزىلىرىنى ئۆلتۈرۈپ، بەزىلىرىنى زورلاپ قۇتقاقتاپدۇ». زىيانكەشلىك بىلەن قوغلىۋېتىدۇ».	شۇ سەۋەبتىن خۇدا دانالىقى دەيتۇ: «مەن ئۇلارغا پەيغەمبەرلەر ۋە روسۇللار بۇ سەۋەبتىنمۇ خۇدانىڭ دانالىقى دەيدۇكى: «مەن ئۇلارغا پەيغەمبەرلەر ۋە ئەۋەتمەن، بۇلاردىن بەزىلىرىنى ئۆلتۈرۈپ، بەزىلىرىنى زورلاپ قۇتقاقتاپدۇ».
LUK 11:50-51	شۇنىڭ بىلەن دۇنيا ئايرىدە بولغاندىن بۇيانقى بارلىق پەيغەمبەرلەرنىڭ تۆكۈلگەن قان قەرزلىرى، يەنى ھابىلىنىڭ تۆكۈلگەن قېنىدىن تارتىپ تاكى ئىبادەتخانىدىكى قۇربانگاھ بىلەن مۇقەددەس جاي ئارىلىقىدا قەتل قىلىنغان كاھىن زەكەرىيەنىڭ تۆكۈلگەن قېنىغىچە بارلىق قان قەرزىلەر ئۈچۈن مۇشۇ دەۋردىكىلەردىن ھېساب ئېلىنىدۇ. مەن سەلەرگە بەرھەق شۇنى ئېيتىپ قويايىكى، بۇلارنىڭ ھەممىسى مۇشۇ دەۋردىن ئېلىنىدىغان بولىدۇ!	شۇ ئۈچۈن، دۇنيا پەيدا بولغاندىن بۇيان بارلىق پەيغەمبەرلەرنىڭ قېنى، يەنى ھابىلىنىڭ قېنىدىن باشلاپ، زەكەرىيەنىڭ قېنىغىچە (ئۇ ئەلئەر بىلەن مەبەتخانا ئارىسىدا ئۆلتۈرۈلگەن)، بۇ نەسلگە تەلەپ قىلىنىدۇ. ھەئە، مەن سەلەرگە دېيەن، بۇ نەسلگە ھەممىسى تولۇق ھېسابلىنىدۇ!
LUK 11:52	ھالىڭلارغا ۋاي، ئەي تەۋرات ئەھلىلىرى! چۈنكى ھېكمەت خەزىنىسىنىڭ ئاچقۇچىنى ئېلىپ تۇرۇپ، ئۆزۈڭلار ئۇنىڭ ئىچىگە كىرمىدىڭلار ۋە كىرەي دېگەنلەرنىمۇ كىرگۈزمىدىڭلار.	ئەي قانۇن بىلىملىكلەر! سەلەرگە قەتئە كەمپىرلىك بولسۇن! چۈنكى بىلىم ئاچقۇچىنى ئالىپ تۇرۇپ، ئۆزۈڭلار كىرمىدىڭلار ۋە كىرىشكە خەۋەس قىلغانلارنى كىرگۈزمىدىڭلار.
LUK 11:53	ئۇ شۇ يەردىن چىققاندىن كېيىن، تەۋرات ئۇستازلىرى بىلەن پەرىسىيەلەر ئۇنىڭ بىلەن قاتتىق قارشىلىشىپ، ئۇنىڭغا كۆپ ئىشلارنى مۇزاكىرىلىشىشكە قىستىدى	ئۇ بۇ گەپلىرىنى دەپ تۇرغاندا، قانۇن ئالىملىرى بىلەن پەرىسىيەلەر ئۇنى قاتتىق زورلاپ، كۆپ ئىشلار ھەقتە قاتتىق سۈرۈشتۈرۈپ سوراشقا باشلىدى.
LUK 11:54	ۋە ئۇنىڭ ئۈستىدىن شىكايەت قىلىشقا سۆزىدىن بىرەر ئەيىب تېپىۋېلىشقا پايلاپ يۈرەتتى.	ئۇنىڭ گەپلىرىدىن بىرەر خاتالىق تېپىپ، ئۈستىدىن شىكايەت قىلىش ئۈچۈن يۈرسەت كۈتۈپ تۇرۇشاتتى.
LUK 12:1	شۇ چاغلاردا، مىڭلىغان كىشىلەر يىغىلىپ، بىر-بىرىنى دەسسەۋەتكۈدەك قىستا-قىستاڭ بولۇشۇپ كەتكەندە، ئۇ ئاۋۋال مۇخلىسلىرىغا سۆز قىلىپ مۇنداق دېدى: – پەرىسىيەلەرنىڭ ئېچىتقۇسىدىن، يەنى ساختىپەزلىكىدىن ھوشيار بولۇڭلار.	ئۇ ۋاقىتتا، مىڭلىغان كىشىلەر يىغىلىپ، بىر-بىرىنىڭ ئۈستىگە چىقىپ كېتىشكە بارغان، ئۇ ئالدىن شاكىرتلىرىغا دېدى: پەرىسىيەلەرنىڭ خەمىرىدىن، يەنى ساختىپەزلىكىدىن ھوش بولۇڭلار.
LUK 12:2	چۈنكى يوشۇرۇلغان ھېچقانداق ئىش ئاشكارىلانماي قالمايدۇ، ۋە ھېچقانداق مەخپىي ئىش ئايان بولماي قالمايدۇ.	چۈنكى ھەر قانداق يوشۇرۇن ئىشنىڭ ھەممىسى ئاخىرىدا ئاشكارا بولىدۇ، ۋە ھەر قانداق مەخپىي ئىش تولاي ئوچۇقلاپ كېتىدۇ.
LUK 12:3	شۇڭا سەلەرنىڭ قاراڭغۇدا ئېيتقانلىرىڭلار يورۇقتا ئاڭلىنىدۇ؛ ئۇنىڭ	شۇڭا سەلەر قاراڭغۇدا دەپلىگەنلىرىڭلار يورۇقتا ئاڭلىنىپ چىقىدۇ؛ ئۇي

Reference	Before	After
	ئىچكىرىدە خۇبىيانە پىچىرلاشقانلىرىڭلارمۇ ئۆگزىلەردە جاكارىلىنىدۇ.	ئىچىدە سىر پىچىرلىگەنلىرىڭلار تېگىز تۆشەكتە باللىق جاكارىلىنىدۇ.
LUK 12:4	مەن سىلەر دوستلىرىمغا شۇنى ئېيتىمەنكى، تەننى ئۆلتۈرۈپ، باشقا ھېچ ئىش قىلالمايدىغانلاردىن قورقماڭلار.	مەن سىلەر دوستلىرىمغا بۇنى ئېيتىمەن: تەننى ئۆلتۈرۈپ، كېيىن ھېچ نەرسە قىلالمىغانلاردىن قورقماڭلار.
LUK 12:5	لېكىن مەن سىلەرگە كىمدىن قورقۇشۇڭلار كېرەكلىكىنى كۆرسىتىپ قوياي: ئۆلتۈرگەندىن كېيىن، دوزاخقا تاشلاشقا ھوقۇقلۇق بولغۇچىدىن قورقۇڭلار؛ بەرھەق سىلەرگە ئېيتاي _ ئۇنىڭدىن قورقۇڭلار!	ئەمما مەن سىلەرگە كىم بىلەن قورقۇش كېرەكلىكىنى كۆرسىتىمەن: تەننىڭىزنى ئۆلتۈرگەندىن كېيىن، دوزاققا تاشلاشقا ھوقۇقى بار كىشىدىن قورقۇڭلار؛ ھەئە، سىلەرگە دېيىمەن، ئۇنىڭدىن قورقۇڭلار!
LUK 12:6	بەش قۇشقاچ ئىككى تىپىنىگە سېتىلىدىغۇ؟ لېكىن ئۇلارنىڭ ھېچبىرىمۇ خۇدا تەرىپىدىن ئۆتۈلۈپ قالغىنى يوق.	بەش قۇشقاچ ئىككى يۇلغا ساتىلىپ كېتەمدۇ؟ لېكىن خۇدا ھېچ بىرىنى ئۆتۈتۈپ قويمايدۇ.
LUK 12:7	لېكىن ھەتتا ھەربىر تال چېچىڭلارمۇ سانالغاندۇر. شۇنداق ئىكەن، قورقماڭلار؛ سىلەر نۇرغۇنلىغان قۇشقاچتىن قىممەتلىكسىلەر!	ئەمما سىلەرنىڭ بېشىدىكى ھەر بىر تال چېچىڭلار ساناپ تۇر. شۇڭا قورقماڭلار، سىلەر كۆپ قوشقاچقا قارىغاندا ياققان قىممەتلىكسىلەر!
LUK 12:8	_ بىراق مەن سىلەرگە شۇنى ئېيتىپ قويايكى، كىم مېنى ئىنسانلارنىڭ ئالدىدا ئېتىراپ قىلسا، ئىنسانئوغلۇم ئۇنى خۇدانىڭ پەرىشتىلىرى ئالدىدا ئېتىراپ قىلىدۇ.	بىراق، مەن سىلەرگە شۇنى ئېيتىمەن: كىم مېنى ئادەملەر ئالدىدا ئېتىراپ قىلسا، ئىنسانئوغلۇم ئۇنى خۇدا پەرىشتىلىرى ئالدىدا ئېتىراپ قىلىدۇ.
LUK 12:9	بىراق ئىنسانلارنىڭ ئالدىدا مېنى تونۇمىغان كىشى، خۇدانىڭ پەرىشتىلىرى ئالدىدىمۇ تونۇلمايدۇ.	بىراق ئادەملەر ئالدىدا مېنى رەت قىلغان بولسا، خۇدانىڭ پەرىشتىلىرى ئالدىدا ئۇنى رەت قىلىنىدۇ.
LUK 12:10	ئىنسانئوغلۇغا قارشى سۆز قىلغان ھەرقانداق كىشى كەچۈرۈمگە ئېرىشەلەيدۇ؛ لېكىن مۇقەددەس روھقا كۇيۇرلۇق قىلغۇچى بولسا كەچۈرۈمگە ئېرىشەلمەيدۇ.	ئىنسانئوغلۇغا قارشى گەپ قىلغان ھەرقايسى كىشى كەچۈرۈمگە ئېرىشەر؛ لېكىن مۇقەددەس روھقا كۇيۇر قىلغۇچى بولسا، كەچۈرۈمگە ئېرىشەلمەيدۇ.
LUK 12:11	لېكىن كىشىلەر سىلەرنى سىناڭلارغا ياكى ھۆكۈمدارلار ۋە ئەمەلدارلارنىڭ ئالدىغا ئېلىپ بېرىپ سوراققا تارتقاندا، «ئەرزىگە قانداق جاۋاب بەرسەم؟» ياكى «نېمە دېسەم بولار؟» دەپ ئەندىشە قىلماڭلار.	ئەمما، كىشىلەر سىلەرنى سىناڭلارغا ياكى ھۆكۈمدارلار بىلەن رەھبەرلەرنىڭ ئالدىغا كەلتۈرۈپ سوراق قىلغاندا، قانداق جاۋاب بېرەشىڭلارنى ياكى نېمە دېيىشىڭلارنى ئەندىشە قىلماڭلار.
LUK 12:12	چۈنكى نېمە دېيىش كېرەكلىكىنى شۇ ۋاقتى-سائىتىدە مۇقەددەس روھ سىلەرگە ئۆگىتىدۇ.	چۈنكى شۇ ۋاقىتتا نېمە دېمەك كېرەكلىكىنى مۇقەددەس روھ سىلەرگە دەرھال ئۆگىتىپ بەرمەك.
LUK 12:13	كۆپچىلىك ئارىسىدىن بىرسى ئۇنىڭغا: _ ئۇستاز، ئاكامغا ئاتىمىزدىن قالغان مىراسىنى مەن بىلەن تەڭ ئۆلىشىشكە بۇيرۇغايدا _ دېدى.	خەلق ئارىسىدىكى بىر كىشى ئۇغا دېدى: ئۇستاز، مەنمىنىڭ ئاكاسىغا دېڭىكى، بىزنىڭ ئاتىمىزنىڭ مىراسىنى مەن بىلەن تەڭ بۆلۈشتۈر.
LUK 12:14	لېكىن ئۇ ئۇنىڭغا جاۋابەن: _ بۇرادەر، كىم مېنى سىلەرنىڭ ئۈستۈڭلارغا سوتىچى ياكى ئۆلەشتۈرگۈچى قىلدى؟ _ دېدى.	بىراق ئۇ دېدى: ئادەم، كىم مېنى سىلەرنىڭ ئارىسىدا ھالقا قىلغۇچى ياكى بۆلگۈچى قىلغان؟
LUK 12:15	ئۇ كۆپچىلىككە قاراپ: _ پەخەس بولۇپ ئۆزۈڭلارنى ھەرخىل تاماخورلۇقتىن ساقلاڭلار. چۈنكى ئىنساننىڭ ھاياتى ئۇنىڭ مال-مۈلۈكلىرىنىڭ كۆپلۈكىگە باغلىق ئەمەستۇر، دېدى.	ئۇ خەلقلەرگە قاراپ: ئەسكىرىپ تۇرۇڭ، يۇل-مالغا ئاسىيىپ كەتمەڭلار. چۈنكى ئىنساننىڭ ھاياتى ئۇنىڭ ماللىرىنىڭ كۆپ بولۇشى بىلەن بەلگىلىنىپ قالمايدۇ، دېدى.
LUK 12:16	ئاندىن ئۇ ئۇلارغا مۇنداق بىر تەمسىلنى ئېيتىپ بەردى: _ «بىر باينىڭ يېرى مول ھوسۇل بېرىپتۇ.	كېيىن ئۇ ئۇلارغا بۇنداق بىر مەشەل ئېيتىپ كەتتى: «بىر باين كىشىنىڭ يېرى كۆپ مەھسۇل بەردى.
LUK 12:17	ئۇ كۆڭلىدە «قانداق قىلاي؟ چۈنكى بۇنچىۋالا ھوسۇلنى قويغۇدەك يېرىم يوق» _ دەپ ئويلاپتۇ.	ئۇ ئۆز كۆڭۈلدە «نېمە قىلسام؟ چۈنكى بۇ قەدەر ھوسۇلنى ساقلىغاندا جايم يوق» دەپ ئويلىنىپتۇ.
LUK 12:18	ئاندىن ئۇ: _ «مۇنداق قىلاي: _ ھازىرقى ئامبارلىرىمنى چۇۋۇۋېتىپ، تېخىمۇ چوڭىنى ياساپ، بارلىق مەھسۇلاتلىرىم ۋە باشقا مال-مۈلۈكلىرىمنى شۇ يەرگە يىغىپ ساقلاي!	ئاندىن ئۇ دېدى: «مەنمۇ بۇنداق قىلىمەن: ھازىرقى ئامبارلىرىمنى يۆتكەپ تاشلاپ، تېخى چوڭى ئامبارلار قۇرۇپ، بارلىق ئۆرمەكلىرىم بىلەن باشقا ئەشيالىرىمنى شۇ جايغا توپلاپ ساقلايمەن!
LUK 12:19	ئاندىن ئۆز-ئۆزۈمگە: «ئەي جېنىم، يىغىپ ساقلىغان، كۆپ پىل يەتكۈدەك	كېيىن ئۇ ئۆز رۇخىغا دېيەر: «ئەي جانىم، سەندە كۆپ نېمەتلەر بار، كۆپ

Reference	Before	After
	نېمەتلىرىڭ بار، راھەت ئىچىدە يەپ-ئىچىپ خۇش بولغىن!» دەيدىغان بولمەن» دەپ ئويلايتۇ.	يىللار ئۈچۈن ساقلىغان. راھەت تۇر، يې، ئىچ، خۇشال بول!»
LUK 12:20	لېكىن خۇدا ئۇغا: «ئەي ئەخمەق، بۈگۈن كېچىلا جېنىڭ سەندىن تەلەپ قىلىنىپ كېتىدۇ؛ شۇنداقتا، بۇ توپلىغان نەرسىلىرىڭ كىمگە قالىدۇ؟» دەپ دېدى.	لېكىن خۇدا ئۇغا: «ئەي ئەخمەق، بۈگۈن كەچتە سىزنىڭ جېنىڭىز سەندىن تەلەپ قىلىنىپ كېتىدۇ؛ شۇنداقتا، بۇ توپلىغان نەرسىلىرىڭ كىمگە قالىدۇ؟» دەپ دېدى.
LUK 12:21	خۇدانىڭ ئالدىدا دۆلەتمەن بولماي، ئۆزىگە خەزىنە يىغقاننىڭ ھالى شۇنداق كىشىلەر.	شۇنداق بولىدۇ: ئۆزىگە خەزىنە توپلاپ، خۇدا تەرەپكە پۇل-مال توپلىمىغان كىشىلەر.
LUK 12:22	ئاندىن ئۇ مۇخلىسلىرىغا مۇنداق دېدى: _ شۇنىڭ ئۈچۈن مەن سىلەرگە شۇنى ئېيتىپ قويايىكى، تۇرمۇشۇڭلار توغرىلۇق، نېمە يەرمىز ياكى نېمە كىيەرمىز، دەپ ئەندىشە قىلماڭلار.	ئاندىن ئۇنىڭ شاكىرتلىرىغا: شۇڭا سىلەرگە دەيمەن، ھاياتىڭلارغا قاراپ، نېمە يېيىش ياكى نېمە كۆيىنەش ئۈچۈن ئەندىشە قىلمەڭلار.
LUK 12:23	چۈنكى ھاياتلىق يېمەكلىكتىن، تەن كىيىم-كېچەكتىن ئەزىزدۇر.	چۈنكى ھايات يېمەكلىكتىن كۆپ، تەن كىيىملىكتىن كۆپ.
LUK 12:24	قۇرغۇنلارغا قاراڭلار! ئۇلار تېرىمايدۇ ۋە يىغمايدۇ، ئۇلارنىڭ ئامبار، ئىسكىلاتلىرىمۇ يوق. لېكىن خۇدا ئۇلارنىمۇ ئوزۇقلاندۇرىدۇ. سىلەر قۇشلاردىن قانچىلىك ئەزىز-ھە!	قۇرغۇنلارنى كۆزىتىپ باقىڭلار! ئۇلار تېرىپ يىغمىدۇ، ئۇلارنىڭ ئامبارىمۇ، ئىسكىلاتلىرىمۇ يوق. بىراق خۇدا ئۇلارغا يېتەرلىك ئوزۇق بېرىپ تۇرىدۇ. سىلەر قۇشلارغا قارىغاندا قانداقلا قىممەتلىك!
LUK 12:25	ئاراڭلاردا قايسىڭلار غەم-قايغۇ بىلەن ئۆمرۈڭلارنى بىرەر سائەت ئۇزارتالايسىلەر؟	سىللەردىن ھەر بىرى ئەنسىرەپ، ھاياتىنى بىر سائەت ئۇزارتالامدۇ؟
LUK 12:26	ئەگەر شۇ دەرىجىدە كىچىك بىر ئىشقا قولنىڭلار يەتمىسە، نېمە ئۈچۈن قالغان ئىشلارغا پارا قىلىسىلەر؟	ئەگەر شۇ دەرىجىدە كىچىك بىر ئىشقا قولنىڭلار يەتمىسە، نېمە ئۈچۈن قالغان ئىشلارغا پارا قىلىسىلەر؟
LUK 12:27	نېلۇيەرلەرنىڭ قانداق ئۆسدىغانلىقىغا قاراپ بېقىڭلار! ئۇلار ئەمگەكمۇ قىلمايدۇ، چاقمۇ ئېگىرمەيدۇ؛ لېكىن سىلەرگە شۇنى ئېيتايىكى، ھەتتا سۇلايمان تولۇق شان-شەرەپتە تۇرغاندىمۇ ئۇنىڭ كىيىنىشى نىلۇيەرلەرنىڭ بىر گۈلچىلىكىمۇ يوق ئىدى.	نېلۇيەرلەرنىڭ قانداق ئۆسۈپ كېتىدىغانلىقىنى كۆزلىۋېلىڭ! ئۇلار ئەمگەك قىلمايدۇ، چاق ئېگىرمەيدۇ؛ لېكىن سىلەرگە دەيمەن، ھەتتا سۇلايمان تولۇق گۈزەللىكتە بولغاندا ھام بۇ نېلۇيەرلەرنىڭ بىر گۈلى سې قىلمايتۇ.
LUK 12:28	ئەي، ئىمانىڭىز ئاز كىشىلەر! خۇدا دەرىزىنىڭ گۈل-چېگرىلەرنى بۈگۈن سۈزۈپ ئەي ئىشەنچى ئاجىزلار! ئەمدى خۇدا دالادىكى بۈگۈن ئېچىلسا، ئەتىسى كېتىشكە ئامادە قىلغاندا، ئەتىسى كۆيدۈرۈپ تاشلانغان ئۇلارنى شۇنداق سوزاپ بەرگەندە، سىلەرنى تېخىمۇ ياخشى كىيدۈرۈپ بەرمەسمۇ؟	ئەي، ئىمانىڭىز ئاز كىشىلەر! خۇدا دەرىزىنىڭ گۈل-چېگرىلەرنى بۈگۈن سۈزۈپ ئەي ئىشەنچى ئاجىزلار! ئەمدى خۇدا دالادىكى بۈگۈن ئېچىلسا، ئەتىسى كېتىشكە ئامادە قىلغاندا، ئەتىسى كۆيدۈرۈپ تاشلانغان ئۇلارنى شۇنداق سوزاپ بەرگەندە، سىلەرنى تېخىمۇ ياخشى كىيدۈرۈپ بەرمەسمۇ؟
LUK 12:29	شۇنداق بولسا، نېمە يەيمىز، نېمە ئىچىمىز دەپ ئويلىنىمىز دەپ باش قاتۇرماڭلار، ئەندىشە قىلمەڭلار.	شۇنداق بولسا، نېمە يەيمىز، نېمە ئىچىمىز دەپ ئويلىنىمىز دەپ باش قاتۇرماڭلار، ئەندىشە قىلمەڭلار.
LUK 12:30	چۈنكى ھەرقايسى ئەلدىكىلەر مانا شۇنداق ھەممە نەرسىلەرگە ئىنتىلىدۇ. بىراق ئاتاڭلار سىلەرنىڭ بۇ نەرسىلەرگە موھتاجلىقىڭلارنى بىلىدۇ؛	چۈنكى دۇنيا جاۋغىرىدىكى بارلىق خەلقلەر شۇنداق ھەر نەرسىنى ئىزدەيدۇ. بىراق، ئاتاڭلار سىلەرنىڭ بۇ نەرسىلەرگە ئېھتىياجىڭلارنى تولۇق بىلىدۇ.
LUK 12:31	شۇنداق ئىكەن، ئۇنىڭ پادىشاھلىقىغا ئىنتىلىڭلار ۋە ئۇ چاغدا، بۇلارنىڭ ھەممىسى سىلەرگە قوشۇلۇپ نېسىپ بولىدۇ.	شۇنداقتا، ئۇنىڭ پادىشاھلىقىنى ئالدىن ئىزدەڭلار، شۇنىڭ بىلەن بۇلارنىڭ ھەممىسى سىلەرگە بەرەبەر بولىدۇ.
LUK 12:32	قورقماڭلار، ئى كىچىك پادا! چۈنكى ئاتاڭلار پادىشاھلىقنى سىلەرگە ئاتا قىلىشنى خۇش كۆرىدۇ.	قورقمەڭلار، كىچىك قوچاقلار! چۈنكى ئاتاڭلار سىلەرگە پادىشاھلىقنى بەرمەكتە خۇشال بولدى.
LUK 12:33	مال-مۈلۈكۈڭلارنى سېتىپ، كەمبەغەللەرگە خەيرخاھلىق قىلىڭلار. ئۆزۈڭلارغا ئۆزۈڭلارغا ئۇيرىمىنىپ تۇرمayدىغان بىر خەزىنە ئاسماندا تەييارلاڭلار، شۇ جايدا ئوغرى يېقىنلىمايدۇ ۋە كۈيە بۇزمايدۇ.	مۈلك-ئەمىيلىكۈڭلارنى سېتىپ، كەمبەغەللەرگە ياقىتۇرۇپ ياردەم بېرىڭلار. ئۆزۈڭلارغا ئۇيرىمىنىپ تۇرمayدىغان بىر خەزىنە ئاسماندا تەييارلاڭلار، شۇ جايدا ئوغرى يېقىنلىمايدۇ ۋە كۈيە بۇزمايدۇ.
LUK 12:34	چۈنكى بايلىقىڭلار قەيەردە بولسا، قەلبىڭلارمۇ شۇ يەردە بولىدۇ.	چۈنكى بايلىقىڭلار قايىسى يەردە تۇرسا، قەلبىڭلارمۇ ئۇ يەردە تۇرغۇ بولىدۇ.

Reference	Before	After
LUK 12:35	سەلەر بېلىڭلارنى چىڭ باغلاپ، چىراغلىرىڭلارنى ياندۇرۇپ تۇرۇڭلار؛	بەللىرىڭلارنى قىيغاندا تەييار بولۇڭلار، چىراغلىرىڭلارنى داۋاملىق ياندۇرۇڭلار؛
LUK 12:36	خۇددى خوجاينىڭ توي زىياپىتىدىن قايتىپ كېلىشىنى كۈتۈپ تۇرغان چاكارلاردەك، ھەردائىم تەييار تۇرۇڭلار. شۇنىڭ بىلەن خوجاين كېلىپ ئىشكىنى قاققاندا، چاكارلار دەرھال چىقىپ ئىشكىنى ئاچىدىغان بولىدۇ.	خوجاينىڭ توي پارتىيىسىدىن قايتىپ كېلىشىنى كۈتۈپ تۇرغان خاراچىلارغا ئوخشاش، ھەر ۋاقىت تەييار بولۇڭلار. ئۇ كېلىپ ئىشقىنى قويغاندا، خاراچىلار دەرھال چىقىپ ئىشقىنى ئاچىدۇ.
LUK 12:37	خوجاين قايتىپ كەلگەندە، چاكارلىرىنىڭ ئويغاق، تەييار تۇرغانلىقىنى كۆرسە، بۇ چاكارلارنىڭ بەختىدۇر! مەن سەلەرگە بەرھەق شۇنى ئېيتىپ قويايىكى، خوجاين ئۆزى بېلىنى باغلاپ، ئۇلارنى داستىخانغا ئولتۇرغۇزۇپ، ئۇلارنىڭ ئالدىغا كېلىپ شەخسەن ئۆزى ئۇلارنى كۈتۈۋالىدۇ!	خەزىپىچى قايتىپ كەلگەندە، خىزمەتچىلىرى ئويغاق بولۇپ تەييار تۇرسا، بۇلار بەختلىك! مەن سەلەرگە دەيمىكى، خەزىپىچى ئۆزى كىيىنىك بەللىنىپ، ئۇلارنى ئويلىققا ئولتۇرغۇزۇپ، شەخسان كېلىپ ئۇلارغا خىزمەت قىلىدۇ!
LUK 12:38	ۋە ئەگەر خوجاين ئىككىنچى ياكى ئۈچىنچى جېسەكتە كەلسىمۇ، چاكارلىرىنىڭ شۇنداق ئويغاقلىقىنى كۆرسە، بۇ ئۇلارنىڭ بەختىدۇر!	ئەگەر خوجاين ئىككىنچى ياكى ئۈچىنچى ۋاقىتتا كەلسە، خىزمەتچىلەرنىڭ شۇنداق ئالدىراپ تۇرۇشىنى كۆرسە، بۇ ئۇلارغا ھەقىقىي بەخت بولىدۇ!
LUK 12:39	لېكىن شۇنى بىلىپ قويۇڭلاركى، ئەگەر ئۆي ئىگىسى ئوغرىنىڭ كېچىدە قايسى ۋاقىتتا كېلىدىغانلىقىنى بىلىپ قالسا، ئۇ ئويغاق تۇرۇپ، ئوغرىنىڭ ئۆيگە كىرىپ كېتىشىگە ھېچقانداق يول قويمىيىتى!	ئەمما بۇنى تولاي بىلەڭلار: ئەگەر ئۆي ساھىبى ئوغرىنىڭ كېچىدە قايسى ۋاقىتتا كېلىدىغانلىقىنى بىلىپ قالسا، ئۇ ئويغاق تۇرۇپ، ئوغرىنىڭ ئۆيگە كىرىپ كېتىشىگە ھېچقانداق يول قويمىيىتى!
LUK 12:40	شۇنىڭ ئۈچۈن سەلەرمۇ ھەردائىم تەييار تۇرۇڭلار؛ چۈنكى ئىنسانئوغلى سەلەر ئويلىمىغان ۋاقىت-سائەتتە قايتىپ كېلىدۇ.	شۇ ئۈچۈن سەلەر ھەمىشە تەييار بولۇڭلار؛ چۈنكى ئىنسانئوغلى سەلەر ئاڭلىمىغان ۋاقىتتا كېلىپ قالىدۇ.
LUK 12:41	يېترۇس ئۇنىڭدىن: – ئى رەب، سەن بۇ تەمسىلىنى بىزگىلا قارىتىپ ئېيتتىڭمۇ ياكى ھەممەيلەنگە قارىتىپمۇ؟ – دەپ سورىدى.	يېتر ئۇنىڭغا: ئى رەب، بۇ تەمسىلىنى بىزگەلا ئېيتىپتۇرسەن، ياكى ھەممىگە قارايمۇ؟ دەپ سورىدى.
LUK 12:42	رەب مۇنداق دېدى: – خوجاينى ئۆز ئۆيىدىكىلەرگە مەسئۇل قىلىپ، ئۇلارغا تېگىشلىك بولغان ئاشلىقنى ۋاقتى-ۋاقتىدا تەقسىم قىلىپ بېرىشكە تەيىنلەيدىغان ئىشەنچلىك ۋە يەملىك غوجىدار كىم بولىدۇ؟	پەرۋەردىگار دېدى: ئەجىردارى ئائىلىسىگە جاۋابكار قىلىپ، تاماق-ئىچىملىكلەرنى ۋاقتىدا تەقسىم قىلدۇرغۇچى، بۇ ئىشەنچلىك ۋە ئەقىللىق باشقۇرغۇچى كىم بولىدۇ؟
LUK 12:43	خوجاين ئۆيىگە قايتقاندا، چاكارىنىڭ شۇنداق قىلىۋاتقىنىنىڭ ئۈستىگە كەلسە، بۇ چاكارىنىڭ بەختىدۇر!	ئەگەر خۇجاي ئۆيىگە قايتىپ كەلگەندە، خىدمەتچى شۇنداق قىلىۋاتقان بولسا، بۇ خىدمەتچى چوقچوق بەختلىك!
LUK 12:44	مەن سەلەرگە بەرھەق شۇنى ئېيتىپ قويايىكى، خوجاين ئۇنى پۈتۈن ئىگىلىكىنى باشقۇرۇشقا قويىدۇ.	مەن سەلەرگە راست ئېيتقاندا، خوجاين ئۇنى پۈتۈن مال-مۈلۈكىنى باشقۇرۇشقا قويىدۇ.
LUK 12:45	لېكىن مۇبادا شۇ چاكار كۆڭلىدە: «خوجاينىم ھاياىل بولۇپ قالىدۇ» دەپ، باشقا چاكارلار ۋە دېدەكلەرنى بوزەك قىلىشقا ۋە يەپ-ئىچىپ، مەست بولۇشقا باشلىسا،	ئەگەر بۇ قۇل ئۆز كۆڭلىدە: «خوجاينم كېيىن كېلىپ قالدى» دەپ ئويلاپ، باشقا قۇللارنى ۋە قىزلارنى توقۇپ، يېرىم-ئىچىپ سار بولۇشقا باشلاشقا،
LUK 12:46	شۇ چاكارنىڭ خوجاينى كۈتۈلمىگەن بىر كۈنى، ئويلىمىغان بىر ۋاقىتتا قايتىپ كېلىدۇ ۋە ئۇنى كېسىپ ئىككى پارچە قىلىپ، ئۇنىڭ نېسۋىسىنى ئېتىقادسىزلار بىلەن ئوخشاش تەقدىردە بېكىتىدۇ.	شۇ خىزمەتچىنىڭ مالىكى كۈتۈلمەس بىر كۈندە، ئويلىنمىغان ۋاقىتتا كېلىپ، ئۇنى قاتتىق پارچىلاپ كېسىپ، ئېتىقادسىزلىق قىلغۇچىلار بىلەن بىرگە جايىغا قويىدۇ.
LUK 12:47	ئەمدى خوجاينىنىڭ ئىرادىسىنى بىلىپ تۇرۇپ، تەييارلىنىپ تۇرمىغان ۋە خوجاينىنىڭ ئىرادىسى بويىچە قىلمىغان چاكار بولۇشقا تاياق يەيدۇ.	ئەمما ئۇ قۇل، ئۆز خۇجايىنىڭ ئىرادىسىنى بىلگەن بولۇپ، تەييار بولمىغاندا ۋە خۇجايىنىڭ ئىرادىسى بويىچە قىلمىغاندا، كۆپ زەربە بىلەن جازالانىدۇ.
LUK 12:48	بىراق خوجاينىنىڭ ئىرادىسىنى بىلمەي تۇرۇپ، تاياق يېيىشكە تېگىشلىك ئىشلارنى قىلغان چاكار ئازراق تاياق يەيدۇ. كىمگە كۆپ بېرىلسە، ئۇنىڭدىن تەلەپ قىلىندىغىنى كۆپ بولىدۇ. چۈنكى ئادەملەر كىمگە كۆپ ئامانەت قويغان بولسا، ئۇنىڭدىن تەلەپ قىلىدىغىنىمۇ كۆپ بولىدۇ.	ئەمما ئۇ قۇل ئىككىنىڭ ئويىنى بىلمىگەن بولسا، زەربە يېيىشلىق ئىشلارنى قىلسا، ئاز زەربە بىلەن جازالانىدۇ. كىمگە كۆپ نەرسە بېرىلسە، ئۇنىڭدىن كۆپ نەرسە تەلەپ قىلىنىدۇ ۋە كىمگە كۆپ ئىشەنچ بېرىپ قويۇلسا، ئۇنىڭدىنمۇ كۆپ نەرسە تەلەپ قىلىنىدۇ.
LUK 12:49	مەن يەر يۈزىگە ئوت تاشلاپ تۇتاشتۇرۇشقا كەلدىم ۋە بۇ ئوتنىڭ تۇتىشىشىغا نەقەدەر تەقەززامەن!	مەن دۇنياغا ئوت كەلتۈرۈپ بەرمەكچى، بۇ ئوت ھازىرلا يىنىپ كەتسە دەپ نە قەدەر ئارزۇ قىلىپ تۇرۇپتۇم!

Reference	Before	After
LUK 12:50	لېكىن مەن ئالدى بىلەن بىر چۆمۈلدۈرۈش بىلەن چۆمۈلدۈرۈلۈشۈم كېرەك ۋە بۇ چۆمۈلدۈرۈلۈشۈم ئەمەلگە ئاشۇرۇلغۇچە ئىنتايىن قىيىنلىمەن!	لېكىن مەن ئالدى بىلەن بىر چۆمۈش بىلەن چۆمۈلۈپ كېتىشىم كېرەك، بۇ چۆمۈش پۈتۈپ كەتكەندەچە، مەن زور پەسلەپ تۇرامەن!
LUK 12:51	سەلەر مېنى يەر يۈزىگە تىنچلىق ئېلىپ كەلدىمكىن، دەپ ئويلاپ قالدىڭلارمۇ؟ ياق، مەن شۇنى سەلەرگە ئېيتايكى، تىنچلىق ئەمەس، بۆلۈنۈش ئېلىپ كەلدىم!	سەلەر مەن يەرگە تىنچلىق ئېلىپ كەلگەنلىكىنى ئويلاپ تۇرۇۋاتسىڭلارمۇ؟ ياق، مەن سەلەرگە دەيمەن، تىنچلىق ئەمەس، بەلكى بۆلۈش ئېلىپ كەلدىم!
LUK 12:52	چۈنكى بۇنىڭدىن كېيىن، بىر ئۆيىدىكى بەش كىشى بۆلۈندۇ؛ ئۈچى ئىككىسىگە قارشى، ئىككىسى ئۈچتىسىگە قارشى بولۇپ كېتىدۇ.	ھازىرغا كېيىن، بىر ئائىلىدە بەش كىشى ئارىسىدا ئۈزدۈك بولىدۇ؛ ئۈچتىسى ئىككىسىگە قارشى، ئىككىسى ئۈچتىسىگە قارشى بولۇپ كېتىدۇ.
LUK 12:53	ئاتا ئوغلىغا ۋە ئوغۇل ئاتىسىغا، ئانا قىزىغا ۋە قىز ئانىسىغا، قېيىنئانا كېلىنىگە ۋە كېلىن قېيىنئانىسىغا قارشى تۇرىدۇ.	ئاتا ئوغلى بىلەن ۋە ئوغۇل ئاتا بىلەن قارشى تۇرىدۇ، ئانا قىز بىلەن ۋە قىز ئانا بىلەن، قېيىنئانا كېلىن بىلەن ۋە كېلىن قېيىنئانا بىلەن داۋاملىق تەناقىش بار.
LUK 12:54	ئەيسا يەنە توپلاشقان ئادەملەرگە مۇنداق دېدى: _ سەلەر كۈنپىتىش تەرەپتىن بۆلۈنىڭ چىقىنىنى كۆرسەڭلار، دەرھال «يامغۇر ياغىدۇ» دەيسەلەر، ۋە دەرۋەقە شۇنداق بولىدۇ.	ئەيسا خەلققە دېدى: سەلەر بۇ تەرەپتىن بۆلۈت چىققاننى كۆرسەڭلار، دەرھال «يامغۇر كېلىپ قالىدۇ» دەيسەلەر، ۋە ھەممە شۇنداق بولىدۇ.
LUK 12:55	جەنۇب تەرەپتىن شامالنىڭ چىقىنىنى كۆرسەڭلار، «ھاۋا ئىسسىدۇ» دەيسەلەر ۋە دەرۋەقە شۇنداق بولىدۇ.	جەنۇب تەرەپتىن شامال چىققانغا كۆز يۈتكەندە، «ھاۋا ئىسسىق بولىدۇ» دەيسەلەر ۋە شۇنداق بولىدۇ.
LUK 12:56	ئەي ساختىپەزىلەر! سەلەر يەر بىلەن كۆكنىڭ رەڭگىنى پەرق ئېتەلەيسەلەر-يۇ، قانداقسىگە بۇ زاماننى پەرق ئېتەلمەيسەلەر؟!	ئەي ساختىلار! سەلەر يەر بىلەن كۆكتىكى ئەھۋالنى ياخشى پەرق قىلالايسەلەر، بۇ ۋاقىتتا پەرق قىلالماسەلەر قانداق؟
LUK 12:57	ئەمدى نېمىشقا قايسى ئىشلارنىڭ دۇرۇس ئىكەنلىكىگە ئۆزۈڭلار ھۆكۈم قىلىپ باقمايسەلەر؟!	ھازىر نېمىشقا ئۆزۈڭلار دۇرۇس ئىشلارنى ئويلاشتۇرمىسەلەر؟
LUK 12:58	چۈنكى دەۋاڭىرىڭ بىلەن بىرگە سوتچى ئالدىغا بارغىنىڭدا، ئۇنىڭ بىلەن كېلىڭ؛ بولمىسا، ئۇ سېنى سوتچىغا ئەتكۈزۈپ بېرىپ، سوتچى گۇندىپايغا بولمىسا، ئۇ سېنى سوتچىغا، سوتچى بولسا گۇندىپايغا تاپشۇرىدۇ ۋە گۇندىپاي سېنى زىندانغا تاشلايدۇ.	چۈنكى سوتچىغا بارغاندا دەۋاڭىرىڭ بىلەن بىرگە، يولدا تېزلا سوزلاشتۇرۇپ كېلىڭ؛ بولمىسا، ئۇ سېنى سوتچىغا ئەتكۈزۈپ بېرىپ، سوتچى گۇندىپايغا تاپشۇرۇپ، گۇندىپاي سېنى قاماققا تاشلايدۇ.
LUK 12:59	مەن ساڭا شۇنى ئېيتىپ قويايكى، قەرزىڭنىڭ ئەڭ ئاخىرقى بىر تىيىنىنىمۇ قويماي تۆلىمىگۈچە، شۇ يەردىن ھەرگىز چىقالمايسەن.	مەن ساڭا دەيمەن، قەرزىڭنىڭ ئەڭ ئاخىرقى بىر تىيىنىنىمۇ تۆلەمىگەچكە، شۇ جايدىن ھېچقانداق چىقالمايسەن.
LUK 13:1	شۇ چاغدا، بىرنەچچە ئادەم ئۇنىڭغا ۋالىي پىلاتۇسنىڭ بىر قىسىم گالىلىيەلىكلەرنىڭ قېنىنى تۆكۈپ، ئۇلارنىڭ قانلىرىنى ئۇلار قىلىۋاتقان ئىبادەتخانىدىكى قۇربانلىقنىڭ قانلىرى بىلەن ئارىلاشتۇرغانلىقىنى مەلۇم قىلدى.	ئوشاندا، بەزى كىشىلەر ئۇغا پىلاتۇسنىڭ گالىلىيەلىكلەرنى ئۆلتۈرۈپ، ئۇلارنىڭ قېنىنى قۇربانلىق قېنى بىلەن قوشۇپ تاشلىغانلىقىنى خەۋەر قىلدى.
LUK 13:2	ئۇ ئۇلارغا جاۋابەن مۇنداق دېدى: _ ئۇلارنىڭ بۇ ئازابلارنى تارتقىنى ئۈچۈن بۇ گالىلىيەلىكلەرنى باشقا گالىلىيەلىكلەردىن گۇناھى قارامسىلەر؟	ئۇ ئۇلارغا جاۋاب بەرگەندە دېدى: سەلەر پىكىر قىلالامسىلەر، بۇ گالىلىيەلىكلەر بۇ ئازاب تارتقانلىقى ئۈچۈن باشقا گالىلىيەلىكلەردىن گۇناھى چوڭراق دەپ؟
LUK 13:3	مەن سەلەرگە ئېيتايكى، ئۇنداق ئەمەس! بەلكى سەلەر توۋا قىلمىساڭلار، ھەممىڭلارمۇ ئوخشاش ئاقىۋەتتە ھالاك بولىسىلەر.	مەن سەلەرگە دەيمەن، بۇ شۇنداق ئەمەس! بەلكى سەلەر تەۋبا قىلمىساڭلار، ھەممىڭلارمۇ ئوخشاش ھالدا نابود بولىسىلەر.
LUK 13:4	سەلۇئام مەھەللىسىدىكى مۇنار ئۆرۈلۈپ چۈشۈپ، ئون سەككىز كىشىنى بېسىپ ئۆلتۈرۈپ قويغان، سەلەر ئۇلارنى يېرۇسالېمدا تۇرۇۋاتقان باشقىلاردىن قەبىھ. دەپ قارامسىلەر؟	سەلۇئام ئورنىدا مۇنار يىلىپ چۈشۈپ، ئون سەككىز كىشىنى باسىپ ئۆلتۈرگەن، سەلەر ئۇلارنى يېرۇسالېمدا ياشايدىغان باشقىلارغا قارىغاندا كۆپرەك گۇناھكار، دەپ ئويلايسەلەر؟
LUK 13:5	مەن سەلەرگە ئېيتايكى، ئۇنداق ئەمەس! بەلكى سەلەر توۋا قىلمىساڭلار،	مەن سەلەرگە دەيمەن، بۇ شۇنداق ئەمەس! بەلكى سەلەر تەۋبا

Reference	Before	After
	ھەممىڭلارمۇ ئوخشاش ئاقىۋەتتە ھالاك بولىسىلەر.	قىلمىساڭلار، ھەممەڭلارمۇ شۇنداق ئاقىۋەتتە ھالاك بولىسىلەر.
LUK 13:6	ئاندىن ئۇ بۇ تەمسىلنى سۆزلەپ بەردى: ــ مەلۇم بىر كىشىنىڭ ئۈزۈمزارلىقىدا تىكىلگەن بىر تۈپ ئەنجۈر دەرىخى بار ئىكەن. ئۇ ئۇ دەرەختىن مېۋە ئىزدەپ كەيتۇ، لېكىن ھېچ مېۋە تاپالمايتۇ.	ئاندا ئۇ بۇ ھېكايەنى ئېيتقان: بىر كىشىنىڭ ئۈزۈمزارىدا بىر تۈپ ئەنجىر دەرەختى بار ئىدى. ئۇ دەرەختىن مېۋە ئىزدەپ كۆرگەن، ئەمما ھېچ مېۋە تاپالمىغان.
LUK 13:7	ئۇ باغۋەنگە: «قارا، ئۈچ يىلدىن بېرى بۇ ئەنجۈر دەرىخىدىن مېۋە ئىزدەپ كېلىۋاتىمەن، بىراق بىر تالمۇ مېۋە تاپالمىدىم. ئۇنى كېسىۋەت! ئۇ نېمە دەپ يەرنى بىكاردىن-بىكار ئىگىلەپ تۇرىدۇ؟» دەيتۇ.	ئۇ باغبانغا: «قارا، ئۈچ يىل بولدى، بۇ ئەنجىر دەرىخى مېۋە بەرمىدى. مەن ئىزدەپ كەتتىم، بىراق ھېچ نەرسە تاپالمىدىم. ئۇنى كېسىۋەت! ئۇ يەرنى نېمە ئۈچۈن بىكار قىلىپ تۇرمەك؟» دەپ دېدى.
LUK 13:8	لېكىن باغچى دېدى: «ئەيەندى، بۇنى يەنە بىر يىل تەركەلە. بۇ ۋاقىتتا تۈپنى لېكىن باغۋەن: «خوجاين، ئۇنىڭغا يەنە بىر يىل تەگمىگەيلا. بۇ ۋاقىت ئىچىدە ئۇنىڭ تۈۋىدىكى توپىلارنى بوشىتىپ، ئوغۇتلاپ باقاي.	لېكىن باغچى دېدى: «ئەيەندى، بۇنى يەنە بىر يىل تەركەلە. بۇ ۋاقىتتا تۈپنى لېكىن باغۋەن: «خوجاين، ئۇنىڭغا يەنە بىر يىل تەگمىگەيلا. بۇ ۋاقىت قاقچاق قىلىپ، گۈبرە قوشۇپ باقاي.
LUK 13:9	ئەگەر كېلەر يىلى مېۋە بەرسە، ياخشى خوپ! بىراق بەرمىسە، كېسىۋەتكەيلا» دەيتۇ باغۋەن.	ئەگەر كېلەر يىلى مېۋە بېرىپ قالسا، ياخشى! بىراق بەرمىسە، كەسىپ تاشلايلا» دەپ باغبان دېدى.
LUK 13:10	بىر شابات كۈنى، ئۇ بىر سىناگوگتا تەلىم بېرىۋاتاتتى.	بىر دامتاش كۈنى، ئۇ بىر سىناگوگدا دەرس ئۆتۈپ تۇراتتى.
LUK 13:11	مانا شۇ يەردە ئون سەككىز يىلدىن بېرى زەئىپلەشتۈرگۈچى بىر جىن تەرىپىدىن تۇتۇلۇپ، دۈمچىيىپ ئۆرە تۇرالمايدىغان بىر ئايال بار ئىدى.	شۇ جايدا بىر ئايال بار ئىدى، ئۇ ئون سەككىز يىلدىن بېرى كېسەل بىر جىن تەرىپىدىن تۇتۇلغان بولۇپ، دەۋرەپ توغرا تۇرالمىغان.
LUK 13:12	ئەيسا ئۇنى كۆرگەندە، يېنىغا چاقىرىپ: ــ خانىم، سەن بۇ زەئىپلىكىڭدىن ئازاد بولدۇڭ! ــ دېدى.	ئەيسا ئۇنى كۆرگەندە، ياقىتۇرۇپ چاقىرىپ: «خانىم، سەن بۇ كېسىلىڭدىن قۇتۇلدۇڭ!» دېدى.
LUK 13:13	ئاندىن ئۇ قولىنى ئۇنىڭ ئۇچىسىغا قويۇۋىدى، ئايال دەرھال رۇسلىنىپ تىك تۇرۇپ، خۇدانى ئۇلۇغلىدى.	Keyin u qolini uning üstigha qoydu, ayal tezlikte toghra turdu, Khudani yaxshi övgü bildirdi.
LUK 13:14	بىراق سىناگوگنىڭ چوڭى ئەيسانىڭ شابات كۈنى كېسەل ساقايتقىنىدىن غەزەپلىنىپ، كۆپچىلىككە: ــ ئادەملەر ئىش قىلىش كېرەك بولغان ئالتە كۈن بار، شۇ كۈنلەردە كېلىپ ساقايتىلىڭلار! لېكىن شابات كۈنىدە ئۇنداق قىلماڭلار، ــ دېدى.	بىراق سىناگوگنىڭ باشلىقى ئەيسا شابات كۈنى كېسەللەرنى ساقايتقانلىقىغا غەپلىنىپ، خەلقكە: «ئالتە كۈندە ئىش قىلىڭلار، شۇ كۈنلەردە كېلىپ ساقايتىڭلار، شابات كۈنى بۇنداق قىلماڭلار!» دېدى.
LUK 13:15	شۇڭا رەب ئۇنىڭغا مۇنداق جاۋاب بەردى: ــ ئەي ساختىپەزلەر! ھەربىرىڭلار شابات كۈنى ھايۋانلىرىڭلارنى تورپاقتىن سۈيىپ چىقىرىپ سۇ ئىچۈرۈپ قويۇپ قالماسىلەرمۇ؟»	شۇڭا رەب ئۇنىڭغا مۇنداق جاۋاب بەردى: «ئەي، پەزەلچە! ھەربىرىڭلار شابات كۈنى ھايۋانلىرىڭلارنى تورپاقتىن سۈيىپ چىقىرىپ سۇ ئىچۈرۈپ قويۇپ قالماسىلەرمۇ؟»
LUK 13:16	ئەمدى شەيتان مانا ئون سەككىز يىل بوغۇپ كەلگەن، ئىبراھىمنىڭ بىر قىزى بولغان بۇ ئايال دەل شابات كۈنىدە بۇ سىرتماقتىن بوشىتسلا، بۇ شابات كۈنىنىڭ يارىشىقى بولمامدۇ؟!	ھازىر شەيتان بۇ ئايالنى ئون سەككىز يىل بوغۇپ تۇرۇپتۇ، ئۇ ئىبراھىمنىڭ قىزى، شابات كۈنىدە بۇ كېسەللىكتىن ئەركىن قىلىش كېرەك ئەمەسمۇ؟
LUK 13:17	ئۇ مۇشۇ سۆزنى قىلغاندا، ئۇنىڭغا قارشى چىققانلار خىجالەتكە قالدى؛ بىراق خالايق ئۇنىڭ قىلىۋاتقان ھەممە ئاجايىپ ئىشلىرىدىن شادلىنىپ يايىردى.	ئۇ بۇ سۆزنى دەپ چىققاندا، ئۇنىڭ قارشىلىرى ھايپ قىلىپ قالدى؛ بىراق خەلىق ئۇنىڭ بارلىق جەزابلەك ئىشلىرىغا خۇشال بولۇپ، شادلىق بىلدۈردى.
LUK 13:18	ئۇ سۆزىنى داۋاملاشتۇرۇپ مۇنداق دېدى: ــ خۇدانىڭ پادىشاھلىقى نېمىگە ئوخشايدۇ؟ مەن ئۇنى نېمىگە ئوخشتاي؟	ئۇ سۆزىنى داۋاملاشتۇرۇپ دېدى: خۇدا پادىشاھلىقى نېمىگە ئوخشاش؟ مەن ئۇنى نېمىگە سېلىشتۇرام؟
LUK 13:19	ئۇ گويا بىر تال قىچا ئۇرۇقىغا ئوخشايدۇ؛ بىرسى ئۇنى ئېلىپ ئۆز بېغىدا باغچىسىغا سېپلەپ قويغانىدى؛ ئۇ چوڭىۋاتىپ يوغان دەرەخ بولۇپ كەتتى؛ تېرىغانىدى؛ ئۇ ئۆسۈپ يوغان دەرەخ بولدى؛ ئاسماندىكى ئۇچار-قاناتلار كېلىپ ئۇنىڭ شاخلىرىدا ئۇۋۇلىدى.	ئۇ بىر دان قىچا تۇرمىشىغا ئوخشاش بولىدۇ؛ بىر كىشى ئۇنى ئېلىپ ئۆز باغچىسىغا سېپلەپ قويغانىدى؛ ئۇ چوڭىۋاتىپ يوغان دەرەخ بولۇپ كەتتى؛ تېرىغانىدى؛ ئۇ ئۆسۈپ يوغان دەرەخ بولدى؛ ئاسماندىكى ئۇچار-قاناتلار كېلىپ ئۇنىڭ شاخلىرىدا ئۇۋۇق تۇردى.
LUK 13:20-21	ئۇ يەنە: ــ خۇدانىڭ پادىشاھلىقىنى نېمىگە ئوخشتاي؟ ئۇ خۇددى ئېچىتىقۇغا ئوخشايدۇ؛ بىر ئايال ئۇنى قولغا ئېلىپ، ئۈچ جاۋۇر ئۇنىڭ	ئۇ يەنە دېدى: «خۇدانىڭ پادىشاھلىقىنى نېمىگە ئوخشاش قىلساق؟ ئۇ يېشىلغە ئوخشاش، بىر ئايال ئۇنى ئېلىپ ئۈچ بوشاق ئۇنغا يوشۇرۇپ،

Reference	Before	After
	ئارىسىغا يوشۇرۇپ، تاكى پۈتۈن خېمىر بولغۇچە ساقلىدى، — دېدى.	پۈتۈن خېمىرنى يېشىپ كەتكەچە قويۇۋاتىدۇ.»
LUK 13:22	ئەيسا يېرۇسالېمغا قاراپ سەپىرىنى داۋاملاشتۇرۇپ، بېسىپ ئۆتكەن ھەرقايسى شەھەر-يېزىلاردا تەلىم بېرىپ ماڭدى.	ئەيسا يېرۇسالېمغا قاراپ يولدا داۋام قىلىپ، بېسىپ كەتكەن ھەر قايسى شەھەر-يېزىلارغا كېلىپ، خەلقكە تەلىم بەردى.
LUK 13:23	بىرەيلەن ئۇنىڭدىن: — ئى تەقسىر، قۇتقۇزۇلىدىغانلارنىڭ سانى ئازمۇ؟ — دەپ سورىدى. ئەيسا كۆپچىلىككە مۇنداق جاۋاب بەردى:	بىر كىشى ئەيسادىن سورىدى: ئى رەب، قۇتقۇزۇلىدىغانلار سانى كەم بولامدۇ؟ ئەيسا خەلقكە جاۋاب بەردى:
LUK 13:24	سەلەر تەڭلىك ئېشىقتىن كىرىش ئۈچۈن قاتتىق ھەرىكەت قىلىڭلار. چۈنكى — سەلەر تار ئىشىكتىن كىرىشكە كۈرەش قىلىڭلار. چۈنكى مەن سەلەرگە مەن سەلەرگە دەيمەن، كۆپ ئادەم كىرىشكە تەۋسىيە قىلىپ كۆرسەتسىمۇ، كىرىپ بولالمايدۇ.	سەلەر تەڭلىك ئېشىقتىن كىرىش ئۈچۈن قاتتىق ھەرىكەت قىلىڭلار. چۈنكى — سەلەر تار ئىشىكتىن كىرىشكە كۈرەش قىلىڭلار. چۈنكى مەن سەلەرگە مەن سەلەرگە دەيمەن، كۆپ ئادەم كىرىشكە تەۋسىيە قىلىپ كۆرسەتسىمۇ، كىرىپ بولالمايدۇ.
LUK 13:25	ئۆيىڭىزنىڭ ئىگىسى ئورنىدىن تۇرۇپ ئىشىكنى تاقىغاندىن كېيىن، سەلەر تاشقىرىدا ئىشىكنى تۇرۇپ ئىشىكنى قېقىپ: «رەب، بىزگە ئاچقىن!» دەپ يالۋۇرغىلى تۇرغىنىڭلاردا، ئۇ سەلەرگە جاۋابەن: «سەلەرنىڭ نەلىكىڭلارنى بىلمەيمەن» — دەيدۇ.	ئۆيىڭىزنىڭ ئىگىسى تۇرۇپ كېتىپ ئىشىكنى ياپقاندىن كېيىن، سەلەر تاشقىرىدا تۇرۇپ ئىشىكنى تۆكۈپ: «رەب، بىزگە ئېتىپ قويغۇچى!» دېسەلەر، ئۇ جاۋاب بېرىپ: «سەلەرنى تونىمىم، سەلەر قانداق كىشىلەر؟» دېدۇ.
LUK 13:26	ئاندىن سەلەر: «بىز سېنىڭ ئالدىڭدا يېگەن، ئىچكەن، سەنمۇ بىزنىڭ كۈچلىرىمىزدا تەلىم بەرگەن» دېسەڭلار،	ئاندىن سەلەر: «بىز سېنىڭ ئالدىڭدا يېيىپ ئىچىپتۇق، سەن بىزنىڭ كۈچلەردە دەرس بەرگەن» دېسەڭلار،
LUK 13:27	ئۇ جاۋاب بەردى: «سەلەرنى تونىمىمەنمەن، مەندىن كېتىپ كېتىڭلار، ئەي ئۇ يەنە جاۋابەن: «سەلەرنىڭ نەلىكىڭلارنى بىلمەيمەن، مەندىن نېرى كېتىڭلار، ئەي قەبىھلىك قىلغۇچىلار!» دەيدۇ.	ئۇ جاۋاب بەردى: «سەلەرنى تونىمىمەنمەن، مەندىن كېتىپ كېتىڭلار، ئەي ئۇ يەنە جاۋابەن: «سەلەرنىڭ نەلىكىڭلارنى بىلمەيمەن، مەندىن نېرى كېتىڭلار، ئەي قەبىھلىك قىلغۇچىلار!» دەيدۇ.
LUK 13:28	سەلەر ئىبراھىم، ئىسھاق، ياقۇپ ۋە بارلىق پەيغەمبەرلەرنىڭ خۇدانىڭ پادىشاھلىقى ئىچىدە ئىكەنلىكىنى، ئۆزۈڭلارنىڭ سىرتقا تاشلىۋېتىلگىنىڭلارنى كۆرگىنىڭلاردا، يىغا-زارلار كۆتۈرۈلىدۇ، چىشلار غۇچۇرلايدۇ.	سەلەر ئىبراھىم، ئىسھاق، ياقۇپ ۋە ھەممە پەيغەمبەرلەرنى خۇدانىڭ دۆلەتىدە بولۇپ تۇرغانلىقىنى، ئۆزۈڭلارنىڭ سىرتقا قالغانلىقىنى كۆرگەندە، يىغىغان-زارغان كېلىدۇ، چىشلار غۇچۇرلايدۇ.
LUK 13:29	ئۇ چاغدا، كىشىلەر مەشرىق بىلەن مەغربىتىن ۋە شىمال بىلەن جەنۇبتىن كېلىشىپ، خۇدانىڭ پادىشاھلىقىدا داستىخاندا ئولتۇرىدۇ.	ئادەملەر شەرقىدىن ۋە غەربىدىن، شىمالدىن ۋە جەنۇبتىن كېلىپ، خۇدا پادىشاھلىقىدا تاماق ئۈستىدە ئولتۇرۇشاتتۇ.
LUK 13:30	شۇنىڭ بىلەن مانا، شۇ چاغدا ئالدىدا تۇرغانلاردىن ئارقىغا ئۆتىدىغانلار، ئارقىدا تۇرغانلاردىن ئالدىغا ئۆتىدىغانلار بار بولىدۇ.	ئانا كۆرۈڭلەر، ئاخىرقىلار بىرىنچى بولىدۇ، بىرىنچىلار ئاخىرقى بولىدۇ.
LUK 13:31	دەل شۇ ۋاقىتتا بىرنەچچە پەرىسىيەلەر ئەيسانىڭ ئالدىغا كېلىپ ئۇنىڭغا: — مۇشۇ يەردىن چىقىپ ئۆزۈڭنى نېرىغا ئال. چۈنكى ھېرود سېنى ئۆلتۈرمەكچى، — دېدى.	شۇ ۋاقىتتا بىر نەچچە پەرىسىيە ئەيساغا كەلدى: «بۇ جايدىن كېتە، ئۆزۈڭنى قوغلا. چۈنكى ھېرود سەننى ئۆلتۈرمەكچى.»
LUK 13:32	ئۇ ئۇلارغا دېدى: بېرىڭلار، شۇ تۈلكىگە: مەن بۈگۈن بىلەن ئەتە جىنلارنى قاچۇرتۇپ، خەستىكلەرگە داۋا قىلىمەن ۋە ئۈچىنچى كۈنى ھەممىسىنى تۈگەتتۈرىمەن، دەڭلار.	ئۇ ئۇلارغا دېدى: بېرىڭلار، شۇ تۈلكىگە: مەن بۈگۈن بىلەن ئەتە جىنلارنى قاچۇرتۇپ، خەستىكلەرگە داۋا قىلىمەن ۋە ئۈچىنچى كۈنى ھەممىسىنى تۈگەتتۈرىمەن، دەڭلار.
LUK 13:33	ھالبۇكى، بۈگۈن ۋە ئەتە ۋە ئۈگۈنلۈككە مېڭىپ يۈرۈشۈم كېرەكتۇر؛ چۈنكى ھېچ پەيغەمبەرنىڭ ئۆلتۈرۈلۈشى يېرۇسالېمدىن باشقا ھېچقانداق جايدا مۇمكىن بولماس.	ئەمما، مەن بۈگۈن، ئەتە ۋە كېيىنكى كۈندە داۋاملاشتۇرۇشۇم كېرەك؛ چۈنكى ھېچ پەيغەمبەر يېرۇسالېم دەل باشقا جايدا ئۆلۈپ كەتمەيدۇ.
LUK 13:34	ئەي يېرۇسالېم، يېرۇسالېم! يەيغەمبەرلەرنى ئۆلتۈرىدىغان ۋە ساڭا تاشقا سالىۋالسىن! مەن كۆپ قېتىم سېنىڭ بالىلىرىڭنى مېكىيان چۈچىلىرىنى قاناتىنىڭ ئاستىغا يىغىپ قويغاندەك يىغىپ قويۇشنى خالىدىم، لېكىن سەلەر رازى بولمىدىڭلار.	يېرۇسالېم، يېرۇسالېم! سەن يەيغەمبەرلەرنى ئۆلتۈرۈپ، ساڭا يوللانغانلارنى تاشقا سالىۋالسىن! مەن كۆپ قېتىم سېنىڭ بالىلىرىڭنى مېكىيان چۈچىلىرىنى قاناتىنىڭ ئاستىغا يىغىپ قويغاندەك يىغىپ قويۇشنى خالىدىم، لېكىن سەلەر رازى بولمىدىڭلار.
LUK 13:35	مانا ئۆيۈڭلار تاشلىنىپ ۋەيرانە بولۇپ قالىدۇ؛ ۋە مەن سەلەرگە شۇنى	ھە، سەلەرنىڭ ئۆيىڭ تاشلىنىپ ۋەيرانە بولىدۇ؛ مەن سەلەرگە بۇنى

Reference	Before	After
	ئېيتىپ قويايىكى، سىلەر «يەرۋەردىگارنىڭ نامى بىلەن كەلگۈچىگە مۇبارەك بولغاي!» دېمىگۈچە، مېنى يەنە كۆرمەيسىلەر.	دەيمەنكى، سىلەر «خۇدا نامى بىلەن كەلگەنگە مۇبارەك بولغاي!» دېمىگەچكە، مېنى يەنە كۆرمەيسىلەر.
LUK 14:1	ۋە شۇنداق بولدىكى، بىر شابات كۈنى ئۇ يەرسىيلەردىن بولغان بىر ھۆكۈمدارنىڭ ئۆيىگە غىزاغا باردى؛ ئەمدى ئۇلار ئۇنى پايلاپ يۈرۈۋاتاتتى.	شۇ كۈنى، بىر شاباتتا، ئۇ يەرسىيلەرنىڭ بىر رەھبىرىنىڭ ئۆيىگە تاماققا كىردى؛ ئۇلار ئۇنى كۆزىتىپ تۇراتتى.
LUK 14:2	ۋە مانا، ئۇ يەردە سۇلۇق ئىششىق كېسىلىگە گىرىپتار بولغان بىر ئادەم بار ئىدى.	ھەم باقساق، شۇ يەردە سۇ كېسىلىگە گىرىپتار بولغان بىر كىشى بار ئىدى.
LUK 14:3	ئەيسا تەۋرات ئەھلىلىرى ۋە يەرسىيلەردىن: «شابات كۈنى كېسەل ساقايتىش تەۋرات قانۇنىغا ئۇيغۇنمۇ-يوق؟» دەپ سورىدى.	ئەيسا قانۇن ئالىملىرى ۋە يەرسىيلەرگە: «شابات كۈنى كېسەل ساقاش قانۇنىغا ئۇيغۇنمايتى؟» دەپ سورىدى.
LUK 14:4	بىراق ئۇلار لام-جىم دېمىدى. ئۇ ھېلىقى كېسەلگە قولىنى تەگكۈزۈپ، ساقايتىپ يولغا سالدى.	بىراق، ئۇلار سۈكۈت قىلدى. ئۇ شۇ كېسەل كىشىنى قولى بىلەن تەگكۈزۈپ، ساقىپ، يولغا ساۋاپ قىلدى.
LUK 14:5	ئاندىن ئۇ ئۇلاردىن يەنە: «ئاراڭلاردىن بىرىڭلارنىڭ مۇبادا شابات كۈنىدە ئېشىكى يا كالىسى قۇدۇققا چۈشۈپ كەتسە، ئۇنى دەرھال تارتىپ چىقارمايدىغان زادى كىم بار؟» دەپ سورىدى.	ئاندىن ئۇ ئۇلارغا يەنە: «ئاراڭلاردا بىرىڭلارنىڭ شەبىتتە ئوغۇلى يا قالسى قۇدۇققا تۈشۈپ كەتسە، دەرھال تارتىپ چىقىرىپ سالمايدىغان كىم بار؟» دەپ سورىدى.
LUK 14:6	ۋە ئۇلار ئۇنىڭ بۇ سۆزلىرىگە ھېچ جاۋاب بېرەلمىدى.	ئۇلار ئۇنىڭ بۇ گەپلىرىگە ھېچ جاۋاب بەرگەنلىكى يوق.
LUK 14:7	ئەيسا چاقىرىلغان مېھمانلارنىڭ ئۆزلىرىگە تۈردىن ئورۇنلارنى قانداق تاللىغىنىنى كۆرۈپ، ئۇلارغا مۇنداق بىر تەمسىلنى ئېيتىپ بەردى:	ئەيسا داۋەتلىك مېھمانلارنىڭ ئۆزلىكىگە ئەڭ ياخشى ئورۇنلارنى قانداق تاللاۋاتقانلىقىنى كۆرگەندە، ئۇلارغا بىر تەمسىل ئېيتىپ بەردى:
LUK 14:8	«بىرسى سېنى توي زىياپىتىگە تەكلىپ قىلسا، تۈردە ئولتۇرمىغىن. بولمىسا، سەندىن ھۆرمەتلىك بىرسى تەكلىپ قىلىنغان بولسا،	ئەگەر بىرى سېنى توپغا چاقىرسا، ئالاھىدە ئورۇققا ئولتۇرمىغىن. بولمىسا، سەندىن كۆپرەك ھۆرمەتلىك بىرى چاقىرىلغان بولسا،
LUK 14:9	ئۇ چاغدا سېنى ۋە ئۇنى چاقىرغان ساھىبخانا كېلىپ ساڭا: «بۇ كىشىگە ئورۇن بەرگەنمىز» دەپ قالسا، سەن خىجالەتتە قېلىپ يەڭگە چۈشۈپ قالسىەن.	ئەگەر شۇ ۋاقىتتا سىزنى چاقىرغان كىشى كېلىپ سىزگە: «بۇ كىشىگە ئورۇن بېرىڭ» دېسە، سىز خىجالەت كۆرۈپ تۆۋەنكى جايغا كېتىسىز.
LUK 14:10	لېكىن سەن چاقىرىلغاندا، بېرىپ يەڭگەدا ئولتۇرغىن. شۇنىڭ بىلەن سېنى چاقىرغان ساھىبخانا كېلىپ: «ئەي دوستۇم، يۇقىرىغا چىقىڭ» دېيىشى مۇمكىن ۋە شۇنىڭ بىلەن سېنىڭ بىلەن داستىخاندا ئولتۇرغانلارنىڭ ھەممىسىنىڭ ئالدىدا ساڭا ئىززەت بولىدۇ.	ئەمما سەن چاقىرىلساڭ، كېلىپ ئاستا جاۋابدا ئولتۇر. شۇنىڭ بىلەن سېنى چاقىرغان كىشى كېلىپ: «ئەي دوست، يۇقىرى كۆتۈرۈڭ» دەپ دەپ، سېنىڭ بىلەن ئولتۇرغان ھەممە كىشىنىڭ قارشىسىدا ساڭا قەدىرىيەت بېرىدۇ.
LUK 14:11	چۈنكى ھەركىم ئۆزىنى ئۈستۈن تۇتسا تۆۋەن قىلىنىدۇ ۋە كىمدەكىم ئۆزىنى تۆۋەن تۇتسا ئۈستۈن قىلىنىدۇ.	چۈنكى ھەر كىشى ئۆزىنى چوڭ كۆرسەتسە، تۆۋەن قىلىنىدۇ ۋە ھەر كىشى ئۆزىنى كىچىك كۆرسەتسە، يۇقىرى قىلىنىدۇ.
LUK 14:12	ئۇ ئۆزىنى مېھمانغا چاقىرغان ساھىبخانىغا مۇنداق دېدى: «مېھماننى تاماققا ياكى زىياپەتكە چاقىرغىنىڭدا، دوست-بۇرادەر، قېرىنداش، ئۇرۇق-تۇغقان ياكى باي قولۇم-قوشنىلىرىڭنى چاقىرمىغىن. چۈنكى ئۇلارمۇ سېنى مېھمانغا چاقىرىپ، مەرھەمەتلىكىنى قايتۇرۇشى مۇمكىن.	ئۇ ئۆزىنى چاقىرغان كىشىگە مۇنداق دېدى: مېھمانلىق قىلغان ۋاقىتتا، دوستلىرىڭ، قېرىنداشلىقلىرىڭ، تۇغقانلىرىڭ ياكى بايلارنى چاقىرما. چۈنكى ئۇلار سېنىمۇ چاقىرىپ، سەننىڭ مېھمانلىقىڭنى قايتۇرۇشى مۇمكىن.
LUK 14:13	شۇنىڭ ئۈچۈن زىياپەت بېرەي دېسەڭ، غېرىب-غۇرۇ، مېيىپ-ناكار، ئاقساق-چولاق، كور-ئەمالارنى چاقىرغىن	شۇ سەۋەبتىن، زىياپەت بەرگەندە، كەمبەغەللەرنى، ناھەللىكلەرنى، چولاقلارنى، كورلارنى چاقىرىڭ.
LUK 14:14	ۋە بەخت-بەرىكەت كۆرسەن؛ چۈنكى ئۇ كىشىلەرنىڭ ياخشىلىقىنى قايتۇرۇشنىڭ ئامالى يوقتۇر. شۇنىڭ بىلەن ھەققانىيلارنىڭ قايتا تىرىلگەن كۈنىدە قىلغىنىڭ ئۆزۈڭگە قايتۇرۇلىدۇ.	ۋە سەن بەختلىك بولسەن؛ چۈنكى ئۇ كىشىلەر سەننىڭ ياخشىلىقىنى قايتۇرالمىدۇ. شۇنىڭ بىلەن ئادىللار قايتا تىرىلىش كۈنىدە، سەننىڭ قىلغانلىرىڭ سەنگە قايتۇرۇلىدۇ.
LUK 14:15	ئۇنىڭ بىلەن ھەمداستىخان ئولتۇرغانلاردىن بىرى بۇ سۆزلەرنى ئاڭلاپ، ئۇنىڭغا: «خۇدانىڭ پادىشاھلىقىدا غىزالانغۇچىلار نېمىدېگەن بەختلىك-ھە!	ئۇ بىلەن تاماق ئۈستىدە ئولتۇرغانلارنىڭ بىرى بۇ سۆزنى ئاڭلاپ، ئۇغا: «خۇدانىڭ دۆلەتىدە تاماق ئىچىدىغانلار نېمە گە بەختلىك!» دېدى.

Reference	Before	After
	– دېدى.	
LUK 14:16	بىراق ئۇ ئۇنىڭغا جاۋابەن مۇنداق دېدى: – بىر كىشى كاتتا زىياپەتكە تۇتۇش قىلىپ، نۇرغۇن مېھمانلارنى چاقىرىپ قويۇپتۇ.	ئۇ ئۇنىڭغا جاۋاب بېرىپ دېدى: بىر كىشى چوڭ تاماق تەييارلاپ، كۆپ كىشىنى چاقىرىپ قويغان.
LUK 14:17	داستىخان سېلىنغان شۇ سائەتتە، چاكىرنى ئەۋەتىپ، چاقىرىلغان مېھمانلارغا: «مەرھەمەت، ھەممە نەرسە تەييار بولدى!» دەپ ئېيتىپتۇ.	ئاخىشاملىق تەييار بولغاندا، خىزمەتچىنى ئەۋەتىپ، چاقىرىلغان مېھمانلارغا: «كېلىڭلار، ھەممە نەرسە ھازىر تەييار!» دەپتۇ.
LUK 14:18	بىراق، مېھمانلارنىڭ ھەممىسى بارماسلىققا بىر-بىرلەپ ئۆزرە-باھانە كۆرسەتكىلى تۇرۇپتۇ. بىرىنچىسى ئۇنىڭغا: «مەن ھېلىلا بىر پارچە يەر سېتىۋالغانىدىم، بېرىپ كۆرۈپ كەلمىسەم بولمايدۇ. مېنى ئەيۇ قىلغايدا، بارالمايمەن» دەپتۇ.	لېكىن، مېھمانلار ھەممىسى بارماسلىق ئۈچۈن بەھانە تېپىپ چىقتى. بىرىنچىسى: «مەن يېڭى بىر پارچە يەر ئېلىپ قويدۇم، بېرىپ كۆرۈپ كېلىش كېرەك. مېنى قويۇۋېلىڭلار، بارالمايمەن» دەپتۇ.
LUK 14:19	يەنە بىرى: «مەن بەش قوشلۇق ئۆكۈز سېتىۋالدىم، ھازىر بېرىپ ئۇلارنى سىناپ كۆرۈشۈم كېرەك. مېنى ئەيۇ قىلغايدا، بارالمايمەن» دەپتۇ.	يەنە بىرى دەپتۇ: «مەن بەش چۈپ ئۆكۈز ئالدىم، ھازىر بارىپ سىناپ كۆرمەكچىمەن. مېنى ئوزۇر قىلساڭ، بارالمايمەن»
LUK 14:20	يەنە بىرى: «مەن يېڭى ئۆيلەنگەن، شۇڭا بارالمايمەن» دەپتۇ.	يەنە بىرى دەپتۇ: «مەن يېڭىلا ئەيەل ئالدىم، شۇڭا كېلىپ قالالمىم» دەپ.
LUK 14:21	چاكار قايتىپ كېلىپ، بۇ ئىشلارنى خوجايىنىغا مەلۇم قىپتۇ. خوجايىن غەزەپلەنگەن ھالدا چاكىرىغا: «دەرھال شەھەرنىڭ چوڭ-كىچىك كوچىلىرىغا كىرىپ، غېرىب-غۇرۇ، مېيىپ-ناكار، ئاقساق-چولاق ۋە كور-ئەمالارنى مۇشۇ يەرگە يىغىپ كەل» دەپتۇ.	خىزمەتچى قايتىپ كەلگەندە، بۇ ئىشلارنى ئىگىسىگە سۈرەت قىلدى. ئىگىسى غەزەپلىنىپ، خىزمەتچىگە: «ھازىرلا شەھەرنىڭ كوچىلىرىدىن غېرىب-يوقلارنى، مېيىپ-ناكارلارنى، ئاقساق-چولقلارنى ۋە كورلارنى بۇ يەرگە يىغىپ كەل» دەپ دەرەدە.
LUK 14:22	ئاندىن چاكار قايتىپ كېلىپ: «خوجايىن، ئەمىر بەرگىنىڭدەك ئادا قىلىندى، ۋە يەنە بوش ئورۇن بار!» دەپتۇ.	ئاندىن خىزمەتچى قايتىپ كەلدى: «ئاقا، سىز ئەمىر قىلغان نەرسىنى تولۇق قىلدۇق، ۋە يەنە بوش ئورۇن بار!» دەپتۇ.
LUK 14:23	شۇنىڭ بىلەن خوجايىن چاكارغا: – «ئويۇم مېھمانلارغا تولۇش ئۈچۈن يېزىلاردىكى چوڭ-كىچىك يوللارنى، مەھەللىلەرنى ئارىلاپ، ئۇدۇل كەلگەن ئادىمىڭنى زورلاپ ئېلىپ كەلگىن!»	ئاندىن ساھىپ خىزمەتچىگە: «ئويۇم مېھمانلار بىلەن تولۇپ كېتىشى كېرەك، يوللار بىلەن كوچا-سوكەكلەرگە چىقىپ، كىشىلەرنى زورلاپ ئېلىپ كېلىڭ!»
LUK 14:24	چۈنكى مەن سىلەرگە شۇنى ئېيتايكى، باشتا چاقىرىلغان ئادەملەرنىڭ ھېچقايسىسى داستىخانىدىن تېتىمايدۇ»، دەپتۇ.	چۈنكى مەن سىلەرگە دەيمەن: باشتا چاقىرىلغانلارنىڭ ھېچ بىرى مەنمىزنىڭ تاماقىنى تېتىمايدۇ.
LUK 14:25	ئەمدى توپ-توپ ئادەملەر ئۇنىڭغا ھەمراھ بولۇپ كېتىۋاتاتتى. ئۇ بۇرۇلۇپ ئۇلارغا قاراپ مۇنداق دېدى:	ھازىر كۆپ كىشى ئۇنىڭ بىلەن بىرگە كېتىۋاتىدۇ. ئۇ ئۇلارغا قاراپ شۇنداق دەيدۇ:
LUK 14:26	– ماڭا ئەگەشكەنلەر ماڭا بولغان سۆيۈشلىرىدىن ئۆز ئاتىسى ۋە ئانىسى، ئايالى ۋە بالىلىرى، ئاكا-ئۇكىلىرى ۋە ئاچا-سىڭىللىرى، ھەتتا ئۆز جېنىنىمۇ يامان كۆرمىسە ماڭا مۇخلىس بولالماستى.	ئەگەر بىرەر كىشى ماڭا كېلىپ، ئاتا-ئانا، ئەيەل-بالا، ئاكا-ئۇكا، سىيىل-ئاچى ۋە ھەتتا ئۆز ھاياتىنى يامان كۆرمىسە، ئاندا ماڭا شاكىرت بولالماستى.
LUK 14:27	كىمدەكىم ئۆزىنىڭ كىرىستىنى يۈدۈپ ماڭا ئەگەشمىسە ئۇ ماڭا مۇخلىس بولالماستى.	كىم ئۆز كىراسىنى كۆتۈرۈپ، مەنمۇ ئارقامدىن يۈرۈمەسلىك بولسا، ئۇ مەنمۇ شاكىرت بولالماستى.
LUK 14:28	ئاراڭلاردىن بىرسى مۇنار سالماقچى بولسا، ئالدى بىلەن ئولتۇرۇپ بۇ قۇرۇلۇشنى پۈتكۈزگۈدەك خىراجەت ئۆزۈمدە بارمۇ-يوق دەپ ھېساب قىلماسمۇ؟	سىزلاردىن كىم بىر مىنار قۇرغۇچى بولسا، بىر قېتىم ئورنىغا ئولتۇرۇپ، بۇ قۇرۇلۇشنى تاماملاش ئۈچۈن پۇلى بار-يوق دەپ ھېسابلاپ چىقىش كەپكەن.
LUK 14:29-30	ئۇنداق قىلمىغاندا، ئۇنى سېلىپ يۈتكۈزەلمىسە، كۆرگەنلەرنىڭ ھەممىسى مازاق قىلىپ: «بۇ ئادەم بىنانى باشلاپ قويۇپ يۈتكۈزەلمىدى» – دېمەي قالمايدۇ.	ئەگەر ئۇ ئاساسىنى قويۇپ، يۈتكۈلەشكە قادىر بولمىغاندا، كۆرگەنلەر ئۇنى ھەزلەپ: «بۇ كىشى بىنا قۇرۇشقا باشلىغان، لېكىن يۈتكۈزەلمىگەن» دەيدۇ.
LUK 14:31	ياكى بىر پادىشاھ يەنە بىر پادىشاھ بىلەن جەڭ قىلغىلى چىقسا ئالدى بىلەن ئالدىن ئورنىدا ئولتۇرۇپ، «ئۇنىڭ يىگىرمە مىڭ ئاسكەرى بار، مەن ئون مىڭ ئولتۇرۇپ: – مېنىڭ ئۈستۈمگە كېلىدىغان يىگىرمە مىڭ كىشىلىك قوشۇن	ياكى بىر پادىشاھ باشقا بىر پادىشاھ بىلەن جەڭ قىلىشقا چىققان بولسا، ئالدىن ئورنىدا ئولتۇرۇپ، «ئۇنىڭ يىگىرمە مىڭ ئاسكەرى بار، مەن ئون مىڭ ئولتۇرۇپ،

Reference	Before	After
	ئىگىسىگە مەن ئون مىڭ ئەسكىرىم بىلەن تاقابىل تۇرالارمەنمۇ؟ دەپ مۆلچەرلەپ كۆرمەمدۇ؟!	ئاسكەر بىلەن قارشى تۇرالامىسمان؟» دەپ ئويلاپ كۆرمەيدۇ؟
LUK 14:32	ئەگەر ئۇ 'سوقۇشقا تەييار بولالمىسام' دەپ ئويلىسا، دۈشمەن ھېلى يىراقتا ئەگەر ئۇ «سوقۇشالمايمەن» دەپ ئويلىسا، دۈشمەن تېخى يىراقتىكى تۇرغاندا، ئەلچى ئەۋەتىپ، سۇلھ شەرتى ئۈچۈن سورايدۇ.	ئەگەر ئۇ 'سوقۇشقا تەييار بولالمىسام' دەپ ئويلىسا، دۈشمەن ھېلى يىراقتا ئەگەر ئۇ «سوقۇشالمايمەن» دەپ ئويلىسا، دۈشمەن تېخى يىراقتىكى تۇرغاندا، ئەلچى ئەۋەتىپ، سۇلھ شەرتى ئۈچۈن سورايدۇ.
LUK 14:33	شۇنداقلا، سىلەرنىڭ كىممىسى ھەممە نەرسىسىنى تولۇق تاشلاشمىسا، مەنمۇ شاكىرت بولالمايس.	شۇنداقلا، سىلەرنىڭ كىممىسى ھەممە نەرسىسىنى تولۇق تاشلاشمىسا، مەنمۇ شاكىرت بولالمايس.
LUK 14:34	تۇز ياخشى نەرسە؛ ئەمما، تۇز تەمىنى يوقاتقان بولسا، ئۇنى قايتا تەملىنىدۇرۇش نېمە ئارقىلىق بولىدۇ؟	تۇز ياخشى نەرسە؛ ئەمما، تۇز تەمىنى يوقاتقان بولسا، ئۇنى قايتا تەملىنىدۇرۇش نېمە ئارقىلىق بولىدۇ؟
LUK 14:35	ئۇ تۇپراققا qa ياقىشى بولمايدۇ، ئوغۇت qa قوشمايدۇ، شۇڭا تاشلايدۇ. قۇلىقى بارلار بۇنى ئاڭلايدۇ!	ئۇ تۇپراققا qa ياقىشى بولمايدۇ، ئوغۇت qa قوشمايدۇ، شۇڭا تاشلايدۇ. قۇلىقى بارلار بۇنى ئاڭلايدۇ!
LUK 15:1	ھازىر باجچىلار بىلەن باشقا گۇناھكارلار بارلىقى ئۇنىڭ سۆزلەرنى ئاڭلاشقا ئۇنىڭ يېنىغا يىغىلىپ تۇرۇۋاتىدۇ.	ھازىر باجچىلار بىلەن باشقا گۇناھكارلار بارلىقى ئۇنىڭ سۆزلەرنى ئاڭلاشقا ئۇنىڭ يېنىغا يىغىلىپ تۇرۇۋاتىدۇ.
LUK 15:2	لېكىن پەرىسىيەلەر بىلەن قانۇن ئوقۇتقۇچىلار يۇرۇرلاپ: 'بۇ كىشى گۇناھكارلارنى قارشى ئالىدۇ ۋە ئۇلار بىلەن بىرگە تاماق ئىستەيدۇ!' دەيتى. دېيىشتى.	لېكىن پەرىسىيەلەر بىلەن قانۇن ئوقۇتقۇچىلار يۇرۇرلاپ: 'بۇ كىشى گۇناھكارلارنى قارشى ئالىدۇ ۋە ئۇلار بىلەن بىرگە تاماق ئىستەيدۇ!' دەيتى. دېيىشتى.
LUK 15:3	شۇڭا ئۇ ئۇلارغا مۇنۇ تەمسىلنى سۆزلەپ بەردى:	شۇ ئۈچۈن ئۇ ئۇلارغا بۇ تەمسىلنى ئېيتىپ بەردى:
LUK 15:4	— ئەگەر ئارالاردا بىرەيلەننىڭ يۈز تۇياق قويى بولۇپ، ئۇلاردىن بىرى يىتىپ كەتسە، توقسان توققۇزىنى چۆلدە قويۇپ قويۇپ يىتىپ كەتكىنىنى تاپقۇچە ئىزدەمسۇ؟	— ئەگەر ئارالاردا بىرەيلەننىڭ يۈز قوي بار بولسا، بىرى يوقاپ كەتسە، توقسان توققۇزىنى چۆلدە قالدۇرۇپ، يوقاپ كەتكەن قوينى تېپىپچە ئىزدەمسىز؟
LUK 15:5	ئۇنى تېپىۋالغاندا، شادلانغان ھالدا مۇرىسىگە ئارتىدۇ؛	ئۇ تېپىكەندە، خۇشاللىق بىلەن قوينى ئومۇتقا كۆتۈرۈپ كەتىدۇ؛
LUK 15:6	ئاندىن ئۆيىگە كېلىپ، يار-بۇرادەرلىرى بىلەن قولۇم-قوشنىلىرىنى چاقىرىپ، ئۇلارغا: «مەن يىتكەن قويۇمنى تېپىۋالدىم، مېنىڭ بىلەن تەڭ شادلىنىڭلار!» دەيدۇ.	ئاندىن ئۆيىگە قايتىپ كەلگەندە، دوست-ئاقىباللىرى بىلەن قوشنىلىرىنى چاقىرىپ، ئۇلارغا: «مەن يولدىن چىققان قويۇم تېپىپ الدىم، مەنمەن بىللە شادلىنىڭلار!» دەيدۇ.
LUK 15:7	مەن سىلەرگە دېمەن، شۇنداقلا، بىر گۇناھكار تەۋبە قىلسا، ئەرشتە چوڭ خۇرسەنلىك بولىدۇ؛ بۇ خۇرسەنلىك، تەۋبە قىلىشقا ئېھتىياجى يوق توقسان توققۇز ھەق كىشىلەر ئۈچۈن بولغان خۇرسەنلىكتىن كۆپ ئارتۇق.	مەن سىلەرگە دېمەن، شۇنداقلا، بىر گۇناھكار تەۋبە قىلسا، ئەرشتە چوڭ خۇرسەنلىك بولىدۇ؛ بۇ خۇرسەنلىك، تەۋبە قىلىشقا ئېھتىياجى يوق توقسان توققۇز ھەق كىشىلەر ئۈچۈن بولغان خۇرسەنلىكتىن كۆپ ئارتۇق.
LUK 15:8	— ياكى بىر ئايالنىڭ ئون كۈمۈش دىنارى بولۇپ، بىر دىنارنى يوقىتىپ قالسا، چىراغنى يېقىپ، ئۇنى تېپمەگەچكە قەدەر ئۆيىنى تازىلاپ، توقۇلۇپ ئىزدەمسىز؟	— ياكى بىر ئايالنىڭ ئون كۈمۈش پۇلى بار بولسا، بىرىنى يوقىتىپ قالسا، چىراغنى يېقىپ، ئۇنى تېپمەگەچكە قەدەر ئۆيىنى تازىلاپ، توقۇلۇپ ئىزدەمسىز؟
LUK 15:9	ئۇنى تاپقاندا يار-بۇرادەر، قولۇم-قوشنىلىرىنى چاقىرىپ، ئۇلارغا: «مېنىڭ بىلەن تەڭ شادلىنىڭلار، چۈنكى مەن يوقىتىپ قويغان دىنارىمنى تېپىۋالدىم» — دەيدۇ.	ئۇ تېپقاندا، دوستلىرى ۋە قوشنىلىرىنى چاقىرىپ، ئۇلارغا: «مەنمەن بىرگە شاد بولۇڭلار، چۈنكى مەن يوقاتقان پۇلۇمنى تېپىپ قالدىم» دەيدۇ.
LUK 15:10	مەن سىلەرگە دېمەن، شۇنداقلا، بىر گۇناھكار توۋا قىلسا، خۇدا پەرىشتىلىرى ئالدىدا سەمرانلىق بار.	مەن سىلەرگە دېمەن: شۇنداقلا، بىر گۇناھكار توۋا قىلسا، خۇدا پەرىشتىلىرى ئالدىدا سەمرانلىق بار.
LUK 15:11	ئۇ سۆزىنى داۋام قىلىپ مۇنداق دېدى: — مەلۇم بىر ئادەمنىڭ ئىككى ئوغلى بار ئىكەن.	ئۇ گەپ قوشۇپ، مۇنداق دېدى: بىر كىشىنىڭ ئىككى ئوغلى بار ئىدى.
LUK 15:12	كىچىك ئوغلى ئاتىسىغا: «ئەي ئاتا، مال-مۈلۈكتىن تېگىشلىك ئۈلۈشۈمنى	كىچىك ئوغۇل ئاتىسىغا: «ئاتا، مال-مۈلۈكتىن مېنىڭ ئۈلۈشۈمنى ھازىرلا

Reference	Before	After
	ھازىرلا ماڭا بەرگىن» دەپ ئېيتىپتۇ. ۋە ئۇ ئۆز مال-مۈلۈكلىرىنى ئىككىسىگە تەقسىم قىلىپ بېرىپتۇ.	بېرىڭ» دەپ ئېيتقان. ۋە ئاتا ئۆز مال-مۈلۈكىنى ئىككى بالىسىغا تەقسىم قىلغان.
LUK 15:13	ئۇزۇن ئۆتمەيلا، كىچىك ئوغلى بار-يوقىنى يىغىشتۇرۇپ، يىراق بىر يۇرتقا سەپەر قىلىپتۇ. ئۇ ئۇ يەردە ئەيش-ئىشرەتلىك ئىچىدە تۇرمۇش كەچۈرۈپ مال-دۇنياسىنى بۇزۇپ-چىچىپتۇ.	ئاز ۋاقىت ئۆتكەندىن كېيىن، كىچىك ئوغۇل بارلىق مال-مۈلۈكىنى يىغاپ، يىراق بىر جايغا كەتتى. ئۇ ئۇ يەردە پۇل-پۇللان بىلەن ياقىتۇرۇشلۇق ھايات كەچۈرۈپ، ھەممىسىنى سەرپ قىلدى.
LUK 15:14	دەل ئۇ بار-يوقىنى سەرپ قىلىپ تۈگەتكەن ۋاقىتتا، ئۇ يۇرتتا قاتتىق ئاچارچىلىق بولۇپ، ئۇ خېلىلا قىسىلچىلىقتا قاپتۇ.	ئۇ ھەممىسىنى سەرپ قىلغان ۋاقىتتا، ئۇ جايدا قاتتىق ئاقارلىق باشلانغاندا، ئۇ خەلىس قىسىقچىلىقتا بولۇپ قالدى.
LUK 15:15	شۇنىڭ بىلەن ئۇ بېرىپ، شۇ يۇرتنىڭ بىر پۇقراسىغا مەدىكار بولۇپ ياللىنىپتۇ؛ ئۇ ئۇنى ئېتىزلىقىغا چوشقا بېقىشقا ئەۋەتىپتۇ.	شۇنىڭ بىلەن ئۇ كەتتى، شۇ جايدىكى بىر كىشىگە قوشۇلۇپ ئىش قىلدى؛ ئۇ ئۇنى ئۆز دەرىزىلىكىگە چوشقا قويۇشقا ئەۋەتتى.
LUK 15:16	ئۇ ھەتتا قورسىقىنى چوشقىلارنىڭ يېمى بولغان پۇرچاق پوستى بىلەن تويفۇزۇشقا تەقەززا بوپتۇ؛ لېكىن ھېچكىم ئۇنىڭغا ھېچنەرسە بەرمەپتۇ.	ئۇ شۇ قەدەر ئاشۇق بولغاندا، چوشقىلار يېيىشچى پۇرچاق پوستى بىلەن قورساق تۇتۇشنى خالىدى؛ لېكىن ھېچكىم ئۇغا ھېچ نەرسە بەرمىدى.
LUK 15:17	ئاخىر بېرىپ ئۇ ھوشىنى تېپىپ: «ئاتامنىڭ شۇنچە كۆپ مەدىكارلىرىنىڭ ئالدىدىن يېمەك-ئىچمەك ئېشىپ-تېشىپ تۇرىدۇ؛ لېكىن مەن بولسام بۇ يەردە ئاچلىقتىن ئۆلەي دەپ قالدىم!	ئاخىرىدا ئۇ ھوشقا كېلىپ: «ئاتامنىڭ كۆپ خىزمەتچىلىرى يېمەك-ئىچمەك بىلەن ئېشىپ بار؛ لېكىن مەن بۇ يەردە ئاچلىقتىن ئۆلۈپ كېتەمدۇ!»
LUK 15:18	ئورنۇمدىن تۇرۇپ، ئاتامنىڭ ئالدىغا بېرىپ ئۇنىڭغا: ئەي ئاتا، مەن ئەرشىنىڭ ئالدىدىمۇ ۋە سېنىڭ ئالدىڭدىمۇ گۇناھ قىلدىم.	مەن تۇرۇپ كېتىپ، ئاتامنىڭ ياقىنىغا بارىپ، ئۇنىڭغا دېيەن: ئەي ئاتا، مەن ئاسمانغا قارشى ۋە سېنىڭ ئالدىڭدا گۇناھ قىلدىم.
LUK 15:19	ئەمدى سېنىڭ ئوغلۇڭ ئاتىلىشقا لايىق ئەمەسمەن. مېنى مەدىكارلىرىڭ سۈپىتىدە قوبۇل قىلغايىسەن! – دەيمەن» دەپ ئويلاپتۇ.	ئەمدى مەن سېنىڭ ئوغلىڭ بولۇشقا لايىق ئەمەن. مېنى سېنىڭ ئىشچىلىرىڭ بىرى قىلىپ قىل!
LUK 15:20	شۇنىڭ بىلەن ئورنىدىن تۇرۇپ ئاتىسىنىڭ ئالدىغا قايتىپ مېڭىپتۇ. لېكىن ئاتىسى يىراقتىنلا ئۇنى كۆرۈپ ئۇنىڭغا ئىچى ئاغرىتىپ، ئالدىغا يۈگۈرۈپ چىقىپ، ئۇنىڭ بوينىغا ئېسىلىپ ئۇنى سۆيۈپ كېتىپتۇ.	شۇنىڭ بىلەن تۇرۇپ كەتتى، ئاتىسىنىڭ ياقىتۇرغۇچىلىقىغا قايتىپ باردى. لېكىن ئاتىسى يىراقتىنلا ئۇنى كۆرۈپ، يۈرەك ئاغرىپ، ئالدىغا تېز يۈگۈرۈپ كەتتى، بوينىغا چاقىندى ۋە سۆيۈپ تۇردى.
LUK 15:21	ئوغلى: «ئاتا، مەن ئەرشىنىڭ ئالدىدىمۇ، سېنىڭ ئالدىڭدىمۇ گۇناھ قىلدىم. ئەمدى سېنىڭ ئوغلۇڭ ئاتىلىشقا لايىق ئەمەسمەن» – دەپتۇ.	ئوغلۇ: «ئاتا، مەن آسمانغا قارشىمۇ، سىزگە قارشىمۇ خاتالىق قىلدىم. ئەمدى سىزنىڭ ئوغلىڭ بولۇشقا لايىق ئەمەسمەن» دەپ دەيتى.
LUK 15:22	ئەمما ئاتا خىزمەتچىلەرگە: «ھەزەلە، ئەڭ ياخشى كىيىم ئېلىپ كېلىڭلار، ئۇنى يىراق ئاتىسى چاكارلىرىغا: «دەرھال ئەڭ ئېسىل توننى ئەكەپ ئۇنىڭغا كىيىدۈرۈڭلار، قولىغا بىر ئۈزۈك سېلىڭلار، پۇتلىرىغا ئاياغ كىيىدۈرۈڭلار؛ كىيىشتۈرۈڭلار؛	ئەمما ئاتا خىزمەتچىلەرگە: «ھەزەلە، ئەڭ ياخشى كىيىم ئېلىپ كېلىڭلار، ئۇنى يىراق ئاتىسى چاكارلىرىغا: «دەرھال ئەڭ ئېسىل توننى ئەكەپ ئۇنىڭغا كىيىدۈرۈڭلار، قولىغا بىر ئۈزۈك تاقاپ بەرىڭلار، ئاياقلىرىغا پۇت كىيىشتۈرۈڭلار؛
LUK 15:23	ۋە بورداق تورپاقنى ئەكەپ سويۇڭلار؛ ئاندىن ئوبدان يەپ، راۋۇرۇس تەبرىكلەيلى!	تورپاقنى كەلگۈزۈپ كېسىڭلار، ئاندىن ياخشى يېيىپ، بىرگە تەبرىك قىلالايمى!
LUK 15:24	چۈنكى مېنىڭ بۇ ئوغلۇم ئۆلۈپ كەتكەن، تىرىلدى، يولدىن چىقىپ كەتكەن، تېپىلدى!» – دەيتۇ. ئاندىن ئۇلار تەبرىكلەشكىلى باشلاپتۇ.	چۈنكى مېنىڭ بۇ ئوغلۇم ئۆلۈپ كەتكەن، تىرىلدى، يولدىن چىقىپ كەتكەن، تېپىلدى!» دەيتى. ئاندىن ئۇلار خۇشاللىنىپ باشلىدى.
LUK 15:25	ئەمدى چوڭ ئوغلى ئېتىزغا كەتكەنىكەن. ئۇ قايتىپ كېلىۋېتىپ ئۆيگە يېقىن كەلگەندە نەغمە-ناۋا بىلەن ئۇسسۇلنىڭ ئاۋازىنى ئاڭلاپتۇ.	ھازىر چوڭ ئوغۇل ئېتىزدا بولۇپتۇ. ئۇ قايتىپ كەلگەندە ئۆيگە يېقىنلاپ قالغاندا، نەغمە ۋە رەقس ئاۋازىنى ئاڭلاپ قالدى.
LUK 15:26	ئۇ چاكارلاردىن بىرىنى چاقىرىپ، ئۇنىڭدىن نېمە ئىش بولۇۋاتقىنىنى سورايتۇ.	ئۇ بىر خىزمەتچىنى چاقىرىپ، نېمە ئىش بولۇۋاتقانلىقىنى سوراپ كەتتى.
LUK 15:27	چاكار ئۇنىڭغا دېدى: «ئۇكاڭ كەلدى، ئاتاڭ ئۇنى ساق-سالامەت قايتۇرۇپ ئۈچۈن بورداق تورپاقنى سويىدى» دەپتۇ.	چاكار ئۇنىڭغا دېدى: «ئۇكاڭ كەلدى، ئاتاڭ ئۇنى ساق-سالامەت قايتۇرۇپ كەتكەنلىكى ئۈچۈن، بورداق تورپاقنى كېسىپ تاماق تەييارلىدى.»
LUK 15:28	لېكىن چوڭ ئوغلى خاپا بولۇپ، ئۆيگە كىرگىلى ئۇنىماپتۇ. ۋە ئاتىسى چىقىپ ئۇنىڭ ئۆيگە كىرىشىنى ئۆتۈنۈپتۇ.	ئەمما چوڭ ئوغۇل خەپا بولۇپ كەتتى ۋە ئۆيگە كىرمەكچى بولمىدى. ئاتىسى چىقىپ، ئۇنى ئۆتۈنۈپتۇ.

Reference	Before	After
LUK 15:29	ئەمما ئۇ ئاتىسىغا جاۋاب بەردى: «كۆرەڭ! مەن بۇ يىللار بويىچە سىز ئۈچۈن ئەمما ئۇ ئاتىسىغا جاۋاب بېرىپ: «قارا! مەن شۇنچە يىلدىن بېرى قۇلدەك قاتتىق ئىشلەپ كەلدىم، ھەر قانداق بۇيرۇقىڭىزنى ئەمەلگە ئاشۇرمايتىم. خىزمىتىڭدە بولدۇم، ئەسلا ھېچبىر ئەمرىڭىدىن چىقىپ باقمىدىم. بىراق سەن بىراق سىز ماڭا دوستلىرىم بىلەن ئەپەندى قىلىش ئۈچۈن ھەتتا بىر تاشقىن ماڭا ئەل-ئاغىنىلىرىم بىلەن خۇش قىلغىلى ھېچقاچان بىرەر ئوغلاقمۇ ئوغلاقمۇ بەرمەيتىڭىز!	ئەمما ئۇ ئاتىسىغا جاۋاب بەردى: «كۆرەڭ! مەن بۇ يىللار بويىچە سىز ئۈچۈن ئەمما ئۇ ئاتىسىغا جاۋاب بېرىپ: «قارا! مەن شۇنچە يىلدىن بېرى قۇلدەك قاتتىق ئىشلەپ كەلدىم، ھەر قانداق بۇيرۇقىڭىزنى ئەمەلگە ئاشۇرمايتىم. خىزمىتىڭدە بولدۇم، ئەسلا ھېچبىر ئەمرىڭىدىن چىقىپ باقمىدىم. بىراق سەن بىراق سىز ماڭا دوستلىرىم بىلەن ئەپەندى قىلىش ئۈچۈن ھەتتا بىر تاشقىن ماڭا ئەل-ئاغىنىلىرىم بىلەن خۇش قىلغىلى ھېچقاچان بىرەر ئوغلاقمۇ ئوغلاقمۇ بەرمەيتىڭىز!
LUK 15:30	لېكىن سېنىڭ مالىڭنى ياھىشەلەر بىلەن خەراجەت قىلىپ تۈگەتكەن بۇ لېكىن سېنىڭ مال-مۈلۈكلىرىڭنى ياھىشەلەرگە خەجلەپ تۈگەتكەن بۇ ئوغلاقنى قايتىپ كەلگەندە، سەن ئۇ ئۈچۈن بورداق قوي سېلىپتۇ ئوغلاقنى قايتىپ كەلگەندە، سەن ئۇنىڭ ئۈچۈن بورداق تورپاقنى سويۇپسەن» – دەيتۇ.	لېكىن سېنىڭ مالىڭنى ياھىشەلەر بىلەن خەراجەت قىلىپ تۈگەتكەن بۇ لېكىن سېنىڭ مال-مۈلۈكلىرىڭنى ياھىشەلەرگە خەجلەپ تۈگەتكەن بۇ ئوغلاقنى قايتىپ كەلگەندە، سەن ئۇ ئۈچۈن بورداق قوي سېلىپتۇ ئوغلاقنى قايتىپ كەلگەندە، سەن ئۇنىڭ ئۈچۈن بورداق تورپاقنى سويۇپسەن» – دەيتۇ.
LUK 15:31	بىراق ئاتىسى يەنە ئۇغا دەيتۇ: «ئەي بالىم، سەن ھەمىشە مېنىڭ يېنىمدا تۇرۇۋاتسەن ۋە مېنىڭ ھەممىسى سېنىڭكى بولۇپ كەتتى. بىراق ئاتىسى يەنە ئۇنىڭغا: «ئەي ئوغلۇم، سەن ھەردائىم مېنىڭ يېنىمدىسەن ۋە مېنىڭ بارلىقىم سېنىڭكىدۇر.	بىراق ئاتىسى يەنە ئۇغا دەيتۇ: «ئەي بالىم، سەن ھەمىشە مېنىڭ يېنىمدا تۇرۇۋاتسەن ۋە مېنىڭ ھەممىسى سېنىڭكى بولۇپ كەتتى. بىراق ئاتىسى يەنە ئۇنىڭغا: «ئەي ئوغلۇم، سەن ھەردائىم مېنىڭ يېنىمدىسەن ۋە مېنىڭ بارلىقىم سېنىڭكىدۇر.
LUK 15:32	ھازىر شادلىنىپ تەبرىكلەش توغرا؛ چۈنكى سېنىڭ ئۇكاڭ ئۆلگەن بولۇپ، ھازىر تىرىلدى، يوقاپ كەتكەن بولۇپ، ھازىر تېپىلدى. ئەمدى تەبرىكلەپ شادلىنىشقا لايىقتۇر؛ چۈنكى بۇ سېنىڭ ئۇكاڭ ئۆلگەندى، تىرىلدى، يوقلىپ كەتكەندى، تېپىلدى» – دەيتۇ.	ھازىر شادلىنىپ تەبرىكلەش توغرا؛ چۈنكى سېنىڭ ئۇكاڭ ئۆلگەن بولۇپ، ھازىر تىرىلدى، يوقاپ كەتكەن بولۇپ، ھازىر تېپىلدى. ئەمدى تەبرىكلەپ شادلىنىشقا لايىقتۇر؛ چۈنكى بۇ سېنىڭ ئۇكاڭ ئۆلگەندى، تىرىلدى، يوقلىپ كەتكەندى، تېپىلدى» – دەيتۇ.
LUK 16:1	ئۇ شاگردلىرىغا دەيدى: بىر باي كىشى بار ئىكەن، ئۇنىڭ بىر باشقارغۇچىسى بار. بىر كىشى بايغا ئاتچاق قىلدى: «بۇ باشقارغۇچىڭىز مال-مۈلكىڭىزنى ئۆچۈرۈپ تاشلىماقتا». ئۇ شاگردلىرىغا دەيدى: بىر باي كىشى بار ئىكەن، ئۇنىڭ بىر باشقارغۇچىسى بار. بىر كىشى بايغا: «بۇ غوجىدارىڭىز مال-مۈلكىڭىزنى بۇزۇپ چاچتى» دەپ شىكايەت قىپتۇ.	ئۇ شاگردلىرىغا دەيدى: بىر باي كىشى بار ئىكەن، ئۇنىڭ بىر باشقارغۇچىسى بار. بىر كىشى بايغا ئاتچاق قىلدى: «بۇ باشقارغۇچىڭىز مال-مۈلكىڭىزنى ئۆچۈرۈپ تاشلىماقتا». ئۇ شاگردلىرىغا دەيدى: بىر باي كىشى بار ئىكەن، ئۇنىڭ بىر باشقارغۇچىسى بار. بىر كىشى بايغا: «بۇ غوجىدارىڭىز مال-مۈلكىڭىزنى بۇزۇپ چاچتى» دەپ شىكايەت قىپتۇ.
LUK 16:2	ئۇ باشقۇرغۇچىنى چاقىرىپ، ئۇغا: «مەن سەن ھەقتە نېمە ئاڭلىپ قالدىم؟ ئۇ غوجىدارنى چاقىرىپ، ئۇنىڭغا: «مېنىڭ سېنىڭ توغراڭدا ئاڭلىغانلىرىم سەننىڭ باشقۇرۇش ئىشلىرىنىڭ ھېساباتىنى تولۇق تەھرىرلە؛ چۈنكى سەن زادى قانداق گەپ؟ غوجىدارلىقىڭدىكى ھېساب-كىتابىنى ئېنىق تاپشۇر؛ ئەمدى باشقۇرغۇچى بولالمايسان» دەيدى.	ئۇ باشقۇرغۇچىنى چاقىرىپ، ئۇغا: «مەن سەن ھەقتە نېمە ئاڭلىپ قالدىم؟ ئۇ غوجىدارنى چاقىرىپ، ئۇنىڭغا: «مېنىڭ سېنىڭ توغراڭدا ئاڭلىغانلىرىم سەننىڭ باشقۇرۇش ئىشلىرىنىڭ ھېساباتىنى تولۇق تەھرىرلە؛ چۈنكى سەن زادى قانداق گەپ؟ غوجىدارلىقىڭدىكى ھېساب-كىتابىنى ئېنىق تاپشۇر؛ ئەمدى باشقۇرغۇچى بولالمايسان» دەيدى.
LUK 16:3	غوجىدار ئەمدى ئۆز ئىچىدە: «نېمە قىلاي؟ چۈنكى ئەپەندىم مېنى بۇ ئىشلارنىڭ باشقۇرۇشىدىن ئۆچۈرۈۋاتىدۇ. كەتمەن چاپاپ قالالمىم، تىلەشكە ئامال قالمايدۇ.» غوجىدار ئەمدى ئۆز ئىچىدە: «نېمە قىلاي؟ چۈنكى خوجايىنىم مېنى غوجىدارلىقتىن مەھرۇم قىلىدۇ. كەتمەن چاپاي دېسەم ئۇنچىلىك ماغدۇر يوق، تىلەمچىلىك قىلاي دېسەم نومۇس قىلمەن.	غوجىدار ئەمدى ئۆز ئىچىدە: «نېمە قىلاي؟ چۈنكى ئەپەندىم مېنى بۇ ئىشلارنىڭ باشقۇرۇشىدىن ئۆچۈرۈۋاتىدۇ. كەتمەن چاپاپ قالالمىم، تىلەشكە ئامال قالمايدۇ.» غوجىدار ئەمدى ئۆز ئىچىدە: «نېمە قىلاي؟ چۈنكى خوجايىنىم مېنى غوجىدارلىقتىن مەھرۇم قىلىدۇ. كەتمەن چاپاي دېسەم ئۇنچىلىك ماغدۇر يوق، تىلەمچىلىك قىلاي دېسەم نومۇس قىلمەن.
LUK 16:4	ھە، تاپتىم! غوجىدارلىقتىن قالغىنىمدا كىشىلەرنىڭ مېنى ئۆيلىرىگە قارشى ئېلىشى ئۈچۈن، نېمە قىلىشىمنى ئەمدى بىلىدىم» دەپ ھە، تاپتىم! غوجىدارلىقتىن قالغىنىمدا كىشىلەرنىڭ مېنى ئۆيلىرىگە قارشى ئېلىشى ئۈچۈن، نېمە قىلىشىمنى ئەمدى بىلىدىم» دەپ	ھە، تاپتىم! غوجىدارلىقتىن قالغىنىمدا كىشىلەرنىڭ مېنى ئۆيلىرىگە قارشى ئېلىشى ئۈچۈن، نېمە قىلىشىمنى ئەمدى بىلىدىم» دەپ ھە، تاپتىم! غوجىدارلىقتىن قالغىنىمدا كىشىلەرنىڭ مېنى ئۆيلىرىگە قارشى ئېلىشى ئۈچۈن، نېمە قىلىشىمنى ئەمدى بىلىدىم» دەپ
LUK 16:5	ئۆز خوجايىنىغا قەرزدار بولغانلارنى بىردىن-بىردىن چاقىرىپ كېلىپ، بىرىنچىسىدىن: «خوجايىنىمغا قانچىلىك قەرزىڭ بار؟» دەپ سورايتۇ.	ئۆز خوجايىنىغا قەرزدار بولغانلارنى ھەر بىرىنى چاقىرىپ كەلگەندە، بىرىنچىسىگە: «ئەپەندىمگە قانچا قەرزىڭ بار؟» دەپ سورايدۇ.
LUK 16:6	ۋە قەرزدار: «يۈز تۇڭ زەيتۇن مېيى» دەپ جاۋاب بېرىپتۇ. غوجىدار ئۇنىڭغا: «مانا، ھېسابات دەپتېرىڭىزنى ئېلىپ، بۇ يەردە ئولتۇرۇپ ئەللىك تۇڭغا ئۆزگەرتىۋېتىڭ!» دەيتۇ.	قەرزدار جاۋاب بەردى: «يۈز قوشاق زەيتۇن مېيى». غوجىدار ئۇغا دەيتى: «ھېساباتىڭنى ئال، ھازىر ئولتۇرۇپ، ئەللىك قوشاققا ئۆزگەرتىۋەت!»
LUK 16:7	ئاندىن ئۇ باشقا بىرىگە: «سەن قانچىلىك قەرزىڭ بار؟» دەپ سورىدى. ئۇ: «يۈز كۈرە غاللە» دەپ جاۋاب قىلدى. غوجىدار ئۇنىڭغا: «ھېساب دەپتېرلىنى ئېلىپ، سەكسەن كۈرىگە ئۆزگەرتىپ قوي!» دەيتى.	ئاندىن ئۇ باشقا بىرىگە: «سەن قانچىلىك قەرزىڭ بار؟» دەپ سورىدى. ئۇ: «يۈز كۈرە غاللە» دەپ جاۋاب قىلدى. غوجىدار ئۇنىڭغا: «ھېساب دەپتېرلىنى ئېلىپ، سەكسەن كۈرىگە ئۆزگەرتىپ قوي!» دەيتى.
LUK 16:8	ئەپەندىسى سەمىمىيەتسىز باشقۇرغۇچىنىڭ بۇ ئىشتا ئەقىللىق قىلغانلىقى ئۈچۈن ئۇنى ماقىتتى. چۈنكى بۇ دۇنيا ئادەملىرى ئۆز نەسلىلىرىدا نۇر ئادەملىرىگە قارىغاندا كۆپرەك ئەقىللىقتۇر.	ئەپەندىسى سەمىمىيەتسىز باشقۇرغۇچىنىڭ بۇ ئىشتا ئەقىللىق قىلغانلىقى ئۈچۈن ئۇنى ماقىتتى. چۈنكى بۇ دۇنيا ئادەملىرى ئۆز نەسلىلىرىدا نۇر ئادەملىرىگە قارىغاندا كۆپرەك ئەقىللىقتۇر.
LUK 16:9	مەن سىلەرگە بۇنى دەيمەن: بۇ دۇنيادىكى پۇل-مال ئارقىلىق ئۆزىڭلارغا دوستلار تېپىڭلار. شۇنداق قىلساڭلار، پۇل-مال يوق بولغاندا، ئۇ دوستلار سىلەرنى مەڭگۈلۈك جالارغا قارشى ئالىدۇ.	مەن سىلەرگە بۇنى دەيمەن: بۇ دۇنيادىكى پۇل-مال ئارقىلىق ئۆزىڭلارغا دوستلار تېپىڭلار. شۇنداق قىلساڭلار، پۇل-مال يوق بولغاندا، ئۇ دوستلار سىلەرنى مەڭگۈلۈك جالارغا قارشى ئالىدۇ.
LUK 16:10	كىم كىچىك ئىشلاردا سادىق بولسا، چوڭ ئىشلاردا سادىق بولىدۇ؛ ۋە كىم كىچىك ئىشلاردا سادىق بولسا، چوڭ ئىشتا سادىق بولسا، چوڭ ئىشتىمۇ سادىق بولىدۇ؛ ۋە	كىم كىچىك ئىشلاردا سادىق بولسا، چوڭ ئىشلاردا سادىق بولىدۇ؛ ۋە كىم كىچىك ئىشلاردا سادىق بولسا، چوڭ ئىشتا سادىق بولسا، چوڭ ئىشتىمۇ سادىق بولىدۇ؛ ۋە

Reference	Before	After
	كىمكى كىچىككەنە ئىشتا سەمىمىيەتسىز بولسا، چوڭ ئىشتىمۇ سەمىمىيەتسىز بولىدۇ.	كىچىك ئىشلاردا يالغانچى بولسا، چوڭ ئىشلاردا يالغانچى بولىدۇ.
LUK 16:11	شۇڭا ئەگەر «ناھەق دۇنياغا تەۋە بولغان مال-دۇنيا»دا سادىق بولمىساڭلار، كىم سىلەرگە ھەقىقىي بايلىقلارنى تاپشۇرغان بولىدۇ؟	شۇڭا، ئەگەر بۇ دۇنيا مالىدا ئىمانلىق بولمىساڭلار، كىم سىلەرگە ھەقىقىي بايلىقلارنى تاپشۇرغان بولىدۇ؟
LUK 16:12	ۋە باشقىلارنىڭ نەرسىلىرىدە سادىق بولمىساڭلار كىم سىلەرگە ئۈزۈڭلارنىڭ نەرسىسىنى بەرسۇن؟	ئەگەر باشقىلارنىڭ ئىشلىرىدا سادىق بولمىساڭلار، كىم سىلەرگە ئۈز نەرسىلىرىڭلارنى بەرەر؟
LUK 16:13	ھېچكىم ئىككى خوجايىنغا تەڭ خىزمەت قىلالمايدۇ. چۈنكى ئۇ ياكى بۇنى يامان كۆرۈپ، ئۇنى ياخشى كۆرىدۇ؛ ياكى بۇنى پۈتۈنلەي قوللاپ، ئۇنى سەل قارايدۇ. شۇنىڭ ئۈچۈن، سىلەر خۇدا بىلەن مال-پۇلنى بىرگە ئەگىشەلمەيسىلەر.	ھېچكىم ئىككى خاققا بىرگە خىزمەت قىلالمايدۇ. چۈنكى ياكى بۇنى يامان كۆرۈپ، ئۇنى ياخشى كۆرىدۇ؛ ياكى بۇنى پۈتۈنلەي قوللاپ، ئۇنى سەل قارايدۇ. شۇنىڭ ئۈچۈن، سىلەر خۇدا بىلەن مال-پۇلنى بىرگە ئەگىشەلمەيسىلەر.
LUK 16:14	ئەمدى پەرسىيىلەر (ئۇلار پۇلغا ئامراق ئىدى) بۇلارنىڭ ھەممىسىنى ئاڭلاپ ئەيسانى مەسخىرە قىلىشتى.	پەرسىيىلەر پۇلنى بەك ئوماق بولغاندا، ھەممە نەرسىنى ئاڭلاپ، ئەيسىنى تەھقىرلىگەن ھالدا گۈلكى بەردى.
LUK 16:15	ۋە ئۇ ئۇلارغا مۇنداق دېدى: «سىلەر ئۈزۈڭلارنى ئادەملەرنىڭ ئالدىدا ھەققانىي قىلىپ كۆرسەتكۈچىدۇرسىلەر؛ لېكىن خۇدا قەلبىڭلارنى بىلىدۇ. چۈنكى ئادەملەرنىڭ ئارىسىدا قەدىرلىنىدىغىنى خۇدانىڭ نەزىرىدە يىرگىنچلىكتۇر.	ئۇ ئۇلارغا دېدى: «سىلەر كىشىلەر ئالدىدا ئۈزۈڭلارنى توغرا دەپ كۆرسەتەلەيسىلەر؛ لېكىن خۇدا سىزلىرىڭ قەلبىنى بىلىدۇ. چۈنكى كىشىلەر قىممەتلىك كۆرۈۋاتقان ئىشلار خۇدا نەزىرىدە يامان بولىدۇ.»
LUK 16:16	تەۋرات قانۇنى ۋە پەيغەمبەرلەرنىڭ يازمىلىرى چۆمۈلدۈرگۈچى يەھياغىچە ھىدايەت بولۇپ كەلدى؛ شۇ ۋاقىتتىن باشلاپ خۇدانىڭ پادىشاھلىقىنىڭ خۇش خەۋىرى جاكارلىنىپ كېلىۋاتىدۇ؛ پادىشاھلىققا كىرمەكچى بولغانلارنىڭ ھەربىرى ئۇنىڭغا بۆسۈپ كىرىۋېلىشى كېرەكتۇر.	قانۇن ۋە پەيغەمبەرلەر يوخانغا قەدەر بولدى؛ شۇ ۋاقىتتىن باشلاپ ئەلاھ دۆلەتنىڭ ياخشى خەۋەرلىرى جاۋلاپ كەتتى؛ ۋە ھەر كىم ئۇنىڭغا كۈچەنە كىرىشكە تىرىشىۋاتىدۇ.
LUK 16:17	لېكىن ئاسمان بىلەن زېمىننىڭ يوق قىلىۋېتىلىشى تەۋراتنىڭ بىر چېكىتى بىكار قىلىنىشتىن ئاساندۇر.	بىراق، ئاسمان بىلەن زېمىننىڭ يوقاپ كېتىشى، تەۋراتتىكى بىر كىچىك يېزىقنىڭ ئۆزگىرىپ كېتىشىدىن ئاسان بولىدۇ.
LUK 16:18	— ھەر كىم ئۆز ئايالىنى تاللاپ قىلىپ باشقا بىرىنى ئالسا زىنا قىلغان بولىدۇ ۋە كىمكى ئۆز ئېرىدىن تاللاپ قىلىنغاننى ئالسا زىنا قىلغان بولىدۇ».	ھەر كىم ئۆز ئايالىنى تاللاپ قىلىپ باشقا بىرىنى ئېلىپ توي قىلسا، زىنا قىلغان بولىدۇ، شۇنىڭدەك تاللاپ قىلىنغان ئايالنى ئېلىپ توي قىلغۇچى كىم بولسا، زىنا قىلغان بولىدۇ.
LUK 16:19	— بۇرۇن بىر باي ئادەم بار ئىدى؛ ئۇ سۆسۈن رەڭلىك تون ۋە كاناپ كىيىملەرنى كىيىپ، ھەركۈنى ئەپىس-ئىشرەت ئىچىدە تەنتەنە قىلاتتى.	بىر باي كىشى بار ئىدى؛ ئۇ سۈركى رەڭلىك ياخشى كىيىملەر كىيىپ، ھەر كۈنى ئەپىس-ئىشرەت بىلەن تەنتەنە قىلاتتى.
LUK 16:20	ۋە پۈتۈن ئەزاينى چاقا-جاھارەت بېسىپ كەتكەن لازارۇس ئىسىملىك بىر يوقسۇل بار ئىدى؛ ئۇ باينىڭ دەرۋازىسىنىڭ ئالدىغا ھەركۈنى ياتقۇزۇپ قويۇلاتتى.	لازار ئىسمى بىلەن بىر يوقسۇل كىشى بار ئىدى، تەنلىرى چاقا-جاھارەتلەر بىلەن تولغان؛ ئۇ ھەر كۈنى باينىڭ دەرۋازىسىنىڭ ئالدىغا ياتقۇزۇپ قويۇلىدۇ.
LUK 16:21	ئۇنىڭ داستىخىنىدىن چۈشۈپ قالغان پارچى-پۇراتلاردىن قورسىقىنى توغۇزغۇشقا تەشنا ئىدى. ھالبۇكى، ئىتلار كېلىپ ئۇنىڭ يارىلىرىنى يالايتتى.	ئۇ، ئۇنىڭ ئۈستىلىدىن چۈشۈپ كەتكەن پارچىلار بىلەن قورسىقىنى تولدۇرماقچى بولۇپ تۇراتتى. ئەمما، ئىتلار كېلىپ ئۇنىڭ يارىلىرىنى يالايتتى.
LUK 16:22	ئەمدى شۇنداق بولدىكى، يوقسۇل ئۆلدى ۋە پەرىشتىلەر ئۇنى ئىبراھىمنىڭ قۇچىقىغا ئاپاردى. باي ھەم ئۆلۈپ دەپنە قىلىندى؛	شۇ ۋاقىتتا يوقسۇل ئۆلۈپ باردى ۋە پەرىشتىلەر ئۇنى ئىبراھىم ياقىغا ئېلىپ كەتتى. باي كىشىمۇ ئۆلۈپ، دەپنە قىلىندى.
LUK 16:23	ۋە تەھتىسارادا قاتتىق قىيىنلىپ، بېشىنى كۆتۈرۈپ، يىراقتىن ئىبراھىمنى ۋە ئۇنىڭ قۇچىقىدىكى لازارۇسنى كۆرۈپ:	ئادېسدا ئازاپتا بولۇپ تۇرۇپ، كۆزلىرىنى كۆتۈرۈپ، يىراقتا ئىبراھىم بىلەن لازارۇسنى ئىبراھىم نىڭ ئاراملىق قوشۇقىدا كۆردى.

Reference	Before	After
LUK 16:24	«ئەي ئاتا ئىبراھىم، ماڭا رەھىم قىلغايسەن! لازارۇسنى ئەۋەتكەيسەن، ئۇ بارمىقىنىڭ ئۇچىنى سۇغا چىلاپ، تىلىمغا تېمىتىپ سوۋۇتقا. چۈنكى مەن بۇ ئوت يالقۇنىدا قاتتىق ئازابلىنىۋاتىمەن!» دەپ ۋارقىراپ يالۋۇردى.	«ئەي ئىبراھىم ئاتا، ماڭا رەھىم قىلغىلى! لازارۇسنى ئەۋەتكە، ئۇ بارماق ئۇچىنى سۇغا چىلدۇرۇپ، تىلىمغا تەۋەر قىلغىلى سويۇت! چۈنكى مەن بۇ ئوتتا قاتتىق ئازاپ كۆرۈۋاتىمەن!» دەپ بالدۇر چاقىرىپ تەلەپ قىلدى.
LUK 16:25	لېكىن ئىبراھىم مۇنداق دېدى: «ئەي ئوغلۇم، ھايات ۋاقتىڭدا ھالاۋەتنى يەتكۈچە كۆرگىنىڭنى ۋە لازارۇسنىڭ دەرد-بالا تارتقىنىنى يادىڭغا كەلتۈرگىن. ھازىر ئۇ تەسەللى تاپتى، ئەمما سەن ئازاب تارتىۋاتىسەن.	ئىبراھىم دېدى: «بالام، ھاياتىڭدا بارلىق خۇشلىقلارنى كۆرگەنلىكىڭنى ۋە لازارنىڭ قىيىنچىلىقلارنى تارتقانلىقىنى ئەسلە. ھازىر ئۇ ئارام تاپتى، سەن ئەسسىە ئازاب كەچۈرۋاتىسەن.»
LUK 16:26	ۋە بۇلاردىن باشقا، بىز بىلەن سىلەرنىڭ ئارىلىقىمىزدا يوغان بىر ھاڭ بېكىتىلگەندۇركى، بۇ يەردىن سىلەر تەرەپكە ئۆتەيلى دېگەنلەر ئۆتەلمەس ۋە ئاندىن بىز تەرەپكە ئۆتىمىز دېگەنلەر ئۆتەلمەس».	بۇلارنىڭ ھەممىسىدىن باشقا، بىز بىلەن سىلەر ئارىسىدا چوڭ بىر ئورۇق سەپ تۇرۇپتۇ، شۇڭا بۇ يەردىن سىلەرگە كېتىش دېگەنلەر كېتەلمەيدۇ ۋە ئاندىن بىزگە ئۆتۈشكە بولمايدۇ.
LUK 16:27	ئەمدى باي يەنە: «ئۇنداقتا، ئى ئاتا، سەندىن لازارۇسنى ئاتامنىڭ ئۆيىگە ئەۋەتىشىڭنى ئۆتۈنمەن.	باي يەنە دەيتۇ: «ئۇنداقتا، ئاتا، لازارۇسنى ئاتامنىڭ ئۆيىگە يوللاپ بېرىشىڭنى سورايمەن.»
LUK 16:28	چۈنكى مېنىڭ بەش ئاكا-ئۇكام بار؛ ئۇلارنىڭ بۇ ئازاب-ئوقۇبەتلىك يەرگە كەلمەسلىكى ئۈچۈن لازارۇس ئۇلارنى قاتتىق ئاگاھلاندۇرۇپ قويسۇن» – دېدى.	چۈنكى مەنمۇ بەش ئاكام بار، لازارۇس ئۇلارنى بۇ ئازاپلىق جايغا بارمىسلىقى ئۈچۈن ياخشى ئاگاھلانسۇن.
LUK 16:29	بىراق ئىبراھىم جاۋاب بېرىپ ئۇنىڭغا: «ئۇلاردا مۇسا ۋە باشقا يەيغەمبەرلەرنىڭ ئاگاھ-گۇۋاھلىقى بار؛ ئۇلار شۇلارنى ئاڭلىسۇن» – دېدى.	بىراق ئىبراھىم جاۋاب بەردى: «ئۇلارنىڭ يېنىدا مۇسا بىلەن باشقا يەيغەمبەرلەر بار، ئۇلار شۇلارنى ئاڭلاپ قۇلاق سالسۇن» دېدى.
LUK 16:30	لېكىن ئۇ: «ياق، ئى ئىبراھىم ئاتا، ئەگەر ئۆلگەنلەردىن بىرى تىرىلىپ ئۇلارنىڭ ئالدىغا بارسا، ئۇلار توۋا قىلىدۇ» – دېدى.	ئۇ دېدى: «ياق، ئىبراھىم ئاتا، ئەگەر ئۆلگەنلەردىن بىرى تىرىلىپ ئۇلارنىڭ ئالدىغا بارسا، ئۇلار توۋا قىلىپ ئۆزىگەرتىدۇ».
LUK 16:31	ئەمما ئىبراھىم ئۇنىڭغا: «ئەگەر ئۇلار مۇسا ۋە باشقا يەيغەمبەرلەرنىڭ گۇۋاھلىقىنى ئاڭلىمىسا، ھەتتا ئۆلگەنلەردىن بىرسى تىرىلىسۇمۇ، ئۇلار يەنىلا ئىشىنىشنى رەت قىلىدۇ» – دېدى.	ئەمما ئىبراھىم دېدى: «ئەگەر ئۇلار مۇسا ۋە يەيغەمبەرلەرنىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلىمىسا، ھەتتا بىر ئادەم ئۆلۈپ تىرىلىپ كېلىپ تۇرسىمۇ، ئۇلار ئۇنىڭنى رەت قىلىدۇ».
LUK 17:1	ئۇ مۇخلىسلىرىغا مۇنداق دېدى: – ئىنساننى پۇتلاشتۇرىدىغان ئىشلار بولماي قالمايدۇ؛ لېكىن شۇ پۇتلاشتۇرۇش ۋاستىچىسى بولغان ئادەمنىڭ ھالىغا ۋاي!	ئۇ شاكىرلىرىغا دېدى: ئادەملەرنى پۇتا قالدۇرغۇچى ئىشلار توختىمايدۇ، لېكىن شۇ ئىشلارنى كەلتۈرگۈچى كىشىگە چوڭ ۋاي!
LUK 17:2	بۇنداق ئادەمنىڭ بۇ كىچىك بالىلاردىن بىرىنى گۇناھقا پۇتلاشتۇرغان بولسا، بوينىغا تۈگمەن تېشى ئېسىلغان ھالدا دېڭىزغا تاشلىۋېتىلگىنى ئەۋزەل بولاتتى.	ئەگەر بۇنداق بىر كىشى بۇ كىچىك بالىلاردىن بىرىنى گۇناھ قىلدۇرسا، بوينىغا تاش توپ تەيەپ دېڭىزگە سۇرۇلسا، بۇ تەرەپداش بولاتتى.
LUK 17:3	ئۆزۈڭلارغا ئاگاھ بولۇڭلار! ئەگەر قېرىندىشىڭ گۇناھ قىلغان بولسا، ئۇنىڭغا تەنبە-نەسھەت قىلغىن. ئۇ توۋا قىلسا ئۇنى ئەيۈ قىلغىن.	ئۆزىڭلارغا دىققەت قىلىڭلار! ئەگەر قېرىندىشىڭ سىزگە قارشى گۇناھ قىلسا، ئۇنى تەنبە قىلغىن. ئۇ توۋا قىلسا، ئۇنى ئەيۈ قىلغىن.
LUK 17:4	مۇبادا ئۇ بىر كۈن ئىچىدە ساڭا يەتتە مەرتىۋە گۇناھ قىلسا ۋە يەتتە مەرتىۋە يېنىڭغا كېلىپ: توۋا قىلدىم، دېسە، ئۇنى يەنىلا ئەيۈ قىلغىن.	ئەگەر ئۇ بىر كۈندە ساڭا يەتتە قېتىم گۇناھ قىلسا ۋە يەتتە قېتىم ساڭا كېلىپ 'توۋا قىلدىم' دېسە، ئۇنى ھەر قېتىم ئەيۈ قىل.
LUK 17:5	شۇنىڭ بىلەن روسۇللار رەببىگە: ئىشەنچ-ئېتىقادىمىزنى ئاشۇرغىن، – دېيىشتى.	شۇ ۋاقىت روسۇللار رەببىگە: ئىمانىمىزنى كۈيەيتىپ بېرىڭ! دەپ دېدى.
LUK 17:6	ۋە رەب ئۇلارغا مۇنداق دېدى: – سىلەردە قىچا ئۇرۇقىدەك زەررىچە ئىشەنچ بولسا، سىلەر ئىدى، سىلەر ئاۋۇ ئۈجمە دەرەخىگە: «يىلتىزىڭدىن قومۇرۇلۇپ، دېڭىزغا كۆچۈپ تىكىل!» دېسەڭلار، ئۇ سۆزۈڭلارنى ئاڭلاپ كۆچەتتى.	ھەم رەب ئۇلارغا دېدى: «سىلەرنىڭ ئىشەنچىڭلار قىچا توخۇمىدەك زەرە بولسا، سىلەر بۇ ئۈجمە دەرەخكە: "يىلتىزىڭدىن چىقىپ، دېڭىزغا كۆچۈرۈپ تىكىنىپ كەت!" دېسەڭلار، ئۇ سىزلىرىڭلار سۆزىنى ئاڭلاپ قىلاتتى.
LUK 17:7	لېكىن ئاراڭلاردىن كىمنىڭ يەر ھەيدەيدىغان ياكى مال باقىدىغان بىر قۇلى بولسا ۋە ئۇ ئېتىزلىقتىن قايتىپ كەلگەندە، ئۇنىڭغا: «تېزەرەك كېلىپ	لېكىن سىزلاردىن كىم بىر قۇلى بار؟ ئۇ دەرىزلىكتە ئەگىنىپ ياكى ھايۋان باقسا، ئىش بىتپ كىرىپ كەلگەندە، «تېزلا كېلىپ تەرەپلىكتە ئولتۇر»

Reference	Before	After
	داستىخانددا ئولتۇرغىن»، دەيدىغانلار بارمۇ؟	دەيسىز دەمە؟
LUK 17:8	ئۇ بەلكى ئۇنىڭغا: «مېنىڭ تامىقىمنى تەييار قىل، مەن يەپ-ئىچىپ بولغۇچە بېلىڭنى باغلاپ مېنى كۈتكىن، ئاندىن ئۈزۈڭ يەپ-ئىچكىن، دېمەسمۇ؟	ئۇ ئۇنىڭغا: «مېنىڭ تاماققا تەييارلىق قىل، بېلىڭنى تەييارلاپ مېنى كۈتە، مەن يەپ-ئىچىپ بولغاندا، كېيىن سەن يەپ-ئىچەسەن، دېمەسمۇ؟»
LUK 17:9	قۇل ئەمر قىلىنغىنىدەك قىلغىنى ئۈچۈن خوجايىن ئۇنىڭغا رەھمەت ئېيتامدۇ؟ مېنىڭچە، ئېيتمايدۇ.	قۇل بۇيرۇق بويىچە قىلغاندا، ئۇنىڭ ئەرى ئۇنىڭغا رەھمەت ئېيتامدۇ؟ مەنمۇ، ئېيتمايدۇ.
LUK 17:10	شۇنىڭغا ئوخشاش، سىلەرمۇ ئۈزۈڭلارغا ئەمر قىلىنغاننىڭ ھەممىسىنى ئادا قىلغىنىڭلاردىن كېيىن: بىز ئەرزىمەس قۇللارمىز؛ بىز پەقەت تېگىشلىك بۇرجىمىزنى ئادا قىلدۇق، خالاس»، دەيدىغان بولسىلەر.	شۇنداقلا، سىلەر بارلىق بۇيرۇقنى تولۇق ئەمەلگە ئاشۇرغانچە، كېيىن: 'بىز ئەرزىمەس قۇللارمىز؛ پەقەت كېرەكلىك مەسئۇلىيىتىمىزنى قىلدۇق، شۇنىلا،' دەڭلار.
LUK 17:11	ۋە شۇنداق بولدىكى، ئۇ يېرۇسالېمغا چىقىپ كېتىۋاتقاندا، سامارىيە بىلەن گالىلىيەنىڭ ئوتتۇرىسىدىن ئۆتۈپ،	ئاندا ئۇ يېرۇسالېمغا بارغاندا، سامارىيە بىلەن گالىلىيە ئارىسىدىن ئۆتۈپ كەتتى،
LUK 17:12	بىر كەنتكە كىرگىنىدە ماخاۋ كېسىلىگە گىرىپتار بولغان ئون ئادەم ئۇنىڭغا ئۇچراپ، يىراقتا تۇرۇپ قالدى.	ئۇ بىر كەنتكە كىرىپ كەتكەندە، ماخاۋ كېسىلى بار ئون كىشى ئۇنىڭغا ئۇچراپ، يىراقتا تۇرۇپ قالدى.
LUK 17:13	ئاۋازلىرىنى كۆتۈرۈپ: ئەي ئەيسا، ئۇستاز، بىزگە رەھىم قىلغايسەن، دەپ ئۆتۈندى.	ئاۋازلىرىنى بالدى: ئەيسا ئۇستاز، بىزگە رەھىم قىل، دەپ دەيتى.
LUK 17:14	ئۇلارنى كۆرگەندە ئۇ ئۇلارغا: بېرىپ ئۈزۈڭلارنى كاھىنلارغا كۆرسىتىڭلار، دېدى. ۋە شۇنداق بولدىكى، ئۇلار يولدا كېتىۋاتقاندا، ماخاۋدىن ياكىلدى.	ئۇ ئۇلارنى كۆرگەندە، ئۇلارغا: بارىپ ئۆزلىرىنى كاھىنلارغا كۆرسەتەڭلار، دېدى. ۋە ئۇلار يولدا باراتقان ۋاقىتتا، ماخاۋدىن ياكىز بولۇپ كەتتى.
LUK 17:15	ئۇلاردىن بىرىلەن ئۆزىنىڭ ساقايغىنىنى كۆرگەندە يۇقىرى ئاۋاز بىلەن خۇدانى ئۇلۇغلاپ، كەينىگە بۇرۇلۇپ، قايتتى.	ئۇلارنىڭ بىرى ساقايغانلىقىنى كۆرگەندە، چوڭ ئاۋاز بىلەن ئاللاھنى گۈرۈپ سۆزلەپ، قايتىپ كەلدى.
LUK 17:16	ئۇ كېلىپ ئەيسانىڭ ئايىغىغا يىقىلىپ دۈم يېتىپ تەشەككۈر ئېيتتى. ئۇ سامارىيەلىك بولۇپ قالدى.	ئۇ بارىپ ئەيسانىڭ ئايىقىسىغا چۈشۈپ، رەھمەت ئېيتىپ تۇردى. ئۇ سامارىيەلىك بولۇپ قالدى.
LUK 17:17	ئەيسا جاۋاب بەردى: ئون كىشى ياك بولغانمىكەن؟ قالغان توققۇزى قايدا؟ ئەيسا بۇ ئىشقا قاراپ: ياك قىلىنغانلار ئون كىشى ئەمەسمىدى؟ قالغان توققۇزەيلەن قېنى؟	ئەيسا جاۋاب بەردى: ئون كىشى ياك بولغانمىكەن؟ قالغان توققۇزى قايدا؟ ئەيسا بۇ ئىشقا قاراپ: ياك قىلىنغانلار ئون كىشى ئەمەسمىدى؟ قالغان توققۇزەيلەن قېنى؟
LUK 17:18	بۇ يات ئەللىك مۇساپىرىدىن باشقا، ھېچكىم قايتىپ كېلىپ خۇداگە ھەمدە قىلىپ گۈرەم قىلمىدىمۇ؟	بۇ يات ئەللىك مۇساپىرىدىن باشقا، ھېچكىم قايتىپ كېلىپ خۇداگە ھەمدە قىلىپ گۈرەم قىلمىدىمۇ؟
LUK 17:19	ئاندىن ئۇ ھېلىقى ئادەمگە: «ئورنۇڭدىن تۇر، يولۇڭغا ماڭغىن! ئېتىقادىڭ سېنى ساقايتتى!» – دېدى.	ئاندا ئۇ كىشىگە: «تۇرۇپ كېتىۋال، يولۇڭغا بارغىن! ئىشىنىشىڭ سېنى ساقايتتى!» – دېدى.
LUK 17:20	بىر كۈنى پەرسىيەلەر ئۇنىڭدىن: «خۇدانىڭ پادىشاھلىقى قاچان كېلىدۇ؟» دەپ سورىغاندا، ئۇ جاۋاب بەردى: خۇدانىڭ پادىشاھلىقى كۆزەت قىلىش بىلەن كېلىپ چىقمايدۇ.	پەرسىلەر ئەيساغا: «خۇدانىڭ پادىشاھلىقى قاچان كېلىدۇ؟» دەپ سورىغاندا، ئۇ جاۋاب بەردى: خۇدانىڭ پادىشاھلىقى كۆزەت قىلىش بىلەن كېلىپ چىقمايدۇ.
LUK 17:21	كىشىلەر: «قاراڭلار، ئۇ مانا بۇ يەردە!» ياكى «ئۇ يەردە!» دېيەلمەيدۇ. چۈنكى مانا، خۇدانىڭ پادىشاھلىقى ئاراڭلاردىدۇر.	كىشىلەر: «كۆرۈڭلار، ئۇ بۇ يەردە دەپ كۆرسەتمەيدۇ!» ياكى «ئۇ يەردە دەپ كۆرسەتمەيدۇ!» چۈنكى خۇدانىڭ پادىشاھلىقى سىزلەرنىڭ ئىچىدە بار.
LUK 17:22	كېيىن ئۇ مۇخلىسلىرىغا يەنە مۇنداق دېدى: «شۇنداق كۈنلەر كېلىدۇكى، سىلەر ئىنسانئوغلنىڭ كۈنلىرىدىن بىر كۈننى كۆرگۈچى بولسىلەر، لېكىن كۆرمىەيسىز.»	كېيىن ئۇ شاگىردلىرىغا يەنە دېدى: «بۇنداق كۈنلەر كېلىپ قالىدۇكى، سىلەر ئىنسانئوغلنىڭ كۈنلىرىدىن بىر كۈننى كۆرگۈچى بولسىلەر، لېكىن كۆرمىەيسىز.»
LUK 17:23	شۇ چاغدا كىشىلەر سىلەرگە: «مانا ئۇ بۇ يەردە!» ۋە ياكى «مانا ئۇ ئۇ يەردە!» دەيدۇ؛ سىلەر نە بارماڭلار نە ئۇلارنىڭ كەينىدىن يۈگۈرمەڭلار.	ئۇ ۋاقىتتا كىشىلەر سىلەرگە: «قارا، ئۇ بۇ يەردە!» ياكى «قارا، ئۇ ئۇ يەردە!» دەيدۇ؛ سىلەر بارماڭلار، ئۇلارنىڭ كەينىدىن يۈگۈرمەڭلار.
LUK 17:24		

Reference	Before	After
	چۈنكى گويا ئاسماننىڭ بىر چېتىدىن چاقماق چېقىپ يەنە بىر چېتىگىچە يورۇتىدىغاندەك، ئىنسانئوغلنىڭ ئۆز كۈنىدە ھەم شۇنداق بولىدۇ.	چۈنكى، چاقماق قانداقلا ئاسماننىڭ بىر تەرەپىدىن چاققاپ، باشقا تەرەپكە قەدەر يورۇتۇپ كەتسە، شۇنداقلا ئىنسانئوغلنى ئۆز كۈنىدە كەلتەتكەن.
LUK 17:25	لېكىن ئۇ ئاۋۋال كۆپ ئازاب-ئوقۇبەتلەرنى تارتىشى بۇ دەۋرىدىكىلەر تەرىپىدىن چەتكە قېقىلىشى مۇقەررەردۇر.	لېكىن ئۇ ئالدىنلا كۆپ ئاغرىق-قىيىنچىلىقلارنى تۇيغۇزۇپ، بۇ زاماندا ياشايدىغانلار تەرەپتىن رەت قىلىنىدۇ.
LUK 17:26	ۋە نۇھ يەيغەمبەرنىڭ كۈنلىرىدە قانداق بولغان بولسا، ئىنسانئوغلنىڭ كۈنلىرىدە ھەم شۇنداق بولىدۇ.	ۋە نۇھ زامانىدا قانداق بولسا، ئىنسانئوغلنى زامانىدا شۇنداق بولىدۇ.
LUK 17:27	تاكى نۇھ كېمىگە كىرىپ ئولتۇرغان كۈنگىچە، كىشىلەر يەپ-ئىچىپ، ئۆيلىنىپ ۋە ياتلىق بولۇپ كېلىۋاتقانىدى؛ ئاندىن توپان كېلىپ ھەممىسىنى ھالاك قىلدى.	نۇھ كىيىمىغا كىرىپ كەتكەنگە قەدەر، كىشىلەر يەپ-ئىچىپ، ئويلاپ، قىز-ئوغۇل بېرىپ تۇرۇشتى؛ كېيىن توپان كەلدى ۋە بارلىق كىشىلەرنى يوق قىلدى.
LUK 17:28	ھەم يەنە، لۇتىنىڭ كۈنلىرىدە قانداق بولغان بولسا شۇنداق بولىدۇ _ كىشىلەر يەپ-ئىچىپ، سودا-سېتىق قىلىپ، تېرىقچىلىق قىلاتتى ۋە ئۆيلەرنى سالاتتى.	ھەم لۇتنىڭ كۈنلىرىدە قانداق بولغاندەك بولىدۇ، خەلق يېيىپ-ئىچىپ، سودا قىلىپ سېتىۋاتىپ، تېرىقچىلىق قىلىپ، ئۆي قۇرۇۋاتى.
LUK 17:29	لېكىن لۇت سودوم شەھىرىدىن چىققان كۈنى، ئاسماندىن ئوت بىلەن گۈڭگۈرت يېغىپ، بۇ شەھەردىكىلەرنىڭ ھەممىسىنى ھالاك قىلدى.	بىراق لۇت سودوم شەھىرىدىن كەتكەن كۈنى، آسماندىن ئوت بىلەن كۆكۈرت ياغىشىپ، شەھەردىكى ھەممە كىشىنى ھالاك قىلدى.
LUK 17:30	ئەمدى ئىنسانئوغلنى ئاشكارا بولىدىغان كۈندە ئەنە شۇنداق بولىدۇ.	ئادەمئوغلنى گە كۆرۈنىدىغان كۈندە، پەقەت شۇنداق بولىدۇ.
LUK 17:31	شۇ كۈنى، ھەركىم ئۆگزىدە تۇرۇپ، نەرسە-كېرەكلىرى ئۈستىدە بولسىمۇ، ئالغىلى چۈشمىسۇن؛ ۋە شۇنىڭغا ئوخشاش كىمكى ئېتىزلىقتا بولسا ئۆيىگە ھېچ يانمىسۇن.	ئۇ كۈنى، ھەر كىشى ئۆي تەرىپىدە بولسا، ئۆيدىكى ئەينەكلىرىنى ئالماقچى بولۇپ تۈۋەنگە كەتمەسلىك؛ شۇنداقلا، تەردە بولغانلار ئۆيىگە ھېچ قايتىپ كەتمەسلىك.
LUK 17:32	لۇتنىڭ ئايالىنى يادىڭلارغا كەلتۈرۈڭلار!	لۇتنىڭ ئايالىنى ئەسلەپ قويۇڭلار!
LUK 17:33	كىمكى ئۆز ھاياتىنى قۇتقۇزماقچى بولسا، ئۇنىڭدىن مەھرۇم بولىدۇ، لېكىن ئۆز ھاياتىدىن مەھرۇم بولغان كىشى ئۇنىڭغا ئېرىشىدۇ.	ئەگەر كىم ئۆز ھاياتىنى ساقلاپ قالماقچى بولسا، ئۇنى يوقاپ قالىدۇ، لېكىن ئۆز ھاياتىدىن ۋاز كەچسە، ئۇنى قايتا ئېرىشەلەيدۇ.
LUK 17:34	سىلەرگە شۇنى ئېيتايكى، ئۇ كېچىدە ئىككى ئادەم بىر ئورۇندا ياتىدۇ؛ ئۇلاردىن بىرى ئېلىپ كېتىلىدۇ، يەنە بىرى قالدۇرۇلىدۇ.	سىلەرگە دېيەنكى، ئۇ كېچىدا ئىككى كىشى بىر تەختتە ياتىدۇ؛ بىرى ئېلىپ كېتىلىدۇ، باشقا بىرى قالدۇرۇلىدۇ.
LUK 17:35-36	ئىككى ئايال يارغۇنچاق بېشىدا تۇرۇپ ئون تارتىۋاتقان بولىدۇ؛ ئۇلاردىن بىرى ئېلىپ كېتىلىدۇ، يەنە بىرى قالدۇرۇلىدۇ.	ئىككى ئايال بىرگە ئون تارتىۋاتىدۇ؛ بىرى ئېلىپ كېتىلىدۇ، باشقىسى قالىدۇ. ئىككى كىشى دەرىزىدە بولىدۇ؛ بىرى ئېلىپ كېتىلىدۇ، باشقا بىرى قالدۇرۇلىدۇ.
LUK 17:37	ۋە ئۇلار ئۇنىڭغا جاۋابەن: ئەي رەب، بۇ ئىشلار قەيەردە يۈز بېرىدۇ؟ _ دەپ سورىدى. ئۇ ئۇلارغا: جەسەت قايسى يەردە بولسا، قۇزغۇنلار شۇ يەرگە توپلىشىدۇ!	ۋە ئۇلار ئۇنىڭغا جاۋاب قىلىپ: ئەي رەب، بۇ ئىشلار قەيەردە بولىدۇ؟ دەپ سورىدى. ئۇ ئۇلارغا: جەسەت قايسى يەردە بولسا، قۇزغۇنلار شۇ يەرگە يىغىلىپ كېلىدۇ!
LUK 18:1	ۋە ئۇ ئۇلارغا، بوشاشماي، ھەردائىم دۇئا قىلىپ تۇرۇش كېرەكلىكى توغرىسىدا بىر تەمسىل كەلتۈرۈپ مۇنداق دېدى:	ئۇ ئۇلارغا، ھەمىشە دۇئا قىلىپ تۇرۇش كېرەك، روھىي چاقالماسلىق ھەقتە بىر مىسال ئېلىپ كەلدى:
LUK 18:2	_ «مەلۇم شەھەردە بىر سوتچى بار ئىكەن. ئۇ خۇدادىنمۇ قورقمايدىكەن، ئادەملەرگىمۇ يەرۋا قىلمايدىكەن.	بىر شەھەردە بىر ھاكىم بار edi. ئۇ ئەللاھتىن قورقمايدىغان، خەلقنىڭ گايىغا يەرۋا قىلمايدىغان edi.
LUK 18:3	شۇ شەھەردە بىر تۇل ئايال بار ئىكەن ۋە ئۇ دائىم سوتچىنىڭ ئالدىغا كېلىپ: «ئەيىباردىن ھەققىمنى ئېلىپ بەرگىن» دەپ تەلەپ قىلىدىكەن.	ئۇ شەھەردە بىر ئايال بار ئىدى ۋە ئۇ ھەرقېتىم سوتچىغا كېلىپ: «مەننىڭ قارشىلىقچىمدىن ھەق قىلىپ بەرگىن» دەپ تەلەپ قىلىدۇ.
LUK 18:4	ئۇ خېلى ۋاقىتقىچە ئۇنى رەت قىپتۇ؛ بىراق كېيىن كۈڭلىدە: خۇدادىنمۇ قورقمايمەن، ئادەملەرگىمۇ يەرۋا قىلمايمەن،	ئۇ ئۇزاق ۋاقىت ئۇنى رەت قىلدى، بىراق كېيىن ئۆزىگە: مەن خۇدا قورقمايمەن، ئادەملەرگە يەرۋا قىلمايمەن، دەپ ئويلاشتۇردى.
LUK 18:5		

Reference	Before	After
	لېكىن بۇ تۇل خوتۇن مېنى ئاۋارە قىلىپ كېتىۋاتىدۇ، ئۇنىڭ ماڭا چاپلىشىۋېلىپ مېنى ھالىمدىن كەتكۈزۈۋەتمەسلىكى ئۈچۈن ھەرھالدا ئۇنىڭ دەۋايىنى سوراپ قوياي!» – دەپ ئويلايتۇ.	لېكىن بۇ ياددا مېنى دادىلا بەزەر قىلىۋاتىدۇ، ئۇ داۋاملىق كېلىپ مېنى ھاراس قىلماسلىقى ئۈچۈن، مەن ئۇنىڭ ئىلتىماسىنى تولۇق ھەل قىلىپ قوياي.
LUK 18:6	رەب: قاراڭلار، ئادالەتسىز بۇ سوتچىنىڭ نېمە دېگەنلىرىگە!	رەب دەيتى: ئاڭلاڭلار، بۇ ئادالەتسىز ھاكىم نېمە دەپ ئېيتقانلىقىنى!
LUK 18:7	ئۇ شۇنداق قىلغان يەردە، خۇدا ئۆزىگە كېچە-كۈندۈز نىدا قىلىۋاتقان تاللىغان بەندىلىرىگە قانداق قىلار؟ گەرچە خۇدا ئۆز بەندىلىرىگە ھەمدەرد بولۇش بىلەن بىرگە رەزىللىككە ئۇزۇنغىچە سەۋر-تاقەت قىلىسمۇ، ئاخىرىدا بەندىلىرىنىڭ دەردىگە يەتمەسمۇ؟	خۇدا كۈن-تۈن دۇئا قىلىۋاتقان تاللانغان كىشىلەرگە ئادالەتنى قىلمايمۇ؟ ئۇ ئۇلارغا سەبىر قىلىپ تۇرۇپ، ئاخىرىدا ئۇلارنىڭ مەسلىسىگە جاۋاب بەرمەيمۇ؟
LUK 18:8	مەن سىلەرگە ئېيتايكى: ئۇ ئۇلارنىڭ دەردىگە يېتىپ ناھايىتى تېزلا ھەققىنى ئېلىپ بېرىدۇ! لېكىن ئىنسانئوغلى كەلگەندە يەر يۈزىدە ئىمان-ئىشەنچ تاپالامدۇ؟ – دېدى.	مەن سىلەرگە دېيەي: yimin: ئۇ ئۇلارنىڭ مەسلىسىنى ناھايىتى تېز ھەل قىلىپ، ھەق-ھوقۇق بېرىدۇ! بىراق، ئادەمنىڭ كەلگەندە، يەر يۈزىدە ئىمان تاپالامدۇ؟ دېدى.
LUK 18:9	ئۇ ئۆزلىرىنى ھەققانىي دەپ قاراپ، باشقىلارنى كۆزىگە ئىلمايدىغان بەزىلەرگە قارىتىپ، مۇنداق بىر تەمسىلنى ئېيتتى:	ئۇ كىشىلەرگە، ئۆزلىرىنى تولۇق توغرا دەپ ئويلاپ، باشقىلارنى كىچىك كۆرۈپ تۇرۇپ، بۇ مىسالنى ئېيتتى:
LUK 18:10	– ئىككى ئادەم دۇئا قىلغىلى ئىبادەتخانىغا بېرىپتۇ. بىرى پەرىسىي، يەنە بىرى باجگىر ئىكەن.	ئىككى كىشى دۇئا قىلىش ئۈچۈن ئىبادەتخانىغا كىردى. بىرى پەرىسىي، باشقىسى باجگىر.
LUK 18:11	پەرىسىي ئۆرە تۇرۇپ ئۆز-ئۆزىگە مۇنداق دۇئا قىلىپتۇ: «ئەي خۇدا، مېنىڭ باشقا ئادەملەردەك بۇلاڭچى، ئادالەتسىز، زىناخور ۋە ھەتتا بۇ باجگىردەك بولمىغىنىم ئۈچۈن ساڭا شۈكۈر!»	پەرىسىي تۇرۇپ ئۆزىگە دۇئا قىلدى: «ئەي خۇدا، مەن باشقا ئادەملەر كىيى يەزەنچى، ئادالەتسىز، زىنا قىلغۇچى ياكى بۇ باجگىرغا ئوخشاش بولمىغىنىم ئۈچۈن سىزگە رەھمەت!»
LUK 18:12	ھەر ھەپتىدە ئىككى قېتىم روزا تۇتمەن ۋە تاپقانلىرىمنىڭ ئوندىن بىر ئۇلۇشىنى سەدىقە قىلىمەن.»	ھەر ھەپتە ئىككى قېتىم روزا تۇتمەن ۋە تاپقان شەيىملەرنىڭ ئونلىقىنى سەدىقە قىلىمەن
LUK 18:13	بىراق ھېلىقى باجگىر يىراقتا تۇرۇپ بېشىنى كۆتۈرۈپ ئاسمانغا قاراشقىمۇ يېتىنالمىي مەيدىسىگە ئۇرۇپ تۇرۇپ: «ئەي خۇدا، مەن مۇشۇ گۇناھكارغا رەھىم قىلغايىسەن!» – دەيتۇ.	بىراق، ئۇ باجگىر يىراقتا تۇرۇپ، بېشىنى كۆتۈرەلمەي ئاسمانغا قارايمىدى، كۆكسىگە تەكىلەپ تۇرۇپ: «ئەي خۇدا، مەن بۇ گۇناھكارغا رەھىم قىلغايىسەن!» دېدى.
LUK 18:14	مەن سىلەرگە شۇنى ئېيتايكى، بۇ ئىككىيلەندىن پەرىسىي ئەمەس، بەلكى باجگىر كەچۈرۈمگە ئېرىشىپ ئۆيىگە قايتىپتۇ. چۈنكى ھەركىم ئۆزىنى ئۈستۈن تۇتسا تۆۋەن قىلىنار، لېكىن كىمكى ئۆزىنى تۆۋەن تۇتسا ئۈستۈن كۆتۈرۈلەر.	مەن سىلەرگە دەيمەن، بۇ ئىككىسىدىن پەرىسىي ئەمەس، بەلكى باجگىر كەچۈرۈم ئالغان بولۇپ ئۆيىگە قايتىپ كەتتى. چۈنكى ھەر كىشى ئۆزىنى چوڭ كۆرسەتسە تۆۋەن قىلىنىدۇ، لېكىن كىم ئۆزىنى تۆۋەن تۇتسا يۇقىرى كۆتۈرۈلىدۇ.
LUK 18:15	ئەمدى قولىنى تەڭكۈزسۇن دەپ، كىشىلەر كىچىك بالىلىرىنىمۇ ئۇنىڭ ئالدىغا ئېلىپ كېلەتتى. لېكىن بۇنى كۆرگەن مۇخلىسلار ئۇلارنى ئەيىبلىدى.	كىشىلەر كىچىك بالىلىرىنى يېشىنىڭ قولى بىلەن تېگىشى كېرەك دەپ ئۇنىڭ يېنىغا ئېلىپ كەلدى. بۇنى كۆرگەن شاكىرتلەر ئۇلارنى نارازىلىققا سالىدى.
LUK 18:16	ئەمما ئەيسا بالىلارنى يېنىغا چاقىرىپ: كىچىك بالىلارنى ئالدىمغا كەلگىلى قويۇڭلار، ئۇلارنى توسۇشماڭلار. چۈنكى خۇدانىڭ پادىشاھلىقى دەل مۇشۇنداقلاردىن تەركىب تاپقاندۇر.	ئەيسا بالىلارنى يېنىغا چاقىردى: كىچىك بالىلار مېنىڭ يانمغا كېلىڭلار، ئۇلارنى توسماڭلار. چۈنكى خۇدا پادىشاھلىقى بۇنداق بالىلارغا تەۋە.
LUK 18:17	مەن سىلەرگە بەرھەق شۇنى ئېيتىپ قويايكى: كىمكى خۇدانىڭ پادىشاھلىقىنى سەبىي بالىدەك قوبۇل قىلمىسا، ئۇنىڭغا ھەرگىز كىرەلمەيدۇ، – دېدى.	مەن سىلەرگە ئېنىق دەيمەن، كىم خۇدانىڭ دۆلەتىنى بالىلارغا ئوخشاش ئېلىپ قوبۇل قىلالمىسا، ئۇ ھەرگىز ئىچىگە كىرىپ كەتمەيدۇ.
LUK 18:18	مەلۇم بىر ھۆكۈمدار ئەيسادىن: ئى ياخشى ئۇستاز، مەڭگۈلۈك ھاياتقا ۋارىس بولماق ئۈچۈن نېمە ئىشنى قىلىشىم كېرەك، – دەپ سورىدى.	بىر رەھبەر ئەيسا بارىپ: ئى ياخشى ئوقۇتقۇچى، مەڭگۈلۈك ھاياتقا ئېرىشىش ئۈچۈن نېمە قىلىسام بولىدۇ، دەپ سورىدى.

Reference	Before	After
LUK 18:19	لېكىن ئەيسا: مېنى نېمە ئۈچۈن ياخشى دەيسەن؟ ياخشى بولغۇچى پەقەت بىرلا، يەنى خۇدادۇر.	ئەيسا دېدى: سەن مېنى نېمە ئۈچۈن ياخشى دەيسىز؟ ياخشى بولغۇچى پەقەت خۇدا بىرلا.
LUK 18:20	ئەمرلەرنى بىلىسەن: «زىنا قىلما، قاتىللىق قىلما، ئوغرىلىق قىلما، يالغان گۇۋاھلىق بەرمە، ئاتاڭنى ۋە ئاناڭنى ھۆرمەت قىل» – دېدى.	ئەمرلەرنى بىلىسەن: زىنا قىلما، كىشى قىرما، ئوغرىلىق قىلما، يالغان گۇۋاھلىق بەرمە، ئاتاڭ بىلەن ئاناڭغا ھۆرمەتنى بەر.
LUK 18:21	– بۇلارنىڭ ھەممىسىگە كىچىكىمدىن تارتىپ ئەمەل قىلىپ كېلىۋاتىمەن، – دېدى ئۇ.	بۇلارنىڭ ھەممىسىنى كىچىكلىك idمنا ئەمەل قىلىپ كەلگەن، دېدى ئۇ.
LUK 18:22	ئەيسا بۇنى ئاڭلاپ ئۇنىڭغا: – سەندە يەنە بىر ئىش كەم. پۈتكۈل مال-مۈلكىڭنى سېتىپ، پۇلىنى يوقسۇللارغا ئۈلەشتۈرۈپ بەرگىن ۋە شۇنداق قىلساڭ، ئەرشتە خەزىنەڭ بولىدۇ؛ ئاندىن كېلىپ ماڭا ئەگەشكىن! – دېدى.	ئەيسا بۇنى ئاڭلىغاندا، ئۇغا دېدى: «سەندە يەنە بىر نەرسە كەم. ھەممە مال-مۈلكىڭنى سېتىپ، پۇللارنى يوقسۇزلارغا تەركىمە بېرىپ قويغىن، بۇنى قىلساڭ، جەننەتتە ساقلاپ قويۇلغان غانىمەتنىڭ بولىدۇ؛ كېيىن كېلىپ ماڭا ئەگىشىپ كېتەيلى!»
LUK 18:23	ئەمما ئۇ بۇ گەپنى ئاڭلاپ تولىمۇ قايغۇغا چۆمۈپ كەتتى؛ چۈنكى ئۇ ناھايىتى باي ئىدى.	ئەمما ئۇ بۇ گەپنى ئاڭلىغاندا، ج idد قايغۇغا چۈشۈپ كەتتى؛ چۈنكى ئۇ پۇل-مالى ئەتراپ بولۇپ كەتكەن ئىدى.
LUK 18:24	تولىمۇ قايغۇغا چۆمۈپ كەتكەنلىكىنى كۆرگەن ئەيسا: – مال-دۇنياسى كۆپلەرنىڭ خۇدانىڭ پادىشاھلىقىغا كىرىشى نېمىدېگەن تەس-ھە!	ئەيسا ئۇنىڭ قايغۇلۇق ھالەتتە بولۇشىنى كۆرگەندىن كېيىن: مالى كۆپ بولغانلارنىڭ خۇدانىڭ پادىشاھلىقىغا كىرىشى قانداق بەك قىيىن!
LUK 18:25	تۆگىنىڭ يىڭىنىڭ كۆزىدىن ئۆتۈشى باي ئادەمنىڭ خۇدانىڭ پادىشاھلىقىغا كىرىشىدىن ئاسانئۇر! – دېدى.	توقاننىڭ كۆز پەتىلىدىن ئۆتۈشى، باي كىشىنىڭ خۇدا پادىشاھلىقىغا كىرىشتىن ئاسان! دېدى.
LUK 18:26	بۇنى ئاڭلىغانلار: – ئۇنداق بولسا، كىم نىجاتقا ئېرىشەلسۇن؟ – دېيىشتى.	بۇنى ئاڭلىغانلار: ‘ئۇنداق بولسا، كىم نىجاتقا يېتەلەيدۇ؟’ دېدى.
LUK 18:27	ئەمما ئۇ جاۋابەن: – ئىنسانلارغا مۇمكىن بولمىغان ئىشلار خۇداغا مۇمكىندۇر – دېدى.	ئۇ دېدى: «ئادەملەرگە مۇمكىن بولمىغان نەرسىلەر، خۇداغا مۇمكىن بولىدۇ.»
LUK 18:28	ئەمدى پېترۇس: – مانا، بىز بار-يوقىمىزنى تاشلاپ ساڭا ئەگەشتۇق!؟ – دېدى.	پېتر: ‘بىز ھەممە ئىشلارنى تاشلاپ سىزگە ئەگىشىپ كەتتۇق!’ دېدى.
LUK 18:29	ئۇ ئۇلارغا دېتۇ: ‘مەن سىلەرگە راست دەيمەن، خۇدا پادىشاھلىقى ئۈچۈن ئۆي-تۇرمۇش يا ئاتا-ئانا يا قېرىنداشلار يا ئايال يا بالىلارنى تەرك قىلغان ھەر ئۈچۈن ئۆي-ۋاق يا ئاتا-ئانىسى يا قېرىنداشلىرى يا ئايالى يا بالىلىرىدىن ۋاز كەچكەنلەرنىڭ ھەربىرى	ئۇ ئۇلارغا دېتۇ: ‘مەن سىلەرگە راست دەيمەن، خۇدا پادىشاھلىقى ئۈچۈن ئۆي-تۇرمۇش يا ئاتا-ئانا يا قېرىنداشلار يا ئايال يا بالىلارنى تەرك قىلغان ھەر ئۈچۈن ئۆي-ۋاق يا ئاتا-ئانىسى يا قېرىنداشلىرى يا ئايالى يا بالىلىرىدىن ۋاز بىر كىشىگە...’
LUK 18:30	بۇ زاماندا بۇلارغا كۆپ ھەسسىلەپ مۇيەسسەر بولىدۇ ۋە كېلىدىغان زاماندىمۇ مەڭگۈلۈك ھاياتقا ئېرىشمەي قالمايدۇ. – دېدى.	ھازىرقى ۋاقىتتا بۇلارغا كۆپ قىممەتلىك نەرسىلەر بېرىلىدۇ ۋە كېلەچەكتە مەڭگۈلۈك ھاياتقا ئېرىشىدۇ.
LUK 18:31	ئاندىن ئۇ ئون ئىككەيلەننى ئۆز يېنىغا ئېلىپ ئۇلارغا مۇنداق دېدى: – مانا، بىز ھازىر يېرۇسالېمغا چىقىۋاتىمىز ۋە يەيغەمبەرلەرنىڭ ئىنسانئوغلى توغرىسىدا يۈتكەنلىرىنىڭ ھەممىسى شۇ يەردە ئەمەلگە ئاشۇرۇلىدۇ.	كېيىن ئۇ ئون ئىككى تالايىنى يېنىغا چاقىرىپ، ئۇلارغا دېدى: «كۆرۈڭلار، بىز ھازىر يېرۇسالېمغا يۈتكەلەپ كەتۋاتىمىز ۋە يەيغەمبەرلەر ئىنسانئوغلى ھەقتە يېزىپ قالغان بارلىق يەيتەشلەر شۇ يەردە ئەمەلگە ئاشۇرىدۇ.»
LUK 18:32	چۈنكى ئۇ يات ئەللەرنىڭ قولىغا تاپشۇرۇلىدۇ ۋە ئۇلار ئۇنى مەسخىرە قىلىپ، خارلايدۇ، ئۇنىڭ ئۈستىگە تۈكۈرىدۇ؛	چۈنكى ئۇ باشقا خەلقلەرگە توپىلىدۇ ۋە ئۇلار ئۇنى مەزاق قىلىپ، رەنج بېرىپ، ئۈستىگە تۈكۈرىدۇ؛
LUK 18:33	ئۇلار ئۇنى قامچىلىغاندىن كېيىن ئۆلتۈرۈۋېتىدۇ؛ ۋە ئۇ ئۈچىنچى كۈنى قايتا تىرىلىدۇ، – دېدى.	ئۇلار ئۇنى قامچىلاپ ئۆلتۈرۈپ، ئۈچىنچى كۈنى ئۇ قايتا تىرىلىدۇ، دېدى.
LUK 18:34	بىراق ئۇلار بۇ سۆزلەردىن ھېچنېمىنى چۈشەنمىدى. بۇ سۆزنىڭ مەنىسى ئۇلاردىن يوشۇرۇلغان بولۇپ، ئۇنىڭ نېمە ئېيتقىنىنى بىلەلمەي قالدى.	ئەمما ئۇلار بۇ سۆزلەرنىڭ ھېچ نېمىسىنى چۈشەنمەيتى. بۇ سۆزنىڭ مەنىسى ئۇلاردىن يوشۇرۇپ قويۇلغان بولۇپ، ئۇنىڭ نېمە دەپ ئېيتقانلىقىنى بىلەپ قالدى.
LUK 18:35	ۋە شۇنداق ئىش بولدىكى، ئۇ يېرىخو شەھىرىگە يېقىنلاشقاندا، بىر كۆر كىشى يولىنىڭ بويىدا ئولتۇرۇپ تىلەمچىلىك قىلىۋاتاتتى.	ئۇ يېرىخو شەھىرىگە يېقىنلاپ كەتكەندە، بىر كۆر كىشى يول بويىدا ئولتۇرۇپ تەلەپچىلىك قىلىپ تۇراتتى.

Reference	Before	After
LUK 18:36	ئۇ خەلق توپلۇقىنىڭ ئۆتۈپ كېتىۋاتقانلىقىنى ئاڭلىغاندا، «نېمە بولۇۋاتىدۇ؟» ئۇ كۆچمىلىكنىڭ ئۆتۈپ كېتىۋاتقانلىقىنى ئاڭلاپ: – نېمە ئىش بولغاندۇ؟ – دەپ سورىدى.	ئۇ خەلق توپلۇقىنىڭ ئۆتۈپ كېتىۋاتقانلىقىنى ئاڭلىغاندا، «نېمە بولۇۋاتىدۇ؟» ئۇ كۆچمىلىكنىڭ ئۆتۈپ كېتىۋاتقانلىقىنى ئاڭلاپ: – نېمە ئىش بولغاندۇ؟ – دەپ سورىدى.
LUK 18:37	ئۇلار ئوۋغا: نازارەتلىك ئەيسا بۇ يەردىن ئۆتۈپ كېتىۋاتىدۇ، دەپ جاكارغان خەق ئۇنىڭغا: – ناسارەتلىك ئەيسا بۇ يەردىن ئۆتۈپ كېتىۋاتىدۇ، – دەپ خەۋەر بەردى.	ئۇلار ئوۋغا: نازارەتلىك ئەيسا بۇ يەردىن ئۆتۈپ كېتىۋاتىدۇ، دەپ جاكارغان خەق ئۇنىڭغا: – ناسارەتلىك ئەيسا بۇ يەردىن ئۆتۈپ كېتىۋاتىدۇ، – دەپ خەۋەر بەردى.
LUK 18:38	ئەيسا، داۋۇتنىڭ ئوغلى، ماڭا رەھىم قىلساڭ! دەپ قاتتاۋاتقان ئۇ. – ئى داۋۇتنىڭ ئوغلى ئەيسا، ماڭا رەھىم قىلغايىسەن! – دەپ ۋارقىراپ كەتتى ئۇ.	ئەيسا، داۋۇتنىڭ ئوغلى، ماڭا رەھىم قىلساڭ! دەپ قاتتاۋاتقان ئۇ. – ئى داۋۇتنىڭ ئوغلى ئەيسا، ماڭا رەھىم قىلغايىسەن! – دەپ ۋارقىراپ كەتتى ئۇ.
LUK 18:39	ھەم ئەيسا ئالدىدا يۈرۈۋاتقانلار ئۇنى: «ئەمەلگە سالما، توختا!» دەپ ئاڭغا سېلىدۇ. بىراق ئۇ: «ئى داۋۇتنىڭ بالىسى، ماڭا رەھىم قىل!» دەپ تېخىمۇ زور ئاۋاز بىلەن ئاڭغا سېلىدۇ.	ھەم ئەيسا ئالدىدا يۈرۈۋاتقانلار ئۇنى: «ئەمەلگە سالما، توختا!» دەپ ئاڭغا سېلىدۇ. بىراق ئۇ: «ئى داۋۇتنىڭ بالىسى، ماڭا رەھىم قىل!» دەپ تېخىمۇ زور ئاۋاز بىلەن ئاڭغا سېلىدۇ.
LUK 18:40	ئەيسا توختاپ قالدى ۋە ئۇنى ئالدىغا چاقىرىپ كەلتۈرۈشنى بۇيرىدۇ. قارىغۇ ئەيسا قەدىمىنى توختىتىپ، ئۇنى ئالدىغا باشلاپ كېلىشنى بۇيرۇدى. ۋە ئۇنىڭغا يېقىن كەلگەندە، ئۇ سوئال قىلدى: قارىغۇ ئۇنىڭغا يېقىن كەلگەندە ئۇ ئۇنىڭدىن:	ئەيسا توختاپ قالدى ۋە ئۇنى ئالدىغا چاقىرىپ كەلتۈرۈشنى بۇيرىدۇ. قارىغۇ ئەيسا قەدىمىنى توختىتىپ، ئۇنى ئالدىغا باشلاپ كېلىشنى بۇيرۇدى. ۋە ئۇنىڭغا يېقىن كەلگەندە، ئۇ سوئال قىلدى: قارىغۇ ئۇنىڭغا يېقىن كەلگەندە ئۇ ئۇنىڭدىن:
LUK 18:41	سەن مېنى نېمە قىلىپ بېرىسەن؟ دەپ سورىدى. ئەي رەب، قايتا كۆرەلەپ – سەن مېنى نېمە قىلىپ بەر، دەيسەن؟ – دەپ سورىدى. – ئى رەببىم، كەتسەم! دەپ جاۋاب قايتۇردى ئۇ.	سەن مېنى نېمە قىلىپ بېرىسەن؟ دەپ سورىدى. ئەي رەب، قايتا كۆرەلەپ – سەن مېنى نېمە قىلىپ بەر، دەيسەن؟ – دەپ سورىدى. – ئى رەببىم، كەتسەم! دەپ جاۋاب قايتۇردى ئۇ.
LUK 18:42	ئەيسا ئۇنىڭغا: كۆزىڭنى ئاچ! ئىشىنىشنىڭ سېنى ساقلىدى، دېدى. ئەيسا ئۇنىڭغا: – كۆرىدىغان بولغىن! ئېتىقادىڭ سېنى ساقايتتى، – دېدى.	ئەيسا ئۇنىڭغا: كۆزىڭنى ئاچ! ئىشىنىشنىڭ سېنى ساقلىدى، دېدى. ئەيسا ئۇنىڭغا: – كۆرىدىغان بولغىن! ئېتىقادىڭ سېنى ساقايتتى، – دېدى.
LUK 18:43	ۋە ئۇنىڭ كۆزى دەرھال ئېچىلدى؛ ئۇ ئەيسا بىلەن بىرگە ماڭاپ، ئاللاھنى گۈررەپ قىلدى. ۋە بارلىق خەلق بۇنى كۆرگەندە، ئاللاھقا ھەمد قىلدى. ئۇلۇغلاپ ماڭدى. ۋە بارلىق خالايقىمۇ بۇنى كۆرۈپ خۇداغا مەدھىيە ئوقۇدى.	ۋە ئۇنىڭ كۆزى دەرھال ئېچىلدى؛ ئۇ ئەيسا بىلەن بىرگە ماڭاپ، ئاللاھنى گۈررەپ قىلدى. ۋە بارلىق خەلق بۇنى كۆرگەندە، ئاللاھقا ھەمد قىلدى. ئۇلۇغلاپ ماڭدى. ۋە بارلىق خالايقىمۇ بۇنى كۆرۈپ خۇداغا مەدھىيە ئوقۇدى.
LUK 19:1	ئۇ يېرىخو شەھىرىگە كىرىپ، شۇ جايدىن ئۆتۈپ كېتىۋاتىدۇ.	ئۇ يېرىخو شەھىرىگە كىرىپ، شۇ جايدىن ئۆتۈپ كېتىۋاتىدۇ.
LUK 19:2	شۇ يەردە زاكاي ئىسمىدىكى بىر كىشى بار edi. ئۇ باش باجگىر بولۇپ، قاتتا مانا شۇ يەردە زاكاي ئىسمىلىك بىر كىشى بار ئىدى. ئۇ «باش باجگىر» باي edi.	شۇ يەردە زاكاي ئىسمىدىكى بىر كىشى بار edi. ئۇ باش باجگىر بولۇپ، قاتتا مانا شۇ يەردە زاكاي ئىسمىلىك بىر كىشى بار ئىدى. ئۇ «باش باجگىر» باي edi.
LUK 19:3	ئۇ ئەيسا قانداق بولغانلىقىنى كۆرمەكچى بولۇپ تۇراتتى، لېكىن بويى قىسقا بولغاچقا، خەلقنىڭ ئىچىدە كۆرەلمەيتتى.	ئۇ ئەيسا قانداق بولغانلىقىنى كۆرمەكچى بولۇپ تۇراتتى، لېكىن بويى قىسقا بولغاچقا، خەلقنىڭ ئىچىدە كۆرەلمەيتتى.
LUK 19:4	شۇ تەرەپتە، ئۇ ئالدىغا يۈگۈرۈپ باردى، ئۇنى كۆرۈش ئۈچۈن بىر تۈپ سىكامور دەرەخىغا چىقتى؛ چۈنكى ئەيسا شۇ يولدىن ئۆتەتتى.	شۇ تەرەپتە، ئۇ ئالدىغا يۈگۈرۈپ باردى، ئۇنى كۆرۈش ئۈچۈن بىر تۈپ سىكامور دەرەخىغا چىقتى؛ چۈنكى ئەيسا شۇ يولدىن ئۆتەتتى.
LUK 19:5	ئەيسا ئۇ جايغا كەلگەندە، يۇقىرىغا قاراپ زاكايىنى كۆرۈپ، ئۇنىڭغا: «زاكاي، تېز چۈشۈپ كەل! چۈنكى مەن بۈگۈن سېنىڭ ئۆيىڭدە تۇرۇشۇم كېرەك» دېدى.	ئەيسا ئۇ جايغا كەلگەندە، يۇقىرىغا قاراپ زاكايىنى كۆرۈپ، ئۇنىڭغا: «زاكاي، تېز چۈشۈپ كەل! چۈنكى مەن بۈگۈن سېنىڭ ئۆيىڭدە تۇرۇشۇم كېرەك» دېدى.
LUK 19:6	ئۇ تېزلا چۈشۈپ كەتتى، خۇشاللىق بىلەن ئۇنى ئۆيگە كىرىپ قارشى ئالدى. ئۇ ئالدىراپ چۈشۈپ، خۇشاللىق بىلەن ئۇنى ئۆيىدە مېھمان قىلدى.	ئۇ تېزلا چۈشۈپ كەتتى، خۇشاللىق بىلەن ئۇنى ئۆيگە كىرىپ قارشى ئالدى. ئۇ ئالدىراپ چۈشۈپ، خۇشاللىق بىلەن ئۇنى ئۆيىدە مېھمان قىلدى.
LUK 19:7	بۇنى كۆرگەن بارلىق خەلق: ئۇ گۇناھكار بىر كىشىنىڭ ئۆلىگە كىرىپ قالدى! بۇ ئىشنى كۆرگەن خالايقىنىڭ ھەممىسى: ئۇ گۇناھكار كىشىنىڭكىدە دەپ غومراق قىلدى.	بۇنى كۆرگەن بارلىق خەلق: ئۇ گۇناھكار بىر كىشىنىڭ ئۆلىگە كىرىپ قالدى! بۇ ئىشنى كۆرگەن خالايقىنىڭ ھەممىسى: ئۇ گۇناھكار كىشىنىڭكىدە دەپ غومراق قىلدى.
LUK 19:8	بىراق زاكاي تۇرۇپ رەببىگە دېدى: «كۆر، مەن مالىمىنىڭ يېرىمىنى يوقسۇللارغا بېرىمەن؛ ئەگەر ھەرخىل يالغان ئىلگە سۆرەپ بىر كىشىدىن بىر يېرىمىنى يوقسۇللارغا بېرىمەن؛ ئەگەر بىراۋنى يالغاندىن شىكايەت قىلىپ ئۇنىڭدىن بىرنېمە ئۈندۈرۈۋالغان بولسام بىرىگە تۆتى قايتۇرمايەن، – دېدى.	بىراق زاكاي تۇرۇپ رەببىگە دېدى: «كۆر، مەن مالىمىنىڭ يېرىمىنى يوقسۇللارغا بېرىمەن؛ ئەگەر ھەرخىل يالغان ئىلگە سۆرەپ بىر كىشىدىن بىر يېرىمىنى يوقسۇللارغا بېرىمەن؛ ئەگەر بىراۋنى يالغاندىن شىكايەت قىلىپ ئۇنىڭدىن بىرنېمە ئۈندۈرۈۋالغان بولسام بىرىگە تۆتى قايتۇرمايەن، – دېدى.
LUK 19:9	بۇنىڭ بىلەن ئەيسا ئۇنىڭغا قاراپ: – بۈگۈن نىجات بۇ ئۆيگە كىردى. چۈنكى بۇ كىشى ھەم ئىبراھىمنىڭ ئوغلىدۇر!	بۇنىڭ بىلەن ئەيسا ئۇنىڭغا قاراپ: – بۈگۈن نىجات بۇ ئۆيگە كىردى. چۈنكى بۇ كىشى ھەم ئىبراھىمنىڭ ئوغلى!
LUK 19:10	چۈنكى ئىنسانئوغلى ئېزىپ كەتكەنلەرنى ئىزدەپ قۇتقۇزغىلى كەلدى، – دېدى.	چۈنكى ئىنسانئوغلى يولدىن چېتكەنلەرنى ئىزدەپ، قۇتقۇزۇپ قالغۇچۇ كەلدى.
LUK 19:11		

Reference	Before	After
	خالايق بۇ سۆزلەرنى تىڭشاۋاتقاندا ئۇ يەنە سۆز قىلىپ بىر تەمسىلىنى قوشۇپ ئېيتتى. چۈنكى ئۇ يېرۇسالېمغا يېقىنلاشقاندى ۋە ئۇلار: «خۇدانىڭ پادىشاھلىقى دەرھال نامايان بولىدىغۇ؟!» _ دەپ ئويلاشقاندى.	ئۇلار بۇ گەپلەرنى ئاڭلاپ تۇرغاندا، ئۇ يەنە بىر ھېكايە قوشۇپ ئېيتتى. چۈنكى ئۇ يېرۇسالېمغا ياقىتۇرۇپ يېقىنلىشىپ قالغان ۋە ئۇلار خۇدا پادىشاھلىقى دەرھال كۆرۈنۈپ كەتدىكەن دەپ ئويلاپ تۇرغاندى.
LUK 19:12	شۇڭا ئۇ مۇنداق دېدى: بىر ئاقسۆڭەك پادىشاھلىق تەختىگە ئېرىشىپ كېلىش ئۈچۈن يىراق بىر يۇرتقا قاراپ يولغا چىقىپتۇ.	شۇڭا ئۇ دېدى: بىر ئەركىن كىشى يىراق دۆلەتكە كەتسە، ئۆزى ئۈچۈن پادىشاھلىق ئېلىپ قايتىش ئۈچۈن كەتتى.
LUK 19:13	ئاۋۋال ئۇ ئۆزىنىڭ ئون قۇلىنى چاقىرىپ، ئۇلارغا ئون تىلانى ئۈلەشتۈرۈپ بېرىپ: «مەن قايتىپ كەلگۈچە بۇنىڭ بىلەن ئوقەت قىلىڭلار» _ دەپتۇ.	ئۇ ئالدىن ئون خىزمەتچىسىنى چاقىرىپ، ئۇلارغا ئون تىللا بەرەپ: «مەن قايتىپ كەلگەندە بۇ بىلەن سودا قىلىڭلار» دەپ دېدى.
LUK 19:14	بىراق ئۆز يۇرت يۇقىرىلىرى ئۇنىڭغا ئۈچ بولغاچقا، كەينىدىن ئەلچىلەرنى ئەۋەتىپ: «بۇ كىشىنىڭ ئۈستىمىزگە پادىشاھ بولۇشىنى خالىمايمىز!» دەپتۇ.	بىراق، ئۆز خەلقى ئۇنى ياقىشلىمىدى، كېيىن ئەلچىلەرنى ئەۋەتىپ: «بۇ كىشىنىڭ بىزگە ھاكىم بولۇشىنى خالىمايمىز!» دەپتۇ.
LUK 19:15	ۋە ئۇ پادىشاھلىق مەنسىپىگە ئېرىشىپ قايتىپ كەلگەندە شۇنداق قانچە پايدا قازانغانلىقىنى بىلىپ چىقماقچى بولۇپ، يۇل بەرگەن قۇللىرىنى ئۆزىگە چاقىرتىپتۇ.	ئۇ پادىشاھلىقنى ئېلىپ قايتىپ كەلگەندە، ھەر بىرىنىڭ تىجارەت بىلەن قانچە پايدا قازانغانلىقىنى بىلىپ چىقماقچى بولۇپ، يۇل بەرگەن قۇللىرىنى ئۆزىگە چاقىرتىپتۇ.
LUK 19:16	ۋە ئاۋۋالقىسى كېلىپ: «ئى خوجام، سىلى بەرگەن تىللا ئون تىللا پايدا قىلدى» دەپتۇ.	بىرىنچى كىشى كەلدى: «ئەيەندىم، سىز بەرگەن مېنا بىلەن ئون مېنا قازاندىم» دەپ.
LUK 19:17	«يارايسەن، ئەي ياخشى قۇل! سەن كىچىككەن ئىشتا ئىشەنچلىك چىققانلىقىڭ ئۈچۈن ئون شەھەرگە ھاكىم بولغىن» _ دەپتۇ خوجاين ئۇنىڭغا.	«ياخشى، ئەي ياخشى قۇل! سەن كىچىك ئىشلاردا ئىشەنچلىك بولدۇڭ، شۇ ئۈچۈن ئون شەھەرنى باشقارغىن» دەپ خوجاين ئۇنىڭغا دېدى.
LUK 19:18	ئىككىنچىسى كېلىپ: «ئى خوجام، سىلى بەرگەن تىللا بەش تىللا پايدا قىلدى» دەپتۇ.	ئىككىنچىسى كەلدى: «ئەيەندىم، سىز بەرگەن تىللا يۇل بەش تىللا يۇل قىلدى» دەپ.
LUK 19:19	خوجاين ئۇنىڭغا ھەم: «سەن ھەم بەش شەھەرگە ھاكىم بولغىن» دەپتۇ.	ئۇغا: «سەنمۇ بەش شەھەرنى باشقۇر» دەپتۇ.
LUK 19:20	لېكىن يەنە بىرسى كېلىپ: «ئى خوجام، مانا سىلى بەرگەن تىللا بۇنى ياغلىققا چىڭگىپ بىر جايدا قويۇپ ساقلىدىم.	بىراق يەنە بىر كىشى كەلدى: «ئى خوجم، مەن سىز بەرگەن تىللاڭنى بىر قول يۇڭكىغا قويۇپ ساقلىدىم.»
LUK 19:21	چۈنكى سىلى قاتتىق ئادەم ئىكەنلا، سىلى ئامانەت قىلمىغانلىرىدىن پايدا ئۈندۈرۈپ، ئۆزلىرى تېرىمىغانلىرىدىن ھوسۇل يىغىلا. شۇنىڭ ئۈچۈن سىلىدىن قورقتۇم» دەپتۇ.	چۈنكى سەن قاتتىق كىشىسەن، سەن قويۇپ كەتمەگەنلىرىنى ئالىپ كېتىپ، ئۆزىڭ سېتىمىغانلىرىنى يىغىپ ئېلىپ كېتەسەن. شۇڭا سەندىن قورققانىم.
LUK 19:22	ئەمما خوجاينى ئۇنىڭغا: «ئەي ئەسكى قۇل، ساڭا ئۆز ئاغزىڭدىن چىققان سۆزلىرىڭ بويىچە ھۆكۈم قىلاي. سەن مېنىڭ ئامانەت قىلماي ئۈندۈرۈۋالدىغان، تېرىماي تۇرۇپ يىغىۋالدىغان قاتتىق ئادەم ئىكەنلىكىمنى بىلىپ تۇرۇپ،	ئەيەندى ئۇغا دېدى: «ئەي يامان قۇل، ساڭا ئۆز سۆزلىرىڭ بويىچە ھۆكۈم قىلىمەن. سەن بىلىپ تۇرۇۋالدىڭ، مەن قاتتىق بولۇپ، قويۇپ كەتمەگەنلىرىمنى ئالىپ كېتىپ، سېتىمىغانلىرىمنى ھەرخەلدە يىغىپ ئېلىمەن.»
LUK 19:23	نېمە ئۈچۈن مېنىڭ يۇلۇمنى خەزىنىچىلەرگە ئامانەت قويمىدىڭ؟ مەن قايتىپ كەلگەندە، ئۇنى ئۆسۈمى بىلەن ئالماستىم؟» _ دەپتۇ.	نېمە ئۈچۈن مېنىڭ يۇلۇمنى بەنككە ساقلىمىدىڭ؟ مەن قايتىپ كەلگەندە، ئۇنى پايدا بىلەن ئالماستىم؟ دەپ دېدى.
LUK 19:24	ئاندىن ئۇ يېنىدىكىلەرگە: «ئۇنىڭدىكى تىللانى ئېلىپ ئون تىللا تاپقان قۇلغا بېرىڭلار!» دەپ بۇيرۇپتۇ.	كېيىن ئۇ ياقىتا تۇرغانلارغا: «ئۇنىڭ تىللانىنى ئېلىپ، ئون تىللا تاپقان كىشىگە بېرىڭلار!» دېدى.
LUK 19:25	ئۇلار ئۇنىڭغا: «ئى خوجا، ئۇنىڭ ئون تىللاسى تۇرسا!» _ دەپتىكەن،	ئۇلار ئۇنىڭغا: «ئى خوجا، ئۇنىڭ ئون تىللاسى بار!» دەپتۇ.
LUK 19:26	ھوجاين يەنە مۇنداق دەپتۇ: «چۈنكى مەن سىلەرگە شۇنى ئېيتايكى، كىمدە بار بولسا، ئۇنىڭغا تېخىمۇ كۆپ بېرىلىدۇ؛ ئەمما كىمدە يوق بولسا، ھەتتا ئۇنىڭ بارلىقىمۇ ئاللىنىپ كېتىلىدۇ.»	ئۇ يەنە مۇنداق دەپتۇ: «مەن سىلەرگە بۇنى ئېيتىمەن، كىمگە بار بولسا، ئۇنىڭغا تېخىمۇ كۆپ بېرىلىدۇ؛ بىراق كىمگە يوق بولسا، ھەتتا ئۇنىڭ بارلىقىمۇ ئاللىنىپ كېتىلىدۇ.»

Reference	Before	After
LUK 19:27	ئەمدى ئۈستىگە پادىشاھ بولۇپ ھۆكۈم سۈرۈشۈمنى خالىمىغان دۈشمەنلىرىمنى بولسا، ئۇلارنى كەلتۈرۈپ، مېنىڭ ئالدىدا قەتل قىلىڭلار».	ھازىر، مەن ھۆكۈمران بولۇشنى خالىمىغان دۈشمەنلىرىمنى كەلتۈرۈڭلار، مېنىڭ ئالدىدا ئۇلارنى ئۆلتۈرۈڭلار.
LUK 19:28	ئۇ بۇ ئىشلارنى ئېيتقاندىن كېيىن، يېرۇسالېمغا چىقىشقا ئالدىغا قاراپ ماڭدى.	ئۇ بۇ ئىشلارنى دېگەندىن كېيىن، يېرۇسالېمغا بارىش ئۈچۈن ئالدىن ماڭدى.
LUK 19:29	ۋە شۇنداق بولدىكى، ئۇ زەيتۇن تېغىنىڭ ئېتىكىدىكى بەيت-فاگى ۋە بەيت-ئانىيەگە يېقىن كەلگەندە، ئىككى مۇخلىسىغا مۇنۇلارنى تاپىلاپ ئالدىن ئەۋەتتى:	ھەم شۇ ۋاقىتتا، ئۇ زەيتۇن تاغىنىڭ تەرەپلىرىدىكى بەيت-فاگە ۋە بەيت-ئانىيەگە يېقىن كەلگەندە، ئىككى شاكىرتىنى ئالدىن يوللاپ كەتتى:
LUK 19:30	— سىلەر ئۇدۇلۇڭلاردىكى يېزىغا بېرىڭلار. ئۇ يەرگە كىرىپلا ھېچ ئادەم بالىسى مىنىپ باقمىغان، باغلاقلىق بىر تەخەينى كۆرسىلەر. ئۇنى يېشىپ بۇ يەرگە يېتىلەپ كېلىڭلار.	سىلەر ئالدىڭلارنىڭ قېشىنىغا بارىڭلار. ئۇ يەرگە كىرىپ، ھېچ كىم مىنىپ كۆرمەگەن باغلاقلىق بىر ئەتكەل تېپىسىلەر. ئۇنى ئېچىپ، بۇ يەرگە ئېلىپ كېلىڭلار.
LUK 19:31	ئەگەر بىرسى سىلەردىن: «نېمىشقا بۇنى يېشىسىلەر؟» دەپ سوراپ قالسا، سىلەر ئۇنىڭغا: «رەببىڭ بۇنىڭغا ھاجىتى چۈشتى» — دەڭلار.	ئەگەر بىرە كىشى سىلەرگە سوراپ قالسا: «بۇنى نېمىشقا بويلايسىز؟» دەپ، سىلەر ئۇنىڭغا: «رەب بۇنى كەرەك» دەڭلار.
LUK 19:32	شۇنىڭ بىلەن ئەۋەتىلگەنلەر بېرىۋىدى، ئىش دەل ئۇ ئۇلارغا ئېيتقاندىك بولدى.	ئۇلار بېرىپ كۆردى، ھەم ئىسا ئېيتقاندىك، باغلاقلىق تەخەينى تۇرۇپ تۇرغاندا كۆردى.
LUK 19:33	ئۇلار تەخەينى يېشىۋاتقاندا، ئۇنىڭ ئىگىلىرى ئۇلاردىن: — تەخەينى نېمىشقا يېشىسىلەر؟ — دەپ سورىدى.	ئۇلار تەخەينىنى بويلاپ تۇرغاندا، مال ئىگىلىرى ئۇلارغا: «تەخەينى نېمىشقا بويلايسىز؟» دەپ سورىدى.
LUK 19:34	ئۇلار: — رەببىڭ ئۇنىڭغا ھاجىتى چۈشتى، — دېدى.	ئۇلار: «رەب ئۇنىڭغا ئېھتىياج بار»، دېدى.
LUK 19:35	ئۇلار ئۇنى ئەيسانىڭ ئالدىغا يېتىلەپ كەلدى؛ ۋە يېپىنچا-چاپانلىرىنى تەخەينىڭ ئۈستىگە سېلىپ، ئەيسانى يۈلەپ ئۈستىگە مىندۈردى.	ئۇلار ئۇنى ئەيسا يېقىنىغا ئېلىپ كەلدى؛ ۋە كىيىملىرىنى ئاتقا سېلىپ، ئەيسىنى ئۈستىگە مېندۈرۈشتۈرۈپ قويدى.
LUK 19:36	ئۇ كېتىپ بارغىنىدا، خەلقلەر يېپىنچا-چاپانلىرىنى يولغا ياپانداز قىلىپ سالىدى.	ئۇ كەتىپ بارغاندا، خەلق يېپىنچا-چاپانلىرىنى يولغا سەپ قىلىپ قويۇشقا باشلىدى.
LUK 19:37-38	ۋە ئۇ زەيتۇن تېغىدىن چۈشۈش يولىغا يېقىنلاشقنىدا، پۈتكۈل مۇخلىسلار جامائىتى شادلىنىپ، ئۆز كۆزى بىلەن كۆرگەن قۇدرەتلىك مۆجىزىلەر ئۈچۈن ئاۋازىنى كۆتۈرۈپ: «يەرۋەردىڭارنىڭ نامىدا كەلگەن پادىشاھ مۇبارەكتۇر! ئاسمانلاردا تىنچ-ئىناقلىق تىكلەنگەي، ئەرشىئەلادا شان-شەرەپ ئايان بولغاي!» دەپ توۋلىشىپ خۇداغا مەدھىيە ئوقۇشقا باشلىدى.	ئۇ زەيتۇن تاغىدىن تۆۋەنگە كەتتى يولىغا يېقىنلىشىپ بارغاندا، بارلىق شاكىرتلار توپى شادلىنىپ، كۆرگەن كۈچلۈك ئىشلار ئۈچۈن بالالاپ: «رەببىڭ ئىسمى بىلەن كەلگەن پادىشاھ ياخشى كەلگەي! ئاسماندا تىنچلىق بار بولسۇن، ئەڭ يۇقىرى جايدا ئور-ئورنى بولسۇن!» دەپ خۇدا تەقدىرلىگەن.
LUK 19:39	لېكىن توپنىڭ ئىچىدە بەزى پەرسىيىلەر ئۇنىڭغا: — ئەي ئۇستاز، مۇخلىسلىرىڭغا مۇشۇ گەپلىرى ئۈچۈن تەنبە بەر! — دېيىشتى.	لېكىن خەلق تەنبە بەزى پەرسىيىلەر ئۇنىڭغا: «ئەي ئۇستاز، سىزنىڭ شاكىرتلىرىڭلارغا تەنبە بەرگىن!» دېدى.
LUK 19:40	بىراق ئۇ ئۇلارغا جاۋابەن: — سىلەرگە شۇنى ئېيتايكى، بۇلار جىم تۇرغان بولسا، ھەتتا بۇ تاشلارمۇ چۇقان سېلىشقان بولاتتى، — دېدى.	ئۇ جاۋاب قىلدى: سىلەرگە دەيمەن، بۇلار سۈكۈت قىلسا، تاشلارمۇ سېلىشىپ كېتىدۇ.
LUK 19:41	ئەمدى ئۇ شەھەرگە يېقىنلىشىپ ئۇنى كۆرۈپ، ئۇنىڭ ئۈچۈن يىغلاپ مۇنداق دېدى:	ئۇ شەھەرگە يېقىن كەلگەندە، شەھەرنى كۆرۈپ، ئۇنىڭ ئۈچۈن يىغلىدى.
LUK 19:42	— ئى يېرۇسالېم! سەن بۈگۈن، بۇ كۈنۈڭدە، تىنچ-ئامانلىق ئۈچۈن نېمە كېرەك بولغىنىنى بىلسەڭ ئىدى! كاشكى، بۇ ئىشلار ھازىر كۆزلىرىڭدىن يوشۇرۇندۇر.	ئەي يېرۇسالېم! سەن بۈگۈن بۇ كۈنۈڭدە، تىنچلىق ئۈچۈن نېمە لازىم ئىكەنلىكىنى بىلسەڭ! كاشكى، بۇ ئىشلار ھازىر كۆزىڭدىن يوشۇرۇپ قالغان.
LUK 19:43	چۈنكى شۇنداق كۈنلەر بېشىڭغا كېلىدۇكى، دۈشمەنلىرىڭ ئەتراپىڭنى قاشا-ئىستېھكام بىلەن قورشاپ سېنى قاماپ تۆت تەرەپتىن قىستاپدۇ.	چۈنكى، شۇ كۈنلەر سىزنىڭ ئۈستىڭىزگە كېلىدۇ، دۈشمەنلىرىڭىز سىزنى قارشى قاماپ، قوغداشلار بىلەن ئەتراپىڭلارنى قورشاپ، ھەر تەرەپتىن قىستاپدۇ.

Reference	Before	After
LUK 19:44	ئۇلار سېنى ۋە سېپىلىڭنىڭ ئىچىڭدىكى بالىلىرىڭنى يەر بىلەن يەكسەن قىلىپ، ھەتتا تاشنى تاشنىڭ ئۈستىدىمۇ قالدۇرمايدۇ؛ چۈنكى خۇدانىڭ سېنى يوقلىغان پەيتىنى بىلىپ يەتمىدىڭ.	ئۇلار سېنى ۋە سېنىڭ شەھىرىڭدىكى بالىلىرىڭنى يەرگە تەڭ قىلىپ، ھەتتا بىر تاشنى باشقا تاش ئۈستىگە قالدۇرمايدۇ؛ چۈنكى خۇدا سېنى زىيارەت قىلغان ۋاقتىنى بىلمىدىڭ.
LUK 19:45	ۋە ئۇ ئىبادەتخانا ھويلىلىرىغا كىرىپ، ئۇ يەردە ئېلىم-سېتىم قىلىۋاتقانلارنى ھەيدەپ چىقىرىپ،	ئۇ ئىبادەتخانا ئىچىگە كىرىپ، ئۇ يەردە ئېلىپ-سېتىش بىلەن بارغانلارنى قوغلاپ چىقاردى.
LUK 19:46	ئۇلارغا: «مۇقەددەس يازمىلاردا: «مېنىڭ ئۆيۈم دۇئا-تىلاۋەتخانا بولىدۇ» دەپ پۈتۈلگەن بولسىمۇ، لېكىن سىلەر ئۇنى «بۇلاڭچىلارنىڭ ئۆۈسى» قىلىۋالدىڭلار! – دېدى.	ئۇلارغا: يازمىلاردا دېگەن: «مېنىڭ ئۆيۈم دۇئا قىلىش ئورنى بولىدۇ» بولسىمۇ، لېكىن سىلەر ئۇنى ئوغرىلارنىڭ يىلقى قىلىپ قويدىڭلار! دېدى.
LUK 19:47	شۇ ۋاقىتلاردا ئۇ ھەركۈنى ئىبادەتخانىدا تەلىم بېرەتتى. باش كاھىنلار، تەۋرات ئۇستازلىرى ۋە يۇرت چوڭلىرى ئۇنى يوقىتىشقا ئامال ئىزدىدى.	ئۇ ۋاقىتتا ئۇ ھەر كۈن ئىبادەتخانىدا دەرس بېرىپتى. باش كاھىنلار، قانۇن ئوقۇتقۇچىلىرى ۋە خەلق چوڭلىرى ئۇنى ئۆلتۈرۈش ئۈچۈن ئامال ئىزدەيتتى.
LUK 19:48	لېكىن ئۇلار قانداق قول سېلىشنى بىلمەيتتى، چۈنكى بارلىق خەلق ئۇنىڭ سۆزىنى تىڭشاش ئۈچۈن ئۇنىڭغا قاتتىق يېپىشقانىدى.	لېكىن ئۇلار قانداق ھەركەت قىلسا بولمايدىغان بولدى، چۈنكى ھەممە خەلق ئۇنىڭ گەپلىرىگە تولا كۆنگۈل بۆلۈپ تۇرغانىدى.
LUK 20:1	ۋە شۇ كۈنلەردىن بىر كۈنى ئۇ ئىبادەتخانىنىڭ ھويلىلىرىدا خەلققە تەلىم بېرىپ خۇش خەۋەرنى ئېلان قىلىۋاتقاندا، باش كاھىنلار ۋە تەۋرات ئۇستازلىرى بىلەن ئاقساقاللار ئۇنىڭ ئالدىغا كېلىپ ئۇنىڭدىن:	بىر كۈنى، ئۇ ئىبادەتخانىدا خەلققە دەرس بېرىپ، خۇش خەۋەرنى جاكارلىشىپ تۇرغاندا، باش كاھىنلار ۋە قانۇن ئوقۇتقۇچىلىرى بىلەن ئاقساقاللار ئۇنىڭغا كېلىپ سوراپتۇ:
LUK 20:2	– بىزگە ئېيتقىن: سەن قىلىۋاتقان بۇ ئىشلارنى قايسى ھوقۇققا ئاساسەن قىلىۋاتىسەن؟ ساڭا بۇ ھوقۇقنى كىم بەرگەن؟ – دەپ سورىدى.	بىزگە دە: سەن بۇ ئىشلارنى قانداق ھوقۇق بىلەن قىلىۋاتىسەن؟ بۇ ھوقۇقنى كىم بەرگەن؟ دەپ سورىدى.
LUK 20:3	ئۇ ئۇلارغا جاۋاب بېرىپ: – مەنمۇ سىلەردىن بىر ئىشنى سوراي؛ سىلەر ماڭا ئېيتىپ بېرىڭلارچۇ،	ئۇ ئۇلارغا جاۋاب بەردى: ‘مەنمۇ سىلەردىن بىر سوئال سوراي مەن؛ سىلەر بۇنى ماڭا ئېيتىپ بېرىڭلار.
LUK 20:4	– يەھيا يۈرگۈزگەن چۆمۈلدۈرۈش ئەرشتىنمۇ، ياكى ئىنسانلاردىنمۇ؟ – دەپ سورىدى.	يوهاننىڭ سۇغۇچلۇق ئاسماندىنمى، ياكى ئادەملەردىنمى؟ دەپ سورىدى.
LUK 20:5	ئۇلار ئۆزئارا مۇلاھىزە قىلىشىپ: – ئەگەر «ئەرشتىن كەلگەن» دېسەك، ئۇ بىزگە: «ئۇنداقتا، سىلەر نېمە ئۈچۈن يەھياغا ئىشەنمىدىڭلار؟» دەيدۇ.	ئۇلار ئارىسىدا سۆھبەت قىلىپ: ئەگەر «ئاسماندىن كەلگەن» دېسەك، ئۇ بىزگە: «ئۇنداقتا، سىلەر نېمە ئۈچۈن يەھياغا ئىشەنمەيسىز؟» دەيدۇ.
LUK 20:6	ئەگەر: «ئىنسانلاردىن كەلگەن» دېسەك، بۇ بارلىق خالاپىق بىزنى چالما-كېسەك قىلىپ ئۆلتۈرىدۇ. چۈنكى ئۇلار يەھيانىڭ يەيغەمبەر ئىكەنلىكىگە ئىشەندۈرۈلگەن، – دېيىشتى.	ئەگەر ‘ئادەملەردىن كەلگەن’ دېساق، بۇ خەلق بىزنى چاق-چوق قىلىپ ئۆلتۈرۈپ تاشلايدۇ. چۈنكى ئۇلار يوحەننىڭ يەيغەمبەر ئىكەنلىكىگە ھەقىقىي ئىشىنىپ قالغان.
LUK 20:7	ۋە ئۇلار: – ئۇنىڭ ھوقۇقىنىڭ قەيەردىن كەلگەنلىكىنى بىلمەيمىز، – دەپ جاۋاب بېرىشتى.	ئۇلار دېدى: «بىز ئۇنىڭ ھوقۇقى قايسى يەردىن كەلگەنلىكىنى بىلمەيمىز»
LUK 20:8	ئەيسا ئۇلارغا: – ئۇنداقتا، مەنمۇ بۇ ئىشلارنى قايسى ھوقۇققا ئاساسەن قىلىۋاتقانلىقىمنى ئېيتمايمەن، – دېدى.	ئەيسا ئۇلارغا: ‘شۇنداقتا، مەن بۇ ئىشلارنى قانداق ھوقۇق بىلەن قىلىۋاتقانلىقىمنى ئېيتمايمەن.’ دېدى.
LUK 20:9	ئۇ خالاپىققا مۇنۇ تەمسىلنى سۆزلەشكە باشلىدى: – «بىر كىشى بىر ئۈزۈمزارلىق بەرپا قىلىپ، ئۇنى باغۋەنلەرگە ئىجارىگە بېرىپ، ئۆزى ياقا يۇرتقا بېرىپ ئۇ يەردە ئۈزۈن ۋاقىت تۇرۇپتۇ.	ئۇ خەلقكە بۇ مەسەلىنى سۆزلەشكە باشلىدى: «بىر ئادەم بىر ئۈزۈم باغچىسى قۇرۇپ، ئۇنى باغبانلارغا ئىجارا بەرگەن، كېيىن ئۆزى باشقا جايغا كەتسە، ئۇ يەردە ئۈزۈن ۋاقىت تۇرغان.
LUK 20:10	ئۈزۈملەرنى يىغىدىغان مەزگىل كەلگەندە باغۋەنلەرنىڭ ئۈزۈمزارلىقتىكى مېۋىدىن ئۇنىڭغا بېرىشكە قۇللىرىدىن بىرىنى ئۇلارنىڭ يېنىغا ئەۋەتىپتۇ. لېكىن باغۋەنلەر ئۇنى ئۇرۇپ-دۇمبالاپ قۇرۇق قول ياندۇرۇۋېتىپتۇ.	ئۈزۈم يىغىش ۋاقتىدا، زېمىن ئىگىسى باغچىلارنىڭ ئۈزۈمزارىدىكى مېۋىسىدىن بەزىلىك ئېلىپ كېلىش ئۈچۈن، بىر قۇلىنى ئۇلارغا يوللاپ قويغان. لېكىن باغچىلار ئۇنى سۇكاپ، قولى بوش قالدۇرۇپ قايتۇرۇپ تاشلىغان.
LUK 20:11	ئۇ يەنە باشقا بىر قۇلىنى ئەۋەتىپتۇ. لېكىن ئۇلار ئۇنىمۇ دۇمبالاپ، خارلاپ،	ئۇ يەنە باشقا بىر كىشى ئەۋەتتى. لېكىن ئۇلار ئۇنىمۇ سۇك قىلىپ، ئازار

Reference	Before	After
	يەنە قۇرۇق قول قايتۇرۇۋېتىپتۇ.	بەرگەن، قولىدا ھېچ نېمە يوق قايتۇرۇپ تاشلىدى.
LUK 20:12	ئۇ يەنە ئۈچىنچىسىنى ئەۋەتىپتۇ؛ ئۇلار ئۇنىمۇ ئۇرۇپ يارىلاندى، تالغا ھەيدەپ چىقىرىۋېتىپتۇ.	ئۇ يەنە بىر ئۈچىنچى كىشىنى ئەۋەتتى؛ ئۇلار ئۇنىمۇ ئۇرۇپ يارىتىپ، تاللىقىغا سۇرۇپ چىقاردى.
LUK 20:13	ئاخىردا ئۈزۈملارلىقنىڭ خوجايىنى: «قانداق قىلسام بولار؟ سۇيۇملۇك ئوغلۇمنى ئەۋەتەي؛ ئۇلار ئۇنى كۆرسە، ھېچ بولمىغاندا ئۇنىڭ ھۆرمىتىنى قىلار؟» دەپتۇ.	ئاخىردا ئۈزۈم باغىنىڭ ئىگىسى: «نېمە قىلسام بولىدۇ؟ مەن سۇيۇملۇك ئوغلۇم بىلەن ئەۋەتەي؛ ئۇلار كۆرسە، ئەڭ كەم دېگەندە ئۇنى ھۆرمەت قىلىشى كېرەك؟» دەپتۇ.
LUK 20:14	بىراق باغۋەنلەر ئۇنىڭ ئوغللىنى كۆرۈپ بىر-بىرى بىلەن مەسلىھەتلىشىپ: «بۇ بولسا مىراسخور؛ كېلىڭلار، ئۇنى جايلىۋېتەيلى، ئاندىن مىراس بىزنىڭكى بولىدۇ» دېيىشىپتۇ.	ئەمما باغبانلار ئۇنىڭ ئوغللىنى كۆرگەندە، بىر-بىرىگە: «بۇ مىراسخور! كېلىڭلار، ئۇنى ئۆلتۈرۈپ ئۆتكۈزەيلى، شۇندا مىراس بىزنىكى بولىدۇ» دېدى.
LUK 20:15	شۇنىڭ بىلەن ئۇلار ئۇنى ئۈزۈملارلىقنىڭ سىرتىغا ئاچىقىپ ئۆلتۈرۈۋېتىپتۇ. ئەمدى بۇنداق ئەھۋالدا ئۈزۈملارلىقنىڭ خوجايىنى ئۇلارنى قانداق قىلىدۇ؟	شۇنداق بولۇپ، ئۇلار ئۇنى ئۈزۈملارلىقتىن سىرتقا چىقارپ ئۆلتۈرۈپ تاشلىدى. بۇنداق بولسا، ئۈزۈملارلىقنىڭ ئىگىسى ئۇلارغا نېمە قىلىدۇ؟
LUK 20:16	ئۇ كېلىپ ئۇ باغۋەنلەرنى يوقىتىپ ئۈزۈملارلىقنى باشقىلارغا تاپشۇرىدۇ. خالايق بۇنى ئاڭلاپ: _ بۇنداق ئىشلار ھەرگىز بولمىسۇن! _ دېيىشتى.	ئۇ كېلىپ، شۇ باغبانلارنى يوق قىلىپ، ئۈزۈملارنى باشقا كىشىلەرگە تاپشۇرىدۇ. خەلق بۇنى ئاڭلىغاندا: «بۇ بولمىسۇن!» دېدى.
LUK 20:17	لېكىن ئۇ ئۇلارغا كۆزلىرىنى تىكىپ مۇنداق دېدى: _ ئۇنداق بولسا، مۇقەددەس يازمىلاردا «تامچىلار تاشلىۋەتكەن تاش بولسا، بۇرچەك تېشى بولۇپ تىكلەندى» دەپ يېزىلغان سۆز زادى نېمىنى كۆرسىتىدۇ؟	ئۇ ئۇلارغا قاراپ تۇرۇپ دېدى: «ئۇنداقتا، يازمىلاردا يېزىلغان بۇ سۆز نېمە دەپ كۆرسىتىدۇ؟ تامچىلار رەت قىلغان تاش، ھازىر بىنا نىڭ تۆس تاشى بولۇپ قالدى.»
LUK 20:18	بۇ «تاش» قا يىقىلغان كىشى پارە-پارە بولۇپ كېتىدۇ؛ لېكىن بۇ تاش ھەركىمنىڭ ئۈستىگە چۈشسە، ئۇنى كۆكۈم-تالقان قىلىۋېتىدۇ.	بۇ تاشقا يىقىلغان كىشى يارقىپ كېتىدۇ؛ بىراق بۇ تاش ھەر كىشىنىڭ ئۈستىگە چۈشسە، ئۇنى پۈتۈن قوغلاشتۇرۇپ تاشلايدۇ.
LUK 20:19	باش كاھىنلار ۋە تەۋرات ئۇستازلىرى ئۇنىڭ بۇ تەمسىلى ئۆزلىرىگە قارىتىپ ئېيتقانلىقىنى بىلىپ شۇ ھامان ئۇنىڭغا قول سېلىش يولىنى ئىزدىدى؛ لېكىن ئۇلار خالاپىقتىن قورقۇشتى.	باش كاھىنلار ۋە قانۇن ئوقۇتقۇچىلار، بۇ مەسەللەرنى ئۆزلىرىگە قارشى دەپ سۆزلەنگەنلىكىنى بىلىپ، دەرھال ئۇنى تۇتۇپ ئالماقچى بولدى؛ لېكىن خەلقدىن قورققانلىقى ئۈچۈن، بۇنى ئەمەلگە ئاشۇرالمىدى.
LUK 20:20	شۇڭا ئۇلار ئۇنىڭ كەينىدىن ماراپ، ئۇنى رىم ۋالىيسىنىڭ ھۆكۈمرانلىقىدا سوراققا تارتىشقا تاپشۇرۇش ئۈچۈن بىرنەچچە ئادەملەرنى سېتىۋېلىپ، سوقۇتۇپ كىرىشكە ئەۋەتتى. ئۇلار سەمىمىي قىياپەتكە كىرىۋېلىپ، ئۇنىڭ سۆزىدىن يوقۇق ئىزدەپ يۈرەتتى.	شۇڭا ئۇلار ئۇنى تەڭ كۆرەتتى، رىم ھاكىمىنىڭ قولىدا سوراققا چاقىرىش ئۈچۈن بەزى كىشىلەرنى تويلاپ، ئۆزلىرىنى راستچىل ۋە ئادالەتچان دەپ كۆرسەتتى. ئۇلار راستچىل ئىپادىلار بىلەن، ئۇنىڭ سۆزلىرىدىن قولغا چۈشۈرۈشكە تىرىشتى.
LUK 20:21	ئۇلار ئۇغا شۇنداق سوئال قويۇشتى: «ئەي ئۇستاز، سىز ھەقىقىي سۆز دەپ ئۇلار ئۇنىڭغا مۇنداق سوئال قويدى: _ ئەي ئۇستاز، سىلنى دۇرۇس سۆز قىلىدىغان ۋە دۇرۇس تەلىم بېرىدىغان، ھېچقانداق ئادەمنىڭ يۈز-خاتىرىسىنى قەتئىي قىلمايدىغان، بەلكى خۇدانىڭ يولىنى سادىقلىق بىلەن ئۆگىتىپ كېلىۋاتقان ئادەم دەپ بىلىمىز.	ئۇلار ئۇلارغا قاراپ دېدى: «ئەي ئۇستاز، سىز ھەقىقىي سۆز دەپ ئۇلار ئۇنىڭغا مۇنداق سوئال قويدى: _ ئەي ئۇستاز، سىلنى دۇرۇس سۆز قىلىدىغان ۋە دۇرۇس تەلىم بېرىدىغان، ھېچكىمنىڭ كۆرۈنۈشىگە ئەھمىيەت بەرمەيدىغان، بەلكى ئاللاھنىڭ يولىنى ئىشەنچلىك ھالدا ئۆگىتىۋاتقان كىشى دەپ بىلىمىز.»
LUK 20:22	رىم ئىمپېراتورى قەيسەرگە باج-سېلىق تاپشۇرۇش تەۋرات قانۇنىغا ئۇيغۇنمۇ-يوق؟».	قەيسەرگە باج بېرىش قانۇنى بولامدۇ يوق؟
LUK 20:23	ئەمما ئۇ ئۇلارنىڭ ھىيلىسىنى كۆرۈپ يېتىپ ئۇلارغا: _ نېمىشقا مېنى سىنماقچىسىز؟	ئەمما ئۇ ئۇلارنىڭ ھىيلىسىنى كۆرۈپ قالدى، شۇڭا ئۇلارغا: نېمىشقا مېنى سىنماقچىسىز؟
LUK 20:24	ماڭا بىر كۈمۈش دىنار كۆرسىتىڭلار. بۇنىڭ ئۈستىدىكى سۈرەت ۋە نام-ئىسمى كىمنىڭ؟ _ دېدى. ئۇلار ئۇنىڭغا: قەيسەرنىڭكى، _ دېدى.	ماڭا بىر كۈمۈش پۇل كۆرسەتسىڭلار. بۇنىڭ ئۈستىدىكى رەسىم ۋە ئىسمى كىمنىڭ؟ _ دېدى. ئۇلار دېدى: قەيسەرنىكى.
LUK 20:25	ۋە ئۇ ئۇلارغا: _ ئۇنداق بولسا، قەيسەرنىڭ ھەققىنى قەيسەرگە، خۇدانىڭ ھەققىنى خۇداغا تاپشۇرۇڭلار، _ دېدى.	ئۇ ئۇلارغا: «شۇنداق بولسا، قەيسەرنىكىنى قەيسەرگە، خۇدانىكىنى خۇداغا تەۋگە بېرىڭلار،» دېدى.
LUK 20:26	ئۇلار خالاپىقنىڭ ئالدىدا ئۇنىڭ سۆزلىرىدىن ئۇنى تۇتۇۋالغۇدەك ھېچقانداق	ئۇلار خەلق ئالدىدا ئۇنىڭ گەپلىرىدىن گۇمان توپلىماپ قالدى. ئۇلار ئۇنىڭ

Reference	Before	After
	يوچۇق تاپالمىدى. ئۇلار ئۇنىڭ بۇ جاۋابىغا ھەيرانۇھەس بولۇپ، زۇۋانى تۇتۇلدى.	جاۋابىغا ھايран بولۇپ، سۆزلىمەي قويۇلدى.
LUK 20:27	ۋە «ئۆلگەنلەر تىرىلمەيدۇ» دەپ ئىنكار قىلىدىغان سادۇقىيلارنىڭ بەزىلىرى ئۇنىڭ ئالدىغا كېلىپ سوئال قويۇپ مۇنداق دېدى:	ھەم سادۇقىيلارنىڭ بەزىلىرى، «ئۆلگەنلەر تىرىلمەيدۇ» دەپ ئىشەنمەيدىغانلار، ئۇنىڭ ئالدىغا كېلىپ سوئال سوراپ دېدى:
LUK 20:28	— ئۇستاز، مۇسا يەنە مېمەر تەۋراتتا بىزگە: «ئايالى بار، ئەمما پەرزەنت كۆرمىگەن كىشى ئۆلۈپ كەتسە، ئۆلگۈچىنىڭ ئاكا ياكى ئىنىسى تۇل قالغان يېلىپ قالغان ئايالنى ئالىپ، قېرىندىشى ئۈچۈن بالىلار تۇغۇدۇرۇش كېرەك». يەڭگىسىنى ئەمىرىگە ئېلىپ، قېرىندىشى ئۈچۈن نەسل قالدۇرۇشى كېرەك» — دەپ يازغان.	ئوقۇتقۇچى، موسا بىزگە توراتتا يېزىپ قالدى: «ئەگەر بىر كىشىنىڭ ئەيىلى بار بولسىمۇ، پەرزەنتى يوق بولۇپ ئۆلۈپ كەتسە، ئۇنىڭ ئاكا-قېرىندىشى يېلىپ قالغان ئايالنى ئالىپ، قېرىندىشى ئۈچۈن بالىلار تۇغۇدۇرۇش كېرەك».
LUK 20:29	ئەمدى يەتتە ئاكا-ئۇكا بار ئىدى. چوڭى ئۆيلەنگەندىن كېيىن پەرزەنت كۆرمەي ئالەمدىن ئۆتتى.	يەتتە قېرىنداش بار edi. چوڭى تورلىغاندىن كېيىن بالىسى چىقمىدى ۋە دۇنيادىن كەتتى.
LUK 20:30	ئىككىنچى قېرىنداش ئايالنى تۇرمۇشقا قوشۇپ، بالا كۆرمەي ئۆلۈپ كەتتى. ئىككىنچى قېرىندىشى ئايالنى ئەمىرىگە ئېلىپ، پەرزەنت كۆرمەي ئالەمدىن ئۆتتى.	ئىككىنچى قېرىنداش ئايالنى تۇرمۇشقا قوشۇپ، بالا كۆرمەي ئۆلۈپ كەتتى. ئىككىنچى قېرىندىشى ئايالنى ئەمىرىگە ئېلىپ، پەرزەنت كۆرمەي ئالەمدىن ئۆتتى.
LUK 20:31	ئاندىن ئۈچىنچىسى ئۇنى ئالدى؛ شۇنداق قىلىپ، يەتتىسى ئۇنى ئەمىرىگە ئېلىپ پەرزەنت كۆرمەي ئۆلدى.	ئۈچىنچىسى ئۇنى ئالدى؛ يەتتىسى ئوخشاش پەرزەنت چىقارمىدى نەچچىلىك ئۆلدى.
LUK 20:32	ھەممىسىدىن كېيىن ئايالمۇ ئۆلدى.	ھەممىسىدىن كېيىن، ئايالمۇ ئۆلۈپ كەتتى.
LUK 20:33	ئەمدى تىرىلىش كۈنىدە بۇ ئايال ئۇلارنىڭ قايسىسىنىڭكى بولار؟ چۈنكى يەتتىسى ئۇنى خوتۇنلۇققا ئالغان-دە؟!	تۇرىلۇش كۈنىدە بۇ ئايال ئۇلارنىڭ قايسىسىنىڭ بولىدۇ؟ چۈنكى يەتتىسى ئۇنى تورلىغان.
LUK 20:34	ئەيسا ئۇلارغا مۇنداق جاۋاب بەردى: — بۇ ئالەمنىڭ پەرزەنتلىرى ئۆيلىنىدۇ، ياتلىق بولىدۇ.	ئەيسا ئۇلارغا دېدى: بۇ دۇنيا ئادەملىرى نىكاھ قىلىدۇ ۋە نىكاھلىنىدۇ.
LUK 20:35	لېكىن ئۇ ئالەمدىن نېسىۋە بولۇشقا، شۇنداقلا ئۆلۈكلەردىن تىرىلىشكە لايىق سانالغانلار ئۆيلەنمەيدۇ، ياتلىق بولمايدۇ.	لېكىن كېلىپ كەلگەن دۇنيا بىلەن ئۆلۈكلەردىن تىرىلىشقا لايىق كىشىلەر توي ئەتكۈزۈپ ئۆي قوشمايدۇ، بىرى-بىرىگە تاقمايدۇ.
LUK 20:36	چۈنكى ئۇلار يەنە ئۆلمەيدۇ، پەرىشتىلەرگە ئوخشاش بولىدۇ؛ «ئۆلۈمدىن تىرىلىشتىن تۇغۇلغان پەرزەنتلەر» بولغاچقا، ئۇلار خۇدانىڭ ئوغۇللىرىدۇر.	ئۈچۈن ئۇلار يەنە ئۆلمەيدۇ، پەرىشتىلەرگە بېن-ئەيدۇ؛ تىرىلىشنىڭ پەرزەنتلىرى بولغاچقا، ئۇلار خۇدا ئوغۇللىرىدۇر.
LUK 20:37	ئەمدى ئۆلگەنلەرنىڭ تىرىلدۈرۈلۈشىنى ھەتتا مۇسا يەنە مېمەر ئۆزىمۇ ئايان قىلغان؛ چۈنكى تەۋراتتىكى «تىكەنلىك» دېگەن ۋەقەنىڭ خاتىرىسىدە ئۇ پەرۋەردىگارى: «ئىبراھىمنىڭ خۇداسى، ئىسھاقنىڭ خۇداسى ۋە ياقۇپنىڭ خۇداسى» دەپ بايان قىلغان.	ئۆلگەنلەرنىڭ قايتا تۇرۇپ كېتىشىنى مۇسا ئۆزىمۇ ئېنىق كۆرسەتكەن؛ چۈنكى تەۋراتتىكى تىكەن بۇلاق ھېكايىسىدە ئۇ خۇدانى «ئىبراھىم كىشىسىنىڭ خۇداسى، ئىسھاق كىشىسىنىڭ خۇداسى ۋە ياقۇپ كىشىسىنىڭ خۇداسى» دەپ ئاتايدىكەن.
LUK 20:38	ئۇ ئۆلۈكلەرنىڭ خۇداسى ئەمەس، بەلكى تىرىكلەرنىڭ خۇداسىدۇر؛ چۈنكى ئۇنىڭغا نىسبەتەن ھەممە بىلەن تىرىكتۇر!	خۇدا ئۆلۈكلەرنىڭ خۇداسى بولمايدۇ، بەلكى تىرىكلەرنىڭ خۇداسىدۇر. چۈنكى بارلىق كىشىلەر ئۇنىڭ ئالدىدا تىرىك بولىدۇ.
LUK 20:39	شۇنىڭ بىلەن تەۋرات ئۇستازلىرىدىن بىرقانچىسى باھا بېرىپ: — ئۇستاز، ياخشى ئېيتتىڭ، — دېدى.	قانۇن ئالىملىرىدىن بەزىلىرى دېدى: «ئۇستاز، سىز ياخشى دەيتىڭىز!»
LUK 20:40	چۈنكى ئۇلاردىن ھېچكىم يەنە ئۇنىڭدىن سوئال سوراشقا جۈرئەت قىلالمىدى.	چۈنكى ئۇلاردا ھېچكىم يەنە ئۇنىڭدىن سوئال سوراشقا جۈرئەت تېپالمايىدى.
LUK 20:41	ئۇ ئۇلارغا سوراپ تۇرۇپ دېدى: كىشىلەر مەسھنى داۋۇتنىڭ بالىسى دەپ ئەمدى ئۇ ئۇلارغا سوئال قويدى: — كىشىلەر مەسھنى قانداقسىگە قانداق ئېيتقان؟	ئۇ ئۇلارغا سوراپ تۇرۇپ دېدى: كىشىلەر مەسھنى داۋۇتنىڭ بالىسى دەپ ئەمدى ئۇ ئۇلارغا سوئال قويدى: — كىشىلەر مەسھنى قانداقسىگە قانداق ئېيتقان؟
LUK 20:42-43	چۈنكى داۋۇت ئۆزى زەبۇردا: پەرۋەردىگار مېنىڭ رەببىمگە ئېيتتىكى: — «مەن سېنىڭ دۈشمەنلىرىڭنى تەختىپەرنىڭ قىلغۇچە، مېنىڭ ئوڭ يېنىمدا ئولتۇرغىن!» — دېگەنغۇ؟	چۈنكى داۋۇت زەبۇردا دەيتۇ: پەرۋەردىگار مېنىڭ رەببىمگە: «مەن سېنىڭ دۈشمەنلىرىڭنى سېنىڭ ئەينەكلىرىڭگە تەپتىك قىلغۇچە، مېنىڭ ئوڭ يېنىمدا ئولتۇر!»

Reference	Before	After
LUK 20:44	ئەمما داۋۇت ئۇنى «رەببىم» دەپ چاقىرغان يەردە، ئۇنداقتا ئۇ قانداقمۇ ئوغلى بولالايدۇ؟	ئەمما داۋۇت ئۇنى رەببىم دەپ چاقىرىپ كەتكەن، شۇنگا ئۇ قانداق ئۇنىڭ ئوغلى بولالايدۇ؟
LUK 20:45	ھەم بارلىق خەلىق قۇلاق تۇتۇپ ئاڭلاۋاتقاندا، ئۇ شاكىرتلىرىگە مۇشۇنداق دەيتى: ھەم بارلىق خەلىق قۇلاق تۇتۇپ ئاڭلاۋاتقاندا، ئۇ شاكىرتلىرىگە مۇشۇنداق دەيتى: ۋە بارلىق خالايق قۇلاق سېلىپ ئاڭلاۋاتقاندا، ئۇ مۇخلىسلىرىغا مۇنداق دەيتى: —	ھەم بارلىق خەلىق قۇلاق تۇتۇپ ئاڭلاۋاتقاندا، ئۇ شاكىرتلىرىگە مۇشۇنداق دەيتى: ۋە بارلىق خالايق قۇلاق سېلىپ ئاڭلاۋاتقاندا، ئۇ مۇخلىسلىرىغا مۇنداق دەيتى: —
LUK 20:46	ھوش قاراڭلار، دىن ئۇستازلىرىدىن، چۈنكى ئۇلار ئۇزۇن كىيىملەر كىيىپ يۈرۈشىنى، بازارلاردا سەلاملارنى ياقتۇرۇشىنى، سىناگوگلاردا ئالدىنقى ئورۇنلارغا ئولتۇرۇشىنى ۋە زىياپەتلەردە باش جايلارغا ئورۇنلىشىشىنى بەك سەۋەملەيدۇ.	ھوش قاراڭلار، دىن ئۇستازلىرىدىن، چۈنكى ئۇلار ئۇزۇن كىيىملەر كىيىپ يۈرۈشىنى، بازارلاردا سەلاملارنى ياقتۇرۇشىنى، سىناگوگلاردا ئالدىنقى ئورۇنلارغا ئولتۇرۇشىنى ۋە زىياپەتلەردە باش جايلارغا ئورۇنلىشىشىنى بەك سەۋەملەيدۇ.
LUK 20:47	ئۇلار تۇل ئاياللارنىڭ بارلىق ئۆي-بېلىكىنى تەر تەر يەيدۇ ۋە كۆرۈش ئۈچۈن ئۇزاق-ئۇزاق دۇئا قىلىدۇ. ئۇلارغا كەلەتكەن جازا كۆپەرمەكتە!	ئۇلار تۇل ئاياللارنىڭ بارلىق ئۆي-بېلىكىنى تەر تەر يەيدۇ ۋە كۆرۈش ئۈچۈن ئۇزاق-ئۇزاق دۇئا قىلىدۇ. ئۇلارغا كەلەتكەن جازا كۆپەرمەكتە!
LUK 21:1	ئۇ باشنى كۆتۈرۈپ قارىدى، بايلارنىڭ ئۆز سەدىقلىرىنى ئىبادەتخانىنىڭ يۇل ساندۇقىغا تاشلاۋاتقانلىقىنى كۆردى.	ئۇ باشنى كۆتۈرۈپ قارىدى، بايلارنىڭ ئۆز سەدىقلىرىنى ئىبادەتخانىنىڭ يۇل ساندۇقىغا تاشلاۋاتقانلىقىنى كۆردى.
LUK 21:2	ئۇ قايتا بىر كەمبەغەل تۇل ئايالنى كۆردى، ئۇ ئىككى كىچىك پۇلنى قاپقاقتا تاشلاۋاتقان. ئۇ يەنە ساندۇققا ئىككى تىيىننى تاشلاۋاتقان بىر نامرات تۇل ئايالنىمۇ كۆردى.	ئۇ قايتا بىر كەمبەغەل تۇل ئايالنى كۆردى، ئۇ ئىككى كىچىك پۇلنى قاپقاقتا تاشلاۋاتقان. ئۇ يەنە ساندۇققا ئىككى تىيىننى تاشلاۋاتقان بىر نامرات تۇل ئايالنىمۇ كۆردى.
LUK 21:3	شۇنىڭ بىلەن ئۇ: — مەن سىلەرگە بەرھەق شۇنى ئېيتىپ قويايىكى، بۇ نامرات تۇل ئايالنىڭ تاشلىغىنى ھەممەيلەننىڭكىدىن كۆپتۇر.	ئۇ دېدىكى: مەن سىلەرگە راست ئېيتقان، بۇ كەمبەغەل ئايالنىڭ بەرگەنلىكى باشقىلارنىڭ بەرگەنلىكىدىن كۆپ.
LUK 21:4	چۈنكى ئۇلارنىڭ ھەممىسى ئۆزلىرىنىڭ ئاشقانلىرىدىن ئىئانە قىلىپ، خۇداغا ئاتىغان سادىقلىرىگە قوشۇپ تاشلىدى؛ لېكىن بۇ ئايال نامراتلىقىغا قارىماي، ئۆزىنىڭ تىرىكچىلىك قىلىدىغىنىنىڭ ھەممىسىنى ئىئانە قىلىپ تاشلىدى.	چۈنكى ئۇلارنىڭ ھەممىسى ئۆزلىرىنىڭ كۆپ مەبلەغىدىن بەردى، خۇدا ئۈچۈن ھەدىيە قىلدى؛ لېكىن بۇ ئايال كەمبەغەللىقتا، ئۆزىنىڭ ھەممە تۇرمۇشىنى ئەھلىيەتچان بەردى.
LUK 21:5	ۋە بەزىلەر ئىبادەتخانىنىڭ نەپىس تاشلار ۋە خۇداغا سۇنۇلغان ھەدىيەلەر بىلەن قانداق بېزەلگەنلىكى توغرىسىدا سۆزلىشىۋاتاتتى. ئۇ:	بەزى كىشىلەر ئىبادەتخانىنىڭ چىرايلىق تاشلار بىلەن ۋە خۇدا ئۈچۈن بەرگەن ھەدىيەلەر بىلەن قانداق ياقتۇرۇلغانلىقى ھەققىدە گەپ قىلىپ تۇراتتى. ئۇ:
LUK 21:6	سىلەر كۆرگەن بۇ ھەممە نەرسىلەرگە، شۇ كۈنلەر كەلەتتىكەن، ھەتتا بىر تال — سىلەر كۆرۈۋاتقان بۇ بارلىق نەرسىلەرگە نىسبەتەن، شۇ كۈنلەر كېلىدۇكى، تاشمۇ باشقا تاش ئۈستىدە قالماس، ھەممىسى تاشلىنىپ كېتىدۇ، دېدى. ھەتتا بىر تال تاشمۇ تاش ئۈستىدە قالدۇرۇلماي، ھەممىسى گۇمران قىلىنىدۇ، — دېدى.	سىلەر كۆرگەن بۇ ھەممە نەرسىلەرگە، شۇ كۈنلەر كەلەتتىكەن، ھەتتا بىر تال — سىلەر كۆرۈۋاتقان بۇ بارلىق نەرسىلەرگە نىسبەتەن، شۇ كۈنلەر كېلىدۇكى، تاشمۇ باشقا تاش ئۈستىدە قالماس، ھەممىسى تاشلىنىپ كېتىدۇ، دېدى. ھەتتا بىر تال تاشمۇ تاش ئۈستىدە قالدۇرۇلماي، ھەممىسى گۇمران قىلىنىدۇ، — دېدى.
LUK 21:7	ئۇلار سوراپ تۇردى: «ئۇستاز، بۇ ئىشلار قاچان بولىدۇ؟ ۋە قانداق ئالامەت ئۇلار سوراپ تۇردى: «ئۇستاز، بۇ ئىشلار قاچان بولىدۇ؟ ۋە قانداق ئالامەت كۆرسىتىپ تۇرىدۇ؟»	ئۇلار سوراپ تۇردى: «ئۇستاز، بۇ ئىشلار قاچان بولىدۇ؟ ۋە قانداق ئالامەت كۆرسىتىپ تۇرىدۇ؟»
LUK 21:8	ئۇ دېدى: «ئالدامچىلىقتىن ھېزى بولۇڭلار. چۈنكى مېنىڭ ئاتىم بىلەن كېلىپ: “مانا مەن!” دېسە، “ئاشۇ ۋاقىت ياقتۇرۇپ كەلەيدۇ!” دېسە. شۇڭا ئۇلارنىڭ ئارىسىغا كىرمەڭلار.»	ئۇ دېدى: «ئالدامچىلىقتىن ھېزى بولۇڭلار. چۈنكى مېنىڭ ئاتىم بىلەن كېلىپ: “مانا مەن!” دېسە، “ئاشۇ ۋاقىت ياقتۇرۇپ كەلەيدۇ!” دېسە. شۇڭا ئۇلارنىڭ ئارىسىغا كىرمەڭلار.»
LUK 21:9	سىلەر ئۇرۇشلار ۋە چۈشۈشلارنىڭ خەۋەرلىرىنى ئاڭلىساڭلار، قورققانغا توسماڭلار؛ چۈنكى بۇ ئىشلار ئالدىدا بولۇپ كېتىدۇ، لېكىن بۇ، زامان ئاخىرى كەلدى دېگەنلىك ئەمەس.	سىلەر ئۇرۇشلار ۋە چۈشۈشلارنىڭ خەۋەرلىرىنى ئاڭلىساڭلار، قورققانغا توسماڭلار؛ چۈنكى بۇ ئىشلار ئالدىدا بولۇپ كېتىدۇ، لېكىن بۇ، زامان ئاخىرى كەلدى دېگەنلىك ئەمەس.
LUK 21:10	ئاندىن ئۇ يەنە مۇنداق دېدى: — بىر مىللەت يەنە بىر مىللەت بىلەن ئۇرۇشقا چىقىدۇ، بىر پادىشاھلىق يەنە بىر پادىشاھلىق بىلەن ئۇرۇشقا چىقىدۇ.	ئاندىن ئۇ دېدى: بىر مىللەت باشقا مىللەت بىلەن جەنگ باشلايدۇ، بىر دۆلەت باشقا دۆلەت بىلەن جەنگ باشلايدۇ.

Reference	Before	After
LUK 21:11	جاي-جايلاردا شىددەتلىك يەر تەۋرەشلەر، ئاچارچىلىقلار ۋە ۋابالار بولىدۇ، يەر يۈزىدە ۋەھشەتلەر ۋە ئاسماندا ھەيۋەتلىك ئالامەتلەر كۆرۈنىدۇ.	ھەر قايسى جايلاردا كۈچلۈك زەلزلەلەر، ئاچلىق ۋە ۋابالار كېلىپ چىقىدۇ، يەر ئۈستىدە قورقۇنچلىق ئەھۋاللار بولۇپ، ئاسماندا چوڭ ئالامەتلەر كۆرۈنىدۇ.
LUK 21:12	ئەمما بۇ ھەممە ئىشلار بولماستىن بۇرۇن، خەلق سىلەرنى تۇتۇپ ئالىدۇ ۋە بىراق بۇ ھەربىر ۋەقەلەر يۈز بېرىشتىن ئىلگىرى، كىشىلەر سىلەرگە قول زىيان بېرىپ، سىلەرنى سىناگوگىلاردا سوراپ تەكشۈرۈپ، تۈرمىگە سېلىپ تۇتقۇن قىلىدۇ ۋە سىلەرگە زىيانكەشلىك قىلىپ، سىلەرنى سارلايدۇ؛ ئۇلار مېنىڭ ئىسمىمدىن سىلەرنى پادىشاھلار ۋە ھۆكۈمدارلارنىڭ سىناگوگىلارنىڭ سوراقلىرىغا تاپشۇرىدۇ، زىندانلارغا تاشلايدۇ؛ ئۇلار مېنىڭ ئالدىغا كەلتۈرۈپ كۆرسەتەيدۇ، نامىم تۈپەيلىدىن سىلەرنى پادىشاھ ۋە ھۆكۈمدارلارنىڭ ئالدىغا ئېلىپ بارىدۇ.	ئەمما بۇ ۋاقىتتا سىلەرگە گۇۋاھلىق قىلىش ئۈچۈن يېڭى بىر پۇرسەت كەلەرتىدۇ. ۋە بۇنىڭ بىلەن ئۇلارنىڭ ئالدىدا گۇۋاھلىق بېرىش پۇرسىتىڭلار چىقىدۇ. ئۇ ئۈچۈن جاۋاب بېرىشتە ئالدىن ئويلىنىمىلىق qa قەلبىڭلارنى قارار قىلىڭلار.
LUK 21:13	بۇ ۋاقىتتا سىلەرگە گۇۋاھلىق قىلىش ئۈچۈن يېڭى بىر پۇرسەت كەلەرتىدۇ. ۋە بۇنىڭ بىلەن ئۇلارنىڭ ئالدىدا گۇۋاھلىق بېرىش پۇرسىتىڭلار چىقىدۇ.	چۈنكى مەن سىلەرگە قارشى تۇرالمىغۇچە ۋە رەت قىلالمىغۇچە بولغان سۆز ۋە ئەقىل بەرمەكچىمەن.
LUK 21:14	ئۇنىڭ ئۈچۈن ئەزگە قانداق جاۋاب بېرىش توغرىسىدا ئالدىنلا ھېچ ئويلىنىمىلىققا قەلبىڭلاردا قەتئىي نىيەت قىلىڭلار.	ھەتتا ئاتا-ئانا، ئاكا-ئۇكا، توغقان ۋە دوستلىرىڭلارمۇ سىلەرگە خىيانەت قىلىپ تۇتۇپ تاشلايدۇ ۋە ئۇلار سىلەر ئارىسىدا بەزىلىرىنى ئۆلتۈرۈپ تاشلايدۇ.
LUK 21:15	چۈنكى مەن سىلەرگە بارلىق دۈشمەنلىرىڭلار رەددىيە ۋە رەت قىلالمىغۇدەك پىساھەتلىك تىل ۋە دانىشمەنلىك ئاتا قىلىمەن.	سىزلار مېنىڭ ئاتىم سەۋەبىدىن ھەممە كىشى سىزگە يىگىرىنىش كۆرسەتەندۇ.
LUK 21:16	ھەتتا ئاتا-ئانا، ئاكا-ئۇكا، ئۇرۇق-تۇغقان ۋە يار-بۇرادەرلىرىڭلارمۇ سىلەرگە خائىنلىق قىلىپ تۇتۇپ بېرىدۇ ۋە ئۇلار ئاراڭلاردىكى بەزىلىرىڭلارنى ئۆلتۈرىدۇ.	لېكىن، سىزلەرنىڭ بېشىڭلاردىكى ھېچ بىر تال چاچ ئەخلەت بولمايدۇ؛ چىدامىڭلار بىلەن تۇرغاندا، ئۆز رۇھىي ھاياتىڭلارنى قۇتقۇزالايسىلەر.
LUK 21:17	سىلەر مېنىڭ نامىم تۈپەيلىدىن ھەممە ئادەمنىڭ نەپرىتىگە ئۇچرايسىلەر.	ئەمما يېرۇسالېمنى دۈشمەن ھەربىي قوچۇق قورشاپ تۇرغانلىقىنى كۆرسەڭلار، ئۇنىڭ بۇزۇلۇش ۋاقتى ياقىتۇرغاندا، دەپ بىلىڭلار.
LUK 21:18	ھالبۇكى، بېشىڭلاردىكى بىر تال چاچمۇ ھالاك بولمايدۇ!	بۇ ۋاقىتتا يەھۇدىيەدە تۇرۇۋاتقانلار تاغلارغا قاچماي قالسۇن، شەھەر ئىچىدىكىلەر ئاندىن چېقىپ كېتىپ بارسۇن، يېزىلاردا تۇرۇۋاتقانلار شەھەرگە كىرمەسلىك كېرەك.
LUK 21:19	سەۋر-چىداملىق بولغىنىڭلاردا، جېنىڭلارغا ئىگە بولالايسىلەر.	چۈنكى بۇ ۋاقىت «ئىنتىقام جازالىنىش كۈنلىرى» بولۇپ قالدى؛ شۇ بىلەن كىتابتا يېزىلغان ھەممە نەرسىلەر ئەمەلدار بولىدۇ.
LUK 21:20	— لېكىن يېرۇسالېمنىڭ دۈشمەن قوشۇنلىرى تەرىپىدىن قورشۇپلىنىغانلىقىنى كۆرگىنىڭلاردا، ئۇنىڭ ۋەيران بولۇش ۋاقتى يېقىنلىشىپ قاپتۇ، دەپ بىلىڭلار.	شۇ كۈنلەردە ھامىلىدار ئاياللار ۋە بالىسىنى سۈيدۈرۈپ تۇرغۇچىلارغا ھاي! چۈنكى بۇ ۋاقىتتا يەر يۈزىدە قاتتىق قىسچىلىق كېلىپ چىقىدۇ ۋە غەسپ بۇ خەلقنىڭ بېشىغا چۈشۈپ كېتىدۇ.
LUK 21:21	ئۇ چاغدا يەھۇدىيە ئۆلكىسىدە تۇرۇۋاتقانلار تاغلارغا قاچسۇن، شەھەر ئىچىدە تۇرۇۋاتقانلار ئۇنىڭدىن چېقىپ كەتسۇن، يېزىلاردا تۇرۇۋاتقانلار شەھەرگە كىرمىسۇن.	ئۇلار قىلىچ بىلەن ئۆلۈپ كېتىدۇ ۋە قولغا ئۆتۈپ، ھەر قايسى دۆلەتلەرگە ئېلىپ كېتىلىدۇ؛ يېرۇسالېم بولسا، مىللەتلەر تەرىپىدىن باستۇرۇپ تۇرۇپ، مىللەتلەرنىڭ ۋاقتى تولغۇچە داۋاملاشتۇرىدۇ.
LUK 21:22	چۈنكى شۇ چاغ «ئىنتىقام جازاسىنى تارتىدىغان كۈنلەر»دۇر؛ شۇنىڭ بىلەن مۇقەددەس يازمىلاردا بارلىق پۈتۈلگەنلەر ئەمەلگە ئاشۇرۇلىدۇ.	قۇياش، ئاي ۋە يۇلتۇزلارنىڭ ئالامەتلەر كۆرۈنەيدۇ؛ يەر يۈزىدىكى مىللەتلەر دېڭىز-ئوكيانلارنىڭ گۈرلىشى ۋە دولقۇنلارنىڭ تەلەشىدىن بەزور ۋە پاراكەندى بولىدۇ.
LUK 21:23	ئەمدى شۇ كۈنلەردە ھامىلىدار ئاياللار ۋە بالا ئېمىتىدىغانلارنىڭ ھالىغا ۋاي! چۈنكى بۇ ۋاقىتتا يەر يۈزىدە قاتتىق قىسچىلىق بولىدۇ ۋە ئەرشتىكى غەزەپ بۇ خەلقنىڭ بېشىغا چۈشىدۇ؛	ئۇلار قىلىچ بىلەن ئۆلۈپ كېتىدۇ ۋە قولغا ئۆتۈپ، ھەر قايسى دۆلەتلەرگە ئېلىپ كېتىلىدۇ؛ يېرۇسالېم بولسا، مىللەتلەر تەرىپىدىن باستۇرۇپ تۇرۇپ، مىللەتلەرنىڭ ۋاقتى تولغۇچە داۋاملاشتۇرىدۇ.
LUK 21:24	ئۇلار قىلىچنىڭ بېشىدا يېقىتىلىدۇ ۋە تۇتقۇن قىلىنىپ، بارلىق ئەللەرگە ئېلىپ كېتىلىدۇ؛ «يات ئەللەرنىڭ ۋاقتى» توشقۇچە، يېرۇسالېم يات ئەللەرنىڭ ئاياغ ئاستىدا قالىدۇ.	قۇياش، ئاي ۋە يۇلتۇزلارنىڭ ئالامەتلەر كۆرۈنەيدۇ؛ يەر يۈزىدىكى مىللەتلەر دېڭىز-ئوكيانلارنىڭ گۈرلىشى ۋە دولقۇنلارنىڭ تەلەشىدىن بەزور ۋە پاراكەندى بولىدۇ.
LUK 21:25	— قۇياش، ئاي، يۇلتۇزلاردىمۇ ئالامەتلەر بولىدۇ؛ يەر يۈزىدىكى ئەللەر ئارىسىدا دېڭىز-ئوكيانلارنىڭ گۈلدۈرلىشىدىن ۋە دولقۇنلارنىڭ داۋالغۇشلىرىدىن پاراكەندىچىلىك بولىدۇ.	ئادەم بالىلار قورقۇپ كېتىپ، دۇنيا تەرەپكە كېلىدىغان قورقۇنچلۇق
LUK 21:26	ئادەملەر قورقۇپ، يەر يۈزىگە كېلىدىغان ئايەتلەرنى ۋەھىمە ئىچىدە كۈتۈپ	

Reference	Before	After
	ئەس-ھوشىنى يوقىتىدۇ؛ چۈنكى ئاسماندىكى كۈچلەر لەرزىگە كېلىدۇ. لەرزىدە كېلىدۇ.	ئايەتلەرنى كۈتۈپ تۇرۇپ، ھوشىنى يوقىتىدۇ؛ چۈنكى ئاسماندىكى كۈچلەر
LUK 21:27	ئاندىن كىشىلەر ئىنسانئوغلنىڭ كۈچ-قۇدرەت ۋە ئۇلۇغ شان-شەرەپ بىلەن بىر بۇلۇت ئىچىدە كېلىۋاتقانلىقىنى كۆرىدۇ.	شۇ ۋاقىتتا خەلق ئىنسانئوغلنىڭ قۇدرەتى ۋە زور ئەزىزلىك بىلەن بىر بۇلۇت ئىچىدە كەلگەنلىكىنى كۆرىدۇ.
LUK 21:28	لېكىن بۇ ئالامەتلەر كۆرۈنۈشكە باشلىغاندا، قەدىڭلارنى رۇسلاپ بېشىڭلارنى كۆتۈرۈڭلار، چۈنكى بۇ سىلەرنى ئازاد قىلىشتىكى نىجات يېقىنلاشتى، دېگەنلىكتۇر.	ئامما، بۇ ئالامەتلەر كۆرۈنۈپ كەتسە، تۇرۇپ بېشىڭلارنى كۆتۈرۈڭلار، چۈنكى سىلەرنىڭ قۇتقۇزۇلىشى يېقىنلىشىپ بار.
LUK 21:29	ئۇ ئۇلارغا بۇ مىسالنى دەيتى: ئەنجىر دەرىخى ۋە باشقا ھەممە دەرەخلەرگە قاراڭلار.	ئۇ ئۇلارغا بۇ مىسالنى دەيتى: ئەنجىر دەرىخى ۋە باشقا ھەممە دەرەخلەرگە قاراڭلار.
LUK 21:30	ئۇلارنىڭ يېڭىدىن بىخلىغاندا ئۇلارغا قاراپ، ئۆزۈڭلار يازنىڭ يېتىپ كېلىشىگە ئاز قالغانلىقىنى بىلىسىلەر.	ئۇلار پۈتۈك چىقارغاندا، ئۇلارنى كۆرگەندە، ئۆزۈڭلار بىلە سىزىڭلار كى، يازنىڭ يېقىنلىشىپ كەتكەنلىكىنى.
LUK 21:31	شۇنداق بولغاندا، بۇ ئالامەتلەرنى كۆرگەندە، خۇدا پادىشاھلىقى يېقىن دەپ خۇدانىڭ پادىشاھلىقىنىڭ يېقىن قالغانلىقىنى بىلىڭلار.	شۇنداق بولغاندا، بۇ ئالامەتلەرنى كۆرگەندە، خۇدا پادىشاھلىقى يېقىن دەپ خۇدانىڭ پادىشاھلىقىنىڭ يېقىن قالغانلىقىنى بىلىڭلار.
LUK 21:32	مەن سىلەرگە بەرھەق شۇنى ئېيتىپ قويايىكى، بۇ ئالامەتلەرنىڭ ھەممىسى ئەمەلگە ئاشۇرۇلماي تۇرۇپ، بۇ دەۋر ئۆتمەيدۇ.	مەن سىلەرگە راست ئېيتقان، بۇ نەسل بارلىق نەرسىلەر بولۇپ كەتكەنگەچە ئۆتۈپ كەتمەيدۇ.
LUK 21:33	ئاسمان-زېمىن يوقىلىدۇ، بىراق مېنىڭ سۆزلىرىم ھەرگىز يوقالمايدۇ.	ئاسمان بىلەن زېمىن كېتىپ بارىدۇ، لېكىن مېنىڭ سۆزلەر ھەرگىز كەتىپ كەتمەيدۇ.
LUK 21:34	— لېكىن ئۆزۈڭلارغا ئاگاھ بولۇڭلاركى، كۆڭۈللىرىڭلار ئەيش-ئىشرەت، مەيخورلۇق ۋە تىرىكچىلىكنىڭ غەم-ئەندىشلىرى بىلەن بىخۇدلاشمىسۇن، شۇ كۈنى ئۈستۈڭلارغا تۇيۇقسىز چۈشمىسۇن.	لېكىن سىزلەرگە ساقلىنىپ تۇرۇڭلاركى، يۈرەكلىرىڭلار كۈلۈپ-خۇرلۇق، ئىچىش پەزاسى ۋە كۈندەلىك ئەھۋاللارنىڭ بەسكىچىلىكى بىلەن ئېغىرلانمىسۇن، شۇ كۈن سىزلەرگە كەسكىنلا كېلىپ چۈشۈپ قالمىسۇن.
LUK 21:35	چۈنكى ئۇ گويا تۇزاقىنىڭ بارلىق يەر يۈزىدە ھەربىر تۇرۇۋاتقانلارنىڭ بېشىغا چۈشىدۇ.	چۈنكى بۇ تۇزاق قاتتا بارلىق دۇنيا بويىچە تۇرۇۋاتقان بارلىق كىشىلەرنىڭ ئۈستىگە كەلىپ چۈشۈپ كېتىدۇ.
LUK 21:36	شۇڭا ھەرقانداق ۋاقىتلاردا ھوشيار بولۇڭلار، يۈز بېرىش ئالدىدا تۇرۇۋاتقان چىقىدىغان ئىشلاردىن قاچىپ كېتىپ، ئادەمى oglu ئالدىدا تۇرۇشقا لايىق بولۇش ئۈچۈن ھەمىشە دۇئا قىلىڭ.	شۇڭا ھەرقانداق ۋاقىتتا ئەھۋاللىرىڭلارنى ساقلاپ تۇرۇڭ، بۇ كېلىپ چىقىدىغان ئىشلاردىن قاچىپ كېتىپ، ئادەمى oglu ئالدىدا تۇرۇشقا لايىق بولۇش ئۈچۈن ھەمىشە دۇئا قىلىڭ.
LUK 21:37	ئەمدى ئۇ كۈندۈزلىرى ئىبادەتخانىدا تەلىم بېرىتتى، ئاخىملىرى شەھەردىن چىقىپ، زەيتۇن تاغىدا تۇرۇپ قالىپ تۇراتتى.	ئۇ كۈندۈزلىرى ئىبادەتخانىدا دەرس ئۆتۈپ تۇراتتى، كەچلىرى شەھەردىن چىقىپ، زەيتۇن تاغىدا تۇرۇپ قالىپ تۇراتتى.
LUK 21:38	ۋە بارلىق خەلق ئۇنىڭ تەلىمىنى ئاڭلىغىلى تاڭ سەھەردە ئىبادەتخانىغا كىرىپ، ئۇنىڭ يېنىغا كېلەتتى.	ھەم بارلىق خەلق تاڭ سەھەردە ئۇنى ئاڭلاش ئۈچۈن تاغغا كەتتى.
LUK 22:1	ئەمدى يېتىر نان ھېيتى («ئۆتۈپ كېتىش ھېيتى» دەپمۇ ئاتىلىدۇ) يېقىنلىشىپ قالغانىدى.	ئازىنچاق نان ھېيتى يېقىنلاشقان، بۇ پەسخا ھېيتى.
LUK 22:2	باش كاھىنلار ۋە تەۋرات ئۇستازلىرى ئۇنى ئۆلۈمگە مەھكۇم قىلىشقا ئامال ئىزدەپ يۈرەتتى؛ چۈمكى ئۇلار خەلقنى قورقاتتى.	باشقا كاھىنلار ۋە دىنىي ئالىملار ئۇنى ئۆلتۈرۈشكە يول ئىزدەۋاتىدۇ؛ چۈنكى خەلقنى قورققان.
LUK 22:3	شۇ پەيتتە ئون ئىككىيلەندىن بىرى بولغان، ئىشقارىيوت دەپ ئاتالغان يەھۇدانىڭ كۆڭلىگە شەپقان كىردى.	ئاندىن شەپقان يەھۇدا ئىشقارىيوتقا كىرىپ كەتتى، ئۇ ئون ئىككى شاگىردىدىن بىرى ئىدى.
LUK 22:4	ئۇ بارىپ باش كاھىنلار، كاتىبلار ۋە تەمپۇل باشلىقلىرى بىلەن ئەيسا قانداق ئۇ بېرىپ باش كاھىنلار ۋە ئىبادەتخانا ياسىيان بەگلىرى بىلەن ئەيسانى قانداق قىلىپ ئۇلارغا تۇتۇپ بېرىش ئۈستىدە مەسلىھەتلەشتى.	ئۇ بارىپ باش كاھىنلار، كاتىبلار ۋە تەمپۇل باشلىقلىرى بىلەن ئەيسا قانداق ئۇ بېرىپ باش كاھىنلار ۋە ئىبادەتخانا ياسىيان بەگلىرى بىلەن ئەيسانى ئۇلارغا تۇتۇپ بېرىش توغرىسىدا مۇزاكىرە قىلدى.
LUK 22:5		

Reference	Before	After
	ئۇلار ئىنتايىن خۇش بولۇپ، يەھۇداغا يۇل بېرىشكە كېلىشتى.	ئۇلار خۇشال بولۇپ، يەھۇدا قا يۇل بېرىشكە كېلىشتى.
LUK 22:6	يەھۇدا ماقۇل بولۇپ، ئۇنى خالايتتىن ئايرىم قالغاندا ئۇلارغا تۇتۇپ بېرىشكە مۇۋاپىق پۇرسەت ئىزدەشكە كىرىشتى.	يەھۇدا كېلىشىپ قالدى ۋە خەلكىز بىر ۋاقىت ئىزدەپ، ئىسا تۇتۇپ بېرىشنى تەييارلىدى.
LUK 22:7	ئەمدى يېتىر نان ھېيتىنىڭ بىرىنچى كۈنى يېتىپ كەلگەندى. شۇ كۈنى «ئۆتۈپ كېتىش ھېيتى»غا ئاتاپ قۇربانلىق قوزا سويۇلاتتى.	ئاندىن، ئازىچاق نان ھېيتىنىڭ بىرىنچى كۈنى كەلدى. شۇ كۈنى پەسحا قوينى قۇربانلىق قىلىنىشى زۆرۈر بولدى.
LUK 22:8	شۇنىڭ بىلەن ئەيسا يېتىرۇس بىلەن يۇھانناغا: – بېرىپ بىزگە ئۆتۈپ كېتىش ھېيتىنىڭ قوزىسىنى بىزگە يېگىلى تەييارلاڭلار، – دەپ ئۇلارنى ئەۋەتتى.	ئەيسا يېتىر بىلەن يوخانغا دېدى: بارىڭلار، بىزگە پەسحا تاماقىنى تەييارلاڭ، بىزگە يېگەيلى.
LUK 22:9	– قەيەردە تەييارلىشىمىزنى خالايسىن؟ – دەپ سورىدى ئۇلار.	ئۇلار: ‘سىز قەيەردە تەييارلىشىمىزنى خولەيسىز؟’ دەپ سورىدى.
LUK 22:10	ئۇ ئۇلارغا دېدى: ‘شەھەرگە كىرىپ كېتىسەلەر، بىر ئەر كىشى سۇنى قاچاقتا ئۇ ئۇلارغا مۇنداق دېدى: – شەھەرگە كىرسەڭلار، مانا ئۇ يەردە كوزىدا سۇ ئالىپ تۇرۇپ سىلەر بىلەن ئۇچراشقان بولىدۇ. ئۇنى، شۇ يەردە ئۇ كىرگەن ئۆيگە كىرىڭلار.’	ئۇ ئۇلارغا دېدى: ‘شەھەرگە كىرىپ كېتىسەلەر، بىر ئەر كىشى سۇنى قاچاقتا ئۇ ئۇلارغا مۇنداق دېدى: – شەھەرگە كىرسەڭلار، مانا ئۇ يەردە كوزىدا سۇ ئالىپ تۇرۇپ سىلەر بىلەن ئۇچراشقان بولىدۇ. ئۇنى، شۇ يەردە ئۇ كىرگەن ئۆيگە كىرىڭلار.’
LUK 22:11	ۋە ئۆي ئىگىسىگە: «ئۇستاز: – مۇخلىسلىرىم بىلەن ئۆتۈپ كېتىش ھېيتىنىڭ تامىقىنى يەيدىغان مېھمانخانا ئۆي قەيەردە؟ – دەپ سوراۋاتىدۇ» دەڭلار.	ئۆي ئىگىسىگە: «ئۇستاز دەيدۇ: شاگردلىرىم بىلەن پەسحا تامىقىنى يەيدىغان قونا قىلىق ئۆي قەيەردە؟» دەپ سوراڭلار.
LUK 22:12	ئۇ سىلەرنى باشلاپ ئۈستۈنكى قەۋەتتىكى رەتلەنگەن سەرەمجانلاشتۇرۇلغان چوڭ بىر ئېغىز ئۆيىنى كۆرسىتىدۇ. مانا شۇ يەردە تەييارلىق قىلىپ تۇرۇڭلار.	ئۇ سىلەرگە يۇقىرى قەۋەتتىكى چوڭ بىر ئۆي كۆرسەتتى، ئۇ يەر تەييارلاپ قويۇلغان. شۇ يەردە تەييارلىق قىلىڭلار.
LUK 22:13	شۇنىڭ بىلەن ئىككىسى بېرىۋىدى، ھەممە ئىشلار ئۇنىڭ ئېيتقىنىدەك بولۇپ چىقتى. ئۇلار شۇ يەردە ئۆتۈپ كېتىش ھېيتىنىڭ تامىقىنى تەييارلاشتى.	شۇ ۋاقىتتا ئىككىسى كەتتى، ھەممە ئىشلار ئۇ دېگەندەك بولدى. ئۇلار شۇ جايدا بايرام تامىقىنى ھازىرلىدى.
LUK 22:14	واھا ۋاقتى كەلگەندە، ئەيسا تاماق ئۈستىدە ئولتۇردى؛ ئون ئىككى روسۇل ئۇنىڭ بىلەن بىللە ئولتۇرۇشتى.	واھا ۋاقتى كەلگەندە، ئەيسا تاماق ئۈستىدە ئولتۇردى؛ ئون ئىككى شاكىرت ئەمدى ۋاقتى-سائىتى كەلگەندە، ئەيسا داستىخاندا ئولتۇردى؛ ئون ئىككى ئۇنىڭ بىلەن بىرگە ئولتۇردى.
LUK 22:15	ئاندىن ئۇ ئۇلارغا: – مەن ئازاب چېكىشتىن ئىلگىرى، سىلەر بىلەن ئۆتۈپ كېتىش ھېيتىنىڭ بۇ تامىقىغا ھەمداستىخاندا بولۇشقا تولىمۇ ئىنتىزار بولۇپ كەلگەندىم.	ئاندىن ئۇ ئۇلارغا دەيتۇ: مەن ئازاب تارتقاندىن بۇرۇن، سىلەر بىلەن بۇ ھېيت تامىقىنى بىرگە يېيىشقا ئەگىز بىلەن ئارزۇ قىلدىم.
LUK 22:16	چۈنكى سىلەرگە ئېيتايكى، بۇ ھېيت زىياپىتىنىڭ ئەھمىيىتى خۇدانىڭ پادىشاھلىقىدا ئەمەلگە ئاشۇرۇلمىغۇچە، مەن بۇنىڭدىن قايتا يېمەيمەن، – دېدى.	مەن سىلەرگە دېيەيمەن، بۇ ھېيت خۇدا پادىشاھلىقىدا يۈتۈكلىشىپ كەتمەي تولۇق بولمىغاندا، مەن بۇنى قايتا يېمەيمەن.
LUK 22:17	شۇ ۋاقىتتا ئۇ جامنى ئېلىپ، رەھمەت ئېيتتى ۋە شاكىرتلىرىگە: ‘بۇنى ئېلىپ ئاندىن ئۇ بىر جامنى قولغا ئېلىپ، تەشەككۈر ئېيتتى ۋە مۇخلىسلىرىغا: – بۇنى ئېلىپ ئاراڭلاردا تەقسىم قىلىپ ئىچىڭلار.	شۇ ۋاقىتتا ئۇ جامنى ئېلىپ، رەھمەت ئېيتتى ۋە شاكىرتلىرىگە: ‘بۇنى ئېلىپ ئاندىن ئۇ بىر تال ناننى قولغا ئالدى، خۇداگە تەشەككۈر بەردى ۋە ئۇنى ئاراڭلارغا تەركىم قىلىڭلار.’
LUK 22:18	چۈنكى شۇنى ئېيتايكى، مۇندىن كېيىن خۇدانىڭ پادىشاھلىقى كەلمىگۈچە، ھەرگىز ئۈزۈم شەرىتىدىن قەتئىي ئىچمەيمەن، – دېدى.	چۈنكى مەن سىزگە ئېيتىمەن، مۇندىن كېيىن خۇدا پادىشاھلىقى كەلمەگەچە، ھەرگىز ئۈزۈم سۇيىدىن ئىچمەيمەن.
LUK 22:19	ئاندىن ئۇ بىر تال ناننى قولغا ئېلىپ، خۇداغا تەشەككۈر ئېيتتى ۋە ئۇنى ئۈستۈپ، ئۇلارغا ئۈلەشتۈرۈپ بېرىپ: – بۇ مېنىڭ سىلەر ئۈچۈن پىدا بولىدىغان تېنىمدۇر. مېنى ئەسلەپ تۇرۇش ئۈچۈن بۇنىڭدىن يەڭلار، – دېدى.	ئاندىن ئۇ بىر تال ناننى قولغا ئالدى، خۇداگە تەشەككۈر بەردى ۋە ئۇنى پارچىلاپ، ئۇلارغا تەقسىم قىلدى: ‘بۇ مېنىڭ سىلەر ئۈچۈن بەرىلىدىغان تېنىم. مېنى ئەسلەش ئۈچۈن بۇنى قىلىڭلار،» دېدى.
LUK 22:20	ئۇ شۇنىڭدەك تاماقتىن كېيىنكى جامنى قولغا ئېلىپ مۇنداق دېدى: – بۇ	ئۇ تاماقتىن كېيىن جامنى قولغا ئالدى ۋە دېدى: «بۇ جام يېڭى كېلىشىم،

Reference	Before	After
	جامدىكى شاراب مېنىڭ سىلەر ئۈچۈن تۆكۈلىدىغان قېنىمدا بولغان يېڭى ئەھدىدۇر.	مېنىڭ سىلەر ئۈچۈن تۆكۈلىدىغان قېنىمدا.
LUK 22:21	لېكىن مانا، مېنى تۇتۇپ بەرگۈچىنىڭ قولى مېنىڭ بىلەن بىر داستىخاندىدۇر.	لېكىن بايقاپ كېتىڭ، مېنى ئېتىگەن كىشىنىڭ قولى مېنىڭ بىلەن بىرگە ئۈستەل ئۈستىدە.
LUK 22:22	ۋە ئىنسانئوغلى دەرۋەقە ئۆزى توغرىسىدا بېكىتىلگەندەك ئالەمدىن كېتىدۇ؛ بىراق ئىنسانئوغلىنىڭ تۇتۇپ بېرىلىشىگە ۋاستىچى بولغان ئادەمنىڭ ھالىغا ۋاي!	ئىنسانئوغلى بەلگىلەنگەندەك دۇنيادىن كېتىپ كەتىدۇ؛ بىراق ئۇنى ساتقان كىشىنىڭ ھالىغا زور ۋاي!
LUK 22:23	ئاندىن مۇخلىسلار بىر-بىرىدىن: _ ئارىمىزدا زادى كىم مۇشۇنداق ئىشنى قىلىشى مۇمكىن؟ _ دەپ مۇنازىرىگە چۈشۈپ كېتىشتى.	ئاندىن ھەمراھلار بىر-بىرىگە: 'ئارىمىزدا كىم بۇنداق ئىش قىلىدۇ؟' دەپ سوتاللاپ تالاش قىلدى.
LUK 22:24	ئەمدى ئۇلارنىڭ ئارىسىدا قايسىمىز ئەڭ ئۇلۇغ سانلىشىمىز كېرەك دېگەن تالاش-تارتىش پەيدا بولدى.	ئۇلار ئارىسىدا كىمىزنىڭ ئەڭ چوڭ دەپ تەنەنگۈس قىلىنىشى كېرەك دېگەن تالاش باشلاندى.
LUK 22:25	ئۇ ئۇلارغا مۇنداق دېدى: _ ئەللەردىكى پادىشاھلار قول ئاستىدىكى خەلق ئۈستىدىن بۇيرۇقۋازلىق قىلىپ ئىدارە قىلىدۇ، ئۇلارنىڭ ئۈستىدىكى ھوقۇقدارلىرى «خەلقپەرۋەر» دەپ ئاتىلىدۇ.	ئۇ ئۇلارغا دېدى: دۇنيا پادىشاھلىرى خەلق ئۈستىدە بۇيرۇق بېرىپ باشقۇرىدۇ، ئۇلارنىڭ باشقۇرغۇچىلىرىنى «خەلق ياردەمچىسى» دەپ ئاتايدۇ.
LUK 22:26	بىراق سىلەر شۇنداق بولماڭلار؛ بەلكى ئاراڭلاردىكى ئەڭ مەرتىۋىلىكى ئۆزىنى ئەڭ كىچىكدەك ھېسابلىسۇن ۋە يېتەكچى بولغانلار ھەممەيلەنگە خىزمەتكاردەك بولسۇن.	بىراق سىلەر شۇنداق ئەمەس بولۇڭلار؛ بەلكى ئاراڭلاردا ئەڭ چوڭلىقى ئۆزىنى ئەڭ كىچىكدەك ساناپ تۇرسۇن ۋە يېتەكچىلەر بارلىق كىشىلەرگە خىزمەتچىدەك بولۇپ قالسۇن.
LUK 22:27	كىم چوڭ، تۆمەك ئورنىدا ئولتۇرغۇچىمۇ ياكى تۆمەك تەرەپىدە قىزمەتچىمۇ؟ كىم مەرتىۋىلىك، داستىخاندا ئولتۇرغانمۇ ياكى داستىخاندىكى كۈتكۈچىمۇ؟ داستىخاندا ئولتۇرغىنى ئەمەسمۇ؟ بىراق مەن بولسام ئاراڭلاردا خىزمەتچىلاردا بولغۇچى كۈتكۈچىدەكتۇرمەن.	كىم چوڭ، تۆمەك ئورنىدا ئولتۇرغۇچىمۇ ياكى تۆمەك تەرەپىدە قىزمەتچىمۇ؟ لېكىن مەن سىلەر ئارىسىدا قىزمەتچىغا ئوخشاش تۇرام.
LUK 22:28	سىلەر بولساڭلار، بېشىمغا سىناقلار كەلگەندە باشتىن-ئاخىر مەن بىلەن بىللە ھەمراھ بولغانسىلەر.	سىلەر، مەنىڭ سىناقلىرىدا دائىمىي بىلەنمەن بىللە تۇرغانلار.
LUK 22:29	ۋە خۇددى ئاتام ماڭا پادىشاھلىق ھوقۇقى بېكىتكەندەك، مەن سىلەرگىمۇ شۇنداق بېكىتمەن.	ھەم مېنىڭ ئاتام ماڭا پادىشاھلىق ھوقۇقىنى بەرگەندەك، مەن سىلەرگەم شۇ بەرمەن.
LUK 22:30	شۇنىڭ بىلەن سىلەر مېنىڭ پادىشاھلىقىمدا مەن بىلەن بىر داستىخاندا يەپ-ئىچىسلەر ۋە تەختلەردە ئولتۇرۇپ، ئىسرائىلنىڭ ئون ئىككى قەبىلىسى ئۈستىدىن ھۆكۈم چىقىرىسلەر.	شۇ تەرەپتە سىلەر مېنىڭ دۆلەتىمدە مەن بىلەن بىرگە يەپ-ئىچىپ تەختلەردە ئورنىلىپ، ئىسرائىلنىڭ ئون ئىككى قەبىلىسىگە ھۆكۈم قىلىسىلەر.
LUK 22:31	رەب يەنە يېتۈرسقا: _ «ئەي سىمون، سىمون! مانا، شەيتان ھەممىڭلارنى خۇددى بۇغداي كۆكرىتىپ سىناپ كۆرمەكچى.	ئىسا قايتا يېتېرگە دېدى: «ئەي سىمون، سىمون! باق، شەيتان سىلەرنى بۇغداي كۆكرىتىپ سىناپ كۆرمەكچى.
LUK 22:32	لېكىن ئېتىقادىڭ يوقىمىسۇن دەپ ساڭا دۇئا قىلدىم. ئەمدى سەن توۋا قىلىپ تۈز يولغا قايتقاندىن كېيىن، قېرىنداشلىرىڭنى مۇستەھكەملىگىن» _ دېدى.	لېكىن سەننىڭ ئېتىقادى يوقىپ كەتمەسلىك ئۈچۈن ساڭا دۇئا قىلدىم. سەن قايتىپ كېلىپ، قېرىنداشلىرىڭنى گۈچلەندۈر.
LUK 22:33	_ ئى رەب، _ دېدى يېتۈرس، _ مەن سەن بىلەن بىللە زىندانغا تاشلىنىپ، بىللە ئۆلۈمگە بېرىشقا تەييارمەن!	رەب، يېتېر دېدى: مەن سىز بىلەن بىللە تۈرمىگە كېتىپ، بىللە ئۆلۈشكە تولا تەييارمەن!
LUK 22:34	ئۇ ئۇنىڭغا: _ ئى يېتۈرس، ساڭا ئېيتايكى، بۈگۈن خوراز چىللىغۇچە، سەن «ئۇنى تونۇمايمەن» دەپ مەندىن ئۈچ قېتىم تانسەن، دېدى.	ئۇ يېتېرغا: 'يېتېر، سەنە دەيمەن، بۈگۈن خوراز قارشى قالغۇچە، سەن 'مەنمىنى تونۇمايمەن' دېپ مېنى ئۈچ قېتىم ئىنكار قىلساڭ،' دېدى.
LUK 22:35	ئاندىن، ئۇ ئۇلاردىن: _ سىلەرنى ھەمىيانسىز، خۇرچۇنسۇز ۋە كەشسىز يولغا ئەۋەتكەندە، سىلەرگە ھېچ نەرسە كەم كەتمىمۇ؟' دەپ سورىدى. ئۇلار: سەيپەرگە ئەۋەتكىنىمدە سىلەرنىڭ بىرەر نەرسەڭلار كەم بولۇپ قالغانمۇ؟ _	كېيىن، ئۇ ئۇلارغا: 'مەن سىلەرنى يۇر يوق، چانتا يوق ۋە ئاياقكىي يوق دەپ ئاندىن، ئۇ ئۇلاردىن: _ سىلەرنى ھەمىيانسىز، خۇرچۇنسۇز ۋە كەشسىز يولغا ئەۋەتكەندە، سىلەرگە ھېچ نەرسە كەم كەتمىمۇ؟' دەپ سورىدى. ئۇلار: سەيپەرگە ئەۋەتكىنىمدە سىلەرنىڭ بىرەر نەرسەڭلار كەم بولۇپ قالغانمۇ؟ _

Reference	Before	After
	دەپ سورىدى. ئۇلار: – ياق، دېدى.	‘ياق، ھېچ! دېدى.
LUK 22:36	شۇنىڭ بىلەن ئۇ ئۇلارغا: – لېكىن ھازىر ھەر كىمنىڭ ھەميانى بولسا، ئۇنى ئالسۇن؛ شۇنداق ھەم خۇرجۇنى بولسا، ئۇنى ئالسۇن ۋە بىر كىمنىڭ قىلىچى بولمىسا، چاپىنىنى سېتىپ بىردىن قىلىچ ئالسۇن.	ئۇ ئۇلارغا دەيتۇ: ‘ئەمدى بىراق، ھەر كىم قالتا بارىدىكەن، ئۇنى ئېلىپ كېتىڭلار؛ شۇنداقلا، سايقا بارىدىكەن، ئۇنىمۇ ئېلىپ كېتىڭلار ۋە كىمنىڭ قىلىچى يوقكەن، كىيىمنى سېتىپ بىر قىلىچ ئېلىڭلار.’
LUK 22:37	چۈنكى مەن سىلەرگە شۇنى ئېيتايكى، مۇقەددەس يازمىلاردا: «ئۇ جىنايەتچىلەر قاتارىدا سانىلىدۇ» دەپ يۈتۈلگەن سۆز مەندە چوقۇم ئەمەلگە ئاشۇرۇلىدۇ. چۈنكى مېنىڭ توغرامدىكى بارلىق ئىشلار تولۇق ئەمەلگە ئاشماي قالمايدۇ – دېدى.	چۈنكى مەن سىلەرگە بۇنى دەيمەن: كىتابتا يېزىلغان: «ئۇ جىنايەتچىلەر قاتارىدا سانىلىدۇ» دەپ كۆرسەتكەن نەرسە مەنمۇ چوقۇم ئەمەلگە ئاشۇرۇلىدۇ. چۈنكى مېنىڭ توغرۇلۇقىدا بارلىق ئىشلار يۈتۈپ كېتىدۇ.
LUK 22:38	– رەب، قارا، بۇ جايدا ئىككى قىلىچ بار، دېدى ئۇلار. – بولدى، يېتىپ كەتتى! – ئى رەب، قارىغىن، بۇ يەردە ئىككى قىلىچ بار ئىكەن، دېدى ئۇلار. – بولدى، يېتىدۇ! – دېدى ئۇ ئۇلارغا.	– رەب، قارا، بۇ جايدا ئىككى قىلىچ بار، دېدى ئۇلار. – بولدى، يېتىپ كەتتى! – ئى رەب، قارىغىن، بۇ يەردە ئىككى قىلىچ بار ئىكەن، دېدى ئۇلار. – بولدى، يېتىدۇ! – دېدى ئۇ ئۇلارغا.
LUK 22:39	ئاندىن ئۇ چىقىپ، ئادىتى بويىچە زەيتۇن تېغىغا يول ئالدى؛ ئۇنىڭ مۇخلىسلىرى ئۇنىڭغا ئەگىشىپ باردى.	Keyin u chiqip, odatidagidek Zaytun daghina bordi; uning shagirdliri onu kuzatib bardi.
LUK 22:40	ئۇ يەرگە يېتىپ بارغاندا ئۇ ئۇلارغا: – ئازدۇرۇلماسلىقىڭلار ئۈچۈن دۇئا قىلىڭلار، – دېدى.	ئۇ جايعا كەلگەندە، ئۇ ئۇلارغا: «سىنىشقا كىرماسلىقىڭلار ئۈچۈن دۇئا قىلىڭلار» دېدى.
LUK 22:41	ئۇلارنىڭ يېنىدىن بىر تاش تاشلىغاندا قاچانقىچە يىراقلاپ بارىپ، Keyin ئاندىن، ئۇلاردىن بىر تاش ئېتىمچە ئېرىراق بېرىپ، تىزلىنىپ تۇرۇپ: تىزلىنىپ دۇئا قىلدى.	ئۇلارنىڭ يېنىدىن بىر تاش تاشلىغاندا قاچانقىچە يىراقلاپ بارىپ، Keyin ئاندىن، ئۇلاردىن بىر تاش ئېتىمچە ئېرىراق بېرىپ، تىزلىنىپ تۇرۇپ: تىزلىنىپ دۇئا قىلدى.
LUK 22:42	– ئى ئاتا، خالىساڭ، بۇ قەدەمنى مەندىن ئېلىپ كەتكەيسەن. لېكىن مېنىڭ ئەمەس، بەلكى سېنىڭ ئىرادەڭ ئادا قىلىنسۇن – دەپ دۇئا قىلدى؛ دەپ دۇئا قىلدى؛	ئاتا، ئەگەر خالىساڭ، بۇ ئەھۋالنى مەندىن ئېلىپ كەتكەيسەن. لېكىن مېنىڭ خالايدىغان نەرسىم ئەمەس، بەلكى سېنىڭ خالايدىغانلىقىڭ بولسۇن دەپ دۇئا قىلدى؛
LUK 22:43	ۋە ئاسماندىن بىر پەرىشتە ئۇنىڭغا كۆرۈنۈپ ئۇنى قۇۋۋەتلەندۈردى.	ئاسماندىن بىر پەرىشتە كۆرۈندى ۋە ئۇنى قۇۋۋەتلەندۈردى.
LUK 22:44	ئۇ قاتتىق ئازاپتا تولىغىنىپ تېخىمۇ ئىخلاسلىق بىلەن دۇئا قىلىۋەردى. بۇنىڭ بىلەن ئۇنىڭ تەرلىرى يەرگە تۆكۈلگەن قان تامچىلىرىدەك چۈشۈشكە باشلىدى.	ئۇ كاتتا ئازاب-ئەزىيەتتە بولۇپ، تېخىمۇ كۈچلۈك دۇئا قىلىپ باردى. شۇ ۋاقىتتا ئۇنىڭ تەرلىرى قان تامچىسىدەك يەرگە چۈشۈپ كەتتى.
LUK 22:45	ئاندىن دۇئاسىنى تۈگىتىپ، ئورنىدىن تۇرۇپ، مۇخلىسلىرىنىڭ يېنىغا كەلدى. ئۇلارنىڭ غەمگە چۆكۈپ ھالسىزلىنىپ مۈگدەپ قالغانلىقىنى كۆرۈۋىدى، ئۇلارغا:	كېيىن دۇئا قىلىشنى تاماملاپ، تۇرۇپ كەتتى، شاكىرتلىرىنىڭ يېنىغا كەلدى. ئۇلارنىڭ قايغۇدا چارچاپ، ئۇخلاپ قالغانلىقىنى كۆردى، ئۇلارغا:
LUK 22:46	– ئۇخلاپ قالغىنىڭلار نېمىسى؟ ئازدۇرۇلۇشتىن ساقلىنىش ئۈچۈن قويۇپ دۇئا قىلىڭلار، – دېدى.	سىلەر نېمىگە ئۇخلاپ قالىڭلار؟ تېمپىتىشىغا كىرمەسلىكىڭلار ئۈچۈن، دۇئا قىلىڭلار، دېدى.
LUK 22:47	ئۇنىڭ سۆزى تېخى ئاباغلاشماستىنلا، بىر توپ ئادەملەر پەيدا بولدى. ئۇلارنى باشلاپ كەلگۈچى ئون ئىككەيلەندىن بىرى بولغان يەھۇدا دېگەن كىشى ئىدى؛ ئۇ ئەيساغا سالام بېرىپ سۆيگىلى قېشىغا باردى.	ئۇ گەپ ئېيتىپ تۇرغاندا، بىر گۇرۇھ كىشىلەر كەلدى. يەھۇدا، ئون ئىككىسىدىن بىرى، ئۇلارنى باشلاپ كەتتى؛ ئۇ ئەيساغا ياقىنلاشتى، چۈنكى بۇ ئۇلار بىلەن كېلىشىپ بەرگەن بەلگە ئىدى: «كىمنى قېشىسام، شۇ ئەيسادۇر.»
LUK 22:48	ئەيسا ئۇنىڭغا: – ئەي يەھۇدا، بىر سۆيۈش بىلەن ئىنسانئوغلىنى تۇتۇپ بېرەرسەنمۇ؟ – دېدى.	ئەيسا دېدى: ‘ئەي، يەھۇدا، سۆيۈش بىلەن ئىنسانئوغلىنى تەتۈرۈپ بېرەرسەنمۇ؟’
LUK 22:49	ۋە ئەيسانىڭ ئەتراپىدىكىلەر نېمە ئىش يۈز بېرىدىغانلىقىنى بىلىپ يېتىپ: – ئى رەب، قىلىچ بىلەن ئۇرايلىمۇ؟ – دېدى.	ئەيسا بىلەن بىرگە بولغانلار نېمە بولىدىغانلىقىنى كۆرگەندە، ئۇنىڭغا: ‘رەب، قىلىچ بىلەن سۇرامىزمۇ؟’ دېدىلەر.
LUK 22:50	ۋە ئۇلاردىن بىرى قىلىچنى كۆتۈرۈپ، باش كاھىنىنىڭ چاكىرىغا ئۇرۇپ، ئوڭ قۇلىقىنى شىلىۋەتتى.	ئۇلارنىڭ بىرى قىلىچ بىلەن باش كاھىنىنىڭ خارچىسىغا ئۇرۇپ، ئونىڭ ئوڭ قۇلىقىنى كەسىپ تاشلىدى.

Reference	Before	After
LUK 22:51	بىراق ئەيسا بۇنىڭغا جاۋابەن: – بولدى، توختا! – دېدى؛ ئۇ قولىنى ئۇزىتىپ قۇلىقىغا تەگكۈزۈپ، ئۇنى ساقايتتى.	ئەمما ئەيسا جاۋاب بەرەپ: ‘بۇ جايغىچە قويۇڭلار!’ دەپ، قولىنى سۇراپ قۇلاققا تېگىپ، ئۇنى داۋالاپ قويدى.
LUK 22:52	ئەيسا ئۆزىنى تۇتقىلى كەلگەن باش كاھىنلار، ياسىيان بەگلىرى ۋە ئاقساقاللارغا قاراپ: ‘قاراقچى تۇتۇشقاندەك قىلىچ ۋە توپاقلارنى ئېلىپ كەلگەنلىرىڭلار نېمىگە؟’	ئەيسا ئۆزىنى تۇتۇپ كەتتىكە كەلگەن باش كاھىنلار، ياسىيانلار ۋە ئاقساقاللارغا قاراپ: ‘قاراقچى تۇتۇشقاندەك قىلىچ ۋە توپاقلارنى ئېلىپ كەلگەنلىرىڭلار نېمىگە؟’
LUK 22:53	مۇقەددەس ئىبادەتخانىدا ھەر كۈنى سىلەر بىلەن بىللە ئىدىم، سىلەر قول سالىمىڭلار. ھازىر بۇ سىلەرگە تەۋە بولغان ۋاقىت-سائەتتۇر ۋە قاراڭغۇلۇقنىڭ ھۆكۈم سۈرۈشىدۇر – دېدى.	ھەر كۈنى مەبەتتە سىلەر بىلەن بىللە بولۇپ تۇردۇم، سىلەر مەننى تۇتالمىدىڭلار. ھازىر بۇ سىلەرگە تەۋە ۋاقىتتۇر ۋە قاراڭغۇلۇق ھۆكۈمرانلىق قىلىپ تۇر – دېدى.
LUK 22:54	ئۇلار ئەيسانى تۇتۇۋېلىپ، باش كاھىننىڭ ئۆيىگە ئېلىپ كېلىشتى. پېترۇس يىراقتىن ئەگىشىپ ماڭدى.	ئۇلار ئەيسا تۇتۇپ، باش كاھىننىڭ ئۆيىگە ئاپكەلتۈرۈشتى. پېتر يىراقتا كېيىن باردى.
LUK 22:55	ئەمدى ئۇلار ھويلىنىڭ ئوتتۇرىسىدا ئوت يېقىپ چۆرىسىدە ئىسسىنىپ ئولتۇرغاندا، پېترۇس ئۇلارنىڭ ئارىسىغا كىرىپ ئولتۇردى.	ئۇلار ھويلىنىڭ ئوتتۇرىسىدا ئوت ياققان، چۆرىدە ئولتۇرۇشاتتۇ، پېترۇس ئۇلارنىڭ ئارىسىدا ئولتۇرۇپتۇ.
LUK 22:56	ئاندىن ئۇنىڭ نۇرىدا ئۇنىڭ ئولتۇرغىنىنى كۆرگەن بىر دېدەك ئۇنىڭغا تىكىلىپ قاراپ تۇرۇپ: – بۇ ئادەممۇ ئەيسا بىلەن بىللە ئىدى، – دېدى.	شۇندا ئوت نۇرىدا ئۇنىڭ ئورنىدا ئولتۇرغانلىقىنى كۆرگەن بىر قىز، ئۇنىڭغا سۈركىپ قاراپ تۇرۇپ: «بۇ كىشىمۇ ئەيسا بىلەن بىرگە ئىدى،» دېدى.
LUK 22:57	لېكىن ئۇ تېنىپ: – ئەي خوتۇن، ئۇنى تونۇمايمەن! – دېدى.	بىراق ئۇ ئىنكار قىلدى: ئەي ئايال، مەن ئۇنى بىلمەيمەن!
LUK 22:58	شۇندا بىراز ۋاقىت ئۆتكەندىن كېيىن، يەنە بىر كىشى ئۇنى كۆرۈپ: «سەنمۇ ئاندىن ئۇزۇن ئۆتمەي، يەنە بىرەيلەن ئۇنى كۆرۈپ: – سەنمۇ ئۇلاردىن ئۇلارنىڭ بىرسەن،» دەپ دەيدۇ. لېكىن پېتېر: «ئەي ئادەم، مەنمۇ ئۇنداق ئەمەسمەن! – ئەمەس،» دەپ جاۋاب بېرىدۇ.	شۇندا بىراز ۋاقىت ئۆتكەندىن كېيىن، يەنە بىر كىشى ئۇنى كۆرۈپ: «سەنمۇ ئاندىن ئۇزۇن ئۆتمەي، يەنە بىرەيلەن ئۇنى كۆرۈپ: – سەنمۇ ئۇلاردىن ئۇلارنىڭ بىرسەن،» دەپ دەيدۇ. لېكىن پېتېر: «ئەي ئادەم، مەنمۇ ئۇنداق ئەمەسمەن! – ئەمەس،» دەپ جاۋاب بېرىدۇ.
LUK 22:59	ئاندىن بىر سائەتچە ئۆتكەندە باشقا بىرەيلەن: – دەرھەقىقەت، بۇ ھەم ئۇنىڭ بىلەن بىللە ئىدى؛ چۈنكى ئۇمۇ گالىلىيەلىكتۇر، – دەپ چىڭ تۇرۇۋالدى.	ئاندىن بىر سائەت ئۆتۈپ كەتكەندە، باشقا بىر كىشى: «ھەقىقەت، بۇ كىشى ئۇ بىلەن بىرگە بولغان؛ چۈنكى ئۇ گالىلىيەلىكتۇر،» دەپ ئېنىق دەپ چىقتى.
LUK 22:60	بىراق پېتېر: ‘ئەي، ئادەم، سىز نېمە دېۋاتقانلىقىنى بىلمەيمەن!’ دېدى. ۋە ئۇ ئۇنىڭ سۆزى ئاياغلاشماستىنلا، خوراز چىلىدى.	بىراق پېتېر: ‘ئەي، ئادەم، سىز نېمە دېۋاتقانلىقىنى بىلمەيمەن!’ دېدى. ۋە ئۇ سۆز ئېيتىشى بىلەنلا، خوراز چاقماق تۇتتى.
LUK 22:61	ئەمدى رەب كەينىگە بۇرۇلۇپ، پېترۇسقا تىكىلىپ قاراپ قويدى. شۇنىڭ سۆزىنى ئەسلەپ قالدى: «بۈگۈن خوراز چاققانغا قەدەر، سەن مەنمىنى ئۈچ بىلەن پېترۇس رەبىنىڭ سۆزىنى، يەنى: «بۈگۈن خوراز چىلاشتىن ئىلگىرى قېتىم رەت قىلسەن» دېگەنلىك.	رەب پېترۇسقا قاراپ تۇرۇپ كەتتى. شۇنىڭ بىلەن پېترۇس رەبىنىڭ سۆزىنى ئەسلەپ قالدى: «بۈگۈن خوراز چاققانغا قەدەر، سەن مەنمىنى ئۈچ بىلەن پېترۇس رەبىنىڭ سۆزىنى، يەنى: «بۈگۈن خوراز چىلاشتىن ئىلگىرى قېتىم رەت قىلسەن» دېگەنلىك.
LUK 22:62	ۋە ئۇ تاشقىرىغا چىقىپ قاتتىق يىغلاپ كەتتى.	ئۇ تاشقىرىغا چىقىپ، ئاقىر قىلىپ يىغلىدى.
LUK 22:63	ئەمدى ئەيسانى تۇتۇپ تۇرۇۋاتقانلار ئۇنى مەسخىرە قىلىشقا ۋە ساۋاپ-دۇمبىلاشقا باشلىدى؛	ئەيسا تۇتۇپ تۇرغانلار ئۇنى ھازىل قىلىپ، ئۇرۇپ تۇردى؛
LUK 22:64	ئۇنى قوشاق بىلەن قاپلاپ، يۈزىگە ۇرۇپ، سوراشتى: «پەرۋش قىل، سېنى ئۇنىڭ كۆزلىرىنى تېگىپ ئۇنىڭدىن: – سېنى ئۇرغان كىمدۇ؟ قېنى، بېشارەت كىم ۇرغان؟»	ئۇنى قوشاق بىلەن قاپلاپ، يۈزىگە ۇرۇپ، سوراشتى: «پەرۋش قىل، سېنى ئۇنىڭ كۆزلىرىنى تېگىپ ئۇنىڭدىن: – سېنى ئۇرغان كىمدۇ؟ قېنى، بېشارەت كىم ۇرغان؟»
LUK 22:65	ۋە ئۇنىڭغا بۇنىڭدىن باشقا يەنە نۇرغۇن ھاقارەتلەرنى ياغدۇردى.	ئۇنىڭغا يەنە كۆپ باشقا كۈفۈرلەرنى ئېيتىپ كەتتى.
LUK 22:66	قۇتۇپتا، خەلقنىڭ ئاقساقاللىرى، يەنى باش كاھىنلار ۋە تەۋرات ئۇستازلىرى تاڭ ئاتقاندا، خەلق ئاقساقاللىرى، يەنى باش كاھىنلار ۋە تەۋرات جەم بولدى. ئۇلار ئۇنى ئۆز كېڭەش توپلىقىغا ئېلىپ باردى.	قۇتۇپتا، خەلقنىڭ ئاقساقاللىرى، يەنى باش كاھىنلار ۋە تەۋرات ئۇستازلىرى تاڭ ئاتقاندا، خەلق ئاقساقاللىرى، يەنى باش كاھىنلار ۋە تەۋرات جەم بولدى. ئۇلار ئۇنى ئۆز كېڭەش توپلىقىغا ئېلىپ باردى.
LUK 22:67	ئۇنىڭدىن: – ئېيتە، سەن مەسھۇمۇ؟ – دەپ سوراشتى. ئۇ ئۇلارغا جاۋابەن: – سىلەرگە ئېيتساممۇ، قەتئىي ئىشەنمەيسىلەر.	ئۇلار ئۇنى سورالدى: ‘سەن مەسھۇسسىڭىز؟’ ئۇ جاۋاب بەردى: ‘مەنمۇ سىلەرگە ئېيتسام، سىلەر قەتئىي ئىشەنمەيسىلەر.’
LUK 22:68	سىلەردىن بىرەر سوئال سورىسام، ھېچ جاۋاب بەرمەيسىلەر.	مەن سىلەرگە سوئال سورىسام، سىلەر ھېچ جاۋاب بەرمەيسىز ياكى مېنى

Reference	Before	After
		قويۇۋەتتۈرەلمەيسىز.
LUK 22:69	لېكىن بۇ ۋاقىتتىن باشلاپ ئىنسانئوغلى ھەممىگە قادىرنىڭ ئوڭ يېنىدا ئولتۇرىدۇ، _ دېدى.	لېكىن ھازىر-ئەمدىدىن باشلاپ، ئىنسانئوغلى كۈچلۈك Tanrining ئوڭ تەرەپىدە ئولتۇرغۇچى.
LUK 22:70	_ ئۇنداقتا، سەن خۇدانىڭ ئوغلى ئىكەنسىن-دە؟ _ دېيىشتى ئۇلار. ئۇ: _ دېگىنىڭلاردەك مەن شۇدۇرمەن! _ دەپ جاۋاب بەردى.	شۇندا، ئۇلار: «سەن خۇدانىڭ ئوغلى ئەكەنسىن؟» دەپ سورىدى. ئۇ جاۋاب بەردى: «سىزلەر دەيتىدىغىنىڭلار كە بىلە، مەن شۇنداق!»
LUK 22:71	شۇنىڭ بىلەن ئۇلار: _ ئەمدى باشقا گۇۋاھچىلىقنىڭ بىزگە نېمە ھاجىتى؟ چۈنكى ئۆزىمىز ئۇنىڭ ئۆز ئاغزىدىن چىقىشىنى ئاڭلىدۇق! _ دېيىشتى.	شۇنىڭ بىلەن ئۇلار: «ھازىر باشقا گۇۋاھچىلىققا نېمە ئېھتىياجبار؟ چۈنكى بىزنىڭ ئۆزى ئېنىق ئاڭلىغانلىقىمىز بار!» دېدىلەر.
LUK 23:1	ئاندىن كېڭەشمىدىكىلەرنىڭ ھەممىسى ئورنىدىن تۇرۇشۇپ، ئۇنى ۋالىي پىلاتۇسنىڭ ئالدىغا ئېلىپ بېرىشتى.	كېيىن كېڭەش ئەزالىرى ھەممىسى تۇرۇپ، ئۇنى پىلاتۇسنىڭ ئالدىغا ئاپرېۋاتىپ باردى.
LUK 23:2	ئۇ يەردە ئۇلار ئۇنىڭ ئۈستىدىن شىكايەت قىلىپ: _ ئۆزىنى مەسىھ، يەنى پادىشاھ دەپ ئاتىۋېلىپ، خەلقىمىزنى ئازدۇرۇپ ۋە قۇتلىتىپ، قەيسەرگە باج-سېلىق تاپشۇرۇشنى توسقان بۇ ئادەمنى بايقاپ ئۇنى تۇتتۇق، _ دېيىشتى.	ئۇ يەردە ئۇلار ئۇنى يوزۇق دەپ جاكارلىدى: «بۇ كىشى خەلقىمىزنى يولدىن چىقىرىپ قوزغاپ، قەيسەرگە باج بېرىشنى توختاتقان، ئۆزىنى مەسىھ، يەنى پادىشاھ دەپ ئاتايدۇ.» دېدى.
LUK 23:3	پىلاتۇس ئۇنىڭدىن: _ سەن يەھۇدىيلارنىڭ پادىشاھىمۇسەن؟ _ دەپ سورىدى. ئۇ: _ ئېيتقىنىڭدەك، _ دەپ جاۋاب بەردى.	پىلاتۇس ئۇنى سورىدى: «سەن يەھۇدىيلارنىڭ پادىشاھىمىسەن؟» دەپ. ئۇ جاۋاب بەردى: «ئېيىق، سەن دېگەنگە،»
LUK 23:4	ئاندىن پىلاتۇس باش كاھىنلار بىلەن كۆپچىلىككە: _ بۇ ئادەمدىن بىرەر شىكايەت قىلغۇدەك ئىشنى تاپالمىدىم، _ دېدى.	شۇ ۋاقىتتا پىلاتۇس باش كاھىنلار بىلەن خەلققە: بۇ كىشىدە ھېچ قانداق خاتالىق تاپالمىدىم، دېدى.
LUK 23:5	لېكىن ئۇلار تېخىمۇ قەتئىي ھالدا: _ ئۇ گالىلىيەدىن تارتىپ تاكى بۇ يەرگىچە، پۈتكۈل يەھۇدىيەدىمۇ تەلىم بېرىش بىلەن خەلقنى قۇتلىتىدۇ.	لېكىن ئۇلار داھا قەتئىي دېدى: «ئۇ گالىلىيەدىن باشلاپ بۇ يەرگە قەدەر، بارلىق يەھۇدىيە بويىچە تەلىم بېرىپ، خەلقنى قوزغايدۇ.»
LUK 23:6	پىلاتۇس «گالىلىيە» دېگەن سۆزنى ئاڭلاپ: _ بۇ كىشى گالىلىيەلىكمۇ؟ _ دەپ سورىدى	پىلاتۇس گالىلىيەنى ئاڭلىغاندا، بۇ كىشى گالىلىيەلىكمۇ دەپ سورىدى
LUK 23:7	ۋە ئۇنىڭ ھېرود خاننىڭ ئىدارە قىلغان ئۆلكىدىن كەلگەنلىكىدىن خەۋەر تېپىپ، ئۇنى ھېرودقا يوللاپ بەردى (ئۇ كۈنلەردە ھېرودمۇ يېرۇسالېمدا ئىدى).	ئۇ بۇنىڭ ھېرودنىڭ رايونىغا تەۋە ئىكەنلىكىنى بىلىپ، ھېرودغا يوللاپ بەردى، چۈنكى ھېرود شۇ ۋاقىتتا يېرۇسالېمدا تۇراتتى.
LUK 23:8	ھېرود ئەيسانى كۆرگەندە ئىنتايىن خۇشال بولدى. چۈنكى ئۇ ئۇزۇندىن بېرى ئۇنىڭغا ھەقتە كۆپ ئىشلارنى ئاڭلىغان ۋە ئۇنىڭدىن بىر مۆجىزە كۆرۈشنى ئۈمىد قىلغان، شۇڭا ئۇنى كۆرۈش ئۈچۈن يۇرسەت ئىزدەپ كەلگەن.	ھېرود ئەيسانى كۆرگەندە، زور خۇشال بولدى. چۈنكى ئۇ ئۇزىدىن بۇرۇن ئۇنىڭ ھەقتە كۆپ ئىشلارنى ئاڭلىغان ۋە ئۇنىڭدىن بىر مۆجىزە كۆرۈشنى ئۈمىد قىلغان، شۇڭا ئۇنى كۆرۈش ئۈچۈن يۇرسەت ئىزدەپ كەلگەن.
LUK 23:9	ئۇ ئەيسانى كۆپ سونالارنى سورىدى، لېكىن ئۇ ھېرودقا بىر ئېغىزمۇ جاۋاب بەرمىدى.	ئۇ ئەيساغا كۆپ سونال سورىدى، لېكىن ھېرودقا ھېچ نەرسە جاۋاب بەرمىدى.
LUK 23:10	باش كاھىنلار ۋە تەۋرات ئۇستازلىرى يېقىن تۇرۇپ ئۇنىڭ ئۈستىدىن ھە دەپ ئەرز-شىكايەت قىلىۋاتاتتى.	باشقا كاھىنلار ۋە قانۇن ئوقۇتقۇچىلىرى ياقىن جايىدا تۇرۇپ، ئۇنى قاتتىق ئەرز قىلىۋاتىدۇ.
LUK 23:11	ھېرود خان ۋە ئۇنىڭ لەشكەرلىرى ئۇنى خارلاپ مەسخىرە قىلىشىپ، ئۇنىڭغا شاھانە تون-كىيىم كىيىدۈرۈپ، ئۇنى يەنە پىلاتۇسنىڭ ئالدىغا قايتۇرۇپ يوللىدى.	ھېرود بىلەن ئۇنىڭ ئەسكەرلىرى ئۇنى ھەقىرەتلەپ مەخپە قىلىپ، يارلاق بىر كىيىم بىلەن ساركازىي قىلىپ كىيىدۈرۈپ، پىلاتۇسنىڭ ئالدىغا قايتۇرۇپ يوللىدى.
LUK 23:12	مانا شۇ كۈندىن باشلاپ، پىلاتۇس بىلەن ھېرود دوست بولۇپ قالدى؛ چۈنكى ئىلگىرى ئۇلار ئارىسىدا ئاداۋەت بولغانىدى.	شۇ كۈندىن كېيىن، پىلاتۇس بىلەن ھېرود دوست بولۇپ كەتتى؛ چۈنكى ئىلگىرى ئۇلار ئارىسىدا دۈشمەنلىك بار ئىدى.
LUK 23:13	ۋالىي پىلاتۇس باش كاھىنلارنى، يەھۇدىي ھۆكۈمدارلارنى ۋە خالايقنى يىغىپ،	پىلاتۇس باش كاھىنلارنى، يەھۇدىي ھاكىملارنى ۋە خەلقنى بىرگە چاقىرىپ كەلدى.

Reference	Before	After
LUK 23:14	ئۇلارغا: ــ سىلەر بۇ ئادەمنىڭ ئۈستىدىن «خەلقنى ئازدۇرىدۇ ۋە قۇتىرىدۇ» دەپ شىكايەت قىلىپ ئۇنى ئالدىمغا تارتىپ كەلدىڭلار. مانا، مەن سىلەرنىڭ ئالدىڭلاردا ئۇنى سوراق قىلغىنىم بىلەن، ئۇنىڭدىن سىلەر شىكايەت قىلغان جىنايەتلەردىن بىرىنىمۇ تاپالمىدىم.	ئۇلارغا دېدى: 'سىلەر بۇ كىشىنى خەلقنى يولدىن چىقىرىدۇ ۋە قوزغاپ تاشلايدۇ دەپ شىكايەت قىلىپ مەنمۇگە كەلتۈردۈڭلار. مەن سىلەر بىلەن بىرگە ئۇنى سوراپ كۆردۈم، سىلەرنىڭ شىكايەت قىلغان گۇناھلىرىنى ئۇنىڭدىن تاپالمىدىم.'
LUK 23:15	ھېرودىمۇ تايىمدى؛ چۈنكى مەن سىلەرنى ئۇنىڭ ئالدىغا ئەۋەتتىم. مانا، ئۇنىڭدا ئۆلۈمگە لايىق ھېچقانداق جىنايەت يوق ئىكەن.	ھېرودىمۇ ھېچ نەرسە تاپالمىدى؛ چۈنكى مەن بۇ كىشىنى ھېرودىغا يوللاپ بەردىم، ۋە كۆرسەتتىم، ئۇدا ئۆلۈمگە لايىق ھېچ جىنايەت يوق.
LUK 23:16	شۇڭا مەن ئۇنى جازالاپ، ئاندىن قويۇپ بېرىمەن، ــ دېدى	شۇڭا، مەن ئۇنى جازالاپ كەتتىم، كېيىن قويۇپ بېرىمەن، دېدى
LUK 23:17	(ئۇنىڭ ھەر قېتىملىق ئۆتۈپ كېتىش ھېيتىدا، يەھۇدىي مەھبۇسلاردىن بىرىنى ئۇلارغا قويۇپ بېرىش مەجبۇرىيىتى بار ئىدى).	بۇ ھېيتتا، بىر كىشىنى ئۇلارغا قويۇپ بېرىش زۆرۈر ئىدى.
LUK 23:18	لېكىن كۆپچىلىك تەڭلا چۇقان سېلىشىپ: ــ بۇنى يوقىتىڭ! بىزگە بارايباسنى قويۇپ بېرىڭ! ــ دېيىشتى	لېكىن خەلق ھەممىسى بىر تاللا قاتتىق قىچقۇرۇپ: بۇنى يوقىتىڭ! بىزگە بارايباسنى قويۇپ بېرىڭ! دەپ دېدى.
LUK 23:19	(بارايباس بولسا شەھەردە توپىلاڭ كۆتۈرگەنلىكى ۋە قاتىللىق قىلغانلىقى ئۈچۈن زىندانغا تاشلانغان مەھبۇس ئىدى).	بارايباس شەھەردە توپ كۆتۈرگەن ۋە قاتىللىق قىلغانلىقى ئۈچۈن قاماققا تاشلانغان مەھبۇس ئىدى.
LUK 23:20	شۇنىڭ بىلەن پىلاتۇس ئەيسانى قويۇپ بېرىشنى خالاپ، كۆپچىلىككە يەنە سۆز قىلغىلى تۇردى.	شۇ مۇنداق پىلاتۇس ئەيسانى قويۇپ بېرىشنى ئىزدەپ، خەلقنىڭ ئالدىغا يەنە سۆز ئاچتى.
LUK 23:21	لېكىن ئۇلار جاۋابەن يەنە چۇقان سېلىشىپ: ــ كرىستلىگىن، ئۇنى كرىستلىگىن! ــ دەپ ۋارقىراشتى.	لېكىن ئۇلار يەنە قاتتىق چاقىرىشتى: 'ئۇنى كرىستلىگىن! كرىستلىگىن!'
LUK 23:22	پىلاتۇس ئۈچىنچى قېتىم ئۇلارغا: ــ نېمىشقا؟ ئۇ زادى نېمە يامانلىق قىلغان؟ مەن ئۇنىڭدا ئۆلۈمگە لايىق ھېچ جىنايەت يوق دەپ كۆردۈم. شۇڭا مەن ئۇنى جازالىمەن ۋە قويۇپ بېرىمەن،' دېدى.	پىلاتۇس ئۈچىنچى قېتىم ئۇلارغا: 'نېمىشقا؟ ئۇ نېمە يامان ئىش قىلغان؟ مەن ئۇنىڭدا ئۆلۈمگە لايىق ھېچ جىنايەت يوق دەپ كۆردۈم. شۇڭا مەن ئۇنى جازالىمەن ۋە قويۇپ بېرىمەن،' دېدى.
LUK 23:23	بىراق ئۇلار يەنىلا ھە دەپ چۇقان سېلىشىپ: «ئۇ كرىستلەنسۇن!» دەپ تەلەپ قىلىپ چىڭ تۇرۇۋالدى. ئۇلارنىڭ ھەمدە باش كاھىنلارنىڭ چۇقانلىرى ئاخىر كۈچلۈك كەلدى.	ئەمما ئۇلار داۋاملاشتى، قاتتىق چاقىرىق بىلەن: «ئۇنى سەللىق قىلسۇن!» دەپ تەلەپ قىلدى. ئاخىرىدا ئۇلارنىڭ سۆزلىرى باش كاھىنلار بىلەن بىرگە غالىب بولدى.
LUK 23:24	پىلاتۇس ئۇلارنىڭ تەلپى بويىچە ئادا قىلىنسۇن دەپ ھۆكۈم چىقاردى.	پىلاتۇس ئۇلارنىڭ تەلپىلىرىنى قوبۇللاپ، دەرھال شۇنداق قىلىشقا قارار بەردى.
LUK 23:25	ۋە ئۇلارنىڭ تىلىگىنى، يەنى توپىلاڭ كۆتۈرۈش ۋە قاتىللىق ئۈچۈن زىندانغا تاشلانغاننى قويۇپ بېرىپ، ئەيسانى ئۇلارنىڭ خاھىشىغا تاپشۇرۇپ بەردى.	ئۇلار تەلەپ قىلغان كىشىنى، يەنى قوللىشما ۋە قاتىللىق ئۈچۈن قاماققا تاشلانغان ئادەمنى قويۇپ بەردى ۋە ئەيسانى ئۇلارنىڭ خاھىشى بويىچە تەسلىم قىلدى.
LUK 23:26	ۋە ئۇلار ئۇنى ئېلىپ كېتىۋاتقاندا، يولدا كۆرىنى شەھىرلىك سىمون ئىسىملىك بىر كىشى سەھرادىن كېلىۋاتاتتى؛ ئۇلار ئۇنى تۇتۇۋېلىپ، كرىستنى ئۇنىڭغا كۆتۈرگۈزۈپ، ئەيسانىڭ كەينىدىن ماڭدۇردى.	ئۇلار ئۇنى ئېلىپ كېتىۋاتقاندا، يولدا ئەرزىدىن كەلگەن سىمون ناملىق بىر كىشىنى تۇتۇپ، كۆرىنەيلىك بولغان ئۇنىڭغا سەلئىبىنى يۈكلىدى ۋە ئەيسا ئارقىسىدىن ماڭدۇردى.
LUK 23:27	ئەيسانىڭ كەينىدە زور بىر توپ خەلق، شۇنداقلا ئۇنىڭغا ئېچىنىپ يىغا-زار كۆتۈرۈشۋاتقان ئاياللارمۇ ئەگىشىپ كېلىۋاتاتتى.	ئەيسا كەينىدىن زور بىر توپ خەلق پەسكە يۈرۈپ كېلىۋاتىپتۇ، بۇلارنىڭ ئارىسىدا ئۇنىڭ ئۈچۈن ئەيلەنگەن ۋە يىغلاپ كېلىۋاتقان ئاياللارمۇ بار.
LUK 23:28	لېكىن ئەيسا كەينىگە بۇرۇلۇپ ئۇلارغا: ــ ئەي يېرۇسالېمنىڭ قىزلىرى! مەن ئۈچۈن يىغلىماڭلار، بەلكى ئۈزۈڭلار ۋە بالىلىرىڭلار ئۈچۈن يىغلاڭلار!	ئەيسا يۈز تۆۋەرتىپ ئۇلارغا دېدى: «ئەي يېرۇسالېم قىزلىرى! مەن ئۈچۈن يىغلىماڭلار، بەلكى ئۈزۈڭلار ۋە بالىلىرىڭلار ئۈچۈن يىغلاڭلار!»
LUK 23:29	چۈنكى سىلەرگە شۇنداق ئېغىر كۈنلەر كېلىدۇكى، كىشىلەر: «تۇغماسلار، بالا كۆتۈرمىگەن قورساقلار ۋە ئېمىتمىگەن ئەمچەكلەر بەختلىكتۇر!» ــ دېيىشىدۇ.	ئەمما سىلەرگە شۇنداق قولايىسىز كۈنلەر كېلىپ قالىدۇ، خەلق دېيىشى: «تالاس قالغانلار بەختلىك، بالى كۆتۈرمەگەن قارىنلار ۋە سۈت بەرمەگەن كۆكسىلەر تولۇق بەختلىكتۇر!»

Reference	Before	After
LUK 23:30	شۇ چاغدا كىشىلەر تاغلارغا: «ئۈستىمىزگە ئۆرۈل!»، دۆڭلۈكلەرگە: «ئۈستىمىزنى ياپ!» دەپ ئىدا قىلىشىدۇ.	شۇ ۋاقىتتا خەلق تاغلارغا: «ئۈستۈمىزگە تۈشۈڭلار!»، دۆڭلۈكلەرگە: «بىزنى يايقىلىڭلار!» دەپ ئاۋاز چىقىرىدۇ.
LUK 23:31	چۈنكى ئادەملەر يايىپىشىل دەرەخكە شۇنداق ئىشلارنى قىلغان يەردە، قۇرۇپ كەتكەن دەرەخكە نېمە ئىشلار بولار؟! – دېدى.	ئەگەر ياش دەرەخكە بۇلارنى قىلىۋاتقاندا، قۇرۇق دەرەخكە نېمە بولىدۇ؟ دېدى.
LUK 23:32	ئىككى جىنايەتچىمۇ ئۇ بىلەن بىرگە ئېلىپ كېتىلىپ، ئۆلۈمگە مەھكۇم كېلىنگەندى.	ئىككى جىنايەتچىمۇ ئۇ بىلەن بىرگە ئېلىپ كېتىلىپ، ئۆلۈمگە مەھكۇم بولغان.
LUK 23:33	ۋە ئۇلار «باش سۆڭەك» دەپ ئاتالغان جايغا كەلگەندە، ئۇ يەردە ئۇنى ۋە يەنە ئىككى جىنايەتچىنى، بىرىنى ئۇنىڭ ئوڭ يېنىدا ۋە يەنە بىرىنى سول يېنىدا كرىستكە تارتتى.	ئۇلار گولگوتتا دەپ ئاتالغان جايغا يەتكەندە، ئۇ يەردە ئۇنى ۋە ئىككى جىنايەتچىنى سەللىق قىلدى، بىرى ئوڭ تەرەپتە، بىرى سول تەرەپتە.
LUK 23:34	ئەيسا: – ئى ئاتا، ئۇلارنى كەچۈرگىن، چۈنكى ئۇلار ئۆزىنىڭ نېمە قىلىۋاتقانلىقىنى بىلمەيدۇ، – دېدى. لەشكەرلەر چەك تاشلاپ، ئۇنىڭ كىيىملىرىنى بۆلۈشۈۋالدى.	ئەيسا دېدى: 'ئاتا، ئۇلارنى كەچۈرگە، چۈنكى ئۇلار نېمە قىلىۋاتقانلىقىنى بىلمەيدۇ.' شۇنىڭ بىلەن لەشكەرلەر كىيىملەرنى بۆلۈپ تاشلىدى.
LUK 23:35	خالاپىق قاراپ تۇراتتى، يەھۇدىي ھۆكۈمدارلارمۇ يېنىدا تۇرۇپ ئۇنىڭغا دىمىغىنى قېقىپ مەسخىرە قىلىپ: باشقىلارنى قۇتقۇزۇپتىكەن! ئەگەر ئۇ راستتىن خۇدانىڭ مەسىھى، ئۇنىڭ تاللىۋالغىنى بولسا، ئۆزىنى قۇتقۇزۇپ باقسۇن! – دېيىشتى.	خەلق قارايتتى، يەھۇدىي رەھبەرلەر يېنىدا تۇرۇپ، ئۇنى مەسخىرە قىلىپ: باشقىلارنى قۇتقۇزغان! ئەگەر ئۇ راست خۇدانىڭ مەسىھى بولسا، ئۆزىنى قۇتقۇزسۇن! دېدى.
LUK 23:36	لەشكەرلەرمۇ ئۇنى مەسخىرە قىلىشىپ، يېنىغا بېرىپ ئۇنىڭغا سىرگە تەڭلەپ:	ئەسكەرلەر ئۇنى ھەزەر قىلىپ، يېنىغا كېلىپ، سىرگە تەقدىم قىلدى.
LUK 23:37	ئەگەر سەن يەھۇدىيلارنىڭ پادىشاھى بولساڭ، ئۆزۈڭنى قۇتقۇزغۇچە كەت! – ئەگەر سەن يەھۇدىيلارنىڭ پادىشاھى بولساڭ، ئۆزۈڭنى قۇتقۇزۇپ باق! – دېيىشتى.	ئەگەر سەن يەھۇدىيلارنىڭ پادىشاھى بولساڭ، ئۆزۈڭنى قۇتقۇزغۇچە كەت! – ئەگەر سەن يەھۇدىيلارنىڭ پادىشاھى بولساڭ، ئۆزۈڭنى قۇتقۇزۇپ باق! – دېيىپتى.
LUK 23:38	ئۇنىڭ ئۈستىدىكى تاختا تەرىپىدە گرېك، لاتىن ۋە ئىبرانىيچە ھەرپ بىلەن: «بۇ كىشى يەھۇدىيلارنىڭ پادىشاھىدۇر» دەپ يېزىپ قويۇلغانىدى.	ئۇنىڭ ئۈستىدىكى تاختا تەرىپىدە گرېك، لاتىن ۋە ئىبرانىيچە ھەرپ بىلەن: «بۇ كىشى يەھۇدىيلارنىڭ پادىشاھى» دەپ يېزىپ قويۇلغان.
LUK 23:39	ئۇنىڭ بىلەن بىللە كرىستكە تارتىلغان ئىككى جىنايەتچىنىڭ بىرى ئۇنى ھاقارەتلەپ: – سەن مەسىھ ئەمەسمىدىڭ؟ ئەمدى ئۆزۈڭنىمۇ، بىزنىمۇ قۇتقۇزە! – دېدى.	ئۇ بىلەن بىرگە كرىستكە چوقۇلغان ئىككى جىنايەتچىدىن بىرى، ئۇنى ھەقارەت قىلدى: «سەن مەسىھ ئەمەسمىسەن؟ ھازىر ئۆزۈڭنى بىزنى قۇتقۇزغۇچى بولساڭ!» دېدى.
LUK 23:40	بىراق يەنە بىرى ئۇنىڭ گېپىگە تەنبە بېرىپ: سەن ئۆزۈڭ ئوخشاش ھۆكۈمنىڭ تېگىدە تۇرۇپ خۇدادىن قورقماسەن؟	باشقىسى جاۋاب بەرپ ئۇنى تەنقىد قىلدى: سەن خۇدا قورقماسەن، چۈنكى بىز ئوخشاش Zabal تەۋرىدە تۇرمىز؟
LUK 23:41	بىزنىڭ جازالىنىشىمىز ھەقلىق، چۈنكى ئۆز قىلمىشلىرىمىزنىڭ تېگىشلىك جازاسىنى تارتتۇق؛ لېكىن بۇ كىشى ھېچقانداق ناتوغرا ئىش قىلمىغانغۇ! – دەپ جاۋاب بەردى.	بىزنىڭ جازالىنىشىمىز توغرا، چۈنكى ئۆز قىلغان ئىشلىرىمىزنىڭ Zabalنى تۇتۇۋاتىپتۇق؛ لېكىن بۇ كىشى ھېچ نەرسە خاتا قىلمىغانغۇ! دەپ جاۋاب بەردى.
LUK 23:42	ئاندىن، ئۇ ئەيساغا: – ئى رەب، پادىشاھلىقىڭ بىلەن كەلگىنىڭدە، مېنى ياد قىلغىن، – دېدى.	ئاندىن، ئۇ ئەيساغا: ئى رەب، سېنىڭ پادىشاھلىقىڭ كەلگەندە، مېنى ئەسلە،' دېدى.
LUK 23:43	ئەيسا ئۇنىڭغا: – بەرھەق، مەن ساڭا ئېيتايكى، بۈگۈن سەن مەن بىلەن بىللە جەننەتتە بولىسەن، – دېدى.	ئەيسا ئۇغا: «ھەقىقى، مەن ساڭا دەيمەن، بۈگۈن سەن مەنمەن بىرگە جەننەتتە بولىسەن»، دېدى.
LUK 23:44	ھازىر ئالتىنچى سائەت بولۇپ، پۈتۈن زېمىننى توققۇزىنچى سائەتكىچە قاراڭغۇلۇق باستى.	ئەمدىلا ئالتىنچى سائەت بولغاندا، كۈن فەشال بولۇپ قالغاندا، پۈتۈن يەر توققۇزىنچى سائەتكىچە قاراڭغۇ بولدى.
LUK 23:45	قۇياش نۇرىنى بەرمىدى ۋە ئىبادەتخانىنىڭ يەردىسى توساتتىن ئوتتۇرىسىدىن يىرتىلىپ ئىككى پارچە بولۇپ كەتتى.	ماقدەسىنىڭ يەردىسى ئوتتۇرىدىن يارىلىپ ئىككى بۆلەك بولۇپ كەتتى.

Reference	Before	After
LUK 23:46	ئەيسا قاتتىق ئاۋاز بىلەن ندا قىلغاندىن كېيىن: – ئى ئاتا! روھىمنى قولۇڭغا تاپشۇردۇم، – دېدى-دە، تىنىقى توختاپ، جان ئۈزدى.	ئەيسا كۈچلۈك ئاۋاز بىلەن بالكىچە چىقارپ: ئى ئاتا! مەنىنىڭ روھىمنى سىزگە تاپشۇرامەن، دېدى ۋە كېيىن جان تەركى قىلدى.
LUK 23:47	ئۇ يەردە تۇرغان يۈزبېشى يۈز بەرگەن ئىشلارنى كۆرۈپ: – بۇ ئادەم ھەقىقەتەن دۇرۇس ئادەم ئىكەن! – دەپ خۇدانى ئۇلۇغلىدى.	ئۇ جايدا تۇرغان قوماندان بولغان ئىشلارنى كۆرگەندىن كېيىن: ‘بۇ كىشى ھەقىقەتەنلا ھەقدار ئادەم ئىكەن!’ دېدى ۋە خۇداغا ھەمدە قىلدى.
LUK 23:48	ۋە بۇ مەنزىرىنى كۆرۈشكە يىغىلغان بارلىق خەلق يۈز بەرگەن ئىشلارنى كۆرۈپ كۆكرەكلىرىگە ئۇرۇپ ئۆيلىرىگە قايتىشتى.	ۋە بۇ كۆرۈش ئۈچۈن يىغىلغان بارلىق خەلق، بولغان ئىشلارنى كۆرگەندىن كېيىن، كۆكرەكلىرىنى سۇرۇپ، ئۆيلىرىگە قايتىپ كەتتى.
LUK 23:49	ۋە ئۇنى تونۇيدىغان بارلىق كىشىلەر ۋە گاللىيەدىن ئۇنىڭغا ئەگىشىپ كەلگەن ئاياللار يىراقتا تۇرۇپ، بۇ ۋەقەلەرگە قاراپ تۇردى.	ھەم ئۇنى تونايىدىغان بارلىق كىشىلەر بىلەن گاللىيەدىن كېلىپ ئۇنى ئەگىشىگەن ئاياللار يىراقتا تۇرۇپ، بۇ ئەھۋاللارنى كۆرەتتى.
LUK 23:50-51	ۋە مانا شۇ يەردە كېڭەشمىدىكىلەردىن يۈسۈپ ئىسىملىك بىرى بار ئىدى. ئۇ ئۆزى ئافكۇگۇل ۋە ئادىل ئادەم بولۇپ، ئۇلارنىڭ مەسلىھەتلىگە ۋە قىلغىنىغا قوشۇلمىغانىدى. ئۆزى يەھۇدىيە ئۆلكىسىدىكى ئارماتىيا دېگەن بىر شەھەردىن بولۇپ، خۇدانىڭ پادىشاھلىقىنى تەلۈمۈرۈپ كۈتەتتى.	شۇ يەردە كېڭەش ئەزالىرىنىڭ بىرى يۈسۈپ بار edi. ئۇ ياخشى ۋە ئادىل كىشى بولۇپ، ئۇلارنىڭ قارارى ۋە ئىشلىرىگە قاتناشقان ئەمەس. ئۇ يەھۇدىيەدىكى ئارماتىيا شەھىرىدىن كەلگەن ۋە خۇدا پادىشاھلىقىنى كۈتۈپ تۇراتتى.
LUK 23:52	ئۇ ئۆزى پىلاتۇسنىڭ ئالدىغا بېرىپ ئەيسانىڭ جەستىنى بېرىشنى تەلەپ قىلدى؛	ئۇ پىلاتۇسقا بارىپ، ئەيسا جەسىدىنى بەرگۈزۈشنى ئىستەپ سورىدى
LUK 23:53	ۋە ئۇنى كرېستتىن چۈشۈرۈپ كاناپ بىلەن كېپەنلەپ، قورام تاشتىن ئويۇپ ياسالغان، ھېچكىم قويۇلمىغان بىر قەبرىگە دەپنە قىلدى.	ئۇ ئۇنى سەللىكتىن ئاستىغا چۈشۈرۈپ، بىر ياراق ياراق بىلەن قاپلاپ، تاشتىن قېزىلغان، ھېچ كىشى قويۇلمىغان يېڭى قەبرىگە قويۇپ دەپنە قىلدى.
LUK 23:54	بۇ «تەييارلىق كۈنى» بولۇپ، شايات كۈنى يېقىنلىشىپ قالغانىدى.	بۇ كۈن تەييارلىق كۈنى بولۇپ، شايات كۈنى يېقىن كېلىپ قالدى.
LUK 23:55	ۋە ئۇنىڭ بىلەن گاللىيەدىن كەلگەن ئاياللار يۈسۈپكە ئەگىشىپ، قەبرىنى ۋە ئۇنىڭ جەسەتلىرىنىڭ قانداق قويۇلغىنىنى كۆردى.	ئۇ بىلەن گاللىيەدىن كەلگەن ئاياللار قەبرىنى ۋە جەسەتنى قانداق قويۇلغانلىقىنى كۆردى.
LUK 23:56	ئاندىن يېنىپ بېرىپ ئەتىرلەر ۋە خۇش پۇراقلىق بۇيۇملارنى تەييار قىلدى ۋە تەۋراتتىكى ئەمر بويىچە شايات كۈنى ئارام ئېلىشتى.	ئاندىن قايتىپ كەلدى، ئەتىرلەر ۋە ياقىملىق بۇيۇملارنى تەييارلىدى، ۋە ئەھدىنىڭ بۇيرۇقى بويىچە شايات كۈنى ئارام قىلدى.
LUK 24:1	ئەمدى ھەپتىنىڭ بىرىنچى كۈنىدە تاڭ يۇراي دەپ قالغاندا، ئاياللار ئۆزلىرى تەييارلىغان ئەتىرلەرنى ئېلىپ، قەبرىگە كەلدى.	ھەپتىنىڭ بىرىنچى كۈنى، تاڭ سەھەردە، ئاياللار تەييارلىغان ئەتىرلىرىنى ئېلىپ، قەبرىگە باردى.
LUK 24:2	ئۇلار قەبرىنىڭ ئاغزىدىكى تاشنىڭ دومىلىتىۋېتىلگەنلىكىنى كۆردى؛	ئۇلار قەبرىنىڭ ئاغزىدىكى تاشنى يولغا چىقىپ كەتكەنلىكىنى كۆردى.
LUK 24:3	ۋە قەبرىگە كىرىپ قارىۋىدى، رەب ئەيسانىڭ جەستى يوق تۇراتتى.	ئۇلار قەبرىگە كىرىپ قاراپ كۆردى، رەب ئەيسانىڭ جەسىدى يوق تۇراتتى.
LUK 24:4	ۋە شۇنداق بولدىكى، ئۇلار بۇنىڭدىن ياتىپاراق بولۇپ تۇرغاندا، مانا، نۇر چاقناپ تۇرىدىغان كىيىملەرنى كىيگەن ئىككى زات ئۇلارنىڭ يېنىدا تۇيۇقسىز پەيدا بولدى.	ئۇلار بۇ ھەقتە ھايران بولۇپ تۇرغاندا، يارقىن نۇر سۈرەتلىك كىيىملەر كىيگەن ئىككى كىشى، كۈتۈلمىگەندە ئۇلارنىڭ يېنىدا چىقىپ كەلدى.
LUK 24:5	ئاياللار قاتتىق قورقۇپ كەتتى، يۈزلۈكلىرىنى يەرگە تۆۋەنگە باستى. ئىككى كىشى ئۇلارغا دېدى: ‘تىرىك كىشىنى نېمە ئۈچۈن ئۆلگەنلەر ئىچىدىن ئىزدەپ تۇرۇۋاتىسىز؟’	ئاياللار قاتتىق قورقۇپ كەتتى، يۈزلۈكلىرىنى يەرگە تۆۋەنگە باستى. ئىككى كىشى ئۇلارغا دېدى: ‘تىرىك كىشىنى نېمە ئۈچۈن ئۆلگەنلەر ئىچىدىن ئىزدەپ تۇرۇۋاتىسىز؟’
LUK 24:6-7	ئۇ بۇ يەردە ئەمەس، بەلكى ئۇ تىرىلدى! ئۇ تېخى گاللىيەدە تۇرغان ۋاقىتدا، ئۇنىڭ سىلەرگە نېمىنى ئېيتقىنىنى، يەنى: «ئىنسانئوغلىنىڭ گۇناھكار ئادەملەرنىڭ قولىغا تاپشۇرۇلۇپ، كرېستلىنىپ، ئۈچىنچى كۈنى قايتا تىرىلىشى مۇقەررەردۇر» دېگەنلىرىنى ئەسلەپ بېقىڭلار! – دېدى.	ئۇ بۇ يەردە يوق، ئۇ تىرىپ كەتكەن! گاللىيەدە تۇرغاندا سىلەرگە دەپ بەرگەنلىرىنى ئەسلەڭلار، يەنى: «ئىنسانئوغلى گۇناھكارلارنىڭ قولىدا تۇتقۇزۇلۇپ، سەللىگە چىقىپ، ئۈچىنچى كۈنى قايتا تىرىلىدۇ» دېگەنلىرىنى.
LUK 24:8	ۋە ئۇلار ئۇنىڭ دەل شۇنداق دېگىنىنى ئېسىگە ئېلىشتى؛	ئۇلار ئۇنىڭ سۆزلەرنى ئەسلەدى
LUK 24:9		

Reference	Before	After
	ۋە قەبرىدىن قايتىپ، بۇ ئىشلارنىڭ ھەممىسىنى ئون بىرەيلەنگە، شۇنداقلا قالغان مۇخلىسلارنىڭ ھەممىسىگە يەتكۈزدى.	ئۇلار قەبرىدىن قايتىپ كەتتى ۋە بۇ ئىشلارنىڭ ھەممىسىنى ئون بىر كىشىگە، شۇنداقلا قالغان بارلىق كىشىلەرگە خەۋەر بەردى.
LUK 24:10	روسۇللارغا بۇ ئىشلارنى يەتكۈزگۈچىلەر بولسا ماگدالىق مەريەم، يواننا ۋە ياقۇپنىڭ ئانىسى مەريەم ۋە ئۇلار بىلەن بىرگە بولغان باشقا ئاياللار ئىدى.	روسۇللارغا بۇ خەۋەرلەرنى سۆزلەپ بەرگەنلەر ماگدالىق مەريەم، يواننا، ياقۇپنىڭ ئانىسى مەريەم ۋە ئۇلار بىلەن بىرگە بولغان باشقا ئاياللار بولدى.
LUK 24:11	لېكىن ئاياللارنىڭ بۇ ئېيتقانلىرى ئۇلارغا ئەپسانىدەك بىلىندى، ئۇلار ئۇلارنىڭ سۆزلىرىگە ئىشەنمىدى.	لېكىن ئاياللارنىڭ بۇ دېگەنلىرى ئۇلارغا بىكار سۆز قاتارلاپ كەتتى، ئۇلار ئۇلارنىڭ سۆزلىرىگە ھېچ ئىشەنمىدى.
LUK 24:12	بىراق يېتىرۇس ئورنىدىن تۇرۇپ، قەبرىگە يۈگۈرۈپ باردى. ئۇ ئېڭىشىپ قەبرە ئىچىگە قارۋىدى، يالغۇز كاناپ كېپەنلىكنىڭ تىلىم-تىلىم پارچىلىرىنى كۆرۈپ، يۈز بەرگەن ئىشلارغا تەئەججۈپلىنىپ ئۆيگە قايتىپ كەتتى.	بىراق يېتىر تۇرۇپ كەتتى، قەبرىگە يۈگۈرۈپ باردى. ئۇ باسنى تۆۋەنلىتىپ قارىدى، يالغۇز كاناپ پارچىلىرىنى كۆرۈپ، بۇ نېمە بولغانلىقىنى ئويلىنىپ تۇرۇپ ئۆيگە قايتىپ كەتتى.
LUK 24:13	ۋە مانا، شۇ كۈندە ئۇلاردىن ئىككىيلەن يېرۇسالېمدىن ئون بىر چاقىرىم يىراقلىقتىكى ئېمايۇس دېگەن كەنتكە كېتىپ باراتتى.	ھەم شۇ كۈنى، ئۇلارنىڭ ئىككىسى يېرۇسالېمدىن تەخمىنەن 11 كىلومېتىر يىراقىتىكى ئېمايۇس قەشتەسىگە كېتىپ باراتتى.
LUK 24:14	ئۇلار يۈز بەرگەن بارلىق ئىشلار توغرىسىدا سۆزلىشىپ كېتىۋاتاتتى.	ئۇلار بارلىق بولغان ئىشلار ھەققىدە سۆھبەت قىلىپ تۇرۇۋاتاتتى
LUK 24:15	ۋە شۇنداق بولدىكى، ئۇلار سۆزلىشىپ-مۇلاھىزىلىشىپ كېتىۋاتقاندا، مانا ئەيسا ئۆزى ئۇلارغا يېقىنلىشىپ كېلىپ، ئۇلار بىلەن بىللە ماڭدى؛	ئۇلار سۆھبەت قىلىپ تالاشقان دەم، ئەيسا ئۆزى يېقىنلىشىپ كەلدى ۋە ئۇلار بىلەن بىرگە يۈرۈشنى باشلىدى؛
LUK 24:16	لېكىن ئۇلارنىڭ كۆزلىرى ئۇنى تونۇشتىن تۇتۇلدى.	بىراق ئۇلارنىڭ كۆزلىرى ئۇنى تونۇشتىن چەكلىنىپ قالدى.
LUK 24:17	ئۇ ئۇلاردىن: – كېتۈپتېم نېمە ئىشلار توغرىلۇق مۇنازىرە قىلىشۋاتىسىلەر؟ – دەپ سورىدى. ئۇلار قايغۇلۇق قىياپەتتە توختاپ،	ئۇ ئۇلارغا سورىدى: «يولدا نېمە توغرىلۇق سۆزلەرنى بىرى-بىرىڭلار بىلەن ئالماشتۇرۇۋاتىسىلەر ۋە سىلەر قايغۇلۇق ھالدا بولۇۋاتىسىلەر؟»
LUK 24:18	ئۇلاردىن كىليوپاس ئىسىملىك بىرى جاۋاب بېرىپ: – يېرۇسالېمدا تۇرۇپمۇ، مۇشۇ كۈنلەردە شۇ يەردە يۈز بەرگەن ۋەقەلەردىن بىرىدىن بىر خەۋەر تاپمىغان مۇساپىر سەن ئوخشىمامسەن؟! – دېدى.	ئۇلاردىن بىرى كىليوپاس جاۋاب بېرىپ: «يېرۇسالېمدا سەنلا بىگانە بولۇپ تۇرمەسەن، بۇ كۈنلەردە بۇ يەردە بولغان ئىشلارنى بىلمەمسەن؟» دېدى.
LUK 24:19	ۋە ئۇ ئۇلاردىن: – نېمە ۋەقەلەر بولدى؟ – دەپ سورىدى. «ناسارەتلىك ئەيساغا مۇناسىۋەتلىك ۋەقەلەر!» – دېدى ئۇلار، – «ئۇ ئۆزى خۇدانىڭ ئالدىدىمۇ، بارلىق خەلقنىڭ ئالدىدىمۇ ئەمەلدە ۋە سۆزدە قۇدرەتلىك بىر پەيغەمبەر بولۇپ،	ئۇ ئۇلارغا سورىدى: 'ئەتراپ قايىسى ئىشلارنى دېسىڭلار؟' ئۇلار ئۇنىڭغا جاۋاب بېرىپ: 'ناسارەتلىق ئەيسا ھەققىدىكى ئىشلار! ئۇ خۇدا ۋە ھەممە خەلق ئالدىدا قىلىشلىرى ۋە سۆزلەشلىرى بىلەن كۈچلۈك بىر پەيغەمبەر بولغان ئىدى' دېدى.
LUK 24:20	باش كاھىنلار ۋە ھۆكۈمدارلىرىمىز ئۇنى ئۆلۈم ھۆكۈمىگە تاپشۇرۇپ، كرېستلەتتى.	باش كاھىنلار ۋە بىزنىڭ رەھبەرلەر ئۇنى ئۆلۈم جازاسىغا تاپشۇرۇپ، سوت قىلغان ۋە ئۇنى سەلىپقا چۈشۈرۈپ ئۆلتۈرگەن.
LUK 24:21	بىز ئەسلىدە ئۇنى ئىسرائىلغا ھەمىيەت بولۇپ ئازاد قىلىدىغان زات ئىكەن، دەپ ئۈمىد قىلغانىدۇق. لېكىن ئىشلار شۇنداق بولدى، ھازىر بۇ ۋەقەلەر يۈز بەرگىنىگە ئۈچىنچى كۈن بولدى؛	بىز ئەسلىدە ئۇنى ئىسرائىلنى قۇتقۇزاتغۇچى دەپ ئۈمىدلىنىپ كەتتۇق، لېكىن بۇ ھەممىسىدىن باشقا، بۇ ئىشلارغا ئۈچ كۈن ئۆتۈپ كەتتى؛
LUK 24:22	يەنە كېلىپ، ئارىمىزدىكى بىرنەچچە ئايال ھەم بىزنى ھاڭ-تاڭ قالدۇرۇۋەتتى. چۈنكى ئۇلار بۈگۈن تاڭ سەھەردە قەبرىگە بېرىپتىكەن،	يەنە بولۇپ كەتتى، بىزنىڭ ئارىدا بىر نەچچە ئايال بىزنى ھەيران قالدۇردى. چۈنكى ئۇلار ئەرتە سەھەردە قەبرىگە بارغان.
LUK 24:23	ئۇنىڭ جەستىنى تاپالماي قاپتىپ كېلىپ: «بىزگە بىرنەچچە يەرشتە غايىبانە كۆرۈنۈشتە ئايان بولۇپ، «ئۇ تىرىك!» دېدى» دەپ ئېيتىپتۇ.	ئۇنىڭ جەستىنى تاپالمىغاندا قايتىپ كەلگەنلەر: «بىزگە بىر نەچچە يەرشتە كۆرۈنۈپ كەتتى، ئۇلار «ئۇ تىرىپ قالدى!» دېدى» دەپ ئېيتىپتۇ.
LUK 24:24	بۇنىڭ بىلەن ئارىمىزدىن بىرنەچچەيلەن قەبرىگە بېرىپ، ئەھۋالنىڭ دەل ئاياللارنىڭ ئېيتقىنىدەك ئىكەنلىكىنى بايقاپتۇ. لېكىن ئۇنى ئۇلارمۇ كۆرمەپتۇ».	شۇ ۋاقىتتا بىز ئارىدا بەزىلەر قەبرىگە بارغان، ئاياللار دېگەندەك نەرسىلەرنى تولۇق تاپقان، لېكىن ئۇنى كۆرمەپتى.
LUK 24:25	ئەيسا ئۇلارغا: – ئەي نادانلار، پەيغەمبەرلەرنىڭ ئېيتقانلىرىنىڭ ھەممىسىگە	ئەيسا ئۇلارغا دېدى: «ئەي، سىلەر نادانلار، پەيغەمبەرلەرنىڭ ئېيتىپ

Reference	Before	After
	ئىشىنىشكە قەلبى گاللار!	كەتكەنلىرىنىڭ ھەممىسىگە ئىشىنىشقا يۈرەكلىرىڭلار بىلەن كۆنگۈل بولۇشلار!»
LUK 24:26	مەسىھنىڭ ئۆزىگە خاس شان-شەرىپىگە كىرىشتىن بۇرۇن، مۇشۇ جاي-مۇشەققەتلەرنى بېشىدىن ئۆتكۈزۈشى مۇقەررەر ئەمەسمىدى؟ – دېدى.	مەسىھ بۇ قىيىنچىلىق-مەشەققەتلەرنى باشىدىن keçirip، ئۆز شان-شەرىپىگە كىرىشى لازىم ئەمەسمىدى؟ دېدى.
LUK 24:27	ئاندىن تەۋرات ۋە يەيغەمبەرلەرنىڭ كىتاپلىرىدىن باشلاپ، ئۇ ئۆزى ھەققىدە ئاندىن يۈتۈن تەۋرات-زەبۇردىن، مۇسا ۋە باشقا بارلىق يەيغەمبەرلەرنىڭ يازمىلىرىدىن باشلاپ ئۇ ئۆزى ھەققىدە ئالدىن پۈتۈلگەنلىرىنى ئۇلارغا شەرھ بېرىپ چۈشەندۈردى.	ئاللىبۇرۇن يېزىلغان نەرسىلەرنى ئۇلارغا قولايلىق چۈشەندۈردى.
LUK 24:28	ئۇلار بارىدىغان كەنتكە يېقىنلاشقاندا، ئۇ يىراقراق بىر يەرگە بارىدىغاندەك تۇراتتى.	ئۇلار كەنتكە يېقىنلىغاندا، ئۇ يىراققا بارىدىغانلىقىنى كۆرسەتتى.
LUK 24:29	لېكىن ئۇلار ئۇنى تۇتۇۋېلىپ: – كەچ كىرىپ قالدى، ھېلىلا كۈن ئولتۇرىدۇ. بىز بىلەن بىللە قونۇپ قالغىن، – دەپ ئۆتۈندى. شۇنىڭ بىلەن ئۇ ئۇلار بىلەن قونغىلى ئۆيگە كىردى.	بىراق ئۇلار ئۇنى تۇتۇپ: «ئەمدى كەچ بولۇپ قالدى، كۈن ئاز قالدى. بىز بىلەن بىللە قالايلى،» دەپ ئۈرۈشۈپ سورىدى. شۇڭلاق ئۇ ئۇلار بىلەن بىرگە ئۆيگە كىردى.
LUK 24:30	ئۇ ئۇلار بىلەن ئۈستەلدە ئولتۇرغاندا، ناننى قولغا ئېلىپ، ئاللاھقا رەھمەت دەيتى، كېيىن ناننى ئۈزۈپ ئۇلارغا بەرەتتى.	ئۇ ئۇلار بىلەن ئۈستەلدە ئولتۇرغاندا، ناننى قولغا ئېلىپ، ئاللاھقا رەھمەت دەيتى، كېيىن ناننى ئۈزۈپ ئۇلارغا بەرەتتى.
LUK 24:31	ئۇلارنىڭ كۆزلىرى شۇئان ئېچىلىپ، ئۇنى تونۇدى؛ شۇنىڭ بىلەن ئۇ ئۇلارنىڭ ئالدىدا يوقاپ كەتتى.	ئۇلارنىڭ كۆزلىرى ئېچىلىپ كەتتى، ئۇنى توناشتى؛ شۇنىڭغا ئۇ ئۇلارنىڭ ئالدىدا يوقاپ كەتتى.
LUK 24:32	ئۇلار بىر-بىرىگە: – ئۇ يولدا بىز بىلەن پاراڭلىشىپ، بىزگە مۇقەددەس يازمىلارغا شەرھ بەرگەندە، يۈرەك-باغرىمىز گويا ئوتتەك يانمىدىمۇ؟! دېيىشتى.	ئۇلار بىر-بىرىگە: «ئۇ يولدا بىز بىلەن سۆھبەت قىلىپ، بىزگە يازمىلارنى ئېنىق ئاچقاندا، يۈرەك-باغرىمىز قانداق ئوتتەك يالتاۋاتقان بولمىغانمۇ؟» دېدى.
LUK 24:33-34	ئۇلار دەرھال تۇرۇپ يېرۇسالېمغا قايتىپ كەلدى. ئۇلار ئىككىسى ئون بىرەيلەن بىلەن ئۇلارنىڭ ھەمراھلىرىنىڭ بىر يەرگە يىغىلىپ تۇرغىنىنىڭ ئۈستىگىلا چۈشتى، ئۇلار: «رەب راستتىن تىرىلىپتۇ. ئۇ سىمىزغا كۆرۈنۈپتۇ!» دېيىشىۋاتاتتى.	ئۇلار دەرھال تۇرۇپ يېرۇسالېمغا قايتىپ كەلدى. ئۇلار ئىككىسى كەلگەندە، ئون بىر بايقۇچى بىلەن دوستلار بىرگە توپلىنىپ تۇراتتى، ئۇلار: «رەب ھەقىقەن تىرىلگەن! ئۇ سىمىزغا كۆرۈنگەن!» دەپ سۆزلىشىۋاتاتتى.
LUK 24:35	شۇنىڭ بىلەن ئۇلار ئىككىيلەنمۇ يولدا يۈز بەرگەن ئىشلارنى ۋە ئۇ ناننى ئۈستۈۋاتقاندا ئۇنىڭ ئۆزلىرىگە قانداق تونۇلغىنىنى كۆپچىلىككە سۆزلەپ بەردى.	شۇ ۋاقىتتا ئۇلار ئىككىسى يولدا بولغان ئىشلارنى ۋە ئۇ ناننى سۆكۈپ تۇرغاندا ئۇنىڭ ئۆزلىرىگە قانداق تونۇلغانلىقىنى ھەممىسىگە سادالاپ سۆزلەپ بەردى.
LUK 24:36	ۋە ئۇلار بۇ ئىشلار ئۈستىدە سۆزلىشىۋاتقاندا، ئەيسا ئۆزى توساتتىن ئۇلارنىڭ ئوتتۇرىسىدا پەيدا بولۇپ: – سىلەرگە ئامان-خاتىرجەملىك بولغاي! – دېدى.	ئۇلار بۇ ئىشلار توغرىلۇق سۆزلەپ تۇرغاندا، ئەيسا شۇ يەرلىك كۆرۈنۈپ قالدى ئۇلارنىڭ ئوتتۇرىسىدا ۋە: «سىلەرگە تىنچلىق بولسۇن!» دېدى.
LUK 24:37	ئۇلار بىرەر روھنى ئۇچراتتۇقمۇ نېمە، دەپ خىيال قىلىپ، ئالاقزادە بولۇشۇپ ۋەھىمىگە چۈشتى.	ئۇلار روھ كۆرگەن دەپ ئويلاپ قالدى، ھەيران بولۇپ قورقۇپ كەتتى.
LUK 24:38	ئۇ ئۇلارغا: – نېمىگە شۇنچە ئالاقزادە بولۇپ كەتتىڭلار؟ نېمىشقا قەلبىڭلاردا شەك-گۇمان چىقىپ تۇرىدۇ؟	ئۇ ئۇلارغا: 'نېمىگە بۇ قەدەر تەپتىشلىق بولىدىڭلار؟ قەلبىڭلاردا نېمىشقا شۈبھە بار؟'
LUK 24:39	قوللىرىمغا ۋە يۇرتلىرىمغا قاراپ بېقىڭلار! مېنىڭ ئۈزۈم ئىكەنلىكىمنى بىلىڭلار! مېنى تۇتۇپ كۆرۈڭلار، روھنىڭ ئەت بىلەن سۆڭىكى يوق، لېكىن مەندە بارلىقىنى كۆرسىلەر، – دېدى.	قوللىرىمغا ۋە يۇرتلىرىمغا قاراڭلار! مەن ئۈزۈم! مەننى تۇتۇپ كۆرۈڭلار، چۈنكى روھدا ئەت بىلەن سۆڭەك يوق، بىراق مەندە ئەت بىلەن سۆڭەك بار.
LUK 24:40	ۋە شۇنداق دېگەچ ئۇلارغا پۇت-قولنى كۆرسەتتى.	ئۇ شۇ دېگەندە، ئۇلارغا قولى ۋە پۇتىنى كۆرسەتتى.
LUK 24:41	ئۇلار خۇشلۇقتىن كۆزلىرىگە ئىشەنگۈسى كەلمەي ھەيرانۇھەس تۇرغىنىدا	ئۇلار خۇشاللىق ئۈچۈن كۆزلىرىگە ئىشەنمەي ھەيران بولۇپ تۇرغاندا، ئۇ

Reference	Before	After
	ئۇ ئۇلاردىن: – سىلەرنىڭ بۇ يەردە يېگۈدەك نەرسەڭلار بارمۇ؟ – دەپ سورىدى.	ئۇلارغا: «بۇ يەردە يېيەتتىك نەرسىلەر بارمى؟» دەپ سورىدى.
LUK 24:42	ئۇلار بىر پارچە بېلىق كاۋىپى ۋە بىر پارچە ھەسەل كۈنىكىنى ئۇنىڭغا سۇنۇۋىدى،	ئۇلار ئۇغا بىر تال يېشىرگەن بېلىق بىلەن بىر تال ھەسەل توپچا بەردى.
LUK 24:43	ئۇ ئېلىپ ئۇلارنىڭ ئالدىدا يېدى.	ئۇ ئېلىپ ئالدى ۋە ئۇلارنىڭ قارشىسىدا يېدى.
LUK 24:44	ئاندىن ئۇ ئۇلارغا: – مانا بۇ مەن سىلەر بىلەن بولغان ۋاقتىمدا سىلەرگە ئېيتقان: «مۇسا خاتىرىلىگەن تەۋرات قانۇنى، يەيغەمبەرلەرنىڭ يازمىلىرى ۋە زەبۇردا مېنىڭ توغرامدا يۈتۈلگەننىڭ ھەممىسى چوقۇم ئەمەلگە ئاشۇرۇلماي قالمايدۇ» دېگەن سۆزلىرىم ئەمەسمۇ؟ – دېدى.	شۇندا ئۇ ئۇلارغا دېدى: «مەن سىلەر بىلەن بولغاندا سىلەرگە ئېيتىپ كەتكەنمەن، چۈنكى مۇسا قانۇنىدا، يەيغەمبەرلەر يازمىلىرىدا ۋە زەبۇردا مېنىڭ ھەققىدە يېزىلغان بارلىق ئىشلار تولۇق ئەمەلگە ئاشۇرۇلىدۇ.»
LUK 24:45	شۇنىڭ بىلەن ئۇ مۇقەددەس يازمىلارنى چۈشىنىشى ئۈچۈن ئۇلارنىڭ زېھنىلىرىنى ئاچتى	شۇ ۋاقىتتا ئۇ ئۇلارنىڭ ئەقىللىرىنى ئاچتى، شۇنىڭ بىلەن مۇقەددەس يازمىلارنى ياخشى چۈشىنىدىغان بولدى
LUK 24:46	ۋە ئۇلارغا مۇنداق دېدى: – مۇقەددەس يازمىلاردا شۇنداق ئالدىن يۈتۈلگەنكى ۋە شۇ ئىش مەسىھنىڭ ئۆزىگە توغرا كەلدىكى، ئۇ ئازاب چېكىپ، ئۈچىنچى كۈنىدە ئۆلگەنلەر ئارىسىدىن تىرىلىدۇ،	ئۇلارغا دېدى: بۇ يازمىلاردا يېزىلغانچە، مەسىھ ئازاب كۆرۈپ، ئۈچىنچى كۈنى قايتا تىرىلىدۇ،
LUK 24:47	ئاندىن ئۇنىڭ نامى بىلەن «توۋا قىلىڭلار، گۇناھلارنىڭ كەچۈرۈمىگە مۇيەسسەر بولۇڭلار» دېگەن خەۋەر يېرۇسالېمدىن باشلاپ بارلىق ئەللەرگە جاكارلىنىدۇ.	ئۇنىڭ ئىسمى بىلەن توپا قىلىش ۋە گۇناھلارنى كەچۈرۈش دېگەن خەۋەر يېرۇسالېمدىن باشلاپ ھەممە خەلقلەرگە ئاڭلىتىلىدۇ.
LUK 24:48	سىلەر ئەمدى بۇ ئىشلارغا گۇۋاھچىدۇرسىلەر.	سىلەر بۇ ئەھۋاللارنىڭ گۇۋاھچىلىرىسىلەر.
LUK 24:49	مەن ئاتامنىڭ ۋە مانا، مەن ئاتامنىڭ ۋەدە قىلغىنىنى ۋۇجۇدۇڭلارغا ئەۋەتىمەن. لېكىن سىلەر يۇقىرىدىن چۈشىنىدىغان كۈچ-قۇدرەت بىلەن كىيگۈزۈلگۈچە، بۇ شەھەردە كۈتۈپ تۇرۇڭلار.	قارا، مەن ئاتامنىڭ ۋەدەسىنى سىلەرگە يوللاپ بېرىمەن. سىلەر ئاسماندىن كۈچ ئېلىپ قالغۇچە، بۇ شەھەردە سەۋەت قالىڭ.
LUK 24:50	ۋە ئۇ ئۇلارنى بەيت-ئانىيا يېزىسىغىچە باشلاپ باردى ۋە قوللىرىنى كۆتۈرۈپ ئۇلارنى بەرىكەتلىدى.	ئۇ ئۇلارنى بەيت-ئانىيا يېرىگە ئاپرىپ، قوللىرىنى كۆتۈرۈپ، ئۇلارغا ياخشىلىق تەلپ بەردى.
LUK 24:51	ۋە شۇنداق بولدىكى، ئۇلارنى بەرىكەتلىگەندە ئۇ ئۇلاردىن ئاپىرىپ ئاسمانغا كۆتۈرۈلدى.	ھەم شۇ ۋاقىتتا، ئۇ ئۇلارغا بەرىكەت بېرىپ تۇرۇپ، ئۇلاردىن كەتىپ، ئاسمانغا كۆتۈرۈلدى.
LUK 24:52	ئۇلار ئۇنىڭغا سەجدە قىلىشتى ۋە زور خۇشال-خۇراملىق ئىچىدە يېرۇسالېمغا قايتىپ كېلىپ،	ئۇلار ئۇنى ئىبادەت قىلدى ۋە چوڭ خۇشاللىق بىلەن يېرۇسالېمغا قايتىپ كەتتى،
LUK 24:53	ھەردائىم ئىبادەتخانىدا تۇرۇپ خۇداغا شۈكۈر-سانا ئوقۇشۇپ تۇردى.	ھەمىشە ئىبادەتخانىدا قالىپ، خۇدانى ھەمد قىلىپ ۋە بەرىكەت بېرىپ تۇردى. ئامىن.